

Rada Miejska w Tucholi

Material informacyjny

- *Informacja o pracy Powiatowego Urzędu Pracy w Tucholi w roku 2022 wraz z informacją o sytuacji na rynku pracy w powiecie tucholskim i Gminie Tuchola w miesiącu grudniu 2022 r.*
- *Sprawozdanie z działalności Ośrodka Sportu i Rekreacji w Tucholi za 2022 rok*
- *Sprawozdanie z realizacji „Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na terenie Gminy Tuchola za 2022 rok”*
- *Sprawozdanie z działalności Dziennego Domu „Senior+” w Tucholi za 2022 rok*
- *Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi w 2022 roku*
- *Sprawozdanie z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Tucholi w 2022 roku*

**Informacja o działalności
Powiatowego Urzędu Pracy w Tucholi
za rok 2022**

Tuchola 2023 r.

Spis treści	str.
1. Struktura demograficzna powiatu tucholskiego.....	4
2. Rynek pracy.....	7
3. Poziom i stopa bezrobocia.....	12
3.1 Zmiany w poziomie bezrobocia.....	15
4. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych.....	16
4.1 Bezrobotne kobiety.....	16
4.2 Bezrobotni z prawem do zasiłku.....	17
4.3 Osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.....	17
4.4 Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych.....	18
4.5 Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego.....	18
4.6 Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka.....	18
4.7 Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	18
4.7.1 Bezrobotni do 30 roku życia.....	19
4.7.2 Długotrwale bezrobotni.....	19
4.7.3 Bezrobotni powyżej 50 rok życia.....	20
4.7.4 Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia.....	20
4.7.5 Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia.....	20
4.7.6 Bezrobotni niepełnosprawni.....	21
4.8 Bezrobotni według zawodów i specjalności.....	23
4.9 Osoby bezrobotne według czasu pozostawiania bez pracy, wieku oraz poziomu wykształcenia.....	26
5. Usługi rynku pracy.....	27
5.1 Pośrednictwo pracy.....	27
5.1.1 Realizacja ofert pracy.....	27
5.2 Usługi EURES.....	29
5.3 Indywidualny Plan Działania.....	30
5.4 Poradnictwo zawodowe.....	30
5.5 Szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy.....	31
5.6 Szkolenia.....	32
6. Instrumenty rynku pracy.....	33
6.1 Prace interwencyjne.....	33
6.2 Roboty publiczne.....	34
6.3 Staże.....	34
6.4 Prace społecznie użyteczne.....	35
6.5 Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla pracodawcy zatrudniającego osobę bezrobotną.....	35
6.6 Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.....	36
6.7 Bon na zasiedlenie dla bezrobotnego do 30 roku życia.....	37
6.8 Bon zatrudnieniowy dla bezrobotnego do 30 roku życia.....	38
6.9 Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego w wieku 50 +.....	38
6.10 Zwrot kosztów przejazdu.....	38
6.11 Dodatek aktywizacyjny.....	39
6.12 Dofinansowanie studiów podyplomowych.....	39
6.13 Krajowy Fundusz Szkoleniowy.....	39

7.	Wsparcie w zakresie ochrony miejsc pracy realizowane w ramach Tarczy antykryzysowej COVID-19.....	40
7.1	Dotacja dla mikro i małych przedsiębiorstw (rodzaj przeważającej działalności oznaczony kodem PKD 56.30.Z, 93.29.A lub 93.29.Z).....	40
8.	Koordinacja Systemów Zabezpieczenia Społecznego.....	41
9.	Zatrudnianie cudzoziemców.....	41
10.	Decyzje i zaświadczenia.....	42
11.	Zatrudnienie pracowników i wydatki związane z funkcjonowaniem PUP.....	43
12.	Wydatki z Funduszu Pracy.....	43
13.	Projekty i programy realizowane przez PUP.....	46
13.1	Projekty pozakonkursowe dofinansowane ze środków EFS.....	46
13.1.1	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tucholskim (V).....	46
13.1.2	Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w powiecie tucholskim (IV).....	47
13.1.3	Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w powiecie tucholskim (V).....	48
13.2	Projekty konkursowe dofinansowane ze środków EFS.....	49
13.2.1	Wsparcie zatrudnienia młodych osób w powiecie tucholskim.....	49
13.3	Projekty konkursowe finansowane ze środków Funduszu Pracy.....	50
13.3.1	Projekt pilotażowy – Praca adaptacyjna (PA).....	50
14.	Podsumowanie.....	51

1. Struktura demograficzna powiatu tucholskiego

Powiat tucholski zajmuje powierzchnię 107.546 ha. Siedzibą powiatu i jedynym miastem na jego terenie jest Tuchola. Powiat składa się z 6 gmin: gminy miejsko - wiejskiej Tuchola oraz gmin wiejskich: Cekcyn, Gostycyn, Kęsowo, Lubiewo i Śliwice.

Tabela 1. Powierzchnia powiatu tucholskiego

Gminy powiatu	Powierzchnia w ha	Liczba sołectw	Liczba miejscowości
Powiat tucholski	107.546	72	176
Miasto Tuchola	1.769	-	1
Gmina Tuchola	22.197	10	38
Gmina Cekcyn	25.326	14	55
Gmina Gostycyn	13.580	10	18
Gmina Kęsowo	10.922	10	20
Gmina Lubiewo	16.280	11	19
Gmina Śliwice	17.472	17	25

Zródło: Bank Danych Lokalnych GUS – stat.gov.pl

W tabelach 2-6 przedstawiono dane z 2021 roku, gdyż w trakcie tworzenia tego opracowania informacje za 2022r. nie były jeszcze dostępne na stronach Głównego Urzędu Statystycznego.

Tabela 2. Ludność* powiatu tucholskiego w latach 2020– 2021 (stan w dniu 31 XII)

Wyszczególnienie	Ogółem		Zmiana	Mężczyźni		Zmiana	Kobiety		Zmiana
	2020	2021		2020	2021		2020	2021	
Powiat tucholski	47.453	47.207	-246	23.696	23.564	-132	23.757	23.643	-114
Miasto Tuchola	13.437	13.351	-86	6.499	6.449	-50	6.938	6.902	-36
Gmina Tuchola	6.614	6.581	-33	3.336	3.321	-15	3.278	3.260	-18
Gmina Cekcyn	6.752	6.745	-7	3.347	3.340	-7	3.405	3.405	0
Gmina Gostycyn	5.007	4.965	-42	2.502	2.477	-25	2.505	2.488	-17
Gmina Kęsowo	4.229	4.203	-26	2.160	2.152	-8	2.069	2.051	-18
Gmina Lubiewo	5.850	5.794	-56	3.008	2.989	-19	2.842	2.805	-37
Gmina Śliwice	5.564	5.568	4	2.844	2.836	-8	2.720	2.732	12

Zródło: Bank Danych Lokalnych GUS – stat.gov.pl

**Od 2020r. bazą wyjściową bilansu stanu i struktury ludności są wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. Na podstawie wyników spisu przeliczone zostały dane o stanie i strukturze ludności za lata 2020 i 2021.*

Pod koniec 2021 roku największe w powiecie pod względem zaludnienia było miasto Tuchola – zamieszkiwało je 13.351 osób (co daje 28,3% ogółu mieszkańców powiatu). Kolejne miejsca zajmowały: gmina Cekcyn, którą zamieszkiwało 6.745 osób (14,3% ludności powiatu), gmina Tuchola - 6.581 osób (13,9% ludności powiatu), gmina Lubiewo – 5.794 osoby (12,3% ludności powiatu), gmina Śliwice – 5.568 osób (11,8% ludności powiatu), gmina Gostycyn – 4.965 osób (10,5% ludności powiatu). Najmniejszą gminą pod względem liczby ludności była gmina Kęsowo, w której na koniec 2021 roku zamieszkiwały 4.203 osoby co dawało 8,9% ogółu ludności w powiecie.

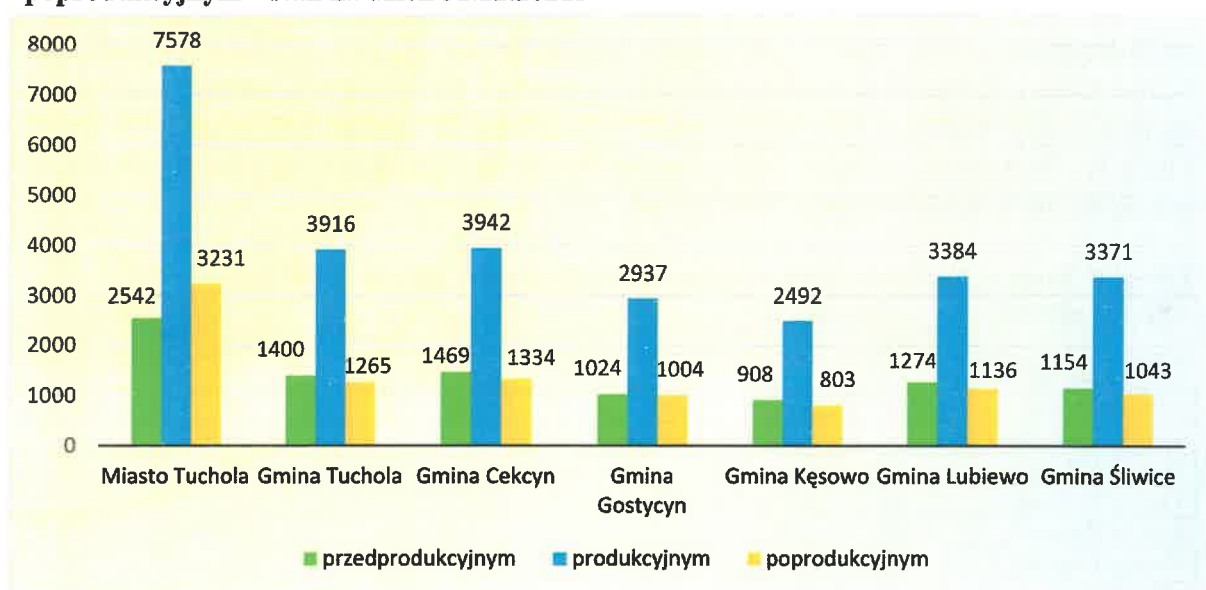
W porównaniu z 2020 rokiem wzrost liczby ludności odnotowano tylko w gminie Śliwice, natomiast największy spadek w mieście Tuchola (o 86 osób).

Tabela 3. Ludność powiatu tucholskiego w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym – stan na dzień 31.12.2021r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Kobiety	W wieku					
			przedprodukcyjnym		produkcyjnym		poprodukcyjnym	
			razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety
Powiat tucholski	47.207	23.643	9.771	4.645	27.620	12.651	9.816	6.347
Miasto Tuchola	13.351	6.902	2.542	1.195	7.578	3.568	3.231	2.139
Gmina Tuchola	6.581	3.260	1.400	664	3.916	1.805	1.265	791
Gmina Cekcyn	6.745	3.405	1.469	729	3.942	1.815	1.334	861
Gmina Gostycyn	4.965	2.488	1.024	511	2.937	1.326	1.004	651
Gmina Kęsowo	4.203	2.051	908	429	2.492	1.104	803	518
Gmina Lubiewo	5.794	2.805	1.274	584	3.384	1.506	1.136	715
Gmina Śliwice	5.568	2.732	1.154	533	3.371	1.527	1.043	672

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS – stat.gov.pl

Wykres 1. Ludność powiatu tucholskiego w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym – stan na dzień 31.12.2021r

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS – stat.gov.pl

Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet 18-59 lat. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni - 65 lat i więcej, kobiety - 60 lat i więcej. Wśród mieszkańców naszego powiatu przeważają osoby w wieku produkcyjnym (27.620 osób – 58,5% ogółu ludności powiatu). Najwięcej osób w wieku produkcyjnym zamieszkuje miasto Tuchola (7.578 osób – 27,4% ogółu ludności w wieku produkcyjnym), najmniej gminę Kęsowo (2.492 osoby – 9,0% ogółu ludności w wieku produkcyjnym). Tylko w mieście Tuchola liczba osób w wieku poprodukcyjnym przekracza liczbę osób w wieku przedprodukcyjnym.

Tabela 4. Ludność powiatu tucholskiego w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w latach 2020 – 2021 (stan w dniu 31 XII)

Wyszczególnienie	W wieku								
	przedprodukcyjnym			produkcyjnym			poprodukcyjnym		
	2020	2021	zmiana	2020	2021	zmiana	2020	2021	zmiana
Powiat tucholski	9.803	9.771	-32	28.012	27.620	-392	9.638	9.816	178
Miasto Tuchola	2.508	2.542	34	7.760	7.578	-182	3.169	3.231	62
Gmina Tuchola	1.397	1.400	3	3.979	3.916	-63	1.238	1.265	27
Gmina Cekcyn	1.470	1.469	-1	3.991	3.942	-49	1.291	1.334	43
Gmina Gostycyn	1.036	1.024	-12	2.985	2.937	-48	986	1.004	18
Gmina Kęsowo	912	908	-4	2.504	2.492	-12	813	803	-10
Gmina Lubiewo	1.300	1.274	-26	3.428	3.384	-44	1.122	1.136	14
Gmina Śliwice	1.180	1.154	-26	3.365	3.371	6	1.019	1.043	24

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS– stat.gov.pl

W powiecie tucholskim, w porównaniu z 2020 rokiem, wzrosła liczba ludności w wieku poprodukcyjnym o 178 osób, natomiast spadła liczba ludności w wieku produkcyjnym o 392 osoby i w wieku przedprodukcyjnym o 32 osoby. Największy wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (o 62 osoby), a zarazem największy spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym (o 182 osoby) odnotowano w mieście Tuchola. Największy spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (po 26 osób) odnotowano w gminie Lubiewo i Śliwice.

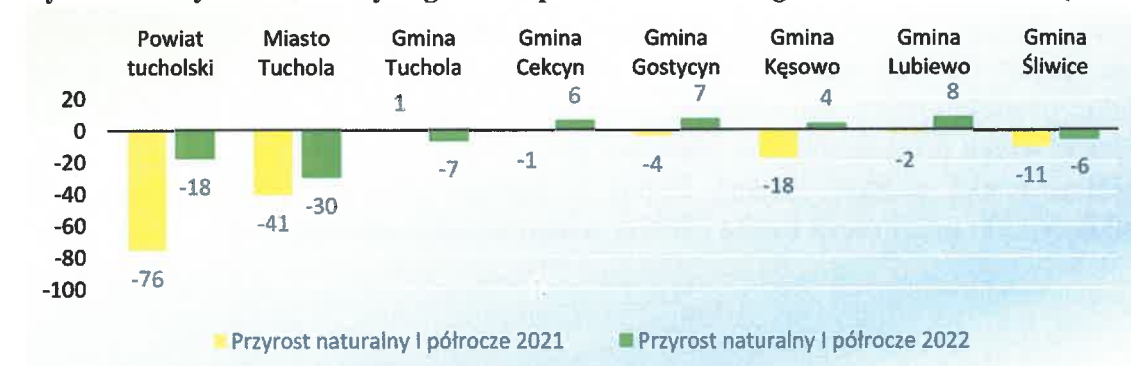
Tabela 5. Ruch naturalny ludności w powiecie tucholskim w latach 2020– 2021

Wyszczególnienie	Urodzenia żywe		Zgony		Przyrost naturalny	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Powiat tucholski	473	444	516	594	-43	-150
Miasto Tuchola	127	111	172	170	-45	-59
Gmina Tuchola	62	79	57	82	5	-3
Gmina Cekcyn	87	74	69	84	18	-10
Gmina Gostycyn	52	39	53	59	-1	-20
Gmina Kęsowo	48	42	50	71	-2	-29
Gmina Lubiewo	53	52	61	61	-8	-9
Gmina Śliwice	44	47	54	67	-10	-20

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS – stat.gov.pl

W 2021r. w powiecie tucholskim odnotowano ujemny przyrost naturalny, największy w mieście Tuchola, najmniejszy w gminie Tuchola.

Wykres 2. Przyrost naturalny w gminach powiatu tucholskiego w latach 2021–2022 (stan 30 VI)

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS– stat.gov.pl

Tabela 6. Migracje ludności na pobyt stały w latach 2020-2021

Wyszczególnienie	Zameldowania w ruchu wewnętrznym		Wymeldowania w ruchu wewnętrznym		Saldo migracji wewnętrznych	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Powiat tucholski	401	402	474	511	-73	-109
Miasto Tuchola	94	106	129	136	-35	-30
Gmina Tuchola	85	60	88	114	-3	-54
Gmina Cekcyn	54	58	49	61	5	-3
Gmina Gostycyn	39	34	58	64	-19	-30
Gmina Kęsowo	32	54	56	52	-24	2
Gmina Lubiewo	53	42	50	52	3	-10
Gmina Śliwice	44	48	44	32	0	16

Zródło: Bank Danych Lokalnych GUS – .stat.gov.pl

W 2021r. w powiecie tucholskim 511 osób wymeldowało się z pobytu stałego, natomiast 402 osoby zameldowały się na pobyt stały. Ogólne saldo migracji w ruchu wewnętrznym w 2021r. w powiecie tucholskim wyniosło minus 109.

Z gmin wymeldowało się 375 osób, a zameldowało się 296 osób. Odpływ w mieście był mniejszy niż w gminach. Z miasta wymeldowało się 136 osób, a zameldowało się 106 osób. Dodatkowo ogólne saldo migracji odnotowano w gminie Kęsowo i Śliwice, a największe ujemne ogólne saldo migracji odnotowano w gminie Tuchola (minus 54).

2. Rynek pracy

W tabeli 12 przedstawiono dane z 2021 roku, gdyż w trakcie tworzenia tego opracowania informacje za 2022r. nie były jeszcze dostępne na stronach Głównego Urzędu Statystycznego.

Według danych Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy (Biuletyn statystyczny województwa kujawsko – pomorskiego - 3 kwartał 2022), w końcu września 2022r. w rejestrze REGON w województwie zarejestrowanych było ogółem 218.455 podmiotów gospodarki narodowej (bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie), w tym w powiecie tucholskim 4.140 (w 2021r. - 4.068).

Tabela 7. Podmioty gospodarcze^a z terenu powiatu tucholskiego zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych i gmin w latach 2021 – 2022 (stan w dniu 30 IX)

Wyszczególnienie	2021			2022		
	Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny	Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
Powiat tucholski	4.068	155	3.907	4.140	152	3.980
Miasto i Gmina Tuchola	1.932	91	1.839	1.922	91	1.829
Gmina Cekcyn	529	15	514	556	15	538
Gmina Gostycyn	416	15	400	444	15	428
Gmina Kęsowo	272	10	262	282	10	272
Gmina Lubiewo	444	10	433	453	10	443
Gmina Śliwice	475	14	459	483	11	470

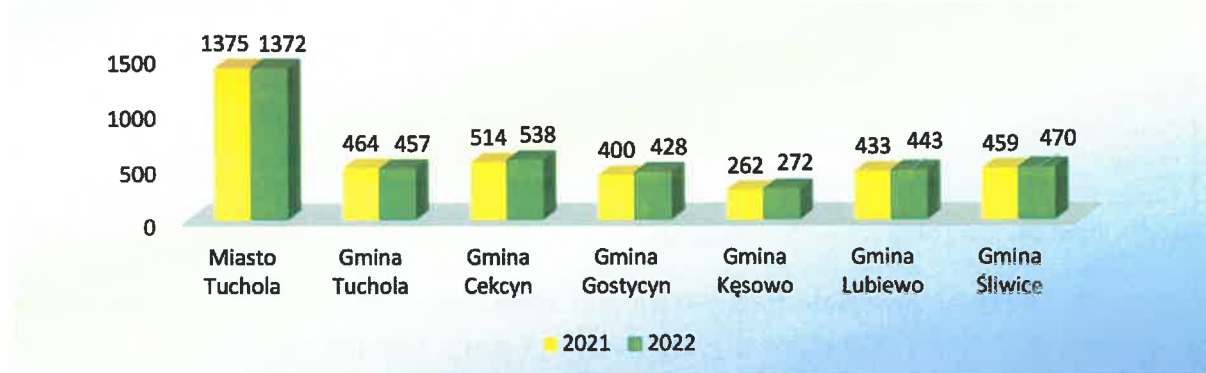
Zródło: Bank Danych Lokalnych GUS – stat.gov.pl

^a bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie

W powiecie tucholskim w końcu września 2022r. było 4.140 podmiotów gospodarki narodowej, tj. o 1,8% więcej niż przed rokiem. Podmiotów w sektorze publicznym było 152, a w sektorze prywatnym 3.980. W porównaniu z wrześniem

2021r. liczba podmiotów w sektorze publicznym spadła o 3 jednostki, a w sektorze prywatnym wzrosła o 73 jednostki.

Wykres 3. Liczba podmiotów w sektorze prywatnym według gmin w latach 2021-2022- stan w dniu 30 IX 2022r.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS– stat.gov.pl

W porównaniu z końcem września 2021r. największy wzrost liczby podmiotów w sektorze prywatnym odnotowano w gminie Gostycyn (o 28 jednostek) i gminie Cekcyn (o 24 jednostki), natomiast największy spadek w gminie Tuchola (o 7 jednostek).

Tabela 8. Podmioty gospodarcze^a z terenu powiatu tucholskiego nowo zarejestrowane i wyrejestrowane z rejestru REGON w latach 2021-2022r. wg sektorów własnościowych

Sektor własnościowy	Podmioty gospodarcze w 2021 roku		Podmioty gospodarcze w 2022 roku	
	nowo zarejestrowane	wyrejestrowane	nowo zarejestrowane	wyrejestrowane
Sektor publiczny	0	2	0	3
Sektor prywatny	332	183	317	226
Ogółem	348*	185	330*	229

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS– stat.gov.pl

^a bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa w rolnictwie

* w związku z wprowadzonymi zmianami przepisów prawnych regulujących sposób zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego dane mogą nie sumować na liczbę ogółem (dotyczy to również danych przedstawionych w tabeli 7)

W 2022r. w rejestrze REGON zarejestrowano 330 nowych podmiotów gospodarki narodowej z terenu powiatu tucholskiego. W tym samym okresie wyrejestrowano 229 podmiotów. W porównaniu z 2021r. spadła liczba nowo zarejestrowanych podmiotów (o 18 jednostek) a wzrosła liczba wyrejestrowanych podmiotów (o 44 jednostki).

Tabela 9. Podmioty gospodarki narodowej^a zarejestrowane w rejestrze REGON w powiecie tucholskim w latach 2021 i 2022– stan w dniu 30 IX

Podmioty		Lata	
		2021	2022
w tym między innymi	Spółki handlowe (ogółem):	136	156
	- w tym z udziałem kapitału zagranicznego	16	16
	Spółki cywilne	142	139
	Spółdzielnie	19	19
	Osoby fizyczne	3.222	3.272

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS– stat.gov.pl

^a bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa w rolnictwie

Analizując podmioty gospodarcze pod względem formy prawnej, w porównaniu z wrześniem 2021r., zaobserwowano wzrost wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą o 50 jednostek i spółek handlowych o 20 jednostek, spadek dotyczył tylko spółek cywilnych o 3 jednostki, a spółdzielnie pozostały na tym samym poziomie.

Tabela 10. Podmioty gospodarki narodowej^a zarejestrowane w rejestrze REGON w powiecie tucholskim wg formy prawnej - stan w dniu 30.09.2022r.

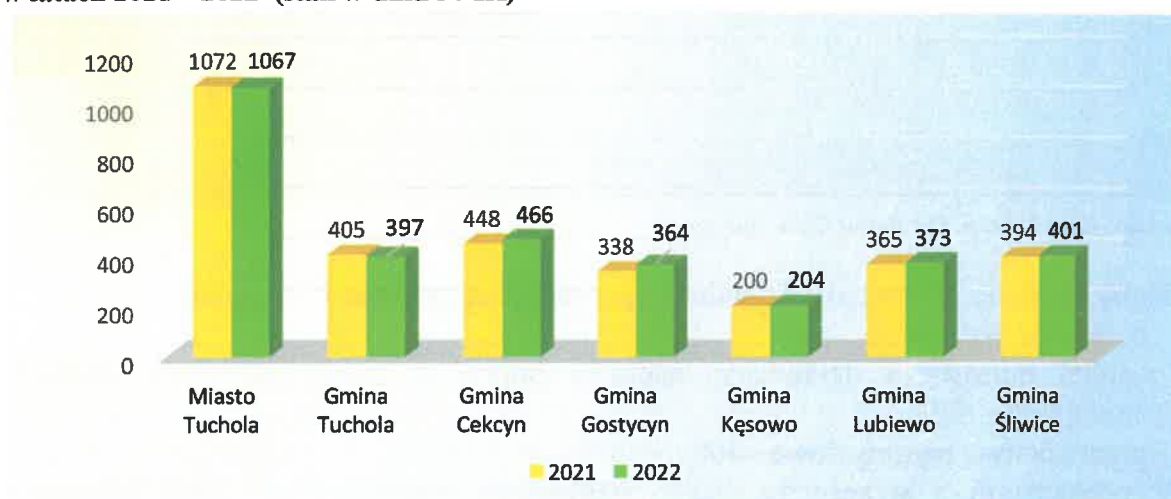
Wyszczególnienie	Spółki handlowe	W tym z udziałem kapitału zagranicznego	Spółki cywilne	Spółdzielnie	Osoby fizyczne
Powiat tucholski	156	16	139	19	3.272
Miasto i Gmina Tuchola	86	8	87	9	1.464
Gmina Cekcyn	13	1	11	1	466
Gmina Gostycyn	15	4	8	4	364
Gmina Kęsowo	13	2	8	3	204
Gmina Lubiewo	8	0	14	1	373
Gmina Śliwice	21	1	11	1	401

Źródło: Bank Danych Lokalnych – stat.gov.pl

^a bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa w rolnictwie

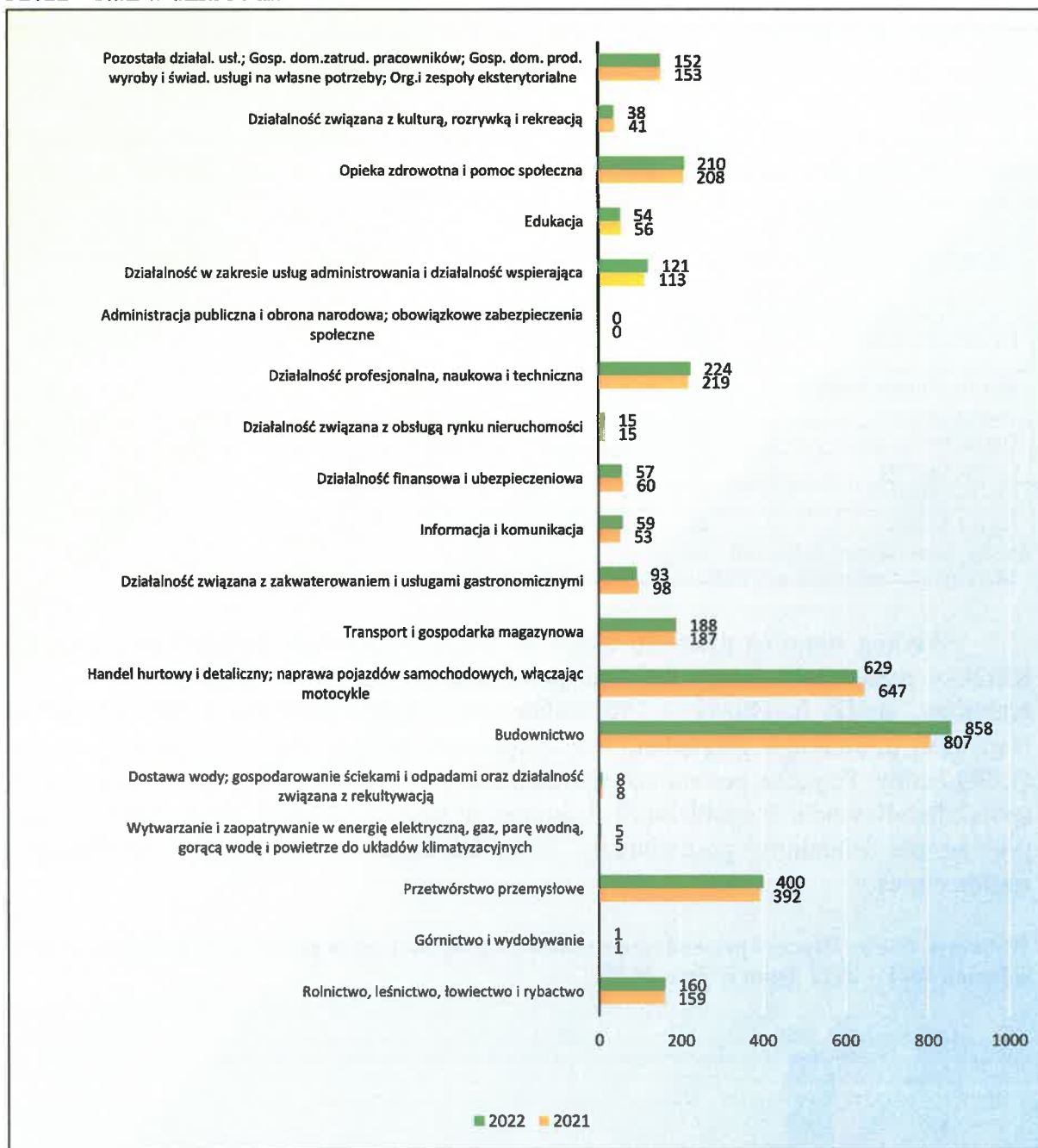
Według stanu na dzień 30 września 2022r. w powiecie tucholskim w rejestrze REGON przeważały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą - 3.272 podmioty, spółki handlowe – 156 podmiotów i spółki cywilne – 139 podmiotów. Najwięcej podmiotów gospodarczych skupionych było w mieście i gminie Tuchola (1.464 osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą; 87 spółek cywilnych; 86 spółek handlowych; 9 spółdzielni), najmniej w gminie Kęsowo (204 osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą; 13 spółek handlowych; 8 spółek cywilnych; 3 spółdzielnie).

Wykres 4. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w powiecie tucholskim wg gmin w latach 2021 – 2022 (stan w dniu 30 IX)

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS– stat.gov.pl

Wykres 5. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji PKD w latach 2021 i 2022 – stan w dniu 30 IX

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS– stat.gov.pl

Osoby fizyczne prowadziły działalność gospodarczą głównie w sekcjach:

- budownictwo – 858;
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 629;
- przetwórstwo przemysłowe – 400.

W porównaniu z wrześniem 2021r. najbardziej wzrosła liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w sekcji: budownictwo (o 51 podmiotów), największy spadek odnotowano w sekcji: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (o 18 podmiotów).

Tabela 11. Podmioty gospodarki narodowej^a w powiecie tucholskim wg klas wielkości w latach 2012-2021 i na koniec września 2022r.

Wielkość zatrudnienia	stan w dniu 31 XII										stan w dniu 30.09.2022r.
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
ogółem	3.347	3.392	3.401	3.416	3.420	3.478	3.593	3.790	3.939	4.091	4.140
0 - 9	3.162	3.213	3.223	3.241	3.244	3.306	3.431	3.626	3.781	3.936	3.989
10 - 49	148	141	141	139	140	138	131	133	127	125	122
50 - 249	36	37	36	35	34	32	29	29	29	28	27
250 - 999	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2
1000 i więcej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS – stat.gov.pl

^a bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa w rolnictwie

Wykres 6. Podmioty gospodarki narodowej^a w powiecie tucholskim wg wielkości zatrudnienia 0-9 i 10-49 w latach 2012-2021 i na koniec września 2022r.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS – stat.gov.pl

^a bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa w rolnictwie

Analizując podmioty gospodarki narodowej pod względem klas wielkości w 2021r., w porównaniu z 2012r., zaobserwowano sukcesywny wzrost ilości firm zatrudniających do 9 pracowników (o 774 podmioty), a spadek firm zatrudniających od 10 do 49 pracowników (o 23 podmioty).

Na koniec września 2022r. w powiecie tucholskim, zdecydowaną większość podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON, stanowiły mikroprzedsiębiorstwa, czyli firmy zatrudniające poniżej 10 pracowników (3.989 podmiotów – 96,4% ogółu).

Tabela 12. Pracujący^a w powiecie tucholskim w latach 2020 – 2021 według działów

Wg stanu na	Ogółem	w tym pracujący				
		w rolnictwie ^{b*} , leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	w przemyśle i budownictwie	w handlu; naprawie pojazdów samochodowych; transporcie i gosp. magazynowej; zakwaterowaniu i gastronomii; informacji i komunikacji	w działalności finansowej i ubezpieczeniowej; obsłudze rynku nieruchomości	pozostałe usługi ^c
31.12.2020r.	11.747	3.334	3.786	1.482	236	2.909

31.12.2021r.	11.807	3.324	3.707	1.622	238	2.916
--------------	--------	-------	-------	-------	-----	-------

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS – stat.gov.pl

^a bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, duchownych i pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

^b dane łącznie z rolnictwem indywidualnym i pracującymi w organizacjach, fundacjach, związkach (SOF), według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności

^{*} od 2020r. dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowano przy wykorzystaniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020.

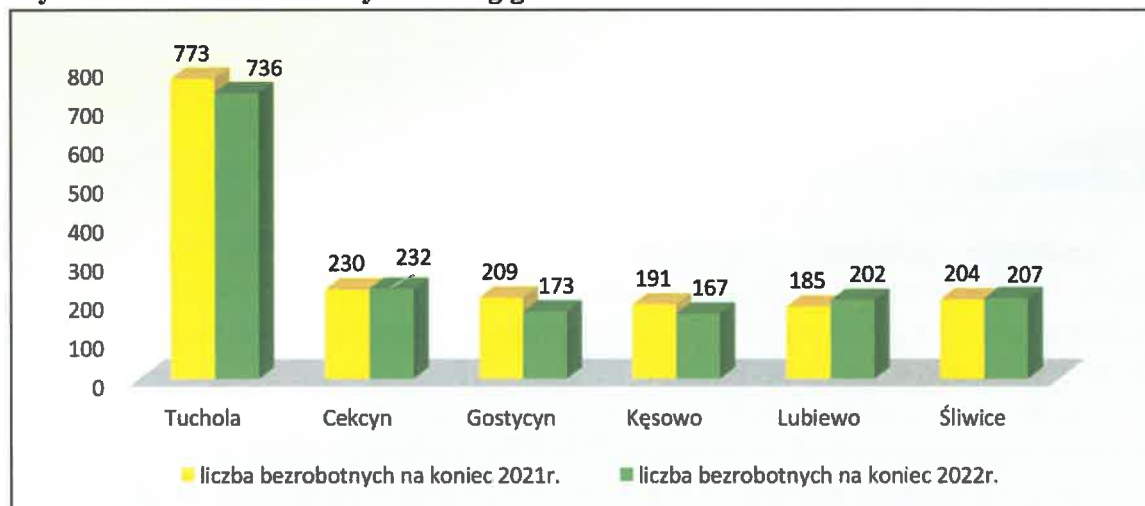
^c działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca; administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna; działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją oraz pozostała działalność usługowa.

W 2021r., w porównaniu do 2020r., liczba pracujących w zakładach zatrudniających powyżej 9 pracowników wzrosła o 60 osób. Spadek liczby pracujących odnotowano w dziale: przemysł i budownictwo (o 79 osób) oraz rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (o 10 osób). W pozostałych działach odnotowano wzrost pracujących, największy w handlu; naprawie pojazdów samochodowych; transporcie i gosp. magazynowej; zakwaterowaniu i gastronomii; informacji i komunikacji (o 140 osób).

3. Poziom i stopa bezrobocia

W końcu grudnia 2022r. zarejestrowanych było 1.717 bezrobotnych tj. o 4,2% mniej niż w grudniu 2021r. (o 75 osób). Spadek liczby bezrobotnych odnotowano w gminie Gostycyn o 17,2%, gminie Kęsowo o 12,6% oraz w mieście i gminie Tuchola o 4,8%. Wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w gminie Lubiewo o 9,2%, gminie Śliwice o 1,5%, gminie Cekcyn o 0,9%.

Wykres 7. Liczba bezrobotnych według gmin w końcu 2021 i 2022r.

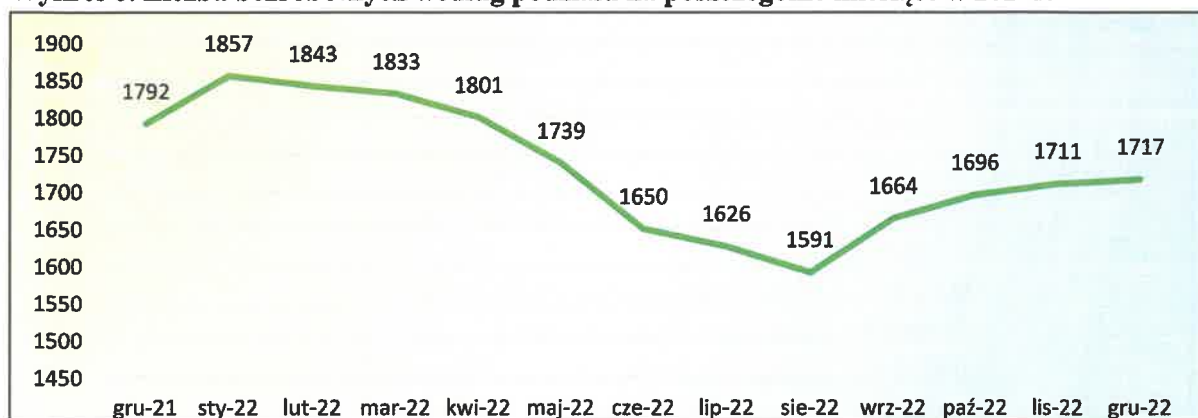

Źródło: Opracowanie własne na podstawie formularza nr 3 do sprawozdania MRiPS-01

Spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano zarówno wśród kobiet o 62 osoby (6,1%), jak i mężczyzn o 13 osób (1,6%).

W styczniu 2022r. liczba osób bezrobotnych – w stosunku do grudnia 2021r. - wzrosła o 65 osób. Jest to tendencja obserwowana również w latach poprzednich. Od lutego 2022r. do sierpnia obserwowaliśmy systematyczny spadek liczby bezrobotnych. Wzrost liczby bezrobotnych nastąpił od września do końca grudnia 2022r.

Wykres 8. Liczba bezrobotnych według podziału na poszczególne miesiące w 2022r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie formularza nr 1 do sprawozdania MRiPS-01

Tabela 13. Liczba bezrobotnych według podziału na gminy i poszczególne miesiące w 2022r.

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych						
	Ogółem	Tuchola	Cekcyn	Gostycyn	Kęsowo	Lubiewo	Śliwice
Grudzień 2021	1792	773	230	209	191	185	204
Styczeń 2022	1857	803	241	210	197	192	214
Luty 2022	1843	797	239	194	197	187	229
Marzec 2022	1833	799	242	198	188	188	218
Kwiecień 2022	1801	784	233	193	187	197	207
Maj 2022	1739	756	230	183	187	182	201
Czerwiec 2022	1650	698	214	185	172	181	200
Lipiec 2022	1626	702	220	162	163	180	199
Sierpień 2022	1591	683	211	158	162	181	196
Wrzesień 2022	1664	708	231	162	164	182	217
Październik 2022	1696	725	239	159	172	181	220
Listopad 2022	1711	739	232	168	170	197	205
Grudzień 2022	1717	736	232	173	167	202	207
Wzrost/spadek zmiana do XII 2021	-75	-37	2	-36	-24	17	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie formularza nr 1 do sprawozdania MRiPS-01

Stopa bezrobocia w powiecie tucholskim liczona w stosunku do liczby ludności aktywnej zawodowo wyniosła w grudniu 2022r. 10,1% (w województwie kujawsko-pomorskim – 7,4%, w kraju – 5,2%). Stopa bezrobocia w powiecie tucholskim w stosunku do grudnia 2021r. zmniejszyła się o 0,5 pkt procentowego, w województwie kujawsko-pomorskim o 0,7 pkt, a w kraju o 0,6 pkt procentowego.

Tabela 14. Stopa bezrobocia powiatu tucholskiego na tle województwa kujawsko-pomorskiego i kraju w latach 2021-2022

Stan na dzień	Stopa bezrobocia (%)		
	Powiat	Województwo	Kraj
31.12.2021r.	10,6*	8,1*	5,8*
31.12.2022r.	10,1	7,4	5,2
Zmiana	-0,5	-0,7	-0,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z WUP w Toruniu

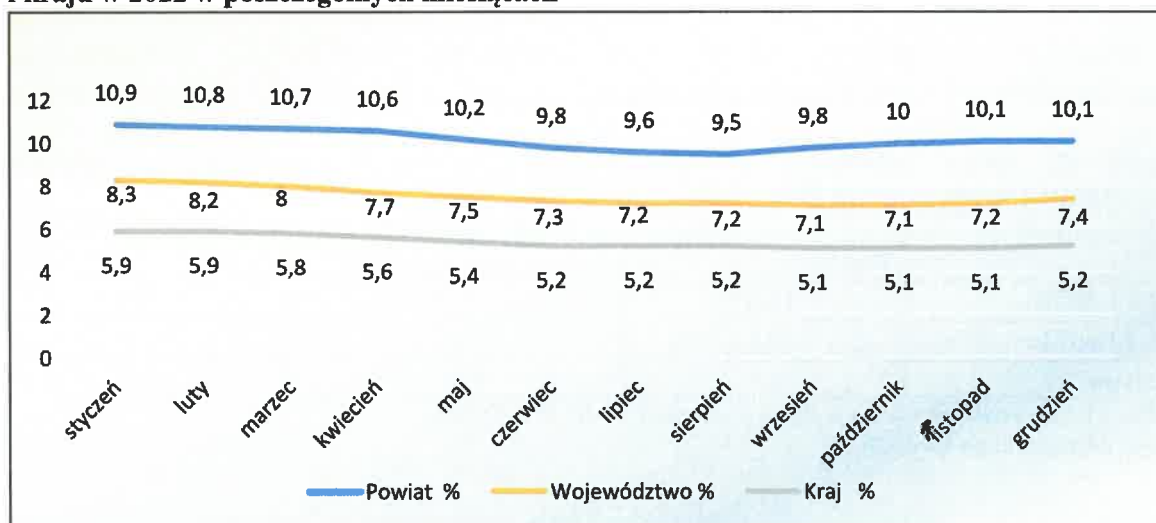
* stopa bezrobocia po korekcie

Wykres 9. Stopa bezrobocia według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego, stan w końcu grudnia 2022r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z WUP w Toruniu

Wykres 10. Stopa bezrobocia powiatu tucholskiego na tle województwa kujawsko-pomorskiego i kraju w 2022 w poszczególnych miesiącach

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z WUP w Toruniu

3.1 Zmiany w poziomie bezrobocia.

W 2022r. zarejestrowało się 2.443 bezrobotnych (wobec 2.104 w 2021r.). Spośród ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych:

- 2.068 osób (84,7%) - to osoby poprzednio pracujące (w 2021r. było to odpowiednio 1.892 i 89,9%),
- 1.867 osób (76,4%) – to osoby rejestrujące się po raz kolejny (w 2021r. było to odpowiednio 1.710 i 81,3%).

W 2022r. z ewidencji bezrobotnych wyłączono 2.518 osób (w 2021r. – 2.336).

Przyczyny wyłączeń to:

- podjęcia pracy - dotyczyły 1.539 osób i stanowiły 61,1% ogółu wyłączeń (w 2021r. było to odpowiednio 1.699 osób i 72,7%).

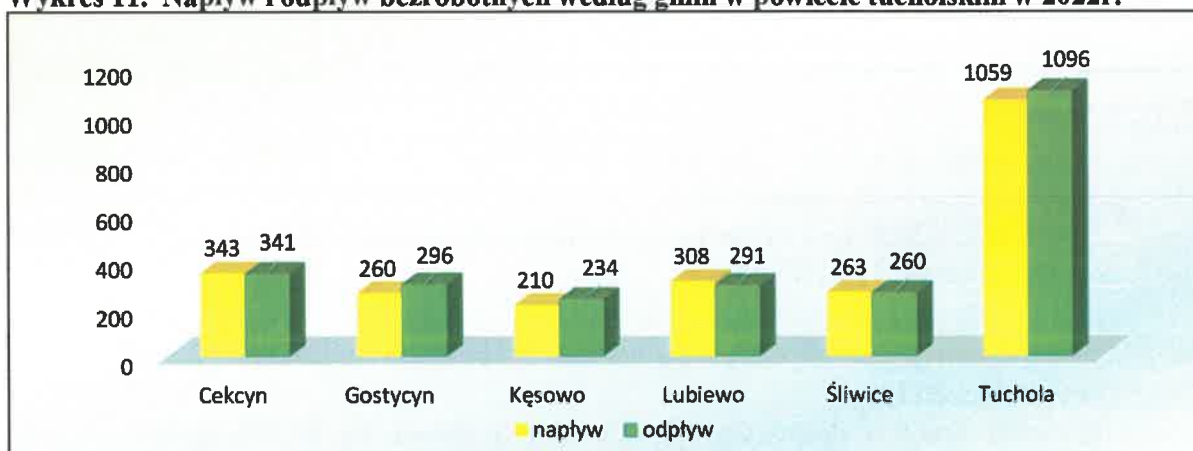
Zatrudnienie bez udziału środków FP podjęły 1.094 osoby (o 158 osób mniej niż w 2021r.). Natomiast zatrudnienie subsydiowane finansowane środkami Funduszu Pracy stanowiło 28,9% wszystkich podjęć pracy, pracę podjęło 445 osób (o 2 osoby mniej niż w 2021r.), w tym: prace interwencyjne 147 osób (w 2021r. 160 osób), a roboty publiczne 117 osób (w roku ubiegłym 99).

W 2022r. 75 bezrobotnych otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (w 2021r. – 82), 74 osoby podjęły pracę w ramach refundacji pracodawcom kosztów wyposażenia stanowiska pracy (w 2021r. – 79 osób), 8 osób podjęło pracę w ramach bonu zatrudnieniowego (w 2021r. – 6), 8 osób podjęło pracę w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia (w 2021r. – 3 osoby), 12 osób podjęło pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie (w 2021r. – 14 osób). Z innej formy zatrudnienia subsydiowanego skorzystały 3 osoby. Do innej formy zatrudnienia subsydiowanego zalicza się m. in. zatrudnienie bezrobotnych niepełnosprawnych na miejscach pracy refundowanych ze środków PFRON.

- niepotwierdzenie gotowości do pracy - wyłączono 263 osoby co stanowiło 10,4% (w 2021r. odpowiednio 136 osób i 5,8%) wszystkich wyłączeń;
- rozpoczęcie szkolenia, stażu i prac społecznie użytecznych dotyczyło 325 osób (w 2021r. – 170) i stanowiło 12,9% (w 2021r. – 7,3%) wszystkich wyłączeń;
- innych (dobrowolna rezygnacja, podjęcie nauki, nabycie prawa do emerytury lub renty, prawa do świadczenia przedemerytalnego, zmiana miejsca zamieszkania, osiągnięcie wieku emerytalnego, odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy) objęło 391 osób tj. 15,5% (w 2021r. – 331 osób tj. 14,2%) ogółu wyłączeń.

W roku 2022 żaden zakład pracy nie zgłosił do tut. urzędu pracy zamiaru zwolnień grupowych pracowników.

Wykres 11. Napływ i odpływ bezrobotnych według gmin w powiecie tucholskim w 2022r.

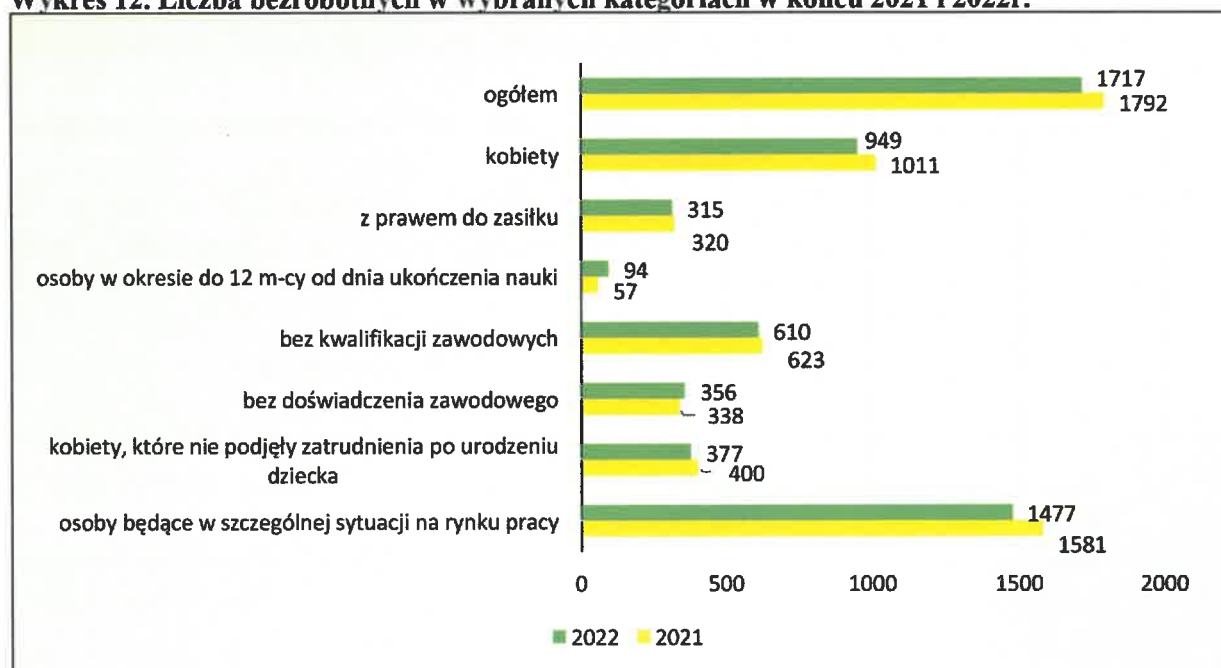

Źródło : Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MRiPS-01

Odpływ czyli wyrejestrowanie z ewidencji bezrobotnych był wyższy niż napływ czyli nowe rejestracje bezrobotnych w Tucholi (o 37 osób), w gminie Gostycyn (o 36 osób) i w gminie Kęsowo (o 24 osoby). Natomiast w gminie Lubiewo (o 17 osób), Śliwice (o 3 osoby) i w gminie Cekcyn (o 2 osoby) napływ był wyższy niż odpływ.

4. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych

Wykres 12. Liczba bezrobotnych w wybranych kategoriach w końcu 2021 i 2022r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MRiPS-01

4.1 Bezrobotne kobiety

W końcu grudnia 2022r. zarejestrowanych było 949 kobiet, które stanowiły 55,3% ogółu bezrobotnych (w końcu 2021r. 56,4% ogółu). W odniesieniu do końca grudnia 2021r. liczba kobiet zmniejszyła się o 62 osoby. Udział kobiet wśród bezrobotnych w poszczególnych gminach wynosił od 52,6% w gminie Gostycyn do 63,4 % w gminie Lubiewo.

Według stanu z dnia 31.12.2022r. ogólna liczba bezrobotnych pozostających bez

pracy dłużej niż 12 miesięcy wynosi 803 osoby – z czego kobiety stanowią 60,6%. Prawo do zasiłku posiadało 19,5% ogólnej liczby bezrobotnych kobiet.

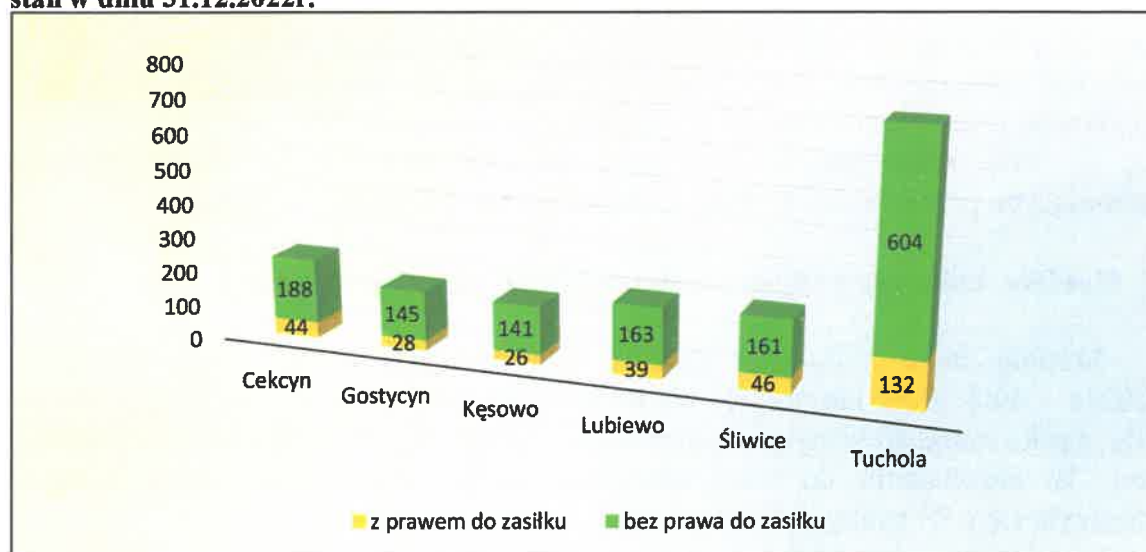
W 2022r. pracę podjęło 820 kobiet, co stanowiło 53,3% (w 2021r. – 861 osób i 50,7%) wszystkich bezrobotnych podejmujących pracę.

Szkolenia zawodowe rozpoczęło 45 kobiet – 38,8% wszystkich podejmujących szkolenia osób bezrobotnych (w roku ubiegłym odpowiednio 4 i 20,0%), staże 141 kobiet – 85,5% wszystkich podejmujących staże (w roku ubiegłym odpowiednio 84 i 76,4%), prace społecznie użyteczne 28 kobiet – 63,6% wszystkich podejmujących prace społecznie użyteczne (w roku ubiegłym odpowiednio 30 i 75,0%).

4.2 Bezrobotni z prawem do zasiłku

Prawo do pobierania zasiłku w końcu grudnia 2022r. posiadało 315 osób, co stanowiło 18,3% ogółu bezrobotnych (w końcu 2021r. – 320 osób, tj. 17,9% ogółu). Udział osób uprawnionych do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych w danej gminie wahał się od 15,6% w gminie Kęsowo do 22,2% w gminie Śliwice. Zasiłek pobierało 19,5% bezrobotnych kobiet i 16,9% bezrobotnych mężczyzn.

Wykres 13. Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku i bez prawa do zasiłku według gmin – stan w dniu 31.12.2022r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MRiPS-01

4.3 Osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki

W końcu grudnia 2022 roku w tut. urzędzie pracy zarejestrowanych było 94 bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (w 2021r. 57 osób), w tym 39 kobiet. Osoby z tej grupy stanowiły 5,5% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do roku ubiegłego liczba bezrobotnych z tej kategorii zwiększyła się o 37 osób, a więc o 64,9%.

Wśród bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki kobiety stanowią 41,5%. Najliczniejszą grupę pod względem poziomu wykształcenia stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym branżowym – 54,2% (51 osób) następnie policealnym i średnim zawodowym/branżowym – 24,5% (23 osoby), średnim ogólnokształcącym – 14,9% (14 osób) i wykształceniem wyższym – 6,4% (6 osób).

W 2022 roku 169 osób podjęło pracę (w 2021 roku 168 osób).

4.4 Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych

Bezrobotni bez kwalifikacji to osoby nieposiadające kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonego dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu.

Według stanu z dnia 31 grudnia 2022r. zarejestrowanych pozostawało 610 bezrobotnych bez kwalifikacji, którzy stanowili 35,5% ogółu bezrobotnych (w 2021r. było to odpowiednio: 623 osoby i 34,8%). W porównaniu do roku ubiegłego liczba bezrobotnych z tej kategorii zmniejszyła się o 13 osób, a więc o 2,1%. Wśród bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych kobiety stanowią 53,8%. Pracę w 2022r. podjęło 447 osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, co stanowiło 29,0% wszystkich podjęć pracy (w 2021r. było to odpowiednio 521 osób i 30,7%).

4.5 Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego

W końcu grudnia 2022 roku w ewidencji osób bezrobotnych zarejestrowanych było 356 osób bez doświadczenia zawodowego, w tym 221 kobiet. Analogicznie w roku 2021 – 338 osób, w tym 226 kobiet. W porównaniu do roku ubiegłego liczba bezrobotnych z tej kategorii zwiększyła się o 18 osób, a więc o 5,3%.

Pojęcie bezrobotnego bez doświadczenia zawodowego oznacza bezrobotnego, który nie wykonywał zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub nie prowadził działalności gospodarczej przez okres co najmniej 6 miesięcy.

Pracę w 2022 roku podjęło 256 osób, co stanowiło 16,6% wszystkich osób podejmujących pracę (w 2021r. było to odpowiednio 285 osób i 16,8%).

4.6 Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka

Według stanu z dnia 31.12.2022 roku zarejestrowanych było 377 kobiet (w 2021r. - 400), które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka. Stanowiły one 22,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych oraz 39,7% ogółu zarejestrowanych kobiet. W porównaniu do roku ubiegłego liczba bezrobotnych z tej kategorii zmniejszyła się o 23 osoby, a więc o 5,8%.

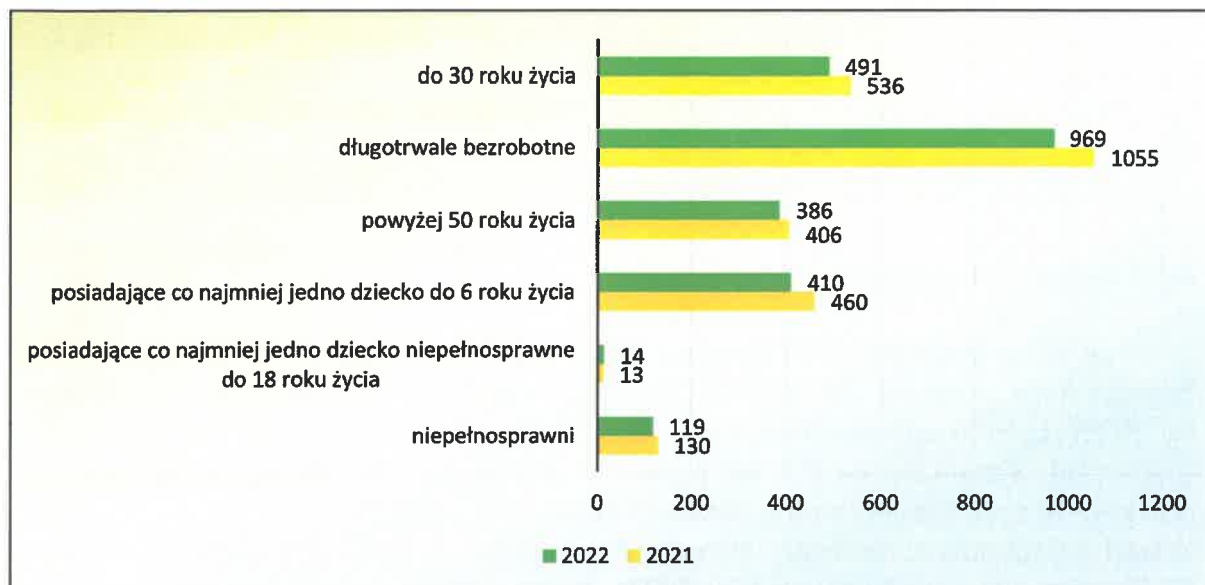
4.7 Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy osobami w szczególnej sytuacji na rynku pracy są:

- 1) bezrobotni do 30 roku życia,
- 2) bezrobotni długotrwale,
- 3) bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- 4) bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej,
- 5) bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- 6) bezrobotni niepełnosprawni,
- 7) poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu lub niewykonyjący innej pracy zarobkowej opiekun osoby niepełnosprawnej, z wyłączeniem opiekunów osoby niepełnosprawnej pobierających świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek

opiekńczy na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, lub zasiłek dla opiekuna na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów – przysługuje im pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w programach specjalnych.

Wykres 14. Wybrane kategorie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w końcu 2021 i 2022r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MRiPS-01

4.7.1 Bezrobotni do 30 roku życia

W końcu grudnia 2022 r. zarejestrowanych było 491 bezrobotnych do 30 roku życia, stanowili oni 28,6% ogółu bezrobotnych (w 2021r. były to odpowiednio: 536 osób i 29,9%). Wśród bezrobotnych do 30 roku życia przeważają kobiety – 61,7%. Prawo do zasiłku dla osób bezrobotnych posiadało 24,4% z ogółu bezrobotnych uprawnionych. Najliczniejszą grupę pod względem poziomu wykształcenia stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym – 37,3% następnie gimnazjalnym/podstawowym i poniżej – 22,2%, policealnym i średnim zawodowym/branżowym – 21,8%, średnim ogólnokształcącym – 12,8%, najmniejszą z wykształceniem wyższym – 5,9%.

W 2022r. pracę podjęło 650 osób, co stanowiło 42,2% wszystkich podjęć pracy (w 2021r. odpowiednio 756 osób i 44,5%). Zatrudnienie subsydiowane finansowane środkami Funduszu Pracy stanowiło 30,2% podjęć pracy w tej grupie.

Staże zawodowe podjęło 79 osób tj. 47,9% wszystkich podjęć staży (w 2021r. odpowiednio 79 osób i 71,8%), prace społecznie użyteczne – 6 osób tj. 13,6% wszystkich podejmujących prace społecznie użyteczne (w 2021r. odpowiednio 7 i 17,5%).

4.7.2 Długotrwale bezrobotni

Długotrwale bezrobotny - oznacza to bezrobotnego pozostającego w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

Według stanu z dnia 31 grudnia 2022r. zarejestrowanych było 969 długotrwale bezrobotnych, którzy stanowili 56,4% ogółu bezrobotnych (w 2021r. było to odpowiednio: 1.055 osób i 58,9%). Większość długotrwale bezrobotnych to kobiety – 58,5%.

Pracę w 2022r. podjęło 401 osób długotrwale bezrobotnych, co stanowiło 26,1% wszystkich podjęć pracy (w 2021r. było to odpowiednio 517 osób i 30,4%).

Zatrudnienie subsydiowane stanowiło 21,9% podjęć pracy w tej grupie.

Szkolenia rozpoczęły 23 osoby, tj. 19,8% wszystkich podejmujących szkolenia osób bezrobotnych (w 2021r.- 2), staże – 23 osoby, tj. 13,9% wszystkich podjęć staży (w 2021r. odpowiednio 30 osób i 27,3%), prace społecznie użyteczne – 35 osób tj. 79,5% wszystkich podejmujących prace społecznie użyteczne (w 2021r. było to odpowiednio 36 osób i 90,0%).

4.7.3 Bezrobotni powyżej 50 roku życia

Według stanu z dnia 31 grudnia 2022r. zarejestrowanych pozostawało 386 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia, które stanowiły 22,5% ogółu bezrobotnych (w 2021r. było to odpowiednio 406 osób i 22,7%). Wśród tej grupy osób przeważają mężczyźni, stanowiąc 64,8% tej populacji (przed rokiem większość bezrobotnych powyżej 50 roku życia również stanowili mężczyźni – 65,0%).

Wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia pracę podjęło 189 osób, co stanowiło 12,3% wszystkich podjęć pracy (w 2021r. było to odpowiednio: 192 osoby i 11,3%).

Zatrudnienie subsydiowane stanowiło 29,1% podjęć pracy w tej grupie.

Szkolenia podjęło 6 osób bezrobotnych, co stanowiło 5,2% wszystkich podejmujących szkolenia (w 2021r.- 0), prace społecznie użyteczne 20 osób, co stanowiło 45,5% wszystkich podejmujących prace społecznie użyteczne (w 2021r. było to odpowiednio 14 osób i 35,0%).

4.7.4 Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia.

Według stanu z dnia 31 grudnia 2022r. zarejestrowanych pozostawało 410 bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, którzy stanowili 23,9% ogółu bezrobotnych (w 2021r. było to odpowiednio 460 osób i 25,7%). Większość bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia to kobiety – 83,2%, a prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało 79 osób z tej kategorii, tj. 19,3% populacji.

Pracę w 2022r. z tej grupy podjęły 294 osoby, co stanowiło 19,1% wszystkich podjęć pracy (w 2021r. było to odpowiednio 328 osób i 19,3%).

4.7.5 Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia.

Według stanu z dnia 31 grudnia 2022r. zarejestrowanych pozostawało 14 bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, którzy stanowili 0,8% ogółu bezrobotnych (w 2021r. było to odpowiednio 13 osób i 0,7%).

Wśród bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia kobiety stanowiły 71,4%, prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało

21,4% tej populacji.

Pracę w 2022r. z tej grupy podjęło 15 osób, co stanowiło 1,0% wszystkich podjęć pracy (w 2021r. było to odpowiednio 20 osób i 1,2%).

4.7.6 Bezrobotni niepełnosprawni

Według stanu z dnia 31 grudnia 2022r. zarejestrowanych pozostawało 119 bezrobotnych niepełnosprawnych, którzy stanowili 6,9% ogółu bezrobotnych (w 2021r. odpowiednio: 130 osób i 7,3%).

W 2022r. 47 osób niepełnosprawnych skorzystało z porady indywidualnej. Z porady grupowej skorzystały 2 osoby. Szkolenie podjęły 3 osoby bezrobotne niepełnosprawne, staż 7 osób bezrobotnych niepełnosprawnych, prace społecznie użyteczne 2 osoby.

Pracę w 2022r. podjęło 91 osób niepełnosprawnych, co stanowiło 5,9% wszystkich podjęć pracy (w 2021r. było to odpowiednio 92 osoby i 5,4%).

Poza niepełnosprawnymi bezrobotnymi w rejestrze znajdują się również osoby niepełnosprawne poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu (nie mają one statusu osoby bezrobotnej) – wg stanu na koniec grudnia 2022r. 17 osób.

W 2022r. na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych wydatkowano środki PFRON w kwocie 182.786,27zł, tj.:

- a) zorganizowano staż w zawodzie recepcjonisty (kod zawodu: 422602) dla 1 osoby niepełnosprawnej zarejestrowanej jako poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu,
- b) przyznano 1 osobie bezrobotnej niepełnosprawnej środki na podjęcie działalności gospodarczej w zakresie wynajmu i dzierżawy maszyn i urządzeń budowlanych (PKD: 77.32.Z),
- c) udzielono zwrotu na wniosek pracodawcy kosztów poniesionych na wyposażenie stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych w zawodach: pakowacz ręczny (kod zawodu: 932101) – 4 osoby niepełnosprawne (w tym 1 zarejestrowana jako poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu).

W końcu 2022 roku niepełnosprawni bezrobotni mężczyźni stanowili 59,7% ogółu zarejestrowanych osób niepełnosprawnych, kobiety - 40,3%. Wśród osób niepełnosprawnych poszukujących pracy mężczyźni stanowili 58,8% ogółu zarejestrowanych w tej grupie.

Najczęściej to osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym, pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy z lekkim stopniem niepełnosprawności (53,8%) w przypadku osób bezrobotnych, a umiarkowanym (70,6%) w przypadku osób poszukujących pracy.

Tabela 15. Cechy społeczno – demograficzne osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy – stan w dniu 31.12.2022r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni		Poszukujący pracy i niepozostający w zatrudnieniu	
	Ogółem	% w ogółem*	Ogółem	% w ogółem*
Ogółem	119	100	17	100
Kobiety	48	40,3	7	41,2

Wyszczególnienie	Bezrobotni		Poszukujący pracy i niepozostający w zatrudnieniu	
	Ogółem	% w ogółem*	Ogółem	% w ogółem*
Stopień niepełnosprawności				
Znaczny	2	1,7	1	5,9
Umiarkowany	53	44,5	12	70,6
Lekki	64	53,8	4	23,5
Wykształcenie				
Wyższe	10	8,4	2	11,8
Policealne i średnie zawodowe	20	16,8	4	23,5
Średnie ogólnokształcące	4	3,4	1	5,9
Zasadnicze zawodowe/branżowe	47	39,5	9	52,9
Gimnazjalne	11	9,2	1	5,9
Podstawowe i podstawowe nieukończone	27	22,7	0	0
Wiek				
18-24	7	5,9	0	0
25-29	6	5,0	0	0
30-39	23	19,3	5	29,4
40-44	18	15,1	3	17,6
45-49	17	14,3	0	0
50-54	18	15,1	2	11,8
55-59	20	16,8	2	11,8
60 i więcej lat	10	8,4	5	29,4
Staż pracy				
Do 1 roku	18	15,1	5	29,4
1-5 lat	18	15,1	1	5,9
5-10 lat	21	17,6	4	23,5
10-20 lat	24	20,2	3	17,6
20 -30 lat	17	14,3	1	5,9
30 lat i więcej	8	6,7	1	5,9
Bez stażu	13	10,9	2	11,8
Czas pozostawania bez pracy				
Do 1 miesiąca	8	6,7	1	5,9
1-3 miesięcy	19	16,0	1	5,9
3-6 miesięcy	10	8,4	0	0
6-12 miesięcy	17	14,3	3	17,6
12-24 miesięcy	23	19,3	3	17,6
Powyżej 24 miesięcy	42	35,3	9	52,9
Rodzaj niepełnosprawności				
Upośledzenie umysłowe	9	7,6	0	0
Choroby psychiczne	20	16,8	4	23,5
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	12	10,1	0	0
Całościowe zaburzenia rozwojowe	1	0,8	0	0
Choroby narządu wzroku	7	5,9	0	0
Upośledzenia narządu ruchu	12	10,1	4	23,5

Wyszczególnienie	Bezrobotni		Poszukujący pracy i niepozostający w zatrudnieniu	
	Ogółem	% w ogółem*	Ogółem	% w ogółem*
Epilepsja	3	2,5	4	23,5
Choroby układu oddechowego i układu krążenia	7	5,9	2	11,8
Choroby układu pokarmowego	0	0	0	0
Choroby układu moczowo- płciowego	2	1,7	0	0
Choroby neurologiczne	33	27,7	2	11,8
Inne	11	9,2	1	5,9
Nieustalony	2	1,7	0	0

Zródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRiPS-07 o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu.

* Wyniki nie sumują się do 100% ze względu na zastosowane zaokrąglenia.

4.8 Bezrobotni według zawodów i specjalności

W końcu 2022r. zarejestrowanych było 1.483 bezrobotnych posiadających zawód. Stanowili oni 86,4% ogółu bezrobotnych. Natomiast osoby, które nie legitymowały się żadnym zawodem stanowiły 13,6% ogółu bezrobotnych (234 osoby).

Grupa bez zawodu obejmuje osoby niespełniające jednocześnie dwóch warunków:

- nieposiadające kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych świadectwem (dyplomem) ukończenia kształcenia szkolnego o charakterze zawodowym lub dyplomem potwierdzającym kwalifikacje zawodowe lub świadectwem czeladniczym,
- nieposiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 6 miesięcy w tym samym zawodzie.

W grupie „bez zawodu” ujęte są również osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące.

W statystyce rynku pracy bezrobotni poprzednio pracujący klasyfikowani są według zawodu wykonywanego w ostatnim miejscu pracy, a osoby dotychczas niepracujące – zgodnie z zawodem wyuczonym (potwierdzonym świadectwem (dyplomem) ukończenia kształcenia szkolnego o charakterze zawodowym lub dyplomem potwierdzającym kwalifikacje zawodowe lub świadectwem czeladniczym).

Tabela 16. Zawody najczęściej występujące wśród bezrobotnych – w latach 2021-2022 (stan w końcu grudnia).

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych			Zmiana do 2021r.	
		2021	2022	% w ogółem bezrobotnych posiadających zawód	w osobach	w %
522301	Sprzedawca ^s	218	196	13,2	-22	-10,1
512001	Kucharz ^s	55	58	3,9	3	5,5
515303	Robotnik gospodarczy	57	54	3,6	-3	-5,3
722204	Ślusarz ^s	53	53	3,6	0	0
931301	Pomocniczy robotnik budowlany	47	43	2,9	-4	-8,5
754903	Pracownik produkcji	0	43	2,9	43	x

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych			Zmiana do 2021r.	
		2021	2022 % w ogółem bezrobotnych posiadających zawód		w osobach	w %
752205	Stolarz ^s	45	38	2,6	-7	-15,6
932101	Pakowacz ręczny	40	34	2,3	-6	-15,0
514101	Fryzjer ^s	25	27	1,8	2	8,0
911207	Pracownik utrzymania czystości (sprzątaczką)	29	27	1,8	-2	-6,9
723103	Mechanik pojazdów samochodowych ^s	18	25	1,7	7	38,9
941201	Pomoc kuchenna	20	22	1,5	2	10,0
932911	Pomocniczy robotnik przemysłowy	18	20	1,3	2	11,1
752190	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	23	18	1,2	-5	-21,7
432103	Magazynier	23	16	1,1	-7	-30,4
815301	Szwaczka maszynowa	20	16	1,1	-4	-20,0
711202	Murarz	20	15	1,0	-5	-25,0
411004	Technik prac biurowych ^s	23	14	0,9	-9	-39,1
752105	Sortowacz materiałów drzewnych	18	13	0,9	-5	-27,8
513101	Kelner ^s	14	13	0,9	-1	-7,1
753105	Krawiec ^s	18	13	0,9	-5	-27,8
816017	Operator urządzeń do produkcji wyrobów cukierniczych	13	12	0,8	-1	-7,7
832202	Kierowca samochodu dostawczego	11	12	0,8	1	9,1
411003	Pracownik biurowy	0	12	0,8	12	x
752308	Szlifierz materiałów drzewnych	5	11	0,7	6	120,0
721204	Spawacz	14	10	0,7	-4	-28,6
611303	Ogrodnik ^s	8	10	0,7	2	25,0
242217	Specjalista administracji publicznej	8	9	0,6	1	12,5
751103	Przetwórca ryb ^s	10	9	0,6	-1	-10,0
751402	Przetwórca owoców i warzyw	8	9	0,6	1	12,5

Zródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MRiPS-01 Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności „S” –dany zawód objęty jest kształceniem w systemie oświaty i występuje w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego

Bezrobotni w 30 zawodach wymienionych w tabeli 16 stanowią 60,1% bezrobotnych posiadających zawód.

W 2022r. zarejestrowały się 2.443 osoby bezrobotne. Spośród zarejestrowanych bezrobotnych – 2.152 osoby (88,1%) posiadały zawód, bez zawodu zarejestrowano 291 osób (11,9% ogółu rejestrujących się).

Tabela 17. Zawody najczęściej występujące wśród bezrobotnych rejestrujących się w latach 2021-2022

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych			Zmiana do 2021r.	
		2021	2022	% w ogółem bezrobotnych posiadających zawód	w osobach	w %
522301	Sprzedawca ^s	199	217	10,1	18	9,0
754903	Pracownik produkcji	0	82	3,8	82	x
515303	Robotnik gospodarczy	62	75	3,5	13	21,0
931301	Pomocniczy robotnik budowlany	71	73	3,4	2	2,8
512001	Kucharz ^s	43	72	3,3	29	67,4
722204	Ślusarz ^s	55	54	2,5	-1	-1,8
752205	Stolarz ^s	43	53	2,5	10	23,2
932101	Pakowacz ręczny	59	51	2,4	-8	-13,6
514101	Fryzjer ^s	24	48	2,2	24	100,0
723103	Mechanik pojazdów samochodowych ^s	34	42	2,0	8	23,5
411004	Technik prac biurowych ^s	33	38	1,8	5	15,2
911207	Pracownik utrzymania czystości (sprzątaczką)	32	30	1,4	-2	-6,3
242217	Specjalista administracji publicznej	26	22	1,0	-4	-15,4
432103	Magazynier	22	22	1,0	0	0
941201	Pomoc kuchenna	20	21	1,0	1	5,0
921101	Pomocniczy robotnik polowy	14	20	0,9	6	42,9
411003	Pracownik biurowy	1	19	0,9	18	1800,0
721204	Spawacz	18	19	0,9	1	5,6
833203	Kierowca samochodu ciężarowego	11	18	0,8	7	63,6
711104	Robotnik budowlany	0	18	0,8	18	x
816017	Operator urządzeń do produkcji wyrobów cukierniczych	32	18	0,8	-14	-43,8
331403	Technik ekonomista ^s	20	17	0,8	-3	-15,0
753105	Krawiec ^s	15	16	0,7	1	6,7
932911	Pomocniczy robotnik przemysłowy	23	16	0,7	-7	-30,4
334306	Technik administracji ^s	8	16	0,7	8	100,0
513101	Kelner ^s	17	15	0,7	-2	-11,8
711202	Murarz	16	15	0,7	-1	-6,3
933401	Pracownik obsługi sklepu	1	15	0,7	14	1400,0
752308	Szlifierz materiałów drzewnych	5	15	0,7	10	200,0

Zródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MRiPS-01 Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności

„S” – dany zawód objęty jest kształceniem w systemie oświaty i występuje w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego

W 2022 roku najwięcej bezrobotnych rejestrowało się w zawodzie sprzedawcy - 217 osób. Także i w tym zawodzie najwięcej było zarejestrowanych bezrobotnych w 2021r.

4.9 Osoby bezrobotne według czasu pozostawiania bez pracy, wieku oraz poziomu wykształcenia.

W końcu 2022r. zarejestrowanych było 1.717 bezrobotnych, w tym 949 kobiet. Najwięcej bezrobotnych pozostawało bez pracy powyżej 24 miesięcy - 517 osób (30,1% ogółu).

Biorąc pod uwagę wiek zarejestrowanych bezrobotnych były to przeważnie osoby od 25 do 44 roku życia - 889 osób (51,8% ogółu). Najmniej było osób powyżej 60 roku życia – 85 osób (5,0%).

Najwięcej bezrobotnych posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe/branżowe - 603 osoby (35,1% ogółu zarejestrowanych) oraz gimnazjalne lub niższe – 539 osób (31,4%). Najmniej bezrobotnych zarejestrowanych było z wykształceniem wyższym - 124 osoby – 7,2%.

Tabela 18. Bezrobotni według czasu pozostawiania bez pracy, wieku oraz poziomu wykształcenia w latach 2021-2022 (stan w końcu grudnia).

Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych			Zmiana do 2021r.	
		2021	2022		w osobach	w %
			ogółem	kobiety		
Czas pozostawiania bez pracy w miesiącach	do 1	139	109	50	-30	-21,6
	1 – 3	278	333	157	55	19,8
	3 - 6	224	236	120	12	5,4
	6 - 12	268	236	135	-32	-11,9
	12 - 24	340	286	167	-54	-15,9
	pow. 24	543	517	320	-26	-4,8
Wiek	18 – 24	264	268	153	4	1,5
	25 - 34	495	447	304	-48	-9,7
	35 - 44	452	442	262	-10	-2,2
	45 - 54	331	324	173	-7	-2,1
	55 - 59	153	151	57	-2	-1,3
	60 - 64	97	85	0	-12	-12,4
Wykształcenie	wyższe	125	124	88	-1	-0,8
	policealne i średnie zawodowe	349	307	220	-42	-12,0
	średnie ogólnokształcące	142	144	105	2	1,4
	zasadnicze zawodowe/branżowe	597	603	294	6	1,0
	gimnazjalne i poniżej	579	539	242	-40	-6,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Formularza 3 do sprawozdania MRiPS-01 Rozszerzona informacja o bezrobociu w miastach i gminach w zasięgu PUP w Tucholi

W porównaniu z rokiem ubiegłym odnotowano największy spadek wśród bezrobotnych pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy (o 54 osoby), w przedziale wiekowym od 25 do 34 lat (o 48 osób), z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (o 42 osoby) i gimnazjalnym lub niższym (o 40 osób). Największy wzrost odnotowano wśród bezrobotnych pozostających bez pracy od 1 do 3 miesięcy (o 55 osób).

5. Usługi rynku pracy

5.1 Pośrednictwo pracy

Pośrednictwo Pracy:

- udziela pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia,
- udziela pomocy pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych,
- upowszechnia oferty pracy,
- pozyskuje oferty pracy,
- inicjuje i organizuje kontakty bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami,
- informuje bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach,
- informuje bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy.

5.1.1 Realizacja ofert pracy

W 2022 roku do PUP w Tucholi wpłynęło 1.508 zgłoszeń wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Liczba zgłoszonych wolnych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej wyniosła 1.285, natomiast wolnych miejsc aktywizacji zawodowej (staże, prace społecznie użyteczne) 223.

W stosunku do roku ubiegłego liczba zgłoszonych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wzrosła o 47,8% tj. o 488 miejsc.

Tabela 19. Wolne miejsca pracy oraz miejsca aktywizacji zawodowej najczęściej zgłaszane w PUP Tuchola w 2022r. według zawodów.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej		
		ogółem	w tym:	
			Liczba subsydiowanych wolnych miejsc pracy* i miejsc aktywizacji zawodowej**	% w ogółem
832202	Kierowca samochodu dostawczego	422	0	0
932911	Pomocniczy robotnik przemysłowy	144	2	1,4
515303	Robotnik gospodarczy	110	106	96,4
932101	Pakowacz ręczny	64	8	12,5
411004	Technik prac biurowych	49	45	91,8
522301	Sprzedawca	43	35	81,4
833203	Kierowca samochodu ciężarowego	36	2	5,6
753402	Tapicer	35	1	2,9
931301	Pomocniczy robotnik budowlany	34	23	67,6
941201	Pomoc kuchenna	20	16	80,0
411003	Pracownik biurowy	20	19	95,0
754903	Pracownik produkcji	19	7	36,8
911207	Pracownik utrzymania czystości (sprzątaczką)	17	9	52,9
432103	Magazynier	16	4	25,0

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej		
		ogółem	w tym:	
			Liczba subsydiowanych wolnych miejsc pracy* i miejsc aktywizacji zawodowej**	% w ogółem
512001	Kucharz	15	9	60,0
531202	Asystent nauczyciela przedszkola	14	12	85,7
413201	Operator wprowadzania danych	14	14	100,0
816017	Operator urządzeń do produkcji wyrobów cukierniczych	14	0	0
962907	Pracownik obsługi hotelowej	13	13	100,0
234201	Nauczyciel przedszkola	13	3	23,1
818116	Operator urządzeń przemysłu szklarskiego	10	0	0
723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	10	0	0
921501	Pomocniczy robotnik leśny	10	0	0
711104	Robotnik budowlany	10	10	100,0
431101	Asystent do spraw księgowości	9	8	88,9
513101	Kelner	9	4	44,4
234102	Nauczyciel przedmiotu w szkole podstawowej	9	0	0
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	8	5	62,5
817201	Operator maszyn do produkcji płyt i sklejek	8	8	100,0
263401	Psycholog	8	3	37,5

Zródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do sprawozdania MRiPS-01 Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności.

* praca subsydiowana to zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych, refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, bonu zatrudnieniowego, dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego

** miejsca aktywizacji zawodowej to staże i prace społecznie użyteczne

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 30 zawodach wymienionych w tabeli 19 stanowią 79,8% ogółu zgłoszeń. Najczęściej zgłaszano wolne miejsca w zawodzie kierowcy samochodu dostawczego, pomocniczego robotnika przemysłowego i robotnika gospodarczego, jednak w przypadku tego ostatniego były to głównie miejsca pracy subsydiowanej i miejsca aktywizacji zawodowej.

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej to suma zgłoszonych przez pracodawców wolnych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz miejsc aktywizacji zawodowej (m. in. stażu, prac społecznie użytecznych).

Dla zrealizowania zgłoszonych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wezwano 2.135 osób bezrobotnych (w 2021r. 2.346), w tym 1.697 osób wezwano w celu przedstawienia propozycji pracy, 393 osoby celem przedstawienia propozycji stażu i 45 osób celem przedstawienia propozycji prac społecznie użytecznych. Propozycje miejsc pracy oraz miejsc aktywizacji zawodowej przedstawiane są nie tylko wezwanym w tym celu osobom bezrobotnym, ale także osobom zgłaszającym się z własnej inicjatywy bądź zgłaszającym się w wyznaczonym terminie.

O wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej informuje się również drogą mailową i sms-em.

Skierowania wydano 937 osobom (w 2021r. 844 osobom), z czego 645 skierowań do pracy, 247 na staż i 45 na prace społecznie użyteczne.

W 2022 r. zorganizowano 6 giełd pracy (w 2021r. - 0) na 105 wolnych miejsc pracy. Giełda pracy to spotkanie pracodawców z dobranymi przez pośrednika pracy osobami bezrobotnymi lub poszukującymi pracy, które posiadają kwalifikacje wymagane na stanowiskach pracy zgłoszonych przez tych pracodawców. Pracodawcy w trakcie trwania giełdy przeprowadzają rozmowy z bezrobotnymi i rekrutują ich do pracy.

W 2022 roku pracę podjęło 1.539 bezrobotnych. Było to o 160 osób mniej niż w 2021r. Podjęcia pracy stanowiły 61,1% ogółu wyłączonych z ewidencji bezrobotnych (w roku poprzednim 72,7%).

Zatrudnienie niesubsydiowane (1.094 osoby) stanowiło 71,1% wszystkich podjęć pracy przez bezrobotnych (w roku poprzednim było to odpowiednio 1.252 i 73,7%). Natomiast zatrudnienie subsydiowane (445 osób) stanowiło 28,9% wszystkich podjęć pracy (w roku ubiegłym było to odpowiednio 447 osób i 26,3%).

Tabela 20. Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujących w 2022r. pracę.

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	kobiety
Ogółem	1.539	100	820
z tego:			
do 30 roku życia	650	42,2	317
w tym do 25 roku życia	416	27,0	199
długotrwale bezrobotni	401	26,1	242
powyżej 50 roku życia	189	12,3	97
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	294	19,1	186
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	15	1,0	7
niepełnosprawni	91	5,9	44

Zródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MRiPS-01

5.2 Usługi EURES

Sieć EURES została powołana na mocy unijnych przepisów prawnych przez Komisję Europejską i działa we wszystkich państwach członkowskich UE i EFTA mając na celu wspieranie mobilności pracowników na europejskim rynku pracy. Sieć EURES tworzą publiczne służby zatrudnienia państw członkowskich UE i EFTA oraz inne uprawnione organizacje na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym i unijnym, działające w obszarze zatrudnienia.

Usługi sieci EURES świadczą doradcy EURES lub asystenci EURES w najbliższym wojewódzkim urzędzie pracy, wojewódzkiej komendzie Ochotniczych Hufców Pracy lub centrum edukacji i pracy młodzieży Ochotniczych Hufców Pracy, podmioty akredytowane oraz pośrednicy pracy w najbliższym powiatowym urzędzie pracy.

Serwis <https://eures.praca.gov.pl> /jest przeznaczony dla osób, którzy chcą podjąć pracę w państwach członkowskich UE lub UE/EFTA, a także dla pracodawców, którzy poszukują kandydatów do pracy w tych państwach.

W serwisie dostępne są:

- zagraniczne oferty pracy w EOG,
- informacje o warunkach życia i pracy w krajach EOG,
- informacje o tym, co istotne przed wyjazdem z Polski,

- informacje nt. mobilności zawodowej,
- informacje nt. usług rekrutacyjnych EURES dla polskich pracodawców,
- informacje o polskim rynku pracy,
- zapowiedzi międzynarodowych targów pracy i wydarzeń rekrutacyjnych na terenie Polski
- ofertę sieci EURES w obszarach przygranicznych,
- dane kontaktowe do polskich doradców EURES.

W ramach sieci EURES osoby poszukujące pracy za granicą mogą same lub z pomocą pośrednika pracy umieścić swoją ofertę w Internecie.

Oferty pracy za granicą w ramach EURES znajdują się na stronie: oferty.praca.gov.pl
Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi przyjął w 2022 r. 489 ofert pracy w sieci EURES.

Najwięcej ofert pracy za granicą było w Niemczech (103) i Czechach (22). Za granicą poszukiwani byli głównie spawacze, ślusarze, pracownicy budowlani, technicy elektronicy, operatorzy produkcji, elektrycy, mechanicy. Wśród osób bezrobotnych największym zainteresowaniem cieszyły się miejsca pracy związane z branżą gastronomiczną, branżą przemysłową. Ze względu na konieczność znajomości języka obcego na poziomie minimum komunikatywnym, niewiele osób mogło odpowiedzieć na te oferty.

5.3 Indywidualny Plan Działania.

Powiatowy Urząd Pracy, udzielając pomocy określonej w ustawie, przygotowuje Indywidualny Plan Działania (IPD).

IPD to plan działań obejmujący podstawowe usługi rynku pracy wspierane instrumentami rynku pracy w celu zatrudnienia bezrobotnego lub poszukującego pracy. IPD jest przygotowywany przez doradcę klienta we współpracy z bezrobotnym lub poszukującym pracy i zawiera w szczególności:

- działania możliwe do zastosowania przez urząd pracy w ramach pomocy określonej w ustawie, np. pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia;
- działania planowane do samodzielnej realizacji przez bezrobotnego lub poszukującego pracy w celu poszukiwania pracy;
- planowane terminy realizacji poszczególnych działań;
- formy, terminy kontaktów z doradcą klienta lub innym pracownikiem urzędu pracy;
- termin i warunki zakończenia realizacji IPD.

W roku 2022 w PUP w Tucholi sporządzono 2.523 indywidualne plany działania (odpowiednio w 2021 roku 2.306).

5.4 Poradnictwo zawodowe.

Poradnictwo zawodowe polega na udzielaniu:

- 1) osobom bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz w planowaniu rozwoju kariery zawodowej, a także na przygotowywaniu do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy, w szczególności na:

- udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia, umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy i samozatrudnieniu,
- udzielaniu porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę pracy, w tym badaniu kompetencji, zainteresowań i uzdolnień zawodowych,
- kierowaniu na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydawanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia,
- inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy;

2) pracodawcom pomocy:

- w doborze kandydatów do pracy spośród bezrobotnych i poszukujących pracy,
- we wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników przez udzielanie porad zawodowych.

Poradnictwo zawodowe świadczone jest w formie indywidualnej i grupowej.

W 2022 roku 536 osób (297 kobiet, 239 mężczyzn) skorzystało z porady indywidualnej. Grupowym poradnictwem objęto 7 osób (7 kobiet).

Tabela 21. Cechy społeczno – demograficzne osób objętych poradnictwem zawodowym w 2022r.

Wyszczególnienie	Liczba osób	% w ogółem
Poradnictwo indywidualne		
Ogółem z tego	536	100
bezrobotni do 30 roku życia	226	42,2
długotrwale bezrobotni	315	58,8
bezrobotni powyżej 50 roku życia	89	16,6
zamieszkali na wsi	386	72,0
niepełnosprawni	47	8,8
Poradnictwo grupowe		
Ogółem z tego:	7	100
bezrobotni do 30 roku życia	0	0
długotrwale bezrobotni	5	71,4
bezrobotni powyżej 50 roku życia	5	71,4
zamieszkali na wsi	2	28,6
niepełnosprawni	2	28,6

Źródło: Opracowanie własne

W 2022 roku bezrobotni korzystający z porady indywidualnej i poradnictwa grupowego to przede wszystkim kobiety (55,4% porady indywidualne, 100% poradnictwo grupowe).

Poradnictwo grupowe prowadzone było przez doradców zawodowych tut. urzędu. Tematyka porad grupowych w 2022r. to: „Metody poszukiwania pracy”.

5.5 Szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy

Poradnictwo zawodowe jest świadczone także w formie szkoleń z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy i jest przeznaczone dla tych bezrobotnych

lub poszukujących pracy, którzy mają poważne trudności związane z poszukiwaniem pracy.

Szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy trwa 3 tygodnie i składa się z dwóch części:

- I część trwa dwa tygodnie. W ciągu 40 godzin zajęć prowadzonych metodą warsztatów szkoleniowych uczestnicy zdobywają wiedzę teoretyczną i rozwijają praktyczne umiejętności poszukiwania pracy,
- II część szkolenia trwa tydzień, polega na samodzielnym poszukiwaniu pracy, a następnie na wspólnej wymianie doświadczeń z wizyt u pracodawców.

Do dyspozycji uczestników są przenośne komputery z dostępem do internetu w celu pisania i wysyłania dokumentów aplikacyjnych oraz poszukiwania na stronach internetowych informacji o ofertach pracy. Uczestnicy mogą również korzystać ze skanera, kserokopiarki i drukarki. Ponadto na zajęciach korzysta się z filmów szkoleniowych z zakresu poradnictwa zawodowego.

W 2022 roku szkolenie rozpoczęło 17 osób. Osoby uczestniczące w szkoleniu to przede wszystkim kobiety, stanowiły 88,2% uczestników szkolenia, osoby długotrwale bezrobotne 76,5%, zamieszkali na wsi (64,7%).

Tabela 22. Wybrane kategorie bezrobotnych rozpoczynających w 2022 r. szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	kobiety
Ogółem	17	100	15
z tego:			
zamieszkali na wsi	11	64,7	9
do 30 roku życia	0	0	0
w tym do 25 roku życia	0	0	0
powyżej 50 roku życia	10	58,8	10
długotrwale bezrobotni	13	76,5	11
niepełnosprawni	7	41,2	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MRiPS-01

5.6 Szkolenia

W 2022 r. szkolenia realizowane były w trybie indywidualnym i grupowym. Szkolenia rozpoczęło 117 osób, w tym 1 osoba zarejestrowana jako poszukująca pracy (art. 43 ust 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy) w następującym zakresie:

- *ABC Przedsiębiorczości – 79 osób (szkolenia grupowe),*
- *obsługa kasy fiskalnej i terminala płatniczego z minimum sanitarnym – 16 osób (szkolenie grupowe),*
- *kurs kwalifikacyjny opiekuna osób starszych – 2 osoby,*
- *monter pomp ciepła i fotowoltaiki z uprawnieniami f-gazowymi – elektrycznymi – 2 osoby,*
- *kurs operatora koparko-ładowarki kl. III – 2 osoby,*
- *testowanie oprogramowania – 1 osoba,*
- *makijaż permanentny brwi dla początkujących – 1 osoba,*
- *certyfikowane szkolenie I stopnia z audio-psycho-fonologii – 1 osoba,*
- *ewolucja potencjału fryzjera – 1 osoba,*
- *instruktor nauki jazdy lat. B – 1 osoba,*

- kurs fryzjerski w zakresie klasycznych strzyżeń i upięć – 1 osoba,
- kurs gastronomiczny – 1 osoba,
- kwalifikacja wstępna przyspieszona dla transportu drogowego – 1 osoba,
- kurs kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej osób i mienia – 1 osoba,
- kurs na asystenta i instruktora Kitesurfingu IKO wraz z kursem pierwszej pomocy – 1 osoba,
- od zera do barbera – 1 osoba,
- operator wózków jezdniowych podnośnikowych, w tym specjalizowanych w kategorii IWJO – 1 osoba,
- opiekunka dziecięca – 1 osoba,
- podologia kompleks – 1 osoba,
- prawo jazdy kat. C wraz z kwalifikacją wstępną przyspieszoną - 1 osoba,
- prawo jazdy kat. D wraz z kwalifikacją wstępną przyspieszoną do D – 1 osoba.

Po ukończeniu szkolenia indywidualnego 11 osób podjęło pracę i 1 osoba rozpoczęła działalność gospodarczą. Po szkoleniu z *Obsługi kasy fiskalnej i terminala płatniczego z minimum sanitarnym* pracę podjęło 13 osób. Natomiast po szkoleniu *ABC Przedsiębiorczości* działalność gospodarczą rozpoczęły 72 osoby, a 2 podjęły pracę (stan na 31.12.2022r.).

Ze szkoleń najczęściej korzystali mężczyźni (61,2%), zamieszkali na wsi (69,8%), osoby do 30 roku życia (55,2%).

Tabela 23. Wybrane kategorie bezrobotnych rozpoczynających w 2022 r. szkolenia

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	kobiety
Ogółem	116	100	45
z tego:			
zamieszkali na wsi	81	69,8	28
do 30 roku życia	64	55,2	29
w tym do 25 roku życia	32	27,6	11
powyżej 50 roku życia	6	5,2	1
długotrwale bezrobotni	23	19,8	15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MRiPS-01

6. Instrumenty rynku pracy

6.1 Prace interwencyjne

W 2022 roku zawarto 115 umów na zorganizowanie zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, z tego 7 umów zostało rozwiązanych z powodu: wypowiedzenia pracy przez pracownika lub zwolnienia bez wypowiedzenia, rezygnacji organizatora z dalszej rekrutacji osób bezrobotnych. Zatrudnienie uzyskało 137 osób - na okres co najmniej 9 miesięcy z refundacją części kosztów poniesionych na wynagrodzenia zatrudnionych bezrobotnych przez okres 6 miesięcy (art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).

Zatrudnienie w 2022r. podjęło łącznie 147 osób, w tym 10 w ramach wakatów na zwolnionych stanowiskach pracy (w 2021r. 160 osób, w tym 9 wakatów).

Zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych najczęściej podejmowały osoby zamieszkałe na wsi (78,2%). Kobiety stanowiły 49,7% ogółu podejmujących prace interwencyjne.

Tabela 24. Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujących w 2022r. zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych.

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	kobiety
Ogółem	147	100	73
z tego:			
zamieszkali na wsi	115	78,2	62
do 30 roku życia	61	41,5	23
w tym do 25 roku życia	37	25,2	12
powyżej 50 roku życia	9	6,1	8
długotrwale bezrobotni	32	21,8	22

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MRiPS-01

6.2 Roboty publiczne

W 2022r. podpisano 79 umów. Zatrudnienie w ramach robót publicznych uzyskało 117 bezrobotnych (w 2021r. 99 bezrobotnych).

Pracę w ramach robót publicznych najczęściej podejmowały osoby zamieszkałe na wsi (82,1%), osoby powyżej 30 roku życia (65,0%). Kobiety stanowiły 70,9% ogółu podejmujących roboty publiczne.

Tabela 25. Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujących w 2022r. zatrudnienie w ramach robót publicznych.

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	kobiety
Ogółem	117	100	83
z tego:			
zamieszkali na wsi	96	82,1	71
do 30 roku życia	41	35,0	31
w tym do 25 roku życia	26	22,2	18
powyżej 50 roku życia	27	23,1	13
długotrwale bezrobotni	29	24,8	15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MRiPS-01

6.3 Staże

W 2022 roku zawarto 106 umów o zorganizowanie stażu. W ramach zawartych umów staż rozpoczęło 165 osób (w 2021r. 110 osób bezrobotnych). Okres odbywania stażu 3 miesiące.

Wśród bezrobotnych podejmujących staże dominowały kobiety (85,5%), osoby zamieszkałe na wsi (73,3%).

Tabela 26. Wybrane kategorie bezrobotnych rozpoczynających staż w 2022r.

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	kobiety
Ogółem	165	100	141
z tego:			
zamieszkali na wsi	121	73,3	103
do 30 roku życia	79	47,9	66
w tym do 25 roku życia	61	37,0	51
powyżej 50 roku życia	8	4,8	6
długotrwale bezrobotni	23	13,9	19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MRiPS-01

Obszary zawodowe, w których bezrobotni najczęściej odbywali staże to:

- prace sekretarskie i biurowe – 33 osoby,
- usługi gastronomiczne – 17 osób,
- usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja – 14 osób,
- opieka społeczna (w tym: opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat) – 7 osób,
- rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna – 6 osób.

6.4 Prace społecznie użyteczne

W 2022r. z samorządami gminnymi w powiecie tucholskim zawarto 5 porozumień o organizację i wykonywanie prac społecznie użytecznych w ramach których zaktywizowano 44 osoby bezrobotne (w 2021r. – 40 osób). Ta forma aktywizacji kierowana jest do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Wszystkie osoby podejmujące prace społecznie użyteczne zamieszkiwały na wsi. Dominowały wśród nich kobiety, które stanowiły 63,6% ogółu osób zaktywizowanych w tej formie oraz osoby długotrwale bezrobotne – 79,5%.

Tabela 27. Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujących w 2022r. prace społecznie użyteczne.

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	kobiety
Ogółem	44	100	28
z tego:			
zamieszkali na wsi	44	100	28
do 30 roku życia	6	13,6	5
w tym do 25 roku życia	3	6,8	2
powyżej 50 roku życia	20	45,5	6
długotrwale bezrobotni	35	79,5	23

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MRiPS-01

6.5 Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla pracodawcy zatrudniającego osobę bezrobotną.

W 2022r. zawarto 49 umów (w tym 1 zarejestrowano jako umowę o przyznanie jednorazowo środków na utworzenie stanowiska pracy dla spółdzielni socjalnej oraz 1 pracodawca rozwiązał zawartą umowę) na refundację kosztów wyposażenia 53 stanowisk pracy dla bezrobotnych (w 2021r. 60 umów na refundację 62 stanowisk pracy).

W ich wyniku powstały nowe stanowiska pracy u pracodawców:

- 1) w mieście i gminie Tuchola – 33 stanowiska pracy; najwięcej dla:
 - sprzedawcy – 4 stanowiska,
 - operatora obrabiarek sterowanych numerycznie – 4 stanowiska,
 - robotnika budowlanego - 4 stanowiska,
 - mechanika pojazdów samochodowych – 3 stanowiska,
- 2) w gminie Śliwice – 8 stanowisk pracy: pozostali stolarze meblowi i pokrewni – 2 stanowiska pracy, barman, animator rekreacji i organizacji czasu wolnego, operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego, pomocniczy robotnik budowlany, pomocniczy robotnik konserwacji terenów zieleni, pozostali

- ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni;
- 3) w gminie Lubiewo – 5 stanowisk pracy: spawacz, piaskarz, monter konstrukcji stalowych, księgowy, mechanik pojazdów samochodowych,
 - 4) w gminie Cekcyn – 3 stanowiska pracy: robotnik budowlany, mechanik maszyn rolniczych, pracownik przygotowujący posiłki typu fast food,
 - 5) w gminie Gostycyn - 3 stanowiska pracy: operator urządzeń do przetwórstwa mięsa, pomocnik mechanika, pomoc kuchenna,
 - 6) w gminie Kęsowo - 1 stanowisko pracy: brukarz.

Średni koszt refundacji stanowiska pracy wyniósł 24.825,76 zł brutto (w 2021r. - 24.513,00 zł).

Na zrefundowanych stanowiskach pracy w 2022r. zatrudnienie uzyskało 74 bezrobotnych, w tym 21 osób w ramach wakatów na miejscach pracy zrefundowanych w bieżącym roku i w latach poprzednich.

Wśród bezrobotnych zatrudnionych na zrefundowanych stanowiskach pracy dominowali mężczyźni (73,0%), osoby zamieszkałe na wsi (66,2%).

Tabela 28. Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujących w 2022r. zatrudnienie w ramach refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy.

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	kobiety
Ogółem	74	100	20
z tego:			
zamieszkali na wsi	49	66,2	15
do 30 roku życia	35	47,3	8
w tym do 25 roku życia	25	33,8	4
powyżej 50 roku życia	5	6,8	0
długotrwale bezrobotni	13	17,6	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MRiPS-01

6.6 Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej

W 2022r. jednorazowe środki udzielono 75 bezrobotnym (w 2021r. 82 osoby) z przeznaczeniem na podjęcie działalności:

- usługowej – 62 osobom (w 2021r. - 61);
- handlowej – 7 osobom (w 2021r. – 12);
- produkcyjnej – 6 osobom (w 2021r. – 9).

W 2022r. bezrobotni decydowali się przede wszystkim na podejmowanie działalności usługowej. Działalność usługowa dotyczyła najczęściej usług remontowo - budowlanych – 30 osób, usług fryzjerskich, kosmetycznych – 9 osób, naprawy pojazdów samochodowych – 5 osób.

Działalność handlowa dotyczyła sprzedaży kwiatów (2 osoby), odzieży, mebli, samochodów oraz sprzedaży przez Internet i w ruchomych placówkach gastronomicznych.

Działalność produkcyjna dotyczyła produkcji wyrobów stolarskich dla budownictwa (3 osoby), produkcji opakowań drewnianych, produkcji wędlin, produkcji i obróbki szkła.

Średnia wysokość udzielonych środków na podjęcie działalności gospodarczej wyniosła 24.587,72 zł (w 2021 r. - 23.907,56 zł).

Tabela 29. Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujących w 2022r. działalność gospodarczą w oparciu o jednorazowe środki.

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	kobiety
Ogółem	75	100	20
z tego:			
zamieszkali na wsi	58	77,3	14
do 30 roku życia	37	49,3	11
w tym do 25 roku życia	17	22,7	4
powyżej 50 roku życia	5	6,7	1
długotrwale bezrobotni	10	13,3	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MRiPS-01

Bezrobotni podejmujący w 2022 roku działalność gospodarczą to przede wszystkim mężczyźni - kobiety stanowiły 26,7% wszystkich osób, które otrzymały jednorazowe środki, osoby zamieszkałe na wsi stanowiły 77,3%.

Tabela 30. Trwałość miejsc pracy w ramach udzielonych jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej w latach 2018 -2022

Wyszczególnienie		Lata				
		2018	2019	2020	2021	2022
Liczba osób, którym udzielono środki		53	60	64	82	75
Stan na dzień 27.01.2023r.	Zawieszono działalności gospodarcze	11	12	11	14	0
	Wykreślono działalności gospodarcze	13	11	7	1	0
	Aktywne działalności gospodarcze, w tym po zawieszeniu, wykreśleniu	29	37	46	67	75
	% do udzielonych	54,7	61,7	71,9	81,7	100
	Liczba osób zarejestrowanych w PUP po działalności gospodarczej	2	2	3	2	0
% do udzielonych	3,8	3,3	4,7	2,4	-	

Źródło: Obliczenia własne.

W ostatnich 5 latach jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej otrzymały 334 osoby. Do ewidencji PUP, według stanu na dzień 27.01.2023r., wróciło 9 osób tj. 2,7% osób. Działalność gospodarczą nadal prowadzą 254 osoby co stanowi 76,0% osób, które otrzymały środki w tym okresie.

6.7 Bon na zasiedlenie dla bezrobotnego do 30 roku życia

W 2022r. 13 bezrobotnych otrzymało bon na zasiedlenie (w 2021r. 15 osób). Pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie w 2022r. podjęło 12 osób, w tym 5 kobiet (1 osoba podjęła pracę w styczniu 2023r.). W ramach bonu na zasiedlenie bezrobotni podjęli zatrudnienie na terenie województwa pomorskiego (4 osoby), kujawsko-pomorskiego (3 osoby), wielkopolskiego (2 osoby), mazowieckiego (2 osoby), zachodniopomorskiego (1 osoba).

Tabela 31. Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujących pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie w 2022r.

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	kobiety
Ogółem	12	100	5
z tego:			

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	kobiety
zamieszkali na wsi	8	66,7	4
do 25 roku życia	5	41,7	3
długotrwale bezrobotni	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MRiPS-01

6.8 Bon zatrudnieniowy dla bezrobotnego do 30 roku życia

Bon zatrudnieniowy stanowi gwarancję zrefundowania pracodawcy części kosztów poniesionych na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego – posiadacza bonu.

Celem tego instrumentu aktywizacyjnego jest zachęcanie młodych bezrobotnych do samodzielnego podejmowania działań zmierzających do uzyskania zatrudnienia.

Pracodawca w ramach bonu zobowiązuje się do zatrudnienia bezrobotnego na podstawie umowy o pracę przez okres 18 miesięcy, z tego przez 12 miesięcy refundowana jest część wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości podstawowego zasiłku dla bezrobotnych.

W 2022 roku 8 osób podjęło pracę w ramach bonu zatrudnieniowego (w 2021r. 6 osób).

Tabela 32. Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujących pracę w ramach bonu zatrudnieniowego w 2022r.

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	kobiety
Ogółem	8	100	6
z tego:			
zamieszkali na wsi	6	75,0	4
do 25 roku życia	4	50,0	3
długotrwale bezrobotni	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MRiPS-01

6.9 Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego w wieku 50 +

Dofinansowanie wynagrodzenia bezrobotnego w wieku 50 lat i więcej skierowanego przez urząd pracy przysługuje przez okres: 12 miesięcy w przypadku bezrobotnych w wieku 50 lat - 60 lat; 24 miesięcy w przypadku bezrobotnych, którzy ukończyli 60 lat. Dofinansowanie przysługuje w kwocie określonej w umowie, nie wyższej niż połowa minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za każdego zatrudnionego bezrobotnego.

Dofinansowanie może otrzymać pracodawca albo przedsiębiorca.

W 2022r. zawarto 8 umów na dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnych powyżej 50 lat. Pracę podjęło 8 osób.

6.10 Zwrot kosztów przejazdu.

W 2022 roku z możliwości zwrotu kosztów przejazdu skorzystało 151 osób, w tym 79 uczestników szkoleń. Z możliwości zwrotu kosztów przejazdu do pracy skorzystały 33 osoby, a przejazdu na staż 39 osób.

6.11 Dodatek aktywizacyjny

Instrument dla bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku, którzy z własnej inicjatywy podejmą zatrudnienie lub inną pracę zarobkową lub w wyniku skierowania przez urząd podejmą zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy i otrzymają wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Maksymalna wysokość dodatku to 50% zasiłku dla bezrobotnych.

W 2022 roku 182 osoby nabyły uprawnienie do dodatku aktywizacyjnego, wszystkie osoby podjęły zatrudnienie z własnej inicjatywy. W 2021 roku uprawnienie to nabyło 179 osób.

6.12 Dofinansowanie studiów podyplomowych

Dofinansowanie studiów podyplomowych umożliwia pogłębienie wiedzy i zdobycie nowych umiejętności, dzięki czemu osoba poszukująca pracy może zwiększyć swoje szanse na rynku pracy.

Dofinansowanie skierowane jest do osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy.

Urząd pracy może sfinansować do 100% kosztów studiów podyplomowych, nie więcej jednak niż 300% przeciętnego wynagrodzenia. Za okres uczestnictwa w zajęciach przewidzianych programem studiów osoba bezrobotna otrzyma stypendium w wysokości 20% zasiłku dla bezrobotnych.

W 2022r. 2 osoby bezrobotne (w tym 1 kobieta) skorzystały z tej formy wsparcia.

6.13 Krajowy Fundusz Szkoleniowy

Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS) stanowi wydzieloną część Funduszu Pracy, przeznaczoną na dofinansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców, podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy.

Celem utworzenia KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy powinno poprawić zarówno pozycję firm jak i samych pracowników na konkurencyjnym rynku pracy.

Minister właściwy ds. pracy określił następujące priorytety dotyczące wydatkowania środków KFS w 2022 r.:

- 1) wsparcie kształcenia ustawicznego osób zatrudnionych w firmach, które na skutek pandemii COVID-19, musiały podjąć działania w celu dostosowania się do zmienionej sytuacji rynkowej;
- 2) wsparcie kształcenia ustawicznego dla osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem;
- 3) wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych;
- 4) wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących będących członkami rodzin wielodzietnych;
- 5) wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych oraz

pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego wskazanych na liście/rejestrze przedsiębiorstw społecznych prowadzonym przez MRiPS;

- 6) wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy, w tym także technologii i narzędzi cyfrowych oraz podnoszenie kompetencji cyfrowych;
- 7) wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących w branży motoryzacyjnej.

Priorytety Rady Rynku Pracy dotyczące wydatkowania środków rezerwy KFS w 2022r.:

- 1) wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia;
- 2) wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności;
- 3) wsparcie kształcenia ustawicznego skierowanego do pracodawców zatrudniających cudzoziemców.

W 2022 r. zawarto 45 umów o sfinansowanie szkoleń dla 141 osób (w tym 8 pracodawców i 133 pracowników).

Obszary, w których najczęściej szkoliły się osoby: kursy kosmetyczne, szkolenia z zakresu księgowości i rachunkowości, kursy z zakresu fizjoterapii.

Średni koszt wsparcia na osobę 1.844,56 zł.

7. Wsparcie w zakresie ochrony miejsc pracy realizowane w ramach Tarczy antykryzysowej COVID-19

7.1 Dotacja dla mikro i małych przedsiębiorstw (rodzaj przeważającej działalności oznaczony kodem PKD 56.30.Z, 93.29.A lub 93.29.Z)

Dotacja udzielana była na podstawie rozdziału 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lutego 2021 r. w sprawie wsparcia uczestników obrotu gospodarczego poszkodowanych wskutek pandemii COVID-19 (Dz. U. poz. 371 z późn. zm.), z uwzględnieniem przepisów art. 15z4 ustawy, co oznacza, że w kwestiach nieuregulowanych w rozporządzeniu zastosowanie miały zapisy ustawy.

Dotację mogli otrzymać przedsiębiorcy, którzy spełniali łącznie następujące warunki:

- posiadali status mikroprzedsiębiorcy albo małego przedsiębiorcy zgodnie z definicjami zawartymi odpowiednio w art. 7 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców,
- na dzień 31 marca 2021 r. prowadzili działalność gospodarczą oznaczoną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007, jako rodzaj przeważającej działalności, jednym spośród kodów: 56.30.Z, 93.29.A, 93.29.Z,
- działalność gospodarcza nie była zawieszona na dzień 31 marca 2021 r.,
- przychód z działalności w rozumieniu przepisów podatkowych uzyskany w grudniu 2021 r. był niższy co najmniej o 40% w stosunku do przychodu uzyskanego w analogicznym miesiącu roku poprzedniego lub w lutym 2020 r., lub we wrześniu 2020 r., lub listopadzie 2021 r.

Dotacja była udzielana w wysokości do 5 tys. zł.

Nabór wniosków w ramach tej formy wsparcia został zakończony 15 kwietnia 2022r.

8. Koordynacja Systemów Zabezpieczenia Społecznego

Instytucją właściwą w zakresie Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego z tytułu bezrobocia jest właściwy wojewódzki urząd pracy.

Osoba, która utraciła pracę w kraju UE/EOG może ubiegać się o zasiłek dla bezrobotnych w kraju, w którym utraciła pracę. Jeżeli tego nie uczyni może również ubiegać się o zasiłek w Polsce. Wówczas po zarejestrowaniu się w powiatowym urzędzie pracy, składa do wojewódzkiego urzędu pracy wniosek o przyznanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych w związku z zakończeniem pracy za granicą. Potwierdzeniem okresów pracy za granicą są dokumenty PD U1, który dołącza się do wniosku o przyznanie prawa do zasiłku. Jeżeli osoba bezrobotna nie posiada formularza PD U1 załącza wniosek zagraniczny, jeśli istnieje dla danego państwa, o wydanie dokumentu PD U1 i niezbędne dokumenty zagraniczne dotyczące przebycia tego okresu. Następnie Wojewódzki Urząd Pracy wystąpi do zagranicznej instytucji właściwej do wydania dla osoby bezrobotnej dokumentu PD U1 i po otrzymaniu rozpatrzy wniosek o przyznanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych w Polsce po pracy za granicą.

Wojewódzki urząd pracy nie jest w stanie określić dokładnej liczby złożonych w 2022r. wniosków o przyznanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych z powiatu tucholskiego z uwagi na zmianę w systemie informatycznym, w przybliżeniu podano 30 (w województwie 872). WUP w Toruniu wydał 26 decyzji (11 pozytywnych, 13 odmownych, 2 umorzenia) w sprawie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych z powiatu tucholskiego.

Osoby, które nabyły prawo do zasiłku dla bezrobotnych w innym kraju UE/EOG mogą uruchomić transfer tego zasiłku do Polski w celu poszukiwania pracy i pobierać zasiłek przez okres 3 miesiące (6 miesięcy za zgodą instytucji właściwej) w wysokości, którą przyznała instytucja właściwa za granicą. Zasiłek będzie wypłacany bezpośrednio przez instytucję, która przyznała zasiłek. Osoby te rejestrują się we właściwym powiatowym urzędzie pracy jako poszukujące pracy, a wypłatę zasiłku dla bezrobotnych realizuje wojewódzki urząd pracy.

W 2022 r. z transferu zasiłku skorzystało 7 osób z powiatu tucholskiego.

9. Zatrudnianie cudzoziemców

Powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi jest uwarunkowane od posiadania odpowiedniego zezwolenia na wykonywanie pracy oraz posiadanie legalnego pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. O zezwolenie na pracę występuje pracodawca do właściwego wojewody, a w przypadku zezwolenia na pracę sezonową oraz oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi do właściwego powiatowego urzędu pracy. W przypadku ubiegania się cudzoziemca o zezwolenie na pobyt czasowy zwraca się on do właściwego wojewody.

Praca sezonowa to praca wykonywana przez okres nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym w sektorach: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo oraz działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi.

W 2022 roku złożono 4 wnioski o wydanie zezwolenia na pracę sezonową.

Oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi składane jest przez pracodawcę w celu zatrudnienia obywateli: Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii

i Ukrainy. Okres wykonywania pracy na podstawie oświadczenia nie może być dłuższy niż 24 miesiące, praca nie może być związana z działalnością sezonową i wynagrodzenie cudzoziemca nie może być niższe niż wynagrodzenie pracowników wykonujących prace porównywalnego rodzaju lub na porównywalnym stanowisku. W 2022 roku złożono 495 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi z czego 486 zostało wpisanych do ewidencji oświadczeń. 301 oświadczeń dotyczyło obywateli Ukrainy, 96 obywateli Armenii, 20 obywateli Gruzji, 41 obywateli Mołdawii, 36 obywateli Białorusi i 1 obywatela Rosji (Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 25 października 2022r. Rosja została wyłączona z katalogu państw dla których można składać oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi).

Większość oświadczeń dotyczyła powierzenia wykonywania pracy na terenie powiatu bydgoskiego (na terenie powiatu tucholskiego 146 oświadczeń). W powiecie bydgoskim powierzono wykonywanie pracy m. in. w zawodach: patroszacz ryb, sortowacz materiałów drzewnych, robotnik gospodarczy i rzeźnik-wędliniarz. Natomiast na terenie powiatu tucholskiego w zawodach: kierowca samochodu ciężarowego, dostawczego, spawacz, ślusarz, robotnik budowlany, operator urządzeń do przetwórstwa drobiu i monter wyrobów z drewna.

Spadek liczby oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi w 2022 r. spowodowany jest konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy i wprowadzoną 12 marca 2022 r. ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Ustawa ta określa uproszczony sposób zatrudniania obywateli Ukrainy na podstawie powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy, które należy złożyć w terminie 14 dni od powierzenia prac.

W 2022 roku złożono 352 powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy.

Informacja starosty, nazywana także opinią starosty lub testem rynku pracy, jest dokumentem wydawanym przez powiatowy urząd pracy, który pracodawca dołącza do wniosku o zezwolenie na pracę lub cudzoziemiec do wniosku o zezwolenie na pobyt czasowy i pracę, albo wniosku o zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji.

W 2022 roku złożono 23 oferty na 632 wolne miejsca pracy w celu uzyskania informacji starosty. Dotyczyły pracy m. in. w zawodach: pomoc kuchenna, pakowacz ręczny, pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym, pracownik pomocniczy obsługi hotelowej, pracownik ogólnobudowlany, tapicer, kierowca samochodu dostawczego i ciężarowego, operator obrabiarek sterowanych numerycznie i spawacz.

10. Decyzje i zaświadczenia

W 2022r. wydano:

- 5.798 decyzji administracyjnych,
- 3.654 zaświadczenia,
- 493 odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych osobowych.

Od wydanych decyzji wniesiono 17 odwołań (w 2021r. – 12), z których 2 zostały przekazane do rozpatrzenia przez organ II instancji. Organ II instancji zaskarżone decyzje utrzymał w mocy.

11. Zatrudnienie pracowników i wydatki związane z funkcjonowaniem PUP

Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi zatrudnia 30 pracowników (według stanu na dzień 31.12.2022r.).

Wydatki związane z funkcjonowaniem PUP w 2022 roku wyniosły ogółem **2.467.482,67 zł**. Na powyższe wydatki składają się:

- koszty związane z wynagrodzeniami pracowników	2.232.312,64zł
- odpis na ZFŚS	54.179,54zł
- pozostałe wydatki, w tym:	<u>180.990,49zł</u>
~ wydatki nie zaliczone do wynagrodzeń,	8.258,95zł
~ zakup energia,	52.946,93zł
~ ubezpieczenie majątkowe,	7.142,84zł
~ zakup usług zdrowotnych,	1.790,00zł
~ zakup usług pozostałych (pieczętka, usługi pocztowe, monitorowanie budynku, usługi komunalne, obsługa prawna od 07/2022),	49.608,19zł
~ zakup materiałów i wyposażenia,	19.290,82zł
~ szkolenie pracowników,	2.782,00zł
~ usługi remontowe,	15.193,66zł
~ podatek od nieruchomości,	5.681,00zł
~ opłata na rzecz budżetów j.s.t.	1.152,24 zł
~ zakup środków żywności	1.897,92zł
~ wynagrodzenia bezosobowe (obsługa prawna do 06/2022, analiza bhp)	15.058,00zł
~ podróże służbowe krajowe	187,94zł

12. Wydatki z Funduszu Pracy

W 2022r. wydatki z Funduszu Pracy w powiecie tucholskim wyniosły 13.572.706,33 zł i były niższe niż w roku poprzednim o 2.836.829,06 zł .

Tabela 33. Struktura wydatków Funduszu Pracy w 2022r.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota w zł	Udział w %
1.	Zasiłki i świadczenia	5.582.685,80	41,1
2.	Programy na rzecz promocji zatrudnienia i ochronę miejsc pracy	7.382.215,11	54,4
3.	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	260.082,80	1,9
4.	Pozostałe wydatki	347.722,62	2,6
	Ogółem	13.572.706,33	100

Źródło: Obliczenia własne.

Środki FP na wypłatę zasiłków i innych obligatoryjnych świadczeń są przekazywane samorządowi powiatowemu do wysokości faktycznych potrzeb. Natomiast środki na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych określają kryteria przyjęte uchwałą Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w ramach kwoty ustalonej dla województwa w oparciu o algorytm.

Na realizację zadań związanych z aktywizacją zawodową i ochroną miejsc pracy powiat tucholski otrzymał środki finansowe w kwocie **8.890.287,15** zł, z tego:

- 4.791.618,68zł – wg algorytmu,
- 1.757.045,76zł – na realizację projektu dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój,
- 2.134.855,41zł – na realizację projektów dofinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego,
- 125.000,00zł – z Funduszu Pracy na wydatki związane z zapobieganiem skutkom COVID-19.
- 81.767,30zł – z rezerwy Funduszu Pracy na realizację projektu pilotażowego.

W ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego otrzymaliśmy środki w kwocie 265.900,00 zł.

Programy ze środków algorytmu finansowane były w okresie od 01.01.2022r. do 31.12.2022r., ze środków Funduszu Pracy przeznaczone na finansowanie realizacji działań określonych w *ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych* od 01.01.2022r. do 15.04.2022r., projekt z rezerwy od 01.02.2022r. do 31.12.2022r.

Na koniec 2022r. wydatki FP na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu wyniosły **7.367.215,11** zł (w 2021r. 6.310.084,96 zł) a na ochronę miejsc pracy **15.000,00** zł, łącznie **7.382.215,11** zł .

Tabela 34. Wykorzystanie środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu i ochronę miejsc pracy w 2022r.

Lp.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
I. Algorytm			
1.	Prace interwencyjne	583.107,23	533.906,67
2.	Roboty publiczne	1.730.564,00	1.541.613,00
3.	Szkolenia	283.030,11	132.131,07
4.	Koszty przejazdu	86.000,00	78.426,04
5.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	776.000,00	624.483,78
6.	Staże	450.620,00	326.063,90
7.	Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego w wieku 50+	101.714,09	97.480,41
8.	Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem	1.080,00	1.080,00
9.	Bon zatrudnieniowy	113.978,25	102.805,53
10.	Studia podyplomowe	24.025,00	9.966,37
11.	Prace społecznie użyteczne	55.728,00	47.097,60
12.	Refundacja składek na ubezpieczenie społeczne za zatrudnionych w spółdzielni socjalnej	34.272,00	0,00
13.	Refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia st. pracy	525.000,00	348.629,98
14.	Jednorazowe środki na utworzenie stanowiska pracy (art.46 ust. 1 pkt 1d)	25.000,00	25.000,00
15.	Badania lekarskie	1.500,00	400,00

Lp.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
	Razem	4.791.618,68	3.869.084,35 80,7%
II. Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój V			
16.	Stáže	465.832,00	453.219,97
17.	Prace interwencyjne	228.473,76	146.981,13
18.	Refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia st. pracy	328.000,00	323.498,35
19.	Bon na zasiedlenie	144.000,00	104.000,00
20.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	532.740,00	512.458,51
21.	Szkolenia	58.000,00	14.198,40
	Razem	1.757.045,76	1.554.356,36 88,5%
III. Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego IV			
22.	Prace interwencyjne	50.000,00	33.495,44
	Razem	50.000,00	33.495,44 67,0%
IV. Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego V			
23.	Stáže	181.327,41	181.155,07
24.	Prace interwencyjne	259.384,00	251.827,04
25.	Refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia st. pracy	800.000,00	643.637,13
26.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	826.444,00	739.417,22
27.	Szkolenie	17.700,00	17.646,82
	Razem	2.084.855,41	1.833.683,28 88,0%
V. Projekt finansowany ze środków rezerwy Funduszu Pracy na realizację projektów pilotażowych pod nazwą „Stabilna praca – silna rodzina”.			
28.	Projekt pilotażowy Praca Adaptacyjna (PA)	81.767,30	76.595,68
	Razem	81.767,30	76.595,68 93,7%
VI. Środki Funduszu Pracy na wydatki związane z zapobieganiem skutkom COVID-19			
29.	Dotacje na pokrycie kosztów działalności gospodarczej (na podst. rozporządzenia)	125.000,00	15.000,00
	Razem	125.000,00	15.000,00 12,0%
	Razem I + II + III + IV+V+VI	8.890.287,15	7.382.215,11
VII. Krajowy Fundusz Szkoleniowy			
30.	Szkolenie	265.900,00	260.082,80
	Razem	265.900,00	260.082,80 97,8%

Źródło: Obliczenia własne.

Na pozostałe fakultatywne wydatki z FP wykorzystano środki w kwocie 347.722,62 zł. Środki te przeznaczone były na zadania związane z obsługą bezrobotnych (koszty korespondencji z bezrobotnymi, pracodawcami, przekazywania bezrobotnym należnych świadczeń), kosztami postępowania sądowego i egzekucji w sprawach nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych i innych wypłat z Funduszu Pracy, rozwijaniem i eksploatacją systemu teleinformatycznego, rozpowszechnianiem informacji zawodowych oraz wyposażeniem w celu prowadzenia pośrednictwa pracy

lub poradnictwa zawodowego, kosztami szkolenia pracowników, refundacją dodatków do wynagrodzeń, rozpowszechnianiem informacji o usługach PUP.

Wydatki w 2022 roku na opłacenie składek na ubezpieczenia zdrowotne za bezrobotnych bez prawa do zasiłku wyniosły 1.728.932,02 zł .

13. Projekty i programy realizowane przez PUP.

13.1 Projekty pozakonkursowe dofinansowane ze środków EFS

13.1.1 Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tucholskim (V).

Celem projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych w wieku 18-29 lat pozostających bez pracy w powiecie tucholskim.

Projekt realizowany był od 01.01.2021r. do 31.12.2022r.

W ramach projektu wsparciem objęte zostały osoby w wieku 18-29 lat zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tucholi. W ramach projektu, dla każdego z uczestników przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej poprzedziła analiza jego problemów zawodowych, potrzeb i oczekiwań. Na tej podstawie PUP realizował odpowiednio dobrane usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tj. poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, staż, bon na zasiedlenie, prace interwencyjne, refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. Wybór grupy docelowej wynikał z kryterium dostępu dla projektów pozakonkursowych Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Tabela 35. Osoby bezrobotne objęte wsparciem w ramach projektu.

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie do 31.12.2022 r.	
		w liczbach	w %
ogółem	306	310	101,3
kobiety	160	177	110,6
osoby z niepełnosprawnościami	4	10	250,0
osoby długotrwale bezrobotne	60	101	168,3

Źródło: Opracowanie własne.

Zadania zrealizowane w projekcie w 2022r.:

- poradnictwo zawodowe dla 160 osób;
- pośrednictwo pracy dla 123 osób;
- staże dla 79 osób;
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej poprzedzone szkoleniem ABC przedsiębiorczości dla 21 osób;
- bony na zasiedlenie dla 12 osób;
- prace interwencyjne dla 18 osób;
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy na utworzenie 13 stanowisk, na których pracę podjęło 14 osób (w tym 1 w ramach powstałego wakat);
- szkolenia dla 16 osób.

Tabela 36. Główne rezultaty projektu.

Wyszczególnienie	Plan	Osiągnięta wartość na dzień 31.12.2022 r
Odsetek osób w najtrudniejszej sytuacji (osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niskimi kwalifikacjami (do poziomu ISCED 3), imigranci, reemigranci), które po zakończeniu udziału w projekcie podjęły pracę	44%	67,1%
Odsetek osób nienależących do osób w najtrudniejszej sytuacji, które po zakończeniu udziału w projekcie podjęły pracę	59,5%	66,7%

Źródło: Opracowanie własne.

13.1.2 Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w powiecie tucholskim (IV)

Projekt realizowany w ramach IV naboru projektów pozakonkursowych PUP – Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko – Pomorskiego 2014 - 2020.

Projekt realizowany od 01.01.2019r. do 31.03.2022r.

Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych powyżej 29 roku życia, należących do co najmniej jednej z poniższych grup: osoby powyżej 50 roku życia, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach w powiecie tucholskim. W ramach projektu, dla każdego z uczestników przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej poprzedzała analiza umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika w formie indywidualnego planu działania. Udział każdej z grup bezrobotnych w ogóle uczestników projektu odzwierciedla ich udział w ogóle bezrobotnych w końcu września 2018r.

Tabela 37. Osoby bezrobotne objęte wsparciem w ramach projektu.

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie na dzień 31.03.2022 r.	
		w liczbach	w %
ogółem	360	359	99,7
kobiety	195	195	100,0
osoby długotrwale bezrobotne	110	130	118,2
osoby z niepełnosprawnościami	26	26	100,0
osoby o niskich kwalifikacjach	240	287	119,6
osoby w wieku 50 lat i więcej	87	71	81,6

Źródło: Opracowanie własne.

Zadania zrealizowane w 2022r.:

- prace interwencyjne kontynuowały 3 osoby.

Tabela 38. Główne rezultaty projektu.

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	
		osiągnięta wartość na dzień 31.03.2022	stopień realizacji w %
Liczba osób, które podjęły pracę po opuszczeniu programu	155	319	205,8
Odsetek osób w najtrudniejszej sytuacji, w tym imigrantów, reemigrantów, osób w wieku 50 lat i więcej, kobiet, osób z niepełno sprawnościami, długotrwale bezrobotnych, osób z niskimi kwalifikacjami do poziomu ISCED 3, które po zakończeniu udziału w projekcie podjęły pracę zgodnie z kryterium efektywności zatrudnieniowej	42%	83,3%	-

Źródło: Opracowanie własne.

13.1.3 Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w powiecie tucholskim (V)

Projekt realizowany w ramach V naboru projektów pozakonkursowych PUP – Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko – Pomorskiego 2014 - 2020.

Projekt realizowany od 01.01.2022r. do 31.12.2022r.

Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych powyżej 29 roku życia, należących do co najmniej jednej z poniższych grup: osoby powyżej 50 roku życia, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach w powiecie tucholskim. W ramach projektu, dla każdego z uczestników przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej poprzedzała analiza jego umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych w formie indywidualnego planu działania. Udział każdej z grup bezrobotnych w ogóle uczestników projektu odzwierciedla ich udział w ogóle bezrobotnych w końcu czerwca 2021r.

Tabela 39. Osoby bezrobotne objęte wsparciem w ramach projektu.

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie na dzień 31.12.2022 r.	
		w liczbach	w %
ogółem	144	144	100,0
kobiety	78	85	109,0
osoby długotrwale bezrobotne	35	39	111,4
osoby z niepełnosprawnościami	5	11	220,0
osoby o niskich kwalifikacjach	90	112	124,4
osoby w wieku 50 lat i więcej	24	31	129,2

Źródło: Opracowanie własne.

Zadania zrealizowane w 2022r.:

- poradnictwo zawodowe dla 51 osób;
- pośrednictwo pracy dla 93 osób;
- staże dla 34 osób;
- prace interwencyjne dla 32 osób;
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy na utworzenie 26 stanowisk pracy, na których pracę podjęło 27 osób (w tym 1 w ramach powstałego wakatu);

- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej poprzedzone szkoleniem ABC przedsiębiorczości dla 29 osób;
- szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy dla 17 osób.

Tabela 40. Główne rezultaty projektu.

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	
		osiągnięta wartość na dzień 31.12.2022	stopień realizacji w %
Liczba osób, które podjęły pracę po opuszczeniu programu	62	89	143,5
Odsetek osób w najtrudniejszej sytuacji, w tym imigrantów, reemigrantów, osób w wieku 50 lat i więcej, kobiet, osób z niepełno sprawnościami, długotrwale bezrobotnych, osób z niskimi kwalifikacjami do poziomu ISCED 3, które po zakończeniu udziału w projekcie podjęły pracę zgodnie z kryterium efektywności zatrudnieniowej	44,3%	68,7%	-

Źródło: Opracowanie własne.

13.2 Projekty konkursowe dofinansowane ze środków EFS.

13.2.1 Wsparcie zatrudnienia młodych osób w powiecie tucholskim.

Projekt realizowany jest w ramach konkursu Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Działanie 1.2. Wspieranie osób młodych na rynku pracy, Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projekt realizowany będzie od 01.01.2021r. do 30.06.2023r.

Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych w wieku 18-29 lat pozostających bez pracy w powiecie tucholskim.

Głównym rezultatem projektu będzie podjęcie zatrudnienia przez:

- 44% osób w najtrudniejszej sytuacji (osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach);
- 59,5% osób nienależących do osób w najtrudniejszej sytuacji.

W ramach projektu wsparciem objęte zostaną osoby do 29 roku życia zarejestrowane jako bezrobotne w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tucholi.

W ramach projektu dla każdego z uczestników przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej poprzedzi analiza umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika. Dla wszystkich uczestników zaplanowane zostały te same usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tj. poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy oraz prace interwencyjne.

Całkowita wartość projektu wynosi 574.480,00zł.

Tabela 41. Osoby bezrobotne objęte wsparciem w ramach projektu.

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie do 31.12.2022 r.	
		w liczbach	w %
ogółem	54	51	94,4
kobiety	35	27	77,1
osoby z niepełnosprawnościami	2	1	50,0
osoby długotrwale bezrobotne	21	12	57,1

Zródło: Opracowanie własne.

Zadania zrealizowane w 2022r.:

- poradnictwo zawodowe dla 29 osób;
- pośrednictwo pracy dla 29 osób;
- prace interwencyjne dla 29 osób.

W 2022r. na realizację projektu pup wydatkował 217.624,12 zł.

13.3 Projekty konkursowe finansowane ze środków Funduszu Pracy.

13.3.1 Projekt pilotażowy – Praca adaptacyjna (PA).

Projekt finansowany jest ze środków rezerwy Funduszu Pracy na realizację projektów pilotażowych, na podstawie ogłoszonego przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej naboru pod nazwą „Stabilna praca – silna rodzina”.

Ideą realizacji projektów pilotażowych jest wdrożenie nowych metod, narzędzi i sposobów pomocy osobom bezrobotnym w powrocie na rynek pracy.

Celem projektu jest zwiększenie zatrudnienia osób wyłączonych z rynku pracy z powodu opieki nad dziećmi/osobami zależnymi w szczególności powracających lub wchodzących na rynek, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet powracających na rynek pracy po urodzeniu dziecka, urlopie macierzyńskim lub wychowawczym, okresie bierności zawodowej związanej z wychowaniem dzieci.

Grupę docelową stanowią osoby wyłączone z rynku pracy z powodu opieki nad dziećmi/osobami zależnymi w szczególności powracających lub wchodzących na rynek, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet powracających na rynek pracy po urodzeniu dziecka, urlopie macierzyńskim lub wychowawczym, okresie bierności zawodowej związanej z wychowaniem dzieci.

Wsparcie oferowane w projekcie:

- poradnictwo indywidualne i/lub grupowe;
- Praca Adaptacyjna polegająca na wykonywaniu pracy u pracodawcy bez nawiązania stosunku pracy w wymiarze 4 godzin dziennie, przez okres 6 miesięcy;
- ryczałt z przeznaczeniem na pokrycie kosztów opieki nad dzieckiem/osobą zależną przez okres wykonywania PA;
- ryczałt z przeznaczeniem na pokrycie kosztów dojazdu z miejsca zamieszkania do miejsca wykonywania PA przez okres wykonywania PA;

- opieka doradcy zawodowego przez cały okres udziału w projekcie;
- premia z tytułu podjęcia pracy po PA i utrzymania jej przez 3 miesiąca.

Okres realizacji: 01.02.2022r. – 31.12.2023r.

Całkowita wartość projektu: 169 534,60 zł

W 2022 r. wsparciem w ramach projektu objęto 5 kobiet.

W 2022 r. na realizację projektu wydatkowano 76 595,68 zł.

14. Podsumowanie

1. Stopa bezrobocia w powiecie tucholskim liczona w stosunku do liczby ludności aktywnej zawodowo wyniosła w grudniu 2022r. 10,1% (w województwie kujawsko-pomorskim – 7,4%, w kraju – 5,2%). Stopa bezrobocia w powiecie tucholskim w stosunku do grudnia 2021r. zmniejszyła się o 0,5 pkt procentowego, w województwie kujawsko-pomorskim o 0,7 pkt, a w kraju o 0,6 pkt procentowego.
2. W końcu grudnia 2022r. zarejestrowanych było 1.717 bezrobotnych tj. o 4,2% mniej niż w grudniu 2021r. (o 75 osób).
3. Spadek liczby bezrobotnych odnotowano w gminie Gostycyn o 17,2%, gminie Kęsowo o 12,6% oraz w mieście i gminie Tuchola o 4,8%. Wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w gminie Lubiewo o 9,2%, gminie Śliwice o 1,5%, gminie Cekcyn o 0,9%.
4. Największy spadek liczby bezrobotnych w stosunku do końca roku ubiegłego odnotowano w grupie: długotrwale bezrobotnych o 86 osób, posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia o 50 osób, do 30 roku życia o 45 osób, największy wzrost w grupie bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki o 37 osób.
5. W stosunku do końca roku ubiegłego liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o 62 osoby (6,1%), a liczba mężczyzn o 13 osób tj. o 1,7%. Udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się z 56,4% w końcu 2021r. do 55,3% w 2022r. Natomiast udział mężczyzn w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się z 43,6% w końcu 2021r. do 44,7% w 2022r.
6. W 2021r., w porównaniu do 2020r., liczba pracujących w zakładach zatrudniających powyżej 9 pracowników wzrosła o 60 osób. Spadek liczby pracujących odnotowano w dziale: przemysł i budownictwo (o 79 osób) oraz rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (o 10 osób). W pozostałych działach odnotowano wzrost pracujących, największy w handlu; naprawie pojazdów samochodowych; transporcie i gosp. magazynowej; zakwaterowaniu i gastronomii; informacji i komunikacji (o 140 osób).
7. W powiecie tucholskim w końcu września 2022r. było 4.140 podmiotów gospodarki narodowej, tj. o 1,8% więcej niż przed rokiem. Podmiotów w sektorze

publicznym było 152, a w sektorze prywatnym 3.980. W porównaniu z wrześniem 2021r. liczba podmiotów w sektorze publicznym spadła o 3 jednostki, a w sektorze prywatnym wzrosła o 73 jednostki.

8. W 2022 roku do PUP w Tucholi wpłynęło 1.508 zgłoszeń wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. W stosunku do roku ubiegłego liczba zgłoszonych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wzrosła o 47,8% tj. o 488 miejsc. Zgłoszono 1.285 wolnych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i 223 wolne miejsca aktywizacji zawodowej.
W stosunku do roku ubiegłego liczba zgłoszonych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej wzrosła o 49,2% (o 424 miejsca), a liczba miejsc aktywizacji zawodowej wzrosła o 40,3% (o 64 miejsca).
9. W 2022 roku pracę podjęło 1.539 bezrobotnych. Było to o 160 osób mniej niż w 2021r. Pracę podjęło 820 kobiet tj. 53,3% osób podejmujących pracę oraz 719 mężczyzn (46,7%).
10. W 2022r. środki przyznane algorytmem pozwoliły na zaktywizowanie 400 osób, środki z Europejskiego Funduszu Społecznego 366 osób.

Tabela 42. Bezrobotni aktywowani w 2022r. według form aktywizacji i źródeł finansowania.

Lp.	Forma aktywizacji	ALGORYTM	POWER V	RPO WKP V	POWER konkurs	Razem
1.	Szkolenia	44	38	34	-	116
2.	Prace interwencyjne	68	18	32	29	147*
3.	Roboty publiczne	117	-	-	-	117
4.	Staże	53	79	33	-	165
5.	Prace społecznie użyteczne	44	-	-	-	44
6.	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia st. pracy	33	14	27	-	74**
7.	Jednorazowe środki na podjęcie dział. gosp.	25	21	29	-	75
8.	Podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	-	12	-	-	12
9.	Podjęcie pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	8	-	-	-	8
10.	Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego w wieku 50 +	8	-	-	-	8
Razem:		400	182	155	29	766

Źródło: Opracowanie własne.

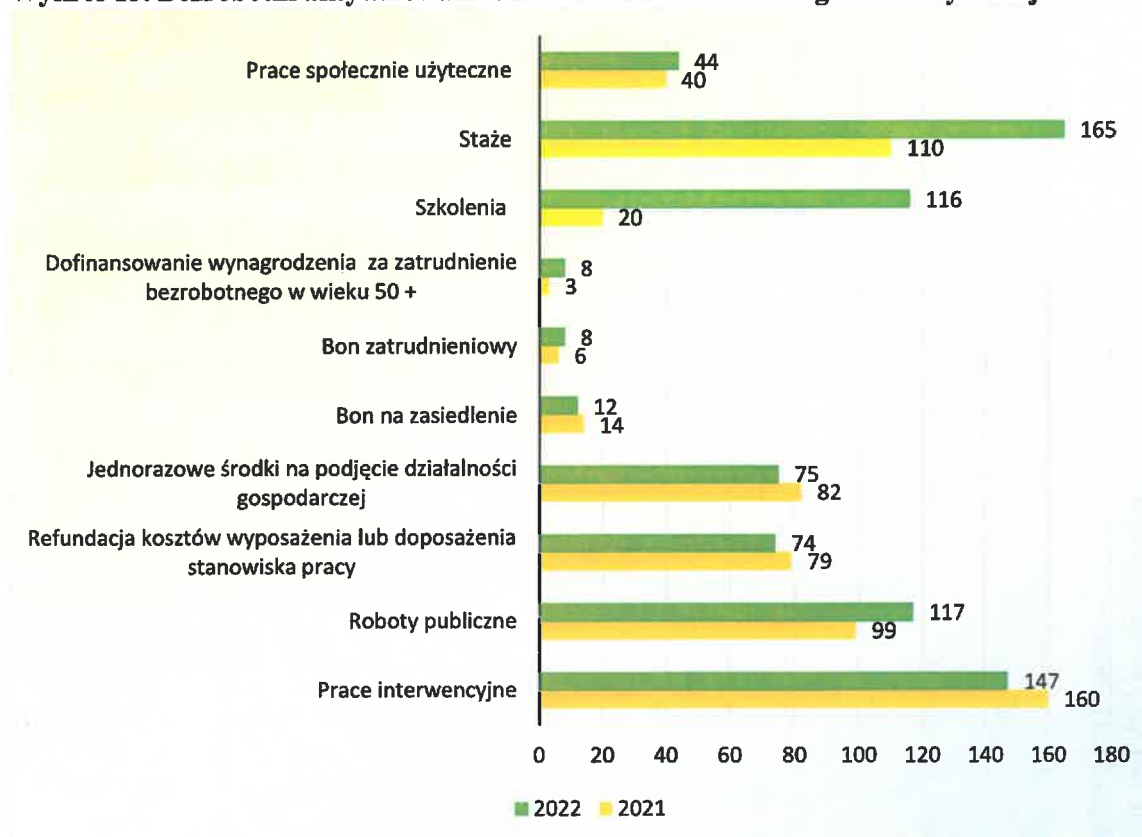
* w tym 10 osób zatrudnionych w ramach wakatów na zwolnionych stanowiskach pracy w bieżącym roku

** w tym 21 osób zatrudnionych w ramach wakatów na zwolnionych stanowiskach pracy utworzonych w bieżącym roku i latach poprzednich

11. W porównaniu z rokiem ubiegłym największy wzrost odnotowano wśród osób rozpoczynających szkolenia (o 96 osób) i staże (o 55 osób).
Spadek odnotowano wśród bezrobotnych, którzy podjęli prace interwencyjne (o 13 osób), zatrudnionych w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub

doposażenia stanowiska pracy (5 osób), podejmujących pracę w ramach bonu na zasiedlenie (o 2 osoby) i osób, które otrzymały jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (o 7 osób).

Wykres 15. Bezrobotni aktywizowani w latach 2021- 2022 według form aktywizacji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MRiPS-01

12. Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi promował i udostępnił pomieszczenie dla mobilnych punktów rekrutacyjnych tj.:
 - 16 listopada 2022r. dla przedstawicieli Wojskowego Centrum Rekrutacji w Bydgoszczy.
Zainteresowane osoby mogły uzyskać informacje na temat wstąpienia do dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej i do innych ochotniczych form służby wojskowej.
 - 02 grudnia 2022r. dla przedstawicieli Zakładu Karnego w Koronowie.
Nabór dotyczył 2 stanowisk: strażnika działu ochrony, młodszego pielęgniarza/młodszego ratownika medycznego.
W spotkaniach mógł wziąć udział każdy niezależnie od tego czy był zarejestrowany w urzędzie, czy nie.

Tabela 43.

**ROZSZERZONA INFORMACJA O BEZROBOCIU W MIASTACH I GMINACH W ZASIĘGU PUP Tuchola - stan
w dniu 31.12.2022**

Wyszczególnienie	PUP Tuchola		m. Tuchola		ob. wiejski Tuchola		g. Cekcyn		g. Gostycyn		g. Kęsowo		g. Lubiewo		g. Śliwice	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
1. Liczba bezrobotnych	1717	949	471	249	265	143	232	134	173	91	167	93	202	128	207	111
poprzednio pracujący	1478	800	390	206	222	114	205	114	157	80	142	73	176	113	186	100
ze zwolnień grupowych	53	34	11	8	11	8	6	4	3	2	3	1	8	6	11	5
z prawem do zasiłku	315	185	85	46	47	31	44	28	28	17	26	15	39	25	46	23
osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	94	39	23	9	12	2	18	7	8	4	10	4	10	3	13	10
posiadający gospodarstwo rolne	11	6	0	0	2	0	3	3	0	0	0	0	3	1	3	2
bez kwalifikacji zawodowych	610	328	175	83	95	51	75	45	57	30	63	36	68	41	77	42
bez doświadczenia zawodowego	356	221	111	60	64	40	45	34	29	18	40	29	42	26	25	14
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	x	377	x	107	x	51	x	59	x	41	x	44	x	42	x	33

W tym

2. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy	1477	831	399	219	228	124	202	117	149	81	148	82	168	108	183	100
do 30 roku życia	491	303	122	77	74	41	71	44	43	25	45	26	64	40	72	50
w tym do 25 roku życia	268	153	60	32	46	21	39	24	23	13	25	15	35	19	40	29
długotrwale bezrobotne	969	567	259	146	158	90	132	80	100	59	99	53	107	72	114	67
powyżej 50 roku życia	386	136	119	42	58	20	37	11	49	15	40	16	36	16	47	16
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż.	410	341	108	86	60	52	67	59	34	25	40	35	55	49	46	35
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż.	14	10	6	4	0	0	2	2	0	0	3	3	0	0	3	1
niepełnosprawni	119	48	43	15	21	7	13	5	8	1	13	7	11	7	10	6

Σ

ROZSZERZONA INFORMACJA O BEZROBOCIU W MIASTACH I GMINACH W ZASIĘGU PUP Tuchola
- stan w dniu 31.12.2022

Wyszczególnienie	PUP Tuchola		m. Tuchola		ob. wiejski Tuchola		g. Cekcyn		g. Gostycyn		g. Kęsowo		g. Lubiewo		g. Śliewice	
	<i>ogółem</i>	<i>kobiety</i>	<i>ogółem</i>	<i>kobiety</i>	<i>ogółem</i>	<i>kobiety</i>	<i>ogółem</i>	<i>kobiety</i>	<i>ogółem</i>	<i>kobiety</i>	<i>ogółem</i>	<i>kobiety</i>	<i>ogółem</i>	<i>kobiety</i>	<i>ogółem</i>	<i>kobiety</i>
3. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach																
do 1	109	50	32	20	16	6	19	4	16	5	3	5	3	9	6	6
1 - 3	333	157	94	36	47	27	42	22	37	13	17	35	17	52	31	11
3 - 6	236	120	67	36	33	10	34	21	22	10	14	19	14	26	13	16
6 - 12	236	135	60	28	30	21	29	18	22	15	18	29	19	33	19	16
12 - 24	286	167	70	37	38	23	41	28	31	18	15	32	22	42	24	24
pow. 24	517	320	148	92	101	56	67	41	45	30	26	47	26	50	37	38
4. Bezrobotni wg wieku																
18 - 24	268	153	60	32	46	21	39	24	23	13	15	25	15	35	19	29
25 - 34	447	304	112	73	68	48	65	47	48	34	30	43	30	61	45	27
35 - 44	442	262	133	78	68	41	69	41	38	21	25	41	25	47	32	24
45 - 54	324	173	91	46	48	25	34	18	34	17	13	31	13	44	29	25
55 - 59	151	57	50	20	22	8	14	4	19	6	10	19	10	9	3	6
60 - 64	85	0	25	0	13	0	11	0	11	0	0	8	0	6	0	0
5. Bezrobotni wg wykształcenia																
wyższe	124	88	50	38	11	10	19	12	5	2	6	9	6	16	13	7
policealne i średnie zawodowe	307	220	82	49	49	34	35	26	29	23	22	28	22	44	36	30
średnie ogólnokształcące	144	105	33	18	15	11	21	17	16	9	11	15	11	32	29	10
zasadnicze zawodowe/branżowe	603	294	146	72	105	51	93	50	71	30	23	52	23	58	31	37
gimnazjalne i poniżej	539	242	160	72	85	37	64	29	52	27	31	63	31	52	19	27

ROZSZERZONA INFORMACJA O BEZROBOCIU W MIASTACH I GMINACH W ZASIĘGU PUP Tuchola
 - stan w dniu 31.12.2022

Wyszczególnienie	PUP Tuchola		m. Tuchola		ob. wiejski Tuchola		g. Cekcyn		g. Gostycyn		g. Kęsowo		g. Lubiewo		g. Śliwice	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
6. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w okresie	1508	x	554	x	81	x	97	x	126	x	496	x	63	x	91	x
subsydiowane	567	x	233	x	54	x	69	x	59	x	36	x	53	x	63	x
zatrudnienie lub inna praca zarobkowa	1285	x	471	x	57	x	60	x	109	x	481	x	33	x	74	x
miejsca aktywizacji zawodowej	223	x	83	x	24	x	37	x	17	x	15	x	30	x	17	x
7. Podjęcia pracy w okresie	1539	820	445	222	204	119	212	118	182	92	159	78	183	113	154	78
w tym pracy subsydiowanej	445	211	105	40	67	37	54	31	62	29	35	12	51	26	71	36
8. Rozpoczęcia staży	165	141	44	38	31	29	25	19	13	10	11	8	31	29	10	8
9. Rozpoczęcia szkoleń	116	45	35	17	19	9	9	5	15	4	7	2	15	5	16	3

Tabela 44.
Bilans bezrobotnych

	Wyszczególnienie	Gminy							
		PUP	Cekcyn	Gostycyn	Kęsowo	Lubiewo	Śliwice	Tuchola	
1.	Liczba bezrobotnych na koniec 2021r.	1792	230	209	191	185	204	773	
2.	Bezrobotni zarejestrowani w 2022r.	2443	343	260	210	308	263	1059	
	z tego:								
	- po raz pierwszy	576	92	49	54	73	70	238	
	- po raz kolejny	1867	251	211	156	235	193	821	
	- zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	70	9	7	5	10	8	31	
	- poprzednio pracujący	2068	286	226	179	258	234	885	
	- niepełnosprawni	138	20	11	10	8	11	78	
3.	Wyłączeni z ewidencji w 2022 r.	2518	341	296	234	291	260	1096	
	z tego:								
	- podjęcia pracy, w tym:	1539	212	182	159	183	154	649	
	∞ praca niesubsydiowana	1094	158	120	124	132	83	477	
	∞ praca subsydiowana, w tym:	445	54	62	35	51	71	172	
	• roboty publiczne	117	24	20	10	11	10	42	
	• prace interwencyjne	147	15	21	12	15	33	51	
	• jednorazowe środki na podjęcie dział. gosp. *	76	6	11	4	13	11	31	
	• ref. kosztów zatrudnienia bezrobotnego	74	6	8	6	8	11	35	
	• podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	12	1	0	2	1	3	5	
	• podjęcie pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	8	0	0	0	1	3	4	
	• dofinansowanie wynagrodzenia	8	2	1	1	2	0	2	

za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia												
	inne**	3	0	1	0	0	0	0	0	0	2	
- rozpoczęcia szkolenia lub stażu		281	34	28	18	46	26	129				
- prace społecznie użyteczne		44	16	11	5	8	4	0				
- niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy		263	32	25	20	25	36	125				
- dobrowolnej rezygnacji		191	26	20	15	14	16	100				
- podjęcia nauki		7	1	3	0	1	0	2				
- osiągnięcia wieku emerytalnego		30	2	2	6	3	3	14				
- nabycia praw emerytalnych i rentowych		7	0	1	1	0	3	2				
- nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego		14	1	1	3	0	5	4				
- inne		137	17	23	6	11	13	67				
4. Liczba bezrobotnych na koniec 2022 r.		1717	232	173	167	202	207	736				

* w tym w ramach bonu na zasiedlenie

** w pozycji tej ujmowane jest m. in. zatrudnienie bezrobotnych niepełnosprawnych na miejscach pracy refundowanych ze środków PFRON

Tabela 45.
Bezrobotni zaktywizowani w 2022 roku

Wyszczególnienie	PUP Tuchola		Cekcyn		Gostycyn		Kęsowo		Lubiewo		Śliwice		Tuchola	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Zgłoszone wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej	1508		97		126		496		63		91		635	
Podjęcia pracy ogółem:	1539	820	212	118	182	92	159	78	183	113	154	78	649	341
- prace niesubsydiwane	1094	609	158	87	120	63	124	66	132	87	83	42	477	264

- praca subsydiowana:	445	211	54	31	62	29	35	12	51	26	71	36	172	77
• prace interwencyjne	147	73	15	8	21	9	12	6	15	12	33	17	51	21
• roboty publiczne	117	83	24	20	20	16	10	5	11	6	10	7	42	29
• jednorazowe środki na podjęcie dział. gosp.	76	21	6	2	11	1	4	0	13	2	11	2	31	14
• ref. kosztów utworzenia m-ca pracy	74	20	6	1	8	3	6	0	8	3	11	6	35	7
• podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	12	5	1	0	0	0	2	1	1	1	3	2	5	1
• podjęcie pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	8	6	0	0	0	0	0	0	1	1	3	2	4	3
• dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia	8	2	2	0	1	0	1	0	2	1	0	0	2	1
• inne	3	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	1
Staże	165	141	25	19	13	10	11	8	31	29	10	8	75	67
Szkolenia	116	45	9	5	15	4	7	2	15	5	16	3	54	26
Prace społecznie użyteczne	44	28	16	13	11	5	5	4	8	4	4	2	0	0
Dodatki aktywizacyjne	182	103	34	22	12	6	22	13	14	11	17	8	83	43

POWIATOWY URZĄD PRACY

89-500 Tuchola
pl. Wolności 23

tel./fax (052) 5590800, (052) 5590801

e-mail: pup@tuchola.pl

**Sytuacja na rynku pracy
w powiecie tucholskim
i w gminie Tuchola
w miesiącu grudniu 2022 r.**

Powiat Tucholski

Zarejestrowani bezrobotni wg miast i gmin

stan na koniec miesiąca grudnia 2021 roku

L.p.	Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych		Bezrobotni z prawem do zasiłku	
			Ogółem	Kobiety	Razem	Kobiety
1	Miasto	TUCHOLA	501	274	74	37
	obszar wiejski		272	152	56	30
2	Gmina	CEKCYN	230	136	51	30
3	Gmina	GOSTYCYN	209	117	34	17
4	Gmina	KĘSOWO	191	95	28	16
5	Gmina	LUBIEWO	185	117	33	23
6	Gmina	ŚLIWICE	204	120	44	26
Ogółem PUP			1792	1011	320	179
Zamieszkali na wsi w PUP			1291	737	246	142

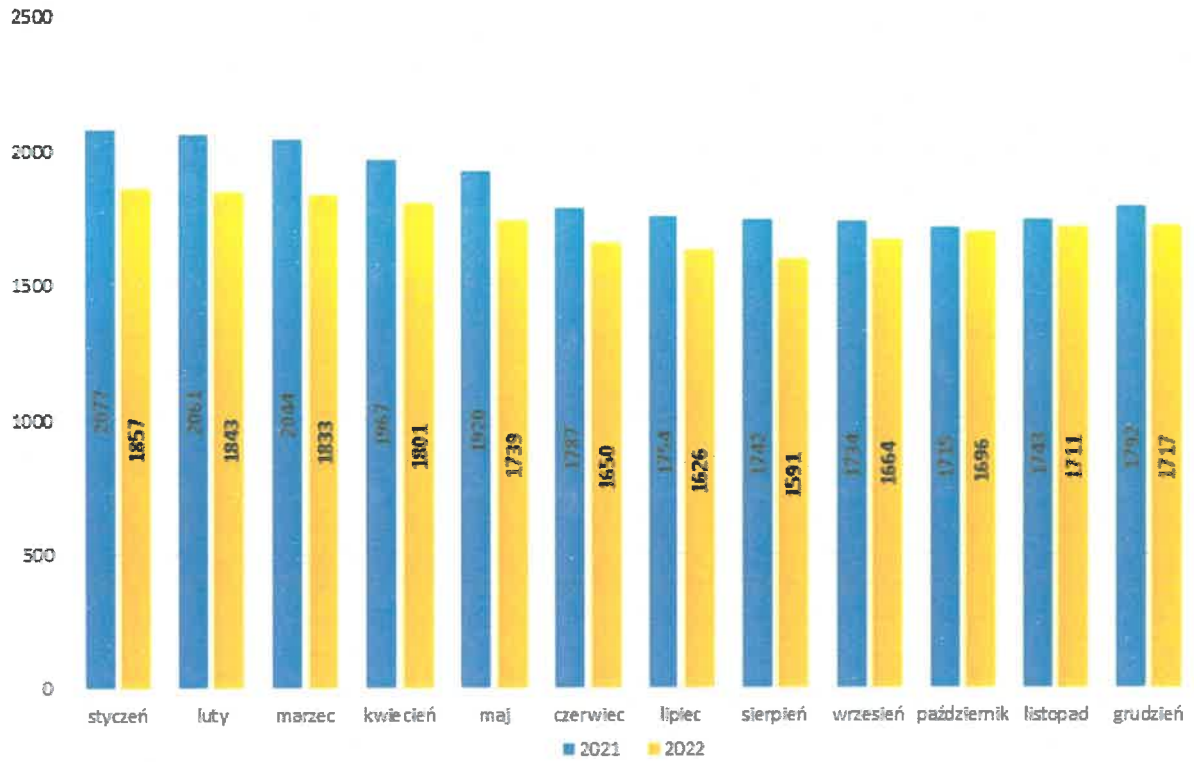
stan na koniec miesiąca grudnia 2022 roku

L.p.	Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych		Bezrobotni z prawem do zasiłku	
			Ogółem	Kobiety	Razem	Kobiety
1	Miasto	TUCHOLA	471	249	85	46
	obszar wiejski		265	143	47	31
2	Gmina	CEKCYN	232	134	44	28
3	Gmina	GOSTYCYN	173	91	28	17
4	Gmina	KĘSOWO	167	93	26	15
5	Gmina	LUBIEWO	202	128	39	25
6	Gmina	ŚLIWICE	207	111	46	23
Ogółem PUP			1717	949	315	185
Zamieszkali na wsi w PUP			1246	700	230	139

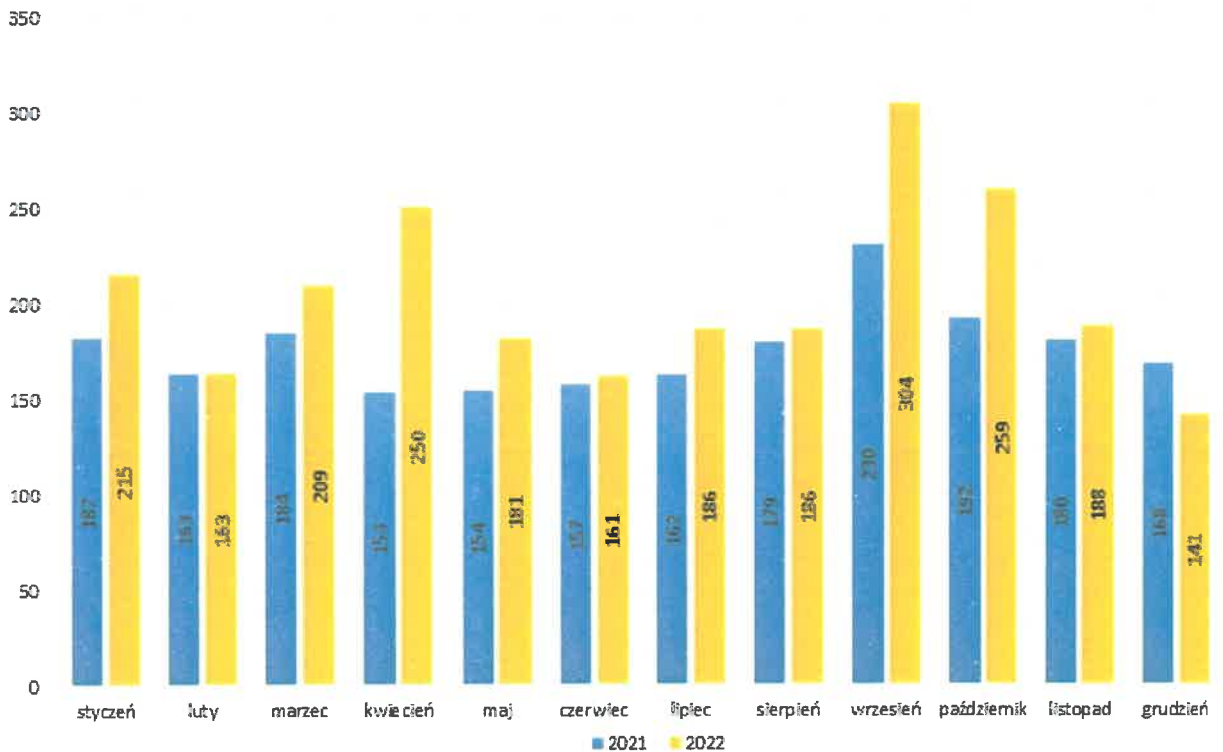
Stopa bezrobocia

Wyszczególnienie	12/2021	11/2022
Stopa bezrobocia powiat [%]	10,6	10,1
Stopa bezrobocia województwo [%]	8,1	7,2
Stopa bezrobocia Polska [%]	5,8	5,1

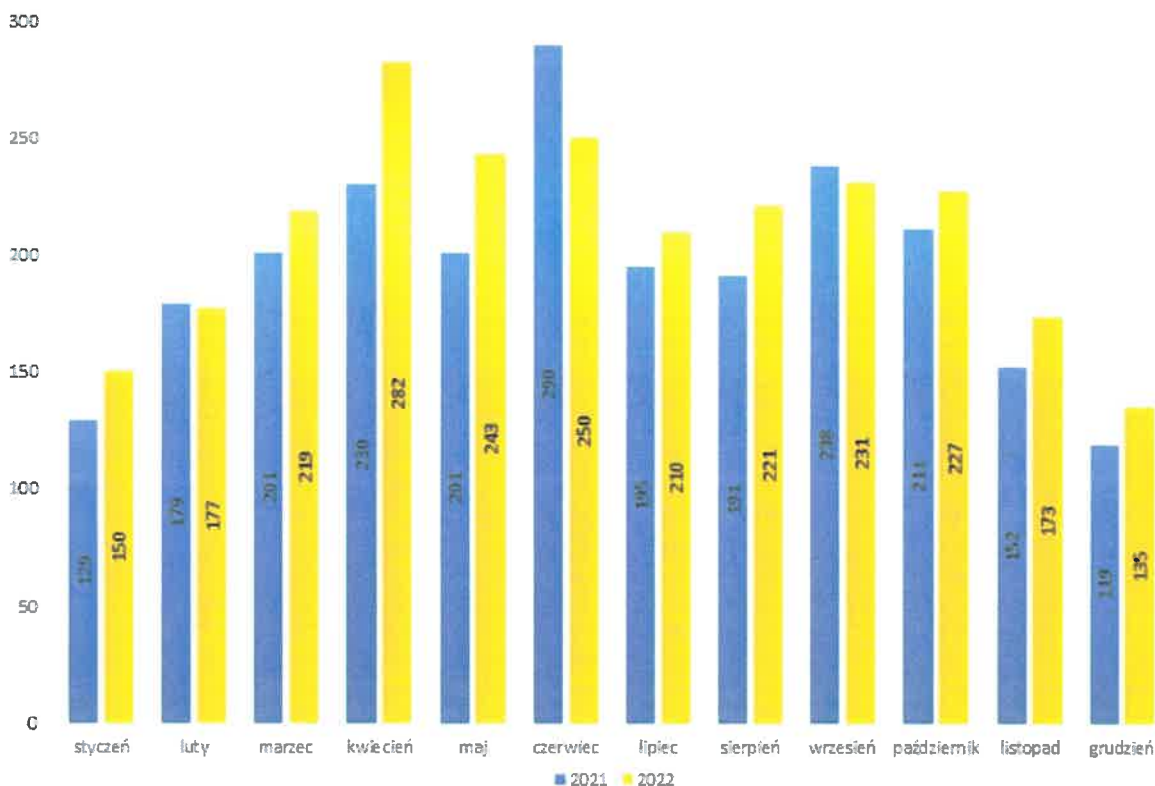
Bezrobotni w latach 2021-2022, stan w końcu miesiąca

Napływ bezrobotnych w latach 2021-2022

Wyłączeni z ewidencji bezrobotnych "odpływ" w latach 2021-2022

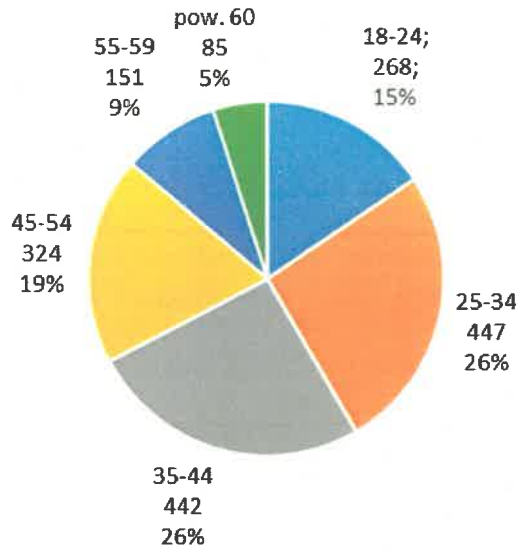

Zmiany (w %) w liczbie bezrobotnych w latach 2021-2022

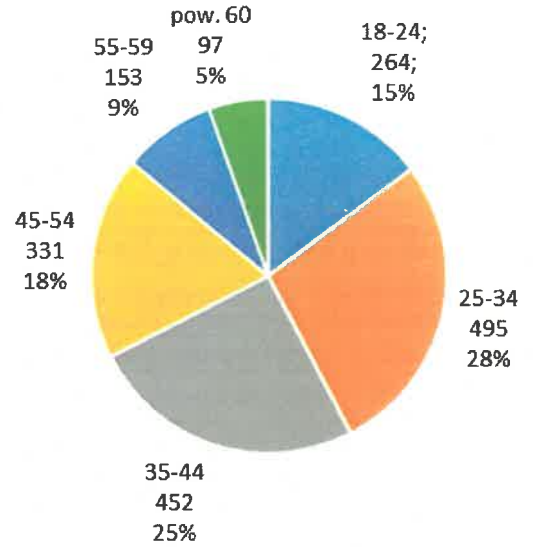

Bezrobotni wg wieku

12-2022

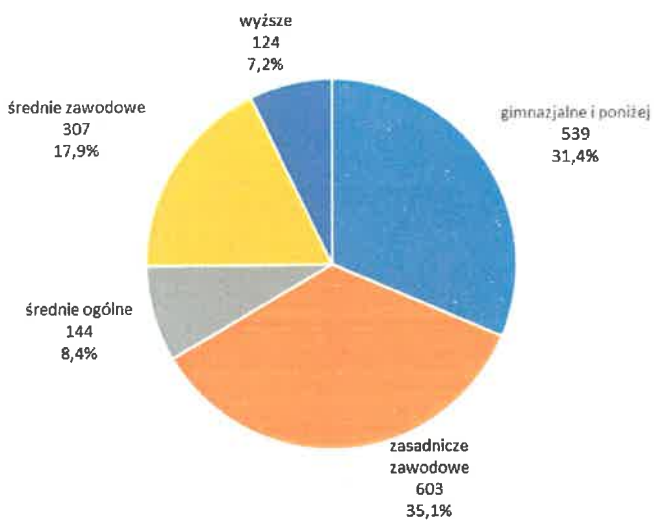

12-2021

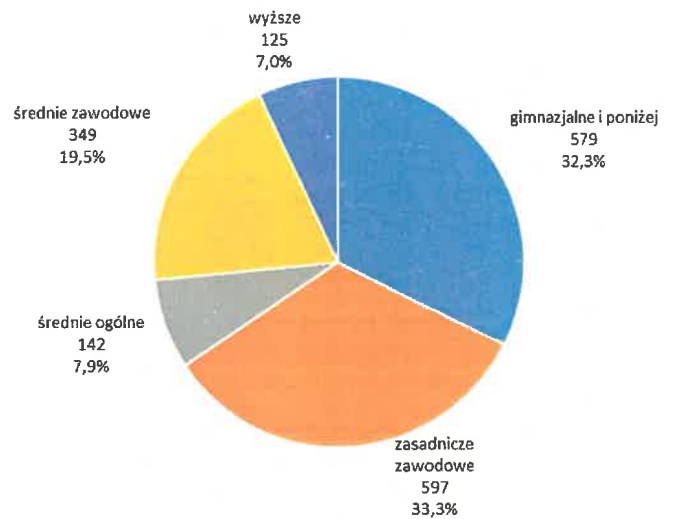

Bezrobotni wg poziomu wykształcenia

12-2022

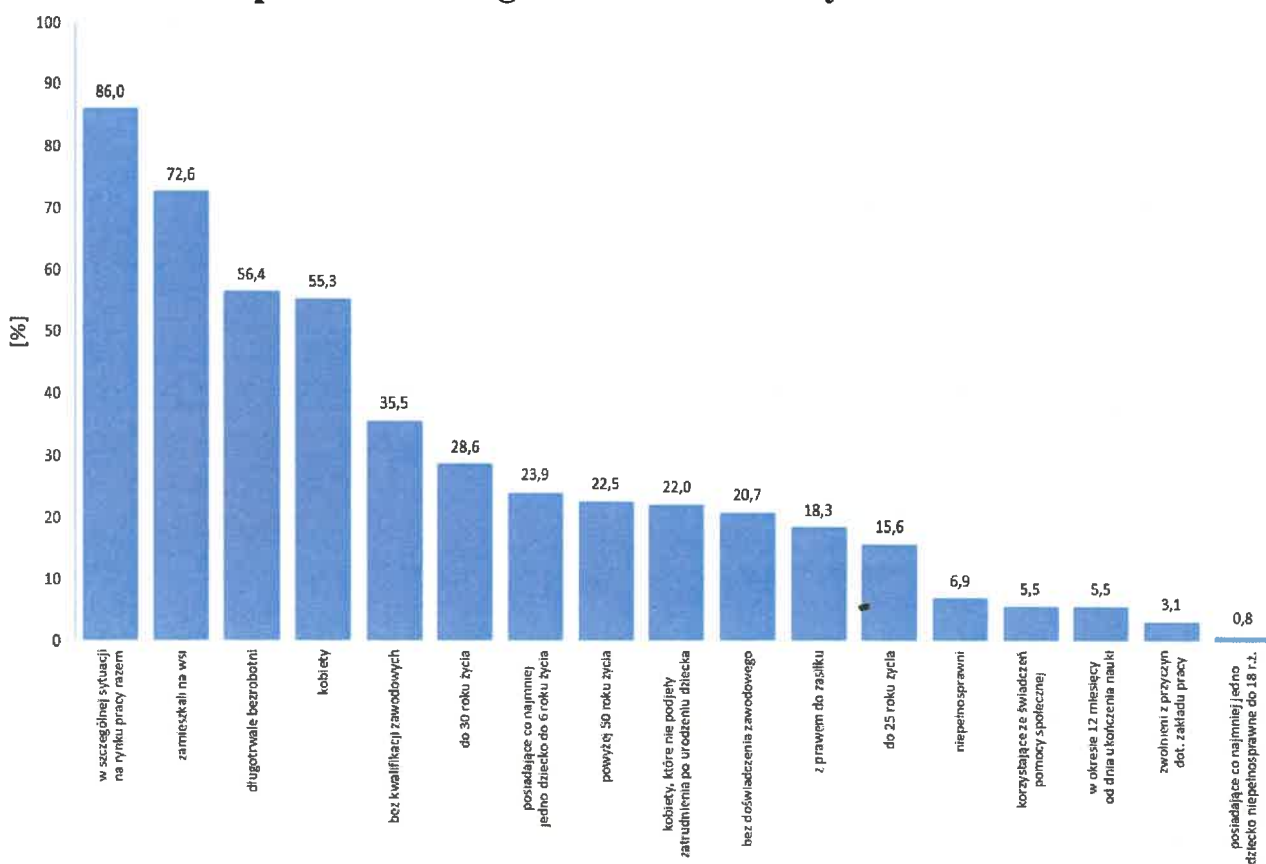
12-2021

STRUKTURA BEZROBOTNYCH W GRUDNIU W LATACH 2021-2022

Wyszczególnienie		12/2021		12/2022	
		osoby		zmiana	w %
Ogółem		1 792	1 717	-75	-4,2
z tego osoby	poprzednio pracujące	1 564	1 478	-86	-5,5
	w tym zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	47	53	6	12,8
	dotychczas nie pracujące	228	239	11	4,8
Wybrane kategorie bezrobotnych (z ogółem)					
Zamieszkali na wsi		1 291	1 246	-45	-3,5
w tym posiadający gospodarstwo rolne		11	11	0	0,0
Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		57	94	37	64,9
Cudzoziemcy		9	34	25	277,8
Bez kwalifikacji zawodowych		623	610	-13	-2,1
Bez doświadczenia zawodowego		338	356	18	5,3
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka		400	377	-23	-5,8
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy		1581	1477	-104	-6,6
z tego	do 30 roku życia	536	491	-45	-8,4
	w tym do 25 roku życia	264	268	4	1,5
	długotrwale bezrobotni	1 055	969	-86	-8,2
	powyżej 50 roku życia	406	386	-20	-4,9
	korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	103	94	-9	-8,7
	posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	460	410	-50	-10,9
	posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	13	14	1	7,7
	niepełnosprawni	130	119	-11	-8,5

Struktura społeczno-demograficzna bezrobotnych

BILANS BEZROBOTNYCH W GRUDNIU W LATACH 2021-2022

Wyszczególnienie		12/2021		12/2022			
		osoby		zmiana	w %		
Bezrobotni według stanu w końcu miesiąca poprzedzającego sprawozdanie		1 743	1 711	-32	-1,8		
Bezrobotni zarejestrowani w miesiącu sprawozdawczym		168	141	-27	-16,1		
z tego	po raz pierwszy	26	24	-2	-7,7		
	po raz kolejny	142	117	-25	-17,6		
z wiersza	po pracach interwencyjnych	0	0	0	x		
	po robotach publicznych	0	0	0	x		
	po stażu	9	17	8	88,9		
	po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0	x		
	po szkoleniu	3	3	0	0,0		
	po pracach społecznie użytecznych	5	3	-2	-40,0		
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w miesiącu sprawozdawczym		119	135	16	13,4		
z tego z przyczyn	podjęcia pracy w mies. sprawozdawczym	85	98	13	15,3		
	niesubsydiowanej	73	77	4	5,5		
	w tym						
	podjęcie działalności gospodarczej	0	2	2	x		
	pracy sezonowej	0	0	0	x		
	subsydiowanej	12	21	9	75,0		
	z tego	prac interwencyjnych	0	4	4	x	
		robót publicznych	1	0	-1	x	
		podjęcia działalności gospodarczej	0	4	4	x	
		w tym w ramach bonu na zasiedlenie	0	0	0	x	
		podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	10	12	2	20,0	
		podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	1	1	0	0,0	
		z tego	podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	0	0	0	x
			podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	0	0	x
		podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	0	0	x	
		podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	0	0	0	x	
		podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	0	0	0	x	
		inne	0	0	0	x	
	rozpoczęcia szkolenia	0	1	1	x		
	w tym w ramach bonu szkoleniowego	0	0	0	x		
	rozpoczęcia stażu	1	0	-1	x		
	w tym w ramach bonu stażowego	0	0	0	x		
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0	x		
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	0	0	0	x		
	w tym w ramach PAI	0	0	0	x		
	skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	0	0	0	x		
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	0	0	0	x		
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	18	15	-3	-16,7		
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	2	7	5	250,0		
	podjęcia nauki	0	0	0	x		
	osiągnięcia wieku emerytalnego	1	3	2	200,0		
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	2	1	-1	-50,0		
	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	0	1	1	x		
innych	10	9	-1	-10,0			
Bezrobotni według stanu w końcu miesiąca sprawozdawczego		1 792	1 717	-75	-4,2		
w tym zarejestrowani po raz pierwszy		249	267	18	7,2		

BILANS BEZROBOTNYCH STYCZEŃ-GRUDZIEŃ W LATACH 2021-2022

Wyszczególnienie		01-12/2021		01-12/2022		
		osoby		zmiana	w %	
Bezrobotni według stanu w końcu miesiąca poprzedzającego sprawozdanie		2 024	1 792	-232	-11,5	
Bezrobotni zarejestrowani w miesiącu sprawozdawczym		2 104	2 443	339	16,1	
z tego	po raz pierwszy	394	576	182	46,2	
	po raz kolejny	1 710	1 867	157	9,2	
z wiersza	po pracach interwencyjnych	4	6	2	50,0	
	po robotach publicznych	4	2	-2	-50,0	
	po stażu	98	132	34	34,7	
	po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0	x	
	po szkoleniu	20	115	95	475,0	
	po pracach społecznie użytecznych	36	31	-5	-13,9	
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w miesiącu sprawozdawczym		2 336	2 518	182	7,8	
z tego z przyczyn	podjęcia pracy w mies. sprawozdawczym	1 699	1 539	-160	-9,4	
	niesubsydiowanej	1 252	1 094	-158	-12,6	
	w tym	podjęcie działalności gospodarczej	35	38	3	8,6
		pracy sezonowej	0	0	0	x
	subsydiowanej	447	445	-2	-0,4	
	z tego	prac interwencyjnych	160	147	-13	-8,1
		robót publicznych	99	117	18	18,2
		podjęcia działalności gospodarczej	82	76	-6	-7,3
		w tym w ramach bonu na zasiedlenie	0	1	1	x
		podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	79	74	-5	-6,3
		podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	14	12	-2	-14,3
		podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	6	8	2	33,3
		podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	0	0	x
		podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	0	0	x
		podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	0	0	0	x
		podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	3	8	5	166,7
		inne	4	3	-1	-25,0
		rozpoczęcia szkolenia	20	116	96	480,0
		w tym w ramach bonu szkoleniowego	0	0	0	x
	rozpoczęcia stażu	110	165	55	50,0	
	w tym w ramach bonu stażowego	0	0	0	x	
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0	x	
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	40	44	4	10,0	
	w tym w ramach PAI	0	0	0	x	
	skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	0	0	0	x	
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	1	5	4	400,0	
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	136	263	127	93,4	
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	118	191	73	61,9		
podjęcia nauki	9	7	-2	-22,2		
osiągnięcia wieku emerytalnego	38	30	-8	-21,1		
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	10	7	-3	-30,0		
nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	26	14	-12	-46,2		
innych	129	137	8	6,2		
Bezrobotni według stanu w końcu miesiąca sprawozdawczego		1 792	1 717	-75	-4,2	
w tym zarejestrowani po raz pierwszy		249	267	18	7,2	

Niepełnosprawni

Lp.	Wyszczególnienie	12/2021	12/2022	wzrost/spadek
1	Liczba zarejestrowanych ogółem	150	136	-14
	z tego:			
	- niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu	20	17	-3
	- niepełnosprawni bezrobotni	130	119	-11
2	Bezrobotni niepełnosprawni z prawem do zasiłku	28	24	-4
3	Zarejestrowani od początku roku	152	138	-14
4	Niepełnosprawni, którzy podjęli pracę od początku roku	92	91	-1

Miejsca pracy i aktywizacji zgłoszone do urzędu

Lp.	Wyszczególnienie	01-12/2021	01-12/2022	wzrost/spadek
1	Miejsca pracy ogółem	861	1285	+424
	w tym na pracę subsydiowaną	346	344	-2
2	Miejsca aktywizacji zawodowej	159	223	+64
	w tym			
	- staże	120	173	+53
	- przygotowanie zawodowe dorosłych	0	0	0
	- prace społecznie użyteczne	39	50	+11
	Razem miejsca pracy i aktywizacji zawodowej	1020	1508	+488

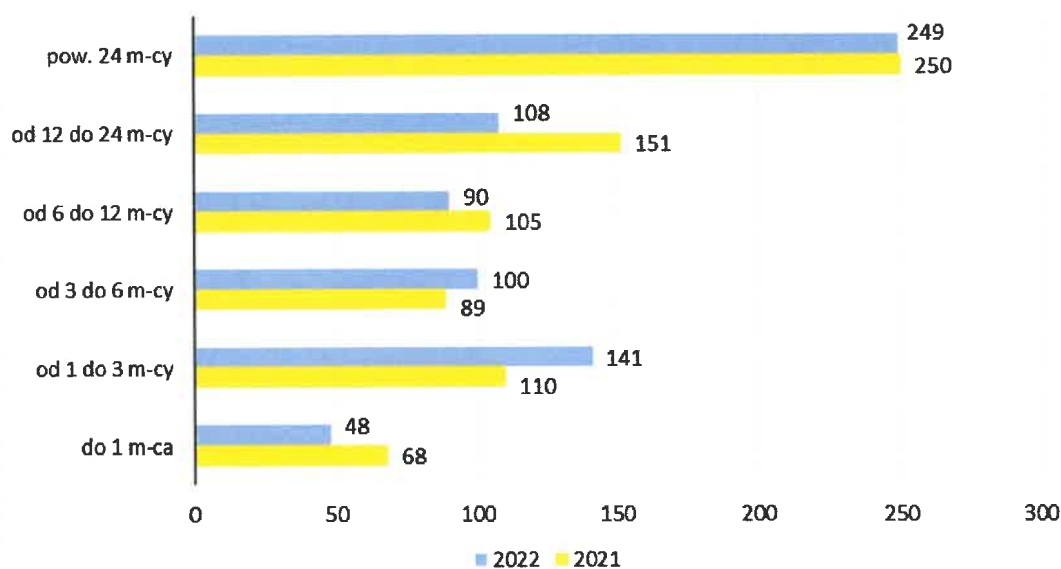
Gmina Tuchola

Struktura bezrobotnych w grudniu w latach 2021 i 2022 (stan w końcu miesiąca)

Wyszczególnienie		12/2021	12/2022		
		osoby	zmiana	%	
Ogółem		773	736	-37	-4,8
w tym	poprzednio pracujące	649	612	-37	-5,7
	z prawem do zasiłku	130	132	2	1,5
Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		21	35	14	66,7
Bez kwalifikacji zawodowych		288	270	-18	-6,3
Bez doświadczenia zawodowego		170	175	5	2,9
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka		172	158	-14	-8,1
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy		695	627	-68	-9,8
z tego	do 30 roku życia	235	196	-39	-16,6
	w tym do 25 roku życia	113	106	-7	-6,2
	długotrwale bezrobotni	469	417	-52	-11,1
	powyżej 50 roku życia	176	177	1	0,6
	posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	200	168	-32	-16,0
	posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	6	6	0	0,0
	niepełnosprawni	32	64	32	100,0

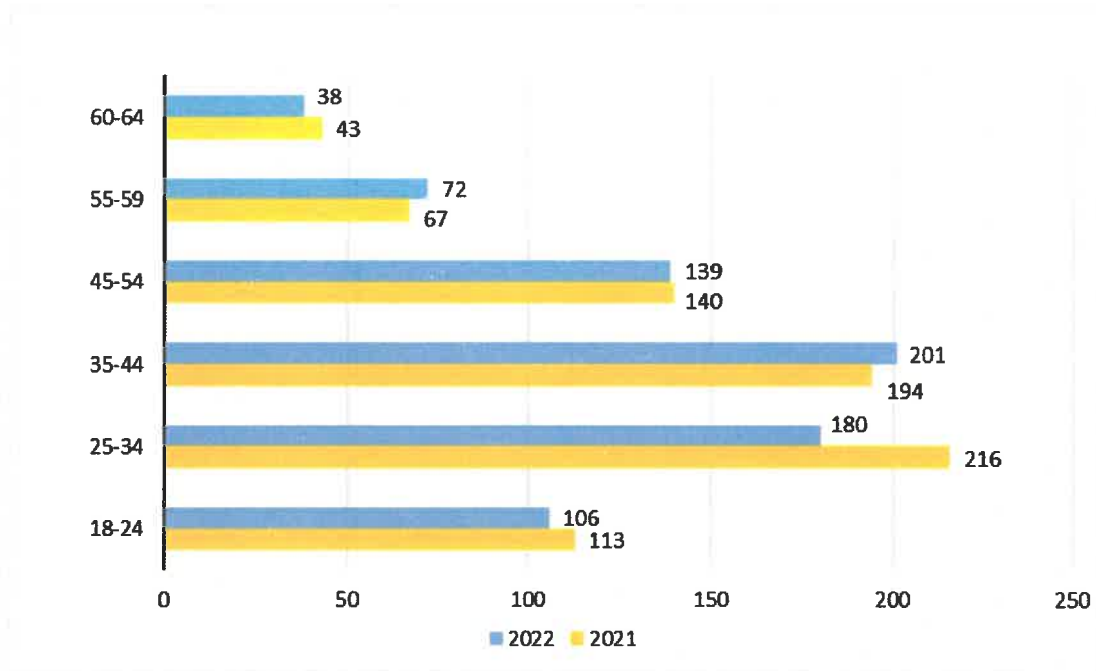
Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy

stan w końcu grudnia 2021r. i 2022r.

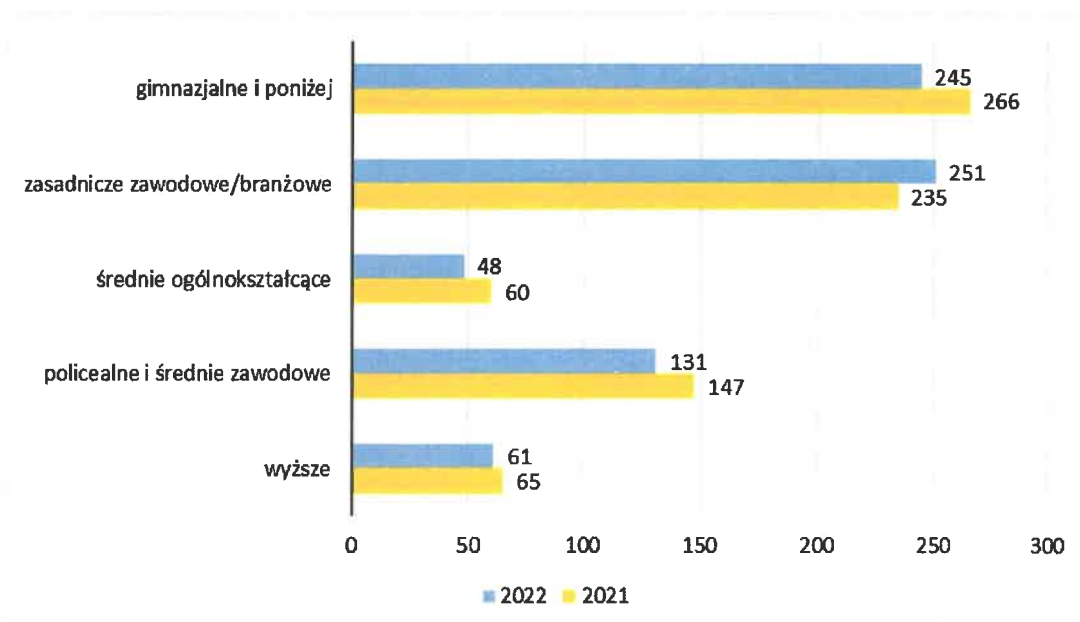
Bezrobotni wg wieku

stan w końcu grudnia 2021r. i 2022r.

Bezrobotni wg wykształcenia

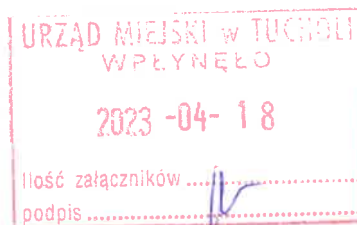
stan w końcu grudnia 2021r. i 2022r.

Bilans bezrobotnych styczeń-grudzień w latach 2021-2022

Wyszczególnienie		01-12/2021		01-12/2022	
		osoby		zmiana	w %
Bezrobotni zarejestrowani w miesiącu sprawozdawczym		870	1059	189	21,7
z tego	po raz pierwszy	162	238	76	46,9
	po raz kolejny	708	821	113	16,0
Wyłączeni z ewidencji w miesiącu sprawozdawczym		991	1096	105	10,6
z tego z przyczyn	podjęcia pracy, w tym:	698	649	-49	-7,0
	niesubsydiowanej	531	477	-54	-10,2
	subsydiowanej, w tym:	167	172	5	3,0
	prac interwencyjnych	66	51	-15	-22,7
	robót publicznych	29	42	13	44,8
	podjęcia działalności gospodarczej	30	31	1	3,3
	w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	29	35	6	20,7
	poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	10	5	-5	-50,0
	w ramach bonu zatrudnieniowego	2	4	2	100,0
	dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia	1	2	1	100,0
	inne	0	2	2	x
	rozpoczęcia szkolenia	14	54	40	285,7
	rozpoczęcia stażu	50	75	25	50,0
	rozpoczęcia prac społecznie użytecznych	0	0	0	x
	niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy	79	125	46	58,2
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	46	100	54	117,4
	podjęcia nauki	5	2	-3	-60,0
osiągnięcia wieku emerytalnego	21	14	-7	-33,3	
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	1	2	1	100,0	
nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	8	4	-4	-50,0	
Bezrobotni według stanu w końcu miesiąca sprawozdawczego		773	736	-37	-4,8

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Sportu i Rekreacji w Tucholi za 2022 rok

I Działalność sportowo – rekreacyjna.

Rok 2022, po dwóch latach ograniczonej działalności, był wypełniony wieloma imprezami sportowo – rekreacyjnymi o różnym charakterze w różnych dyscyplinach sportowych i nie tylko. W większości imprezy te były organizowane przez Ośrodek Sportu i Rekreacji ale nie brakowało również imprez organizowanych przez inne stowarzyszenia czy instytucje, którym OSiR udostępnił obiekty a pracownicy włączeni byli w pomoc organizacyjną.

Do nich zaliczyć, między innymi, należy:

- Gminną Ligę Kręglarską – regionalna - 38 uczestników – OSiR,
- Czwartki Lekkoatletyczne szkół podstawowych do VI klasy – 122 uczestników – OSiR,
- Czwartki Lekkoatletyczne VII – VIII klasy i szkoły średnie – 31 uczestników – OSiR,
- Otwarte Mistrzostwa Tucholi w Kręglach – 22 uczestników – OSiR,
- Puchar Borów Tucholskich w kręglach - MLKS „Tucholanka”
- eliminacje Mistrzostw Polski modeli pływających – ogólnopolska 36 uczestników – LOK Toruń,
- turnieje w piłce siatkowej plażowej – regionalna – 74 uczestników – MLKS „Tucholanka”,
- Turniej szachowy i Otwarte Mistrzostwa Tucholi w Szachach – regionalna – 58 uczestników – OSiR, MLKS „Tucholanka”
- VIII Mila Tucholska – ogólnopolska – 60 uczestników – OSiR,
- Turniej piłki siatkowej drużyn mieszanych – międzyregionalna – 96 uczestników – OSiR, osoby prywatne,
- turniej piłki siatkowej z okazji Święta Niepodległości – międzywojewódzka – 70 uczestników – OSiR,
- Mistrzostwa Kujaw i Pomorza Baszka Maszter Sport – 112 uczestników - ponadregionalna - OSiR i stowarzyszenie Baśka – koło Tuchola,
- Polubić szachy – zostać mistrzem – regionalna- 40 uczestników,
- XIII Bieg św. Huberta – 145 uczestników – ogólnopolska – OSiR,
- Nordik Walking – 53 uczestników – ogólnopolska – OSiR,
- Bal Wszystkich Świętych – regionalna – ok. 200 uczestników, - parafia św. Bartłomieja
- Sportowe mikołaje dla Zosi – charytatywna – 130 uczestników – MLKS „Tucholanka”

Przez cały rok odbywały się zajęcia szachowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych , swoje spotkania kontynuowali również brydżyści. Z kręgielni korzystały kluby „Jesień” i III Wiek oraz Środowiskowy Dom Samopomocy.

Z boisk , hali widowiskowo – sportowej i kręgielni , w okresie roku szkolnego, nieodpłatnie, korzystały szkoły i kluby sportowe z terenu gminy za „symboliczną złotówkę” a w okresach ferii, odpłatnie, grupy sportowe przebywające na obozach sportowych w obiektach noclegowych z terenu Tucholi.

Były to obozy z : Bydgoszczy, Gdyni, Słupska, Sztumu, Wejherowa, Elbląga, Kowala, głównie drużyny piłkarskie.

Z obiektów korzystali również koszykarze, lekkoatleci, gimnastycy i siatkarze.

Ośrodek Sportu i Rekreacji udostępniał swoje obiekty do rozgrywania zawodów powiatowych i wojewódzkich w ramach współzawodnictwa sportowego Szkolnego Związku Sportowego.

Finansowo i organizacyjnie zabezpieczał również możliwość wyjazdu dzieci z terenu naszej Gminy na zawody w ramach w/w współzawodnictwa na terenie naszego województwa.

W Tucholi zorganizowano kąpielisko, które funkcjonowało od 01 lipca do 31 sierpnia.

Na kąpielisku zatrudnionych zostało dwóch ratowników.

W stanicach w Tucholi wykonane zostały drobne prace remontowe i naprawcze związane z przygotowaniem do sezonu. Uzupełniono i wymieniono część desek na pomostach, naprawiono bariery ochronne na jednym z pomostów, wykonano przegląd zjeżdżalni i placu zabaw. Nawieziono piasek na plażę.

W Tucholi działał punkt małej gastronomii. Dzierżawca prowadził również wypożyczalnię sprzętu pływającego.

W Stobnie w 2022 r. czynna była wypożyczalnia sprzętu pływającego.

Nie było natomiast chętnych do wydzierżawienia punktu gastronomicznego w Raciążu.

II Działalność noclegowa.

W miesiącu styczniu i na początku lutego przyjęliśmy grupy sportowe

Natomiast od drugiej połowy lutego działalność noclegowa w 2022 r. podporządkowana była tylko i wyłącznie na przystosowaniu obiektu do przyjęcia uchodźców z Ukrainy, którzy z chwilą rozpoczęcia działań wojennych zostali skierowani, między innymi, do obiektów noclegowych na terenie naszej Gminy w tym i do naszego obiektu „Pokoi Gościnnych”

Przystosowaliśmy pomieszczenia, które umożliwiały pranie i suszenie odzieży. W tym celu zakupiliśmy automat pralniczy, suszarki do suszenia odzieży. Na holach pierwszego i drugiego piętra usytuowane zostały miejsca dla dzieci szkolnych do nauki i dla małych dzieci kąciki zabaw.

Na parterze udostępniona została kuchnia wyposażona w niezbędne sprzęty AGD z możliwością korzystania z nich przez zamieszkujących (lodówki, mikrofalówkę, kuchenkę indukcyjną, automat do filtrowania wody i inne niezbędne akcesoria). Posiłki, które dowoziła firma cateringowa, można było spożywać w przygotowanym do tego celu pomieszczeniu.

W holu hali utworzony został punkt przyjmowania darów z terenu powiatu tucholskiego.

Z gmin powiatu tucholskiego i jedna dostawa z Niemiec dostarczano żywność, odzież, środki czystości, artykuły sanitarne, medyczne i inne. Była to jednorazowa akcja, która zakończyła się w czerwcu.

III Działalność kręgielni.

Imprezy sportowe, treningi i inne zajęcia w ubiegłym roku odbywały się bez ograniczeń.

Z kręgielni mogli korzystać zawodnicy uczestniczący w rozgrywkach związkowych . Z kręgielni, na ogólnie obowiązujących zasadach mogli korzystać również wszystkie inne zainteresowane osoby.

Wiosną i jesienią odbywały się lekcje wychowania fizycznego dla uczniów prowadzone przez nauczycieli z SP 2, SP 3, TL i ZSLiA. W tym celu zatrudnione zostały dwie osoby do nadzorowania tych zajęć. Z obiektu mogli korzystać również zawodnicy biorący udział w rozgrywkach amatorskich i inne stowarzyszenia.

IV Działalność hali widowiskowo – sportowej.

Podobnie jak z kręgielni w ubiegłym roku z hali w godzinach popołudniowych mogli korzystać zawodniczki i zawodnicy sekcji siatkówki MLKS „Tucholanka”, sekcji męskiej i żeńskiej piłki nożnej MLKS „Tucholanka”, sekcja lekkiej atletyki, TKP Tuchola i przebywające na terenie Ośrodka obozy sportowe. Od stycznia do końca marca i od października do końca grudnia zajęcia w hali prowadziły szkoły. Z obiektu korzystali również : klub karate, klub fitness dla pań i dzieci, klub gimnastyki sportowej i akrobatycznej.

W miesiącu lipcu dzięki społecznej inicjatywie i otrzymanym środkom z budżetu obywatelskiego uruchomiona została ścianka wspinaczkowa, którą obsługiwały trzy specjalnie w tym celu przeszkolone osoby jako operatorzy ścianki, pod okiem których zajęcia mogły się odbywać w bezpieczny sposób. Zainstalowano również barierkę zabezpieczającą przed samowolnym wejściem na ściankę.

V Targowisko.

W 2022 roku targowisko funkcjonowało przez okres całego roku, w każdy wtorek, jednak zauważalny był dalszy spadek osób handlujących i zarazem kupujących.

VI Siłownia

Siłownia w 2022 roku została otwarta na ogólnie przyjętych zasadach. Z siłowni korzystały również obozy i kluby sportowe. Po okresie pandemii zauważalny był duży wzrost uczestników tej formy ruchu.

VII Pozostała działalność.

Na terenie Ośrodka przygotowano do sezonu jeden kort, na głównej płycie boiska wykonano wertykulację, 7 – krotnie w ciągu roku wysiewano nawozy, koszone i podlewano murawę.

Przygotowano do sezonu dwa boiska do siatkówki plażowej, nawieziono piasek.

Wszystkie obiekty musiały być utrzymywane w należytym stanie przez cały rok.

Dzięki łagodnej wiośnie ponownie jak w roku ubiegłym mogliśmy, wcześniej jak zwykle, wyłączyć ogrzewanie hali, kręgielni i pawilonu sportowego w którym mieści się siłownia, szatnie i sala szachowa, co przyniosło pewne oszczędności.

W ramach, wymienionego wyżej, funduszu obywatelskiego dotyczącego zakupu i montażu ścianki wspinaczkowej, wyposażono dolne boisko o sztucznej nawierzchni w elektroniczną tablicę wyników a w celu przeprowadzania zawodów lekkoatletycznych zakupiono zestaw do elektronicznego pomiaru czasu.

Na terenie Ośrodka w pierwszy i ostatni wtorek każdego miesiąca, w mobilnym punkcie, odbywał się pobór krwi. W uzgodnionych terminach wykonywano również w mobilnym punkcie badania mammograficzne.

W 2022 roku, po okresie panującej pandemii działalność odbywała się w normalnych warunkach. Dla korzystających z obiektów, w szczególności hali i pokoi gościnnych nadal używano dwóch stojących dozowników do dezynfekcji rąk. W pozostałych obiektach i pomieszczeniach biurowych zachowane zostały mniejsze dozowniki. Nadal dezynfekowano szatnie i toalety szczególnie w trakcie i po zakończeniu wtorkowego targowiska.

Z zaplanowanych środków, na utrzymanie bazy OSiR –u, w kwocie 2.850.150,00 zł wydatkowano 2.633.383,19 zł co stanowi 92,4%.

Dochody uzyskano w wysokości 925.045,41 zł.

Udział dochodów do wydatków wynosi 35,13%.

Duży wzrost wydatków i dochodów w porównaniu z rokiem 2021 wynika z otrzymanych środków na na żywienie i zakwaterowanie pobytu uchodźców z Ukrainy.

Dyrektor Ośrodka Sportu i Rekreacji
Janusz Zawadzinski

SPRAWOZDANIE

*z realizacji: Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi
oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust.3 ustawy
o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
na terenie Gminy Tuchola za 2022 rok.*

W gminie Tuchola od wielu lat prowadzona jest długofalowa polityka wsparcia organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego na rzecz lokalnej społeczności. Poniższe sprawozdanie stanowi opis podjętych zadań oraz stopnia ich realizacji w 2022 roku.

Projekt programu współpracy został poddany konsultacjom społecznym. Dnia 24 sierpnia 2021 roku na stronie www.tuchola.pl umieszczono ogłoszenie o rozpoczęciu konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ogłoszenie ukazało się również w Biuletynie Informacji Publicznej gminy Tuchola. Papierowa wersja treści projektu programu współpracy dostępna była w Wydziale Spraw Obywatelskich i na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Tucholi. Ww. konsultacje trwały do 7 września 2021 roku. Do przedłożonego projektu programu współpracy organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty nie wniósł uwag. W dniu 29 października 2021 roku Rada Miejska w Tucholi Uchwałą Nr XXXVIII/276/21 przyjęła „Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na terenie gminy Tuchola na 2022 rok”.

Zgodnie z art. 5a ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023, poz. 571 ze zm.) Rada Miejska w Tucholi określiła w programie cele i zasady współpracy z organizacjami, a także zakres przedmiotowy, określający zadania priorytetowe realizowane przez gminę przy współpracy z organizacjami w 2022 roku.

Przed ogłoszeniem otwartych konkursów ofert burmistrz Tucholi wydał Zarządzenie nr 120.116.2021 z dnia 03 listopada 2021 roku w sprawie regulaminu przeprowadzania otwartych konkursów ofert w gminie Tuchola w 2022 roku.

Podstawą do przyznania dofinansowania były otwarte konkursy ofert, których gmina Tuchola ogłosiła łącznie 17. Wzorem lat ubiegłych otwarte konkursy ofert podzielone zostały na II tury (zgodnie z terminem realizacji zadań w latach ubiegłych oraz wnioskami składanymi przez organizacje pozarządowe do budżetu gminy na dany rok). I tura naboru wniosków trwała od 17 listopada do 10 grudnia 2021 roku (8 otwartych konkursów ofert), natomiast II tura naboru wniosków trwała od 25 stycznia do 21 lutego 2022 roku (9 otwartych konkursów ofert). Informacje o ogłoszeniu konkursów ofert zamieszczone zostały na stronach internetowych www.tuchola.pl, www.bip.tuchola.pl oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Tucholi.

Na 2022 rok ogłoszono otwarte konkursy ofert w następujących sferach:

1. Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej (3 konkursy);
2. Ochrona i promocja zdrowia (2 konkursy);
3. Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym (2 konkursy);
4. Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnej (3 konkursy);
5. Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego (3 konkursy);
6. Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym (4 konkursy).

W ramach ogłoszonych konkursów ofert wpłynęło łącznie 79 ofert na łączną wnioskowaną kwotę 793 078,00 zł.

Do zaopiniowania złożonych ofert (do każdego ogłoszonego konkursu z osobna) burmistrz Tucholi powołał zarządzeniami Komisje Konkursowe w trybie Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ww. komisje pracowały zgodnie z Regulaminem pracy Komisji Konkursowej powołanej w celu opiniowania ofert złożonych w ramach otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych w 2022 roku przyjętym zarządzeniem burmistrza Tucholi nr 120.121.2021 z dnia 16 listopada 2021 roku. Zaopiniowane oferty przekazane zostały burmistrzowi Tucholi, który dokonał ostatecznego rozstrzygnięcia, które przedstawia się następująco:

SFERA ZADAŃ PUBLICZNYCH	LICZBA WYBRANYCH OFERT	KWOTA DOFINANSOWANIA
Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej (3 konkursy)	9	328 000,00
Ochrona i promocja zdrowia (2 konkursy)	2	11 500,00
Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym (2 konkursy);	18	43 160,00
Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnej (3 konkursy)	10	20 756,00
Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego (3 konkursy);	17	25 666,00
Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym (4 konkursy).	22	185 790,00
OGÓŁEM	78	614 872,00

W przypadku 1 projektu nie doszło do podpisania umowy o dofinansowanie – rezygnacja wnioskodawcy (wartość projektu: 2 500,00 zł), 1 umowę rozwiązano za porozumieniem stron z całościowym zwrotem dotacji w wysokości 800,00 zł. Pozostałe wybrane do realizacji projekty rozliczono zgodnie z umowami – nie było przypadku zwrotu nadmiernie pobranej dotacji. 1 projekt na kwotę 1 000,00 zł został negatywnie zaopiniowany przez Komisję Konkursową – grupa docelowa była niezgodna z zapisami w regulaminie konkursu. Opinię Komisji podtrzymał burmistrz Tucholi.

Biorąc pod uwagę powyższe, w 2022 roku kwota rozliczonych (wydatkowanych) środków przez organizacje pozarządowe i uprawnione podmioty wyniosła **611 572,00 zł.**

Szczegółowe Informacje zawiera poniższa tabela:

NAZWA	ROK 2021 (w zł)		ROK 2022 (w zł)		NAZWA ZADANIA KONKURSOWEGO	NAZWA ORGANIZACJI, KTÓRYM PRZYZNANO DOTACJĘ	LICZBA ZŁOŻONYCH OFERT	LICZBA PODPISANYCH UMÓW	LICZBA ROZWIĄZA- NYCH UMÓW	ŚRODKI NOWY- DATKOWANE (w zł)
	Kwota z ogłoszenia	Kwota z ogłosze- nia (w zł)	Kwota z ogłosze- nia (w zł)	Kwota przeznaczona (w zł)						
Wspieranie i upowszechnia- nie kultury fizycznej	308 231,00	303 720,00	303 720,00	303 720,00	Szkolenie i współ- zawodnictwo sportowe, w szczególności dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> Tucholski Klub Pikarski, Ludowy Klub Sportowy „Rawys”, Miejski Ludowy Klub Sportowy „Tucholanka” 	3	3	0	0,00
	5 280,00	5 280,00	5 280,00	5 280,00	Tworzenie warunków do spędzania wolnego czasu w sposób korzystny dla rozwoju i zdrowia dzieci i młodzieży z gminy Tuchola	<ul style="list-style-type: none"> Polski Związek Wędkarski, Koło nr 135 w Tucholi Uczniowski Klub Sportowy „Dąb” 	2	2	0	0,00
	14 489,00	19 000,00	19 000,00	19 000,00	Organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży z gminy Tuchola.	<ul style="list-style-type: none"> Miejski Ludowy Klub Sportowy „Tucholanka”, Uczniowski Klub Sportowy „Dąb”, Parafialny Klub Sportowy „Unitas” przy parafii pw. Bożego Ciała w Tucholi Fundacja „Zagrajmy razem” 	4	4	0	0,00
	9 500,00	10 500,00	10 500,00	10 500,00	Partycypowanie w kosztach utrzymania obiektów organizacji pozarządowych działających w zakresie ochrony i promocji zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski 	1	1	0	0,00
Ochrona i promocja zdrowia	2 200,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	Szkolenia edukacyjne z zakresu ochrony i promocji zdrowia dla diabetyków połączone z drobną sprzedażą sprzętu i produktów.	<ul style="list-style-type: none"> Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Powiatowy w Tucholi 	1	1	0	0,00

<p>Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym</p>	<p>7 900,00</p>	<p>15 000,00</p>	<p>10 660,00 kwota wnioskowana: 15 008,00</p>	<p>Organizacja integracyjnych imprez kulturalnych, festynów, biesiad oraz imprez sportowo-rekreacyjnych dla osób w wieku emerytalnym z gminy Tuchola.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenie Klub Seniora „Jesień” • Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz” (2 projekty) • Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Powiatowy w Tucholi • Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Tuchola • Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Ostoja” • Stowarzyszenie Gospodarstw Opiekuńczych Województwa Kujawsko-Pomorskiego 	<p>7</p>	<p>7</p>	<p>0</p>	<p>0,00</p>
	<p>22 100,00</p>	<p>35 000,00</p>	<p>32 500,00 kwota wnioskowana: 53 880,00</p>	<p>Organizacja wycieczek krajoznawczych, wyjazdów do opery/teatru dla środowiska seniorów z gminy Tuchola.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenie Klub Seniora „Jesień” • Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz” (2 projekty) • Borowiackie Towarzystwo Kultury (2 projekty) • Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Tuchola • Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Ostoja” • Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie Oddział Tuchola • Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Stobno; 	<p>11</p>	<p>11</p>	<p>0</p>	<p>0,00</p>

						<ul style="list-style-type: none"> • Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Powiatowy w Tucholi • Stowarzyszenie Gospodarstw Opiekunczych Województwa Kujawsko-Pomorskiego 							
	1 000,00	1 000,00		1 000,00	1 000,00	<p>1 000,00</p> <p>kwota wnioskowana: 1 000,00</p> <p>Spotkanie integracyjne członków koła pszczelarskiego połączone ze specjalistycznym szkoleniem.</p>	1	1	0		0,00		
	17 456,00	17 456,00		17 456,00	17 456,00	<p>17 456,00</p> <p>kwota wnioskowana: 23 392,00</p> <p>Organizacja imprez kulturalnych, festynów, biesiad, konkursów na rzecz mieszkańców wsi.</p>	9	8	1		3 300,00		
	3 000,00	2 300,00		2 300,00	2 300,00	<p>2 300,00</p> <p>kwota wnioskowana: 2 300,00</p> <p>Udział mieszkańców gminy Tuchola w konkursach kulinarnych, prezentacjach potraw regionalnych w celach promocyjnych gminy.</p>	1	1	0		0,00		
Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych													

Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	2 500,00	4 500,00	3 800,00 kwota wnioskowana: 3 800,00	Organizacja warsztatów twórczych.	<ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz” • Borowiackie Towarzystwo Kultury Pomorskie Oddział Tuchola 	3	3	0	0,00
	7 764,00	13 000,00	12 050,00 kwota wnioskowana: 13 970,00	Organizacja i udział w imprezach kulturalnych, wyjazdach, festynach, festiwalach, przeglądach piosenki dziecięcej, wystawach i biesiadach.	<ul style="list-style-type: none"> • Parafia pw. Św. Trójcy w Raciążu • Parafia pw. Opatrzności Bożej w Tucholi • Borowiackie Towarzystwo Kultury • Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz” • Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział w Tucholi • Zrzeszenie Kaszubsko – Pomorskie • Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż 	7	7	0	0,00
	7 500,00	11 500,00	9 816,00 kwota wnioskowana: 10 656,00	Organizacja i wdrażanie powszechnych, amatorskich oraz profesjonalnych projektów i programów o szczególnym znaczeniu edukacyjnym, obejmującym różne obszary kultury, a w szczególności kultywowanie tradycji i wiedzy o regionie.	<ul style="list-style-type: none"> • Borowiackie Towarzystwo Kultury (2 projekty) • Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż (2 projekty) • Parafia pw. Opatrzności Bożej w Tucholi • Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz” (2 projekty) 	7	7	0	0,00

<p align="center">Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym</p>	34 730,00	50 800,00	<p align="center">50 800,00 kwota wnioskowana: 55 166,00</p>	<p>Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży z gminy Tuchola jako element całorocznej pracy profilaktycznej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż • Uczniowski Klub Sportowy „Borowi” • Parafialny Klub Sportowy „Unitas” przy parafii pw. Bożego Ciała w Tucholi • Miejski Ludowy Klub Sportowy „Tucholanka” (2 projekty) • Ludowy Klub Sportowy „Rawys” • Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz” (2 projekty) • Kujawsko-Pomorski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża • Chorągiew Kujawsko-Pomorska Związku Harcerstwa Polskiego • Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Stobno 	11	11	0	0,00
	54 000,00	86 190,00	<p align="center">101 990,00 kwota wnioskowana: 129 695,00</p>	<p>Organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Parafia pw. Bożego Ciała w Tucholi • Parafia pw. Św. Bartłomieja Apostoła w Tucholi • Parafia pw. Opatrzności Bożej w Tucholi • Zespół Caritas przy Parafii pw. Św. Jakuba Apostoła w Tucholi • Parafia pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Legbądzie 	9	9	0	0,00

										<ul style="list-style-type: none"> • Miejski Ludowy Klub Sportowy „Tucholanka” • Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz” • Parafialny Klub Sportowy „Unitas” przy Parafii pw. Bożego Ciała w Tucholi • Chorągiew Kujawsko-Pomorska Związku Harcerstwa Polskiego 							
13 000,00	15 500,00	15 500,00	15 500,00	kwota wnioskowana: 15 500,00	15 500,00	Dofinansowanie wyjazdów na rekolekcje, warsztaty, spotkania osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i ich rodzin.	<ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenie Pomocowo – Rozwojowe „Bory Tucholskie” 	1	1	0	0,00						
14 000,00	17 500,00	17 500,00	17 500,00	kwota wnioskowana: 17 500,00	17 500,00	Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym poprzez terapię rodzinną	<ul style="list-style-type: none"> • Spółdzielnia Socjalna „Progres” 	1	1	0	0,00						
OGÓŁEM	524 650,00	609 246,00	614 872,00	---	---	---	---	79	78	1	3 300,00						

Podsumowując, w roku 2022 na realizację zadań publicznych przez organizacje oraz inne uprawnione podmioty zaplanowano w budżecie gminy Tuchola kwotę **609 246,00 zł**. W ramach otwartych konkursów ofert rozdysponowano kwotę **614 872,00 zł**, z czego **3 300,00 zł** nie zostały wydatkowane. Porównując rok 2022 do roku 2021, to kwota planowanych środków wzrosła o **84 596,00 zł** (w 2021 była to kwota: 524 650,00 zł).

Reasumując wydatki organizacji i podmiotów na realizację zadań publicznych z podziałem na lata przedstawiają się one następująco:

- w 2019 roku kwotę **511 701,59 zł**,
- w 2020 roku kwotę **453 785,28 zł** (część zadań odwołana z powodu pandemii koronawirusa),
- w 2021 roku kwotę **524 224,10 zł**,
- w 2022 roku kwotę **611 572,00 zł**.

W celu oceny współpracy gminy z organizacjami przedstawiono poniżej wskaźniki określone w programie współpracy:

Lp.	Wskaźnik	2021	2022
1.	Liczba organizacji pozarządowych uczestniczących w otwartym konkursie ofert.	28	32
2.	Liczba ofert złożonych w otwartych konkursach ofert.	69	79
3.	Liczba organizacji pozarządowych, które otrzymały dotacje w ramach otwartego konkursu ofert.	28	32
4.	Liczba zadań publicznych dofinansowanych w ramach otwartego konkursu ofert.	63	77
5.	Liczba ofert złożonych przez organizacje pozarządowe na realizację zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert.	0	0
6.	Liczba zadań publicznych dofinansowanych z pominięciem otwartego konkursu ofert.	0	0
7.	Liczba organizacji pozarządowych podejmujących po raz pierwszy zadania w oparciu o dotacje.	1	1
8.	Wysokość środków finansowych wydatkowanych z budżetu gminy na realizację zadań.	razem: 524 224,20 zł	razem: 611 572,00 zł
9.	Liczba organizacji pozarządowych uczestniczących w konsultacjach aktów normatywnych.	brak danych	brak danych
10.	Liczba zawartych umów na realizację zadania publicznego.	67	78

Porównując rok 2022 do roku 2021 należy nadmienić, że był on także rokiem trudnym dla realizacji zaplanowanych przedsięwzięć. Po pandemii koronawirusa zmierzyć się trzeba było z konsekwencjami konfliktu zbrojnego na Ukrainie. Przede wszystkim z galopującym wzrostem cen towarów i produktów, a także cen paliw. Stanowiło to duże wyzwanie zwłaszcza dla tych organizacji, które w kosztorysie uwzględniły koszty transportu. Mowa tutaj przede wszystkim o klubach sportowych prowadzących całoroczne szkolenie dzieci i młodzieży, które uczestniczą w rozgrywkach ligowych. Dzięki ich zaangażowaniu udało się zrealizować planowane rezultaty.

Dokonując analizy konkursów ofert organizowanych od wielu lat przez gminę Tuchola można stwierdzić, że realizatorami zadań publicznych są w większości te same organizacje i podmioty działające na terenie gminy Tuchola. Wiele imprez kulturalnych i sportowych organizowanych przez ww. podmioty wpisało się na stałe do kalendarza imprez cyklicznych gminy, ciesząc bogatym dorobkiem i rosnącym zainteresowaniem uczestników. Wiele ciekawych inicjatyw podejmują seniorzy, zorganizowani w kilku organizacjach na terenie naszej gminy, w tym w Klubie Seniora "Jesień", Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Stowarzyszeniu Gminna Rada Kół Gospodyń Wiejskich czy Stowarzyszeniu Osób Niepełnosprawnych „Ostoja”. Są też organizacje, które wspierają seniorów w ich działalności na rzecz zdrowego stylu życia. Wymienić tu możemy organizację Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz” i Polskie Stowarzyszenie Diabetyków. Natomiast o wypoczynek dzieci od wielu lat dbają organizacje kościelne i parafie, w tym Caritas Parafii p.w. Św. Jakuba Apostoła w Tucholi, Parafia p.w. Bożego Ciała w Tucholi, Parafia p.w. Św. Bartłomieja Apostoła w Tucholi, Parafia pw. Opatrzności Bożej w Tucholi oraz Parafia pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Legbądzie..

Należy również nadmienić, że gmina Tuchola oprócz przekazywania środków finansowych wspomaga również organizacje w inny sposób, między innymi poprzez udostępnienie sali Urzędu Miejskiego w Tucholi na różnego rodzaju spotkania, użyczenie pomieszczenia na siedzibę czy użyczenie samochodu służbowego do niezbędnych przejazdów. Pracownicy Urzędu Miejskiego w Tucholi udzielają pomocy merytorycznej podczas przygotowywania ofert i sprawozdań, także wypełniając druki sądowe itp. Ze sprawozdań złożonych przez organizacje wynika, że podstawowym źródłem finansowania ich działalności były dotacje pochodzące z budżetu gminy Tuchola.

Burmistrz Tucholi

Funkcjonowanie Domu Dziennego „Senior+” w Tucholi
w okresie od 01 czerwca 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.

Podstawę funkcjonowania Dziennego Domu „Senior+”, od czerwca 2022 r., stanowił statut Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi przyjęty Uchwałą nr XLVI/331/22 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 27 maja 2022 r. w sprawie nadania statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi, który znalazł się w strukturze jednostki jako ośrodek wsparcia.

1. Działania merytoryczne podejmowane w ramach funkcjonowania Domu:
 - a) spotkania z psychologiem o tematyce dostosowanej do zainteresowań oraz upodobań uczestników – warsztaty prowadzone przez psychologa Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi (5 spotkań grupowych, indywidualne wg potrzeb);
 - b) zajęcia warsztatowe (kulinarne) – wspólne przygotowywanie dań np. naleśników, sałatek, zup itp. (możliwość realizacji warsztatów w każdy piątek);
 - c) zajęcia manualne: przygotowywanie ozdób dla Domu, wycinanie, origami, witraże, strojenie choinki, kolorowanie (zajęcia wg potrzeb uczestników);
 - d) zajęcia poza siedzibą DDP:
 - ✓ wyjście do Tucholskiego Domu Kultury na wystawę ceramiki (08.06.2022 r.),
 - ✓ wyjście do Muzeum Borów Tucholskich (06.07.2022 r.),
 - ✓ uczestnictwo w imprezie otwarcia Dni Borów Tucholskich (15.07.2022 r.),
 - ✓ wyjście do Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tucholi (20.07.2022 r.),
 - ✓ wyjście do Tucholskiego Domu Kultury na wystawę pleneru malarskiego (14.09.2022 r.);
 - e) prowadzone zajęcia usprawniające pamięć: nr. gra w „państwa-miasta”, w kalambury, gra w „kim jestem”, quizowanie, rozwiązywanie łamigłówek i krzyżówek gra w „pytaki” (zajęcia cykliczne wg potrzeb uczestników);
 - f) zajęcia edukacyjne: np. zajęcia o wolontariacie, zajęcia o tolerancji, zajęcia o chorych dzieciach, zajęcia o depresji;
 - g) spotkania:
 - ✓ spotkanie w wolontariuszami ze Szkoły Podstawowej numer 1 w Tucholi z okazji dnia uśmiechu i życzliwości,
 - ✓ spotkanie w sprawie „opasek bezpieczeństwa”;
 - h) zajęcia ruchowe:
 - ✓ dobrowolne korzystanie przez uczestników Domu z fotela masującego znajdującego się w sali do rehabilitacji,
 - ✓ spacer;
 - i) zaangażowanie się w akcje hufca ZHP Tuchola „odkręcamy SMA Zosi” (zbieranie zakrętek oraz baterii).
2. frekwencja (najwyższa) uczestników w 2022 r. – możliwość pobytu do 15 uczestników:
 - ✓ czerwiec 2022r.: *dnia 21.06.2022 r. 10 osób obecnych* na 14 uczestników,
 - ✓ lipiec 2022 r.: *dnia 04.07.2022 r., 18.07.2022 r., 20.07.2022 r., 28.07.2022 r., 29.07.2022 r. 11 osób obecnych* na 15 uczestników,
 - ✓ sierpień 2022 r.: *dnia 17.08.2022 r. 12 osób obecnych* na 15 uczestników,
 - ✓ wrzesień 2022 r.: *dnia 16.09.2022r. 8 osób obecnych* na 15 uczestników,

- ✓ październik 2022 r.: *dnia 17.10.2022 r., 18.10.2022 r.* 12 osób obecnych na 15 uczestników,
- ✓ listopad 2022 r.: *dnia 21.11.2022 r., 22.11.2022 r.* 12 osób obecnych na 15 uczestników,
- ✓ grudzień 2022 r.: *dnia 08.12.2022 r.* 8 osób obecnych na 15 uczestników.

W 2022 roku na funkcjonowanie placówki wydatkowano kwotę **16 065,36 zł** na:

- zakup materiałów: **764,77 zł;**
- zakup środków żywności dla uczestników zajęć: **3 184,78 zł;**
- Zakup energii elektrycznej i centralnego ogrzewania: **11 780,46 zł;**
- Zakup usług: **335,35 zł.**

Ośrodek
Pomocy Społecznej
w Tucholi

***Sprawozdanie z działalności
Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi
w 2022 roku***

Tuchola, kwiecień 2023 r.

Spis treści

l.p.	Nazwa	Strona
	Wprowadzenie	3
1.	Zakres zadań i kadra Ośrodka Pomocy Społecznej	4
2.	Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej	6
2.1.	Charakterystyka osób korzystających z pomocy	7
2.2.	Analiza świadczeń z pomocy społecznej	11
2.3.	Funkcja i zadania pracowników socjalnych	22
3.	Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	27
4.	Uprawnienie do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych z budżetu państwa	28
5.	Wsparcie rodzin w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	29
6.	Pomoc materialna o charakterze socjalnym (stypendia i zasiłki szkolne)	30
7.	Dodatki mieszkaniowe	32
8.	Dodatki energetyczne	37
9.	Karta Dużej Rodziny	39
10.	Świadczenia rodzinne	49
11.	Fundusz alimentacyjny	43
12.	Prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych	44
13.	NOWE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W TUCHOLI W 2022 r.	46
14.	Inne zadania realizowane przez Ośrodek	56
15.	Podsumowanie, potrzeby, plany	58
16.	Spis tabel i wykresów	65

Wprowadzenie

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi przedstawia sprawozdanie z zadań realizowanych w 2022 roku.

Działalność Ośrodka prowadzona była nadal w stanie zagrożenia epidemiologicznego wywołanego koronawirusem, jednakże wzorem lat poprzednich fakt ten nie wpłynął na wykonywanie zadań.

Pierwszym nowym zadaniem jakie zostało wdrożone w 2022 r. przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi była zmiana formy świadczenia usług opiekuńczych, bowiem zadanie to przestało być zlecane innym podmiotom, co spowodowało przejęcie przez Ośrodek pełnego organizowania usług włącznie z zatrudnieniem opiekunek środowiskowych.

Także od stycznia 2022 r. pojawiło się nowe zadanie realizowane przez Ośrodek w postaci dodatku osłonowego.

Od marca 2022 r., w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, zadania Ośrodka zostały poszerzone o: udzielanie pomocy obywatelom tego państwa z zakresu przyznawania jednorazowego świadczenia, z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia, pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, stypendium szkolnego o charakterze socjalnym, a także o sprawowanie nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego.

W 2022 rok, oprócz działań statutowych, ponownie realizowano ofertę wsparcia dla osób niepełnosprawnych poprzez wdrożenie programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” finansowanego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej ze środków Solidarnościowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych. Wskazany program miał za cel zapewnić osobom niepełnosprawnym (w tym dzieciom) wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności oraz optymalne funkcjonowanie w życiu społecznym.

Wdrożenie Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022, poprzedzony wprowadzeniem programu osłonowego umożliwiającego realizację zadań w tym zakresie, pozwolił na objęcie osób powyżej 65 roku życia pomocą w formie opasek bezpieczeństwa wraz z usługą całodobowej teleopieki na odległość.

Od czerwca 2022 r. w strukturze Ośrodka zaczął funkcjonować Dzienny Dom „Senior +”.

Drugie półrocze 2022 r. zostało zdominowane przez działania na rzecz mieszkańców gminy w postaci przyznawania dodatków, począwszy od węglowego (rozpoczęcie w sierpniu 2022 r.), poprzez dodatek dla gospodarstw domowych (rozpoczęcie we wrześniu 2022 r.) do dodatku elektrycznego (rozpoczęcie w grudniu 2022 r.).

Rekomendując Państwu niniejszej sprawozdanie zapewniamy, że pracownicy Ośrodka dołożyli wszelkich starań, wykorzystując kompetencje i doświadczenie, aby zabezpieczyć potrzeby mieszkańców gminy i tych osób, które na terenie gminy przebywały.

***Dyrektor i Pracownicy
Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi***

1. Zakres zadań i kadra Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi, obok pomocy finansowej udziela wsparcia mieszkańcom gminy, które umożliwia im samodzielne funkcjonowanie, dając szansę na zaspokojenie podstawowych potrzeb, włączenie społeczne, skuteczną realizację ról społecznych, a także szansę na rozwój.

Podstawę funkcjonowania jednostki stanowią:

- ✓ Statut przyjęty Uchwałą nr XLVI/331/22 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 27 maja 2022 r.,
- ✓ Regulamin Organizacyjny przyjęty Zarządzeniem nr 120.69.2022 Burmistrza Tucholi z dnia 31 maja 2022 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi (obowiązuje od 01.06.2022 r.).

W 2022r. strategicznymi i programowymi dokumentami związanymi z funkcjonowaniem Ośrodka były:

- ✓ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Tuchola na lata 2020-2024, która została wprowadzona uchwałą nr XXI/157/20 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 29 maja 2020r.,
- ✓ Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Tuchola na lata 2020-2022, który został wprowadzony uchwałą nr XX/149/20 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 30 kwietnia 2020r.
- ✓ Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Tuchola na lata 2018-2022, który został przyjęty uchwałą Nr XLIV/312/17 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 21 grudnia 2017 r.,
- ✓ Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Gminie Tuchola na 2022 rok, który został przyjęty uchwałą Nr XL/298/21 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 17 grudnia 2021 r.

Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do ww. ustawy. Pomoc społeczna, zgodnie z art. 15 ustawy o pomocy społecznej polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- 2) pracy socjalnej;
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

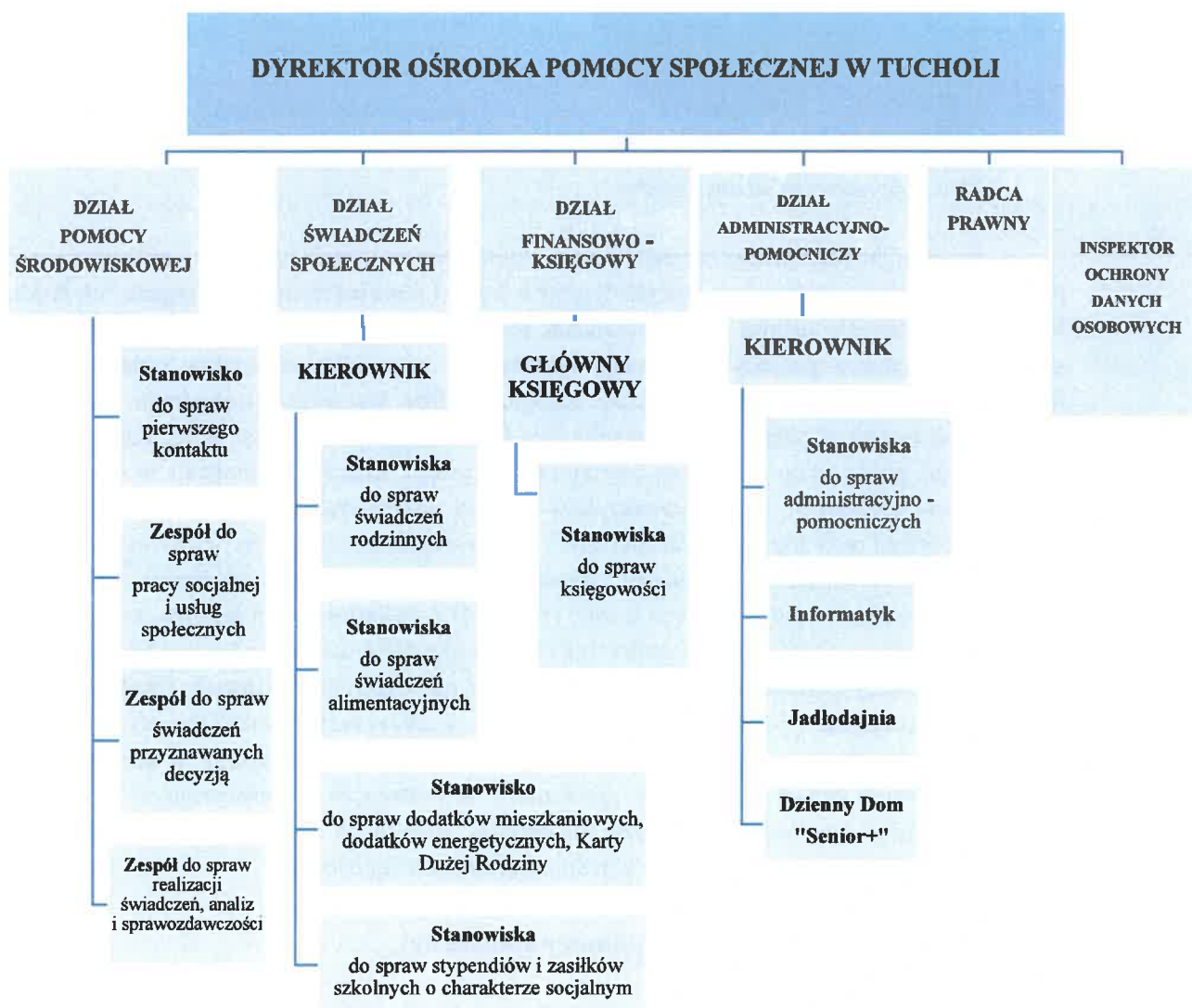
Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi świadcząc pomoc na rzecz mieszkańców gminy poza obowiązującymi wcześniej stosował następujące nowe przepisy prawa wynikające z:

- 1) ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 169),
- 2) ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 169 z późn. zm.),
- 3) ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 141 z późn. zm.),
- 4) ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku pracy (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1967 z późn. zm.),

- 5) ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 269 z późn. zm.).

Struktura organizacyjna Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi

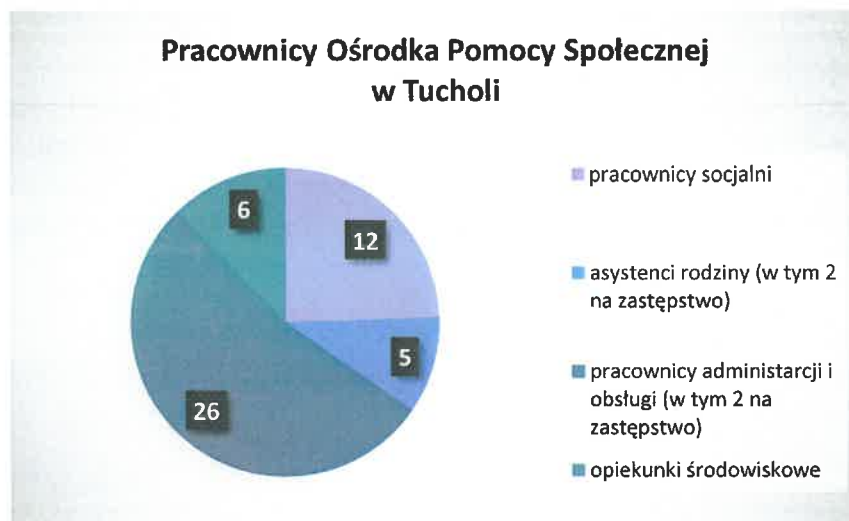
Szczegółową strukturę organizacyjną Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi oraz podział zadań zawiera Regulamin Organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi. W skład struktury organizacyjnej Ośrodka wchodzi dział, zespoły oraz samodzielne stanowiska pracy. Na dzień 31 grudnia 2022 roku wewnętrzny podział organizacyjny przedstawiał się następująco:

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Kadra – zatrudnienie, podnoszenie kwalifikacji zawodowych

Liczba zatrudnionych pracowników w Ośrodku Pomocy Społecznej w Tucholi według stanu na dzień 31.12.2022 r. wynosiła 46 osób, tj. 44 etaty, dodatkowo 3 osoby były zatrudnione w zastępstwie z powodu usprawiedliwionej nieobecności pracownika.

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka.

Realizacja zadań przez Ośrodek Pomocy Społecznej wymaga zatrudnienia dobrego zespołu pracowników wyposażonego w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie. Wymagania niezbędne każdorazowo określa ustawa o pracownikach samorządowych, a w przypadku pracowników socjalnych ustawa o pomocy społecznej, natomiast w przypadku asystentów rodziny ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Bez wątplenia niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji zadań realizowanych przez Ośrodek jest konieczność stałego doskonalenia zawodowego, poszerzanie posiadanej wiedzy i umiejętności. Rosnące wymagania w stosunku do pracowników socjalnych, jak i pracowników obsługi administracyjno – finansowej Ośrodka, powodują wysoki poziom wykształcenia kadry adekwatny do zajmowanego stanowiska.

Zdecydowana większość pracowników legitymuje się wykształceniem wyższym – 33 osoby (71,74 %). Ponadto zatrudnionych jest 8 osób (17,39 %) z wykształceniem średnim, w tym 5 osób ukończyły szkoły policealne oraz 5 osób (10,87 %) z wykształceniem zawodowym lub niższym.

Pracownicy Ośrodka w 2022 r. uczestniczyli w różnego rodzaju kursach, szkoleniach oraz konferencjach organizacyjnych przez firmy zewnętrzne, a także przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Szkolenia te organizowane były w większości on-line, w formie webinarium. W ubiegłym roku pracownicy wzięli udział w około 30 szkoleniach zewnętrznych i wewnętrznych o tematyce z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, wszystkich nowych dodatków, dodatków mieszkaniowych, organizowania pracy w jednostce, spraw księgowych.

2. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

Przepisy prawne normujące przyznawanie świadczeń z zakresu pomocy społecznej to:

- 1) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 z późn. zm.),
- 2) uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, zwanego dalej Program (M. P. 2018 r. poz. 1007 ze zm.),
- 3) ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. z 2022 r. Dz. U. poz. 2123),

- 4) rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189 poz. 1598 z późn. zm.),
- 5) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018r., poz. 734 ze zm),
- 6) szczególne rozwiązania związane z zapobieganiem przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych – 2 marca 2020 r. (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz.. 2095 ze zm.),
- 7) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1296),
- 8) rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021 r., poz. 893).

2.1. Charakterystyka osób korzystających z pomocy

Podstawową przesłanką udzielenia osobom i rodzinom wsparcia, w ramach pomocy społecznej jest trudna sytuacja życiowa, której nie można przezwyciężyć mimo uprzedniego wykorzystania wszystkich własnych środków, możliwości i uprawnień.

Trudna sytuacja życiowa to, w szczególności zaistnienie jednej z okoliczności wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej [patrz: tabela 4] przy uwzględnieniu kryterium dochodowego. Ustawa o pomocy społecznej określa wysokość kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Od 2022 r. kryterium to wynosiło:

- dla osoby samotnie gospodarującej 776,00 zł, wcześniej 701,00 zł;
- dla osoby w rodzinie 600,00 zł, wcześniej 528,00 zł.

O pomoc w formie dożywiania dzieci, gorącego posiłku dla dorosłych oraz pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności mogły starać się:

- osoby samotnie gospodarujące, których dochód nie przekraczał 150% ustawowego kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej, tj. kwoty 1.164,00 zł,
- osoby w rodzinie, których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 150% ustawowego kryterium dochodowego dla osoby w rodzinie, tj. kwoty 900,00 zł.

W 2022 r. rzeczywista liczba osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej przedstawiała się następująco:

Tabela nr 1

Rzeczywista liczba osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2020 – 2022

Wyszczególnienie	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Liczba rodzin	446	383	325
<i>w tym na wsi:</i>	141	131	98
Liczba osób w rodzinach	1050	901	789

Zródło: analiza własna na podstawie sprawozdań MPiPS-03 za 2020 r., 2021 r. i 2022r.

Na przestrzeni ostatnich lat ogólna liczba osób i rodzin korzystających z pomocy ulega zmniejszeniu.

W 2022 r. Ośrodek objął pomocą społeczną następujące typy rodzin.

Tabela nr 2

Typy gospodarstw domowych objętych pomocą w 2022 roku

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
	OGÓLEM	
Rodziny Ogółem	561	1203
o liczbie osób		
1	305	305
2	82	164
3	66	198
4	49	196
5	34	170
6 i więcej	25	170
w tym (z wiersza 1) rodziny z dziećmi ogółem	180	709
o liczbie dzieci		
1	55	150
2	68	251
3	33	158
4	19	113
5	4	28
6	0	0
7 i więcej	1	9
RODZINY NIEPEŁNE OGÓLEM	62	201
o liczbie dzieci		
1	19	39
2	26	79
3	11	47
4 i więcej	6	36
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓLEM	45	72
o liczbie osób		
1	26	26
2	15	30
3	2	6
4 i więcej	2	10

Źródło: analiza własna na podstawie sprawozdania MPiPS-03 za 2022r.

Analiza rodzin beneficjentów pomocy społecznej według składu gospodarstw domowych wskazuje, że najliczniejszą grupę stanowią gospodarstwa jednoosobowe – 305 z 561 rodzin.

Drugą grupę pod względem liczebności stanowią rodziny z dziećmi – 180 ogółu gospodarstw domowych, (z czego 62 stanowią rodziny niepełne). Rodziny emerytów i rencistów objętych pomocą stanowi 45 środowisk.

Na terenie gminy Tuchola w 2022 r. ze świadczeń z pomocy społecznej (pieniężnych i niepieniężnych z wyłączeniem pracy socjalnej) skorzystało 325 rodzin. W stosunku do 2021 r. nastąpił spadek (o 57 rodzin) liczby rodzin korzystających z pomocy.

Wpływ na powyższą sytuację mają m.in. sukcesywny spadek bezrobocia, migracja zarobkowa, uzyskiwanie świadczeń socjalnych (świadczenie wychowawcze, świadczenie pielęgnacyjne, świadczenie uzupełniające i inne).

Tabela nr 3

Ilość osób i rodzin objętych pomocą w ramach ustawy o pomocy społecznej w latach 2021-2022

	Liczba rodzin		w tym na wsi		Liczba osób w tych rodzinach	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Liczba osób/rodzin objętych pracą socjalną	639	547	227	162	1502	1167
Liczba osób/rodzin objętych tylko pracą socjalną	270	343	104	72	623	414
Liczba osób/rodzin objętych pomocą – ogółem, w tym:	383	325	131	98	901	789
świadczenia pieniężne	299	231	93	63	607	479
świadczenia niepieniężne	196	178	68	58	618	572
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych gminie	6	12	1	3	22	43
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych gminy	381	313	131	95	895	746

Źródło: analiza własna na podstawie sprawozdań MPiPS-03 za 2021-2022

Dane wskazane wyżej pokazują, że liczba rodzin korzystających z pomocy ma tendencję malejącą. Zauważyć należy także, że w rodzinach występuje wiele trudności, które w wyniku wieloletnich obciążeń i złych nawyków, zwiększają niewydolność rodzin. Z tych powodów systematycznie wzrasta liczba rodzin, objętych tylko i wyłącznie pracą socjalną. W grupie tej znajdują się, w szczególności osoby korzystające ze świadczeń bezdecyzyjnych: odbiorcy paczek żywnościowych, rodziny, w których prowadzona jest procedura Niebieskiej Karty, mieszkańcy domów pomocy społecznej.

Tabela nr 4

Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy na podstawie ustawy o pomocy społecznej w latach 2021-2022

	Powód trudnej sytuacji życiowej	2021 r.		2022 r.		Różnica liczby rodzin w stosunku do 2021 r.
		a	b	c	d	
		Liczba rodzin	w tym na wsi	Liczba rodzin	w tym na wsi	a-c
1	Długotrwała lub ciężka choroba	111	23	99	29	-12
2	Nieppełnosprawność	189	62	158	47	-31
3	Ubóstwo	267	97	244	75	-23
4	Bezrobocie	203	70	147	43	-56
5	Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych	68	22	77	21	+9
-	w tym: Rodziny niepełne	53	16	60	13	+7
-	Rodziny wielodzietne	14	3	14	5	0
6	Alkoholizm	57	18	48	9	-9
7	Narkomania	0	0	2	0	+2
8	Przemoc w rodzinie	0	0	6	1	+6
9	Potrzeba ochrony macierzyństwa	64	24	59	22	-5

-	w tym: wielodzietność	54	21	53	21	-1
10	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z ZK	13	6	6	2	-7
11	Bezdomność	17	1	21	0	+4
12	Zdarzenie losowe	0	0	1	0	+1
13	Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0

Źródło: analiza własna na podstawie sprawozdań MPiPS-03 za 2021 i 2022

Powody przyznania pomocy w 2022 r. wskazują na wzrost objęcia wsparciem rodzin wykazujących bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym w rodzinach niepełnych oraz rodzin z problemem przemocy w rodzinie pomimo mniejszej ogólnej liczby osób objętych pomocą,

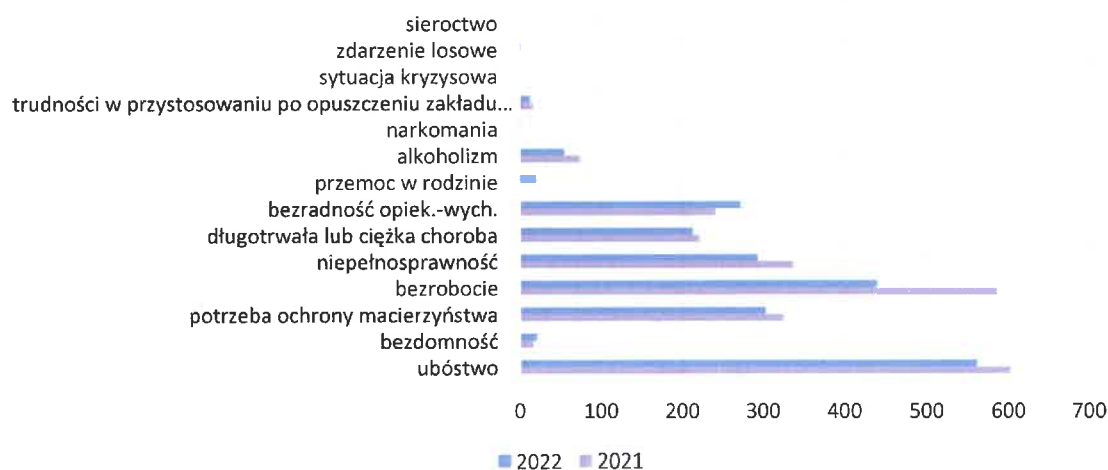
Powyższa analiza danych za rok 2022 odnośnie dysfunkcji osób korzystających z pomocy społecznej wyznacza priorytety w pracy z poszczególnymi kategoriami rodzin. Zwrócić należy również uwagę na fakt, że takie powody udzielania pomocy jak długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, czy bezrobocie wymagają zainteresowania ze strony służb pomocowych i objęciach tych kategorii osób odpowiednią pomocą.

Poza wyżej wymienionymi problemami istnieje szereg innych zdiagnozowanych dysfunkcji rodzin, które występują w mniejszym natężeniu jednak mają istotny wpływ na życie społeczne. Należą do nich bezdomność czy alkoholizm.

Wykres nr 2

Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej względem powodu trudnej sytuacji życiowej

Powody korzystania z pomocy społecznej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zgromadzonych w POMOST STD w 2021 r. i 2022 r.

2.2. Analiza świadczeń z pomocy społecznej

Świadczenia pieniężne i niepieniężne realizowane były poprzez przyznawanie zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych, specjalnych zasiłków celowych (osoby, które są uzależnione od alkoholu albo marnotrawią przyznane środki przeznaczając je na cel niezgodny z sentencją decyzji nie otrzymują świadczeń pieniężnych, określoną w decyzji kwotę zasiłku realizują bezpośrednio, np. sklepie na podstawie wydanych bonów towarowych lub w aptecce na podstawie wyceny recepty lub w formie węgla z dowozem). Natomiast wsparcie usługowe, to tzw. usługi opiekuńcze, lub specjalistyczne usługi opiekuńcze, pobyt w domu pomocy społecznej, schronienie.

Tabela nr 5

Zestawienie świadczenia udzielanych w ramach ustawy o pomocy społecznej w 2021 r. i 2022 r.

Lp.	Formy pomocy	2022/2021			
		Liczba świadczeń	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł*	
1	ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE	ZASIŁEK STAŁY	102 117	1027 1181	597.307,00 zł 616 923,00 zł
		ZASIŁEK OKRESOWY	69 86	286 327	104.578,00 zł 108 418,00 zł
		ZASIŁEK CELOWY	122 138	263 334	83 779,00 zł 85 811,00 zł
		SPECJALNY ZASIŁEK CELOWY	19 48	31 96	9.783,00 zł 25 669,00 zł
		ZASIŁEK CELOWY (na zakup żywności/posiłku „Posiłek w szkole i w domu”)	125 157	524 646	85.800,00 zł 106 700,00 zł
		WYNAGRODZENIE NALEŻNE OPIEKUNOWI Z TYTUŁU SPRAWOWANIA OPIEKI PRYZNANEJ PRZEZ SĄD	5 2	60 79	35.581,00 zł 20 805,00 zł
1	ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE	USŁUGI OPIEKUŃCZE (świadczone w miejscu zamieszkania)	25 33	7522 11296	230 659,00 zł 332 844,00 zł
		ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DPS	29 29	310 298	1 031 310,00 zł 922 280,00 zł
		POMOC RZECZOWA W POSTACI PRODUKTÓW ŻYWNOŚCIOWYCH w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”	23 39	x	13 378,00 zł 14 835,00 zł
		POSILEK, w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”	257 294	30 406 29 320	147 074,00 zł 124 252,00 zł
		SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE dla osób z zaburzeniami psychicznymi	12 6	892 814	74 956,00 zł 38 003,00 zł
		SCHRONIENIE (opłata za pobyt w schronisku)	11 12	65 94	50 170,00 zł 66 142,00 zł
		SPRAWIENIE POGRZEBU	x	1	0,00 zł 3 961,00 zł
	SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE OD ZASIŁKÓW STAŁYCH	86 98	895 1012	48 426,00 zł 50 972,00 zł	

Źródło: analiza własna

Z analizy przedstawionych powyżej danych wynika, iż najwięcej środków finansowych wydatkowano w 2022 r. na przyznanie świadczeń w postaci zasiłku stałego. Wśród świadczeń niepieniężnych największe koszty związane były z pobytem osób w domu pomocy społecznej. Z obserwacji wydatków na przestrzeni ostatnich lat, w tym w porównaniu z 2021 r. zauważa się, że środki finansowe na te cele stanowią największy wskaźnik procentowy ogółu wydatków z zakresu pomocy społecznej.

W gminie Tuchola szczegółowa realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej przedstawiała się następująco:

- a) **zasiłki stałe** - jest to tzw. obligatoryjna forma świadczenia pieniężnego, przewidziana dla osób niezdolnych do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnych do pracy, które nie posiadają dochodu albo jest on niższy od kryterium dochodowego. Maksymalna kwota zasiłku stałego dla osoby w rodzinie od 01 stycznia 2022 r. (w związku ze zmianą kryterium dochodowego) wynosiła 600,00 zł, natomiast dla osoby samotnie gospodarującej - 719,00 zł. Dodatkowo osoby pobierające w/wym świadczenie, a nie posiadające uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego mają opłacaną ową składkę przez Ośrodek.

Tabela nr 6

Zasiłek stały oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne w 2022 roku

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Koszt świadczenia (w zł)
Zasiłki stałe - ogółem	101	1027	597 307,00 zł
Składki na ubezpieczenie zdrowotne (przy zas. stałym)	86	895	48 426,00 zł

Źródło: analiza własna na podstawie sprawozdania MPiPS-03 za 2022 r.

Z analizy własnej na podstawie wykonania zadania w 2021 r. i w 2022 r. wynika, że w roku sprawozdawczym w stosunku do ubiegłego roku:

- liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie w postaci zasiłku stałego była mniejsza o 14 (w 2021 r. liczba świadczeniobiorców wynosiła 115),
- liczba świadczeń w postaci zasiłku stałego była mniejsza o 154,
- koszt świadczenia w postaci zasiłku stałego był mniejszy o 19 616,00 zł,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne (przy zasiłku stałym) opłacono mniejszej liczbie osób o 12,
- liczba opłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne (przy zasiłku stałym) była mniejsza o 117,
- kwota opłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne (przy zasiłku stałym) była mniejsza o 2 546,00 zł.

- b) **zasiłki okresowe** - wysokość tego zasiłku stanowi 50% różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w rodzinie, przysługują w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Tabela nr 7

Realizacja zasiłków okresowych w latach 2021-2022

Rok	Ilość rodzin	Kwota świadczeń
2021	83	108 418,00 zł
2022	69	104 578,00 zł

Źródło: analiza własna na podstawie sprawozdań MPiPS-03 za 2021 r. i 2022 r.

Z analizy własnej na podstawie wykonania zadania w 2021 r. i w 2022 r. wynika, że roku sprawozdawczym w stosunku do ubiegłego roku:

- liczba rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie w postaci zasiłku okresowego była mniejsza o 14,

- koszt świadczenia w postaci zasiłku okresowego był mniejszy o 3 840,00 zł.

Z uwagi na fakt, że w 2022 r. nastąpiła zmiana w kwestii kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej albo kryterium dochodowego dla osoby w rodzinie różnica w wydatkowanej kwocie nie odzwierciedla poniesionych wydatków, bowiem poszczególne wysokości zasiłków okresowych były wyższe w 2022 r. niż w roku poprzednim

Tabela nr 8

Powody przyznania zasiłków okresowych w 2022 roku

Forma pomocy	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł.)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki okresowe ogółem:	69	286	104 578,00 zł	68	156
<i>w tym przyznane z powodu:</i>					
bezrobocia	50	183	68 885,00 zł	49	117
długotrwałej choroby*	10	58	21 763,00 zł	10	20
niepełnosprawności	5	18	3 337,00 zł	5	12
inne przyczyny	11	27	10 593,00 zł	11	24

Źródło: analiza własna na podstawie sprawozdania MPiPS-03 za 2022 r.

*osobie ubiegającej się o zasiłek stały i oczekującej na wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności oraz nie przekraczającej kwoty kryterium dochodowego, przyznaje się zasiłek okresowy z powodu długotrwałej choroby na czas trwania zawieszenia postępowania administracyjnego w celu ustalenia uprawnienia do zasiłku stałego. Po uzyskaniu prawa do zasiłku stałego, pomniejsza się go o kwotę przyznanego zasiłku okresowego. W 2022 r. z pomocy w tej formie skorzystało 11 osób.

- c) **zasiłki celowe** – w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów ogrzewania, w tym zakupu opału, żywności, leków i leczenia, odzieży i obuwia, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw sprzętu użytku domowego, a także kosztów pogrzebu. Żeby skorzystać z zasiłku celowego, trzeba spełnić nie tylko warunek posiadania dochodu niższego od kryterium dochodowego, ale też spełniać jedną z przesłanek określoną w artykule 7 ust. 2-25 ustawy o pomocy społecznej (patrz: tabela 4).

Do otrzymania zasiłku celowego uprawnione są również osoby lub rodziny, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, bądź klęski żywiołowej lub ekologicznej. W tego rodzaju przypadkach świadczenie to może być przyznane niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi. W 2022 r. przyznano 1 takie świadczenie, w kwocie 6 000,00 zł na remont uszkodzonego budynku mieszkalnego w wyniku silnych wiatrów jakie miały miejsce w lutym 2022 r.

Jeśli osoba lub rodzina marnotrawi przyznane świadczenia, celowo je niszczy lub korzysta w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawi własne zasoby finansowe, może nastąpić ograniczenie świadczeń lub odmowa ich przyznania.

Tabela nr 9

Realizacja zasiłków celowych w latach 2021 - 2022

Rok	Ilość osób	Kwota świadczenia
2021	138	85 811,00 zł
2022	122	83 779,00 zł

Źródło: dane własne OPS

W celu przeciwdziałania niweczeniu uzyskanej pomocy i marnotrawstwu przyznanych środków część osób, głównie nadużywające alkoholu lub marnotrawiące przyznaną pomoc, nie otrzymywała pomocy w formie finansowej (gotówkowej), lecz realizowało ją w wybranych sklepach na podstawie bonu towarowego (wykonawca wyłoniony w ramach zapytania ofertowego) oraz realizowało recepty w aptece na terenie miasta.

- d) **specjalne zasiłki celowe** - to świadczenie jest przyznawane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie, o dochodach przekraczających kryterium dochodowe. Wysokość zasiłku nie może przekroczyć kwoty kryterium dochodowego odpowiednio osoby samotnie gospodarującej – 776,00 zł, albo kryterium rodziny – liczba osób w rodzinie x 600,00 zł).

Tabela nr 10

Realizacja specjalnych zasiłków celowych w latach 2021-2022

Rok	Liczba świadczeń	Kwota świadczenia	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2021	96	25 669,00 zł	47	72
2022	31	9 783,00 zł	19	26

Źródło: analiza własna na podstawie sprawozdań MPiPS-03 za 2021 r. i 2022 r.

Powodem przyznawania tych świadczeń najczęściej były duże wydatki, np. na leki lub zbyt niskie dochody przy zwiększonych wydatkach na opał w sezonie grzewczym. Z tego świadczenia korzystały najczęściej osoby pobierające niskie świadczenia emerytalne lub rentowe.

- e) **realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2021-2022**

Program „Posiłek w szkole i w domu” obowiązuje od 1 stycznia 2019r. i skierowany jest zarówno do dzieci, uczniów, jak i osób dorosłych. Składa się z trzech modułów. Pierwszy moduł to wsparcie i posiłek adresowany do dzieci i młodzieży. Drugi to posiłek adresowany do osób dorosłych, w szczególności starszych, niepełnosprawnych. Trzeci moduł zakłada doposażenie i poprawę standardu już działających stołówek (mających własną kuchnię i jadalnię) lub doposażenie tych, które nie działają tak, aby mogły zostać uruchomione lub stworzenie nowych, a także wsparcie w adaptacji i wyposażenia pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków, czyli jadalni.

W 2022 r., wzorem lat ubiegłych, Program przewidywał wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na

zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Pomoc taka trafia do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych – spełniających warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej oraz kryterium dochodowe, tj. 150% kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej.

Strategicznym celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia oraz osób dorosłych: samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

Pomoc w formie posiłku, ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego przyznana była bezpłatnie osobom, których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 900,00 zł (600,00 zł kryterium dochodowe dla osoby w rodzinie x 150%), a dla osoby samotnie gospodarującej 1 164,00 zł (776,00 zł kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej x 150%).

Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie:

- ✓ wsparcia finansowego gmin w wypełnieniu zadań własnych o charakterze obowiązkowym,
- ✓ poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach,
- ✓ poprawy poziomu życia dzieci i młodzieży,
- ✓ kształtowania właściwych nawyków żywieniowych.

W ramach programu wsparcia udziela się w szczególności:

- ✓ dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- ✓ uczniom do czasu ukończenia szkoły podstawowej i do ukończenia 18 roku życia,
- ✓ osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

Tabela nr 11

Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2021 - 2022

RODZAJ POMOCY	ROK 2021		ROK 2022	
	Środki własne /w zł/	Dotacja rządowa /w zł/	Środki własne /w zł/	Dotacja rządowa /w zł/
Koszt Programu ogółem	245 632,00 zł		246 253,00 zł	
	52 637,00 zł	192 995,00 zł	49 250,00 zł	197 002,00 zł
<i>z tego:</i>				
pomoc w formie posiłku*	27 545,00 zł	96 707,00 zł	29 414,00 zł	117 660,00 zł
pomoc w formie zasilku celowego	22 100,00 zł	84 600,00 zł	17 160,00 zł	68 640,00 zł
świadczenie rzeczowe*	2 992,00 zł	11 688,00 zł	2 767,00 zł	10 702,00 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

*koszt posiłku albo świadczenia rzeczowego w Jadłodajni: 2021 r.: 5,80 zł, 2022 r.: 8,20 zł, w trakcie roku w związku z inflacją: 12,00 zł, 2023 r.: 15,00 zł.

W 2022 r. pomoc w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 przyznawano po spełnieniu kryterium dochodowego podwyższonego do 150% oraz na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego.

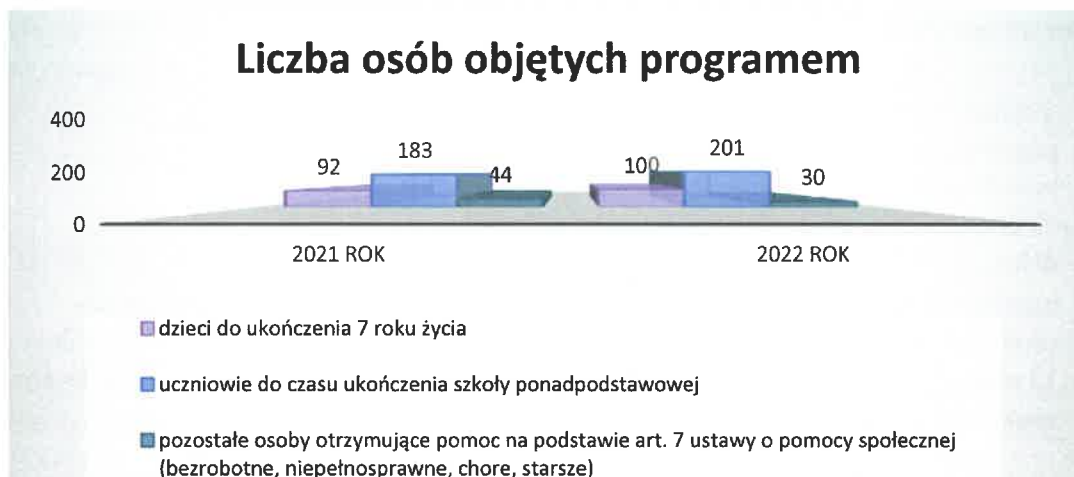
Pomoc w formie jednego gorącego posiłku prowadzone było łącznie w 15 placówkach na terenie gminy Tuchola (4 na wsi), w tym:

- ✓ 2 żłobkach,
- ✓ 2 przedszkolach,
- ✓ 10 szkołach,
- ✓ 1 innej placówce – Jadłodajni prowadzonej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi.

Ponadto dożywiano dzieci i młodzież oraz osoby dorosłe zamieszkujące w gminie Tuchola, a uczące się lub przebywające (schronisko dla osób bezdomnych) poza miejscem stałego zameldowania w 7 placówkach.

Wykres nr 3

Rzeczywista liczba osób objętych programem „Posiłek w szkole i w domu” w formie posiłku w latach 2021-2022

Źródło: analiza własna na podstawie sprawozdań z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” za 2021 r. i 2022 r.

W przypadku braku możliwości zapewnienia posiłku lub gdy przyznanie pomocy w formie posiłku było nieuzasadnione ze względu na sytuację osobistą lub rodzinną Ośrodek Pomocy Społecznej przyznawał finansową pomoc w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem na zakup posiłku lub żywności. Pomoc w tej formie otrzymało 124 rodzin (w 2021 r. – 157 rodzin).

Tabela nr 12

Świadczenie pieniężne w formie zasiłku celowego w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2021 - 2022

Wyszczególnienie	Zasiłek celowy			
	2021 rok		2022 rok	
	ogółem	w tym na wsi	ogółem	w tym na wsi
Liczba rodzin	157	49	124	41
Liczba osób w rodzinach	372	113	310	126
Liczba świadczeń	646	200	524	176
Kwota świadczeń (w zł)	106 700,00 zł	31 800,00 zł	85 800,00 zł	29 500,00 zł
Koszt jednego świadczenia (w zł)	165,17 zł	159,00 zł	163,74 zł	167,61 zł

Źródło: analiza własna na podstawie sprawozdań MPiPS-03 za 2021 r. i 2022 r.

Ponadto Ośrodek realizował w/wym zadanie w formie świadczenia rzeczowego – pomoc ta była skierowana do osób korzystających z pomocy w formie posiłku w Jadłodajni.

Tabela nr 13

Pomoc w formie świadczenia rzeczowego w ramach programu "Posiłek w szkole i w domu" w latach 2021 – 2022

Wyszczególnienie	Świadczenie rzeczowe			
	2021 rok		2022 rok	
	ogółem	w tym na wsi	ogółem	w tym na wsi
Liczba rodzin	31	0	23	0
Liczba osób w rodzinach	33	0	23	0
Kwota świadczeń (w zł)	14 680,00 zł	0,00 zł	13 378,00 zł	0,00 zł

Źródło: analiza własna na podstawie sprawozdań MPiPS-03 za 2021 r. i 2022 r.

- f) wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez sąd – świadczenie to przyznawane jest przez sąd właściwy ze względu zamieszkania osoby podlegającej opiece, a w przypadku braku miejsca jej zamieszkania – sąd miejsca jej pobytu. Przyznawanie wynagrodzenia przez sąd wynika stąd, że wykonuje on stały nadzór nad sprawowaniem opieki i w związku z tym dysponuje wiedzą o dochodach i majątku podopiecznego. W 2022 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi wypłacił 5 opiekunom przyznane postanowieniem sądu wynagrodzenie za sprawowanie opieki nad osobami ubezwłasnowolnionymi.

Tabela nr 14

Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd w latach 2021-2022

Rok	Liczba opiekunów	Liczba osób objętych opieką	Liczba świadczeń	Kwota
2021	2	3	79	20 805,00 zł
2022	5	6	60	35 581,00 zł

Źródło: analiza własna na podstawie sprawozdań MPiPS-03 za 2021 r. i 2022 r.

- g) usługi opiekuńcze – pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina ta, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni nie mogą takiej opieki zapewnić. Podstawą świadczenia wszystkich rodzajów usług jest decyzja administracyjna określająca: miejsce i okres świadczenia usług, rodzaje czynności wykonywanych w ramach usług, łączny czas wykonywania usług oraz wysokość i termin wnoszenia odpłatności. Liczba godzin świadczonych dziennie oraz liczba dni w tygodniu, w których świadczone są usługi jest określona indywidualnie, w zależności od sytuacji i potrzeb danej osoby.

Usługi opiekuńcze od 2022 r. nie są zlecane podmiotom zewnętrznym, a ich organizacja mieści się w zadaniach Zespołu ds. usług społecznych i pracy socjalnej w Dziale Pomocy Środowiskowej. Od 2022 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi w celu realizacji w/wym formy pomocy zatrudnia na podstawie umowy o pracę 6 opiekunek środowiskowych (5,5 etatu).

Odpłatność za usługi opiekuńcze określała tabela odpłatności zawarta w Uchwale Rady Miejskiej w Tucholi Nr XXXIX/286/21 z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania (Dz. Urz. Woj. Kuj. - Pom. z 2021 r. poz. 6055) zmieniona Uchwałą nr XLI/310/22 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 31 stycznia 2022 r. zmieniającą uchwałę nr XXXIX/286/21 z dnia

26 listopada 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. z 2022 r., poz. 1057).

Koszt 1 godziny poszczególnych rodzajów usług był następujący:

- ✓ usługi opiekuńcze świadczone w dni powszednie – 28,80 zł,
- ✓ usługi opiekuńcze świadczone w soboty, niedziele i święta – 57,60 zł.

W 2022 r. wydatki związane ze świadczeniem usług opiekuńczych, wyniosły 230 659,00 zł i były niższe w stosunku do roku poprzedniego o 102 185,00 zł. Z usług opiekuńczych korzystało ogółem 25 osób, na rzecz których świadczone były usługi w ilości 7 522 godzin.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację, wsparcie psychologiczno - pedagogiczne oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W ogólnej liczbie 25 osób korzystających z usług opiekuńczych, 9 osób było zwolnionych częściowo lub całkowicie z ponoszenia odpłatności w przypadku m.in.: długotrwałej lub ciężkiej choroby, niepełnosprawności powodującej znaczny wzrost kosztów utrzymania, w tym wydatków związanych z leczeniem lub korzystania z co najmniej dwóch rodzajów usług.

Dochód z tytułu odpłatności za usługi opiekuńcze uzyskano w kwocie 67 314,86 zł.

Zabezpieczając pomoc w formie usług opiekuńczych zauważamy, że wzrasta liczba podopiecznych z ciężkimi stanami chorobowymi, wymagających opieki w formie pielęgnacji chorego w łóżku wraz z toaletą przeciwoleżynową, karmieniem, bądź asystowaniem przy spożywaniu posiłków, rehabilitacją i usprawnieniem zaburzonych funkcji organizmu. Są to osoby ze znacznymi niedowładami po udarach mózgu, wylewach i innymi schorzeniami w tym ciężkimi stanami onkologicznymi, neurologicznymi, powodującymi znaczną niepełnosprawność i trudności w codziennym funkcjonowaniu, zwłaszcza w ostatnim etapie życia.

Tabela nr 15

Realizacja zadania w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania w latach 2021 - 2022

Rok	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń (godzin)	Koszt ogółem	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2021	33	11 296	332 844,00 zł	32	38
2022	25	7 522	230 659,00 zł	24	28

Źródło: analiza własna na podstawie sprawozdań MPiPS-03 za 2021 r. i 2022r.

- h) specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci z zaburzeniami rozwojowymi w tym z autyzmem - to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje osób je świadczących, warunki i tryb pobierania opłat określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.). W 2022 r. koszt jednej godziny świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci z zaburzeniami rozwojowymi, w tym z autyzmem wynosił 85,00 zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są dostosowane do szczególnych potrzeb, wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Usługi

te obejmują czynności polegające na uczeniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia oraz pielęgnacji, jako wspierania procesu leczenia.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci z zaburzeniami rozwojowymi w tym z autyzmem - realizowała Spółdzielnia Socjalna „Progres”, wyłoniona w ramach zapytania ofertowego na wykonywanie zadania publicznego w 2022 r.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje do wykonywania zawodu oraz posiadające co najmniej półroczny staż w odpowiedniej instytucji/placówce przygotowującej do realizacji tego zadania.

Tabela nr 16

Realizacja zadania w formie specjalistycznych usług w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (w tym dla dzieci) w latach 2021 - 2022

Rok	Liczba osób, którym przyznano decyzją	Liczba świadczeń (godzin)	Koszt ogółem	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2021 (1 os. dorosła, 5 dzieci)	6	814	38 003,00 zł	6	22
2022 (12 dzieci)	12	892	74 956,00 zł	12	43

Źródło: analiza własna na podstawie sprawozdań MPiPS-03 za 2021 r. i 2022 r.

- i) **pobyt w domu pomocy społecznej** – osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego albo zgody sądu na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W 2022 r. rozpatrywano 10 spraw dotyczących umieszczenia w domu pomocy społecznej. 3 sprawy związane były z decyzją sądu o umieszczeniu w dps: jedna osoba została umieszczona w 2022 r., dwie w 2023 r. 7 spraw rozpatrzono w związku z złożeniem wniosku przez osoby zainteresowane: dwie osoby zostały skierowane i umieszczone w dps, jedna osoba została decyzją administracyjną skierowana do dps, oczekuje na umieszczenie, trzy wnioski wycofano w związku z czym postępowanie zostało umorzone, jeden wniosek rozpatrzono negatywnie (decyzja odmowna).

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca, ustala w zależności od jego zasięgu, wójt/ burmistrz/prezydent, starosta lub marszałek województwa i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym nie później niż do dnia 31 marca każdego roku. Obowiązani do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- ✓ mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
- ✓ małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- ✓ gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – przy czym ww. osoby i gmina nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

Obowiązujące przepisy prawne mówią o tym, że opłatę za pobyt w DPS ponosi sam mieszkaniec, jednak nie więcej niż 70 % swojego dochodu. Jeżeli więc nie pokrywa on opłaty w całości, różnicę ponoszą członkowie rodziny zobowiązani do alimentacji (w kolejności małżonek, zstępni przed wstępnymi). W przypadku, gdy ich dochody nie przekraczają 300 %

kryterium dochodowego (600,00 zł x liczba osób w rodzinie x 300%), koszty ponosi gmina. W 2022 r. w domach pomocy społecznej przebywały 29 osoby. Koszt pobytu osób umieszczonych w domach pomocy społecznej wyniósł 1 031 310,00 zł.

Tabela nr 17

Zestawienie wydatków poniesionych za pobyt w domach pomocy społecznej w latach 2021 - 2022

Rok	Osoby przebywające w DPS	Koszt pobytu ogółem	Kwota odpłatności wnoszona przez zobowiązanych (rodzina)
2021	29	922 280,00 zł	71 320,00 zł
2022	29	1 031 310,00 zł	47 966,61 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka oraz analiza na podstawie sprawozdań MPiPS-03 za 2021 r. i 2022 r.

Z roku na rok wydatki Ośrodka na ten cel mają tendencję wzrastającą. Powód zwiększonych wydatków w tym zadaniu wynika głównie ze wzrostu kosztów utrzymania w placówkach za osoby nieposiadające dostatecznych dochodów, z których ponosiłyby pełną odpłatność.

Jako gmina nie mamy wpływu na koszt utrzymania w DPS, ponieważ to organ prowadzący dps, co roku ustala miesięczny koszt utrzymania w DPS, a gmina zobowiązana jest do ponoszenia odpłatności zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

W gminie Tuchola obserwuje się wzrost liczby osób starszych, samotnych, o niskich dochodach, które nie mogą liczyć na pomoc najbliższej rodziny lub w ogóle jej nie mają.

W związku z tym można się spodziewać, że zapotrzebowanie na tego typu świadczenia z roku na rok będą wzrastać z uwagi na starzenie się społeczeństwa i migrację ludzi młodych.

Tabela nr 18

Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej w 2022 roku (wg typów)

Typ placówki	Liczba osób przebywających w 2022 r.
dla osób w podeszłym wieku	3
dla osób przewlekle somatycznie chorych	12
dla osób przewlekle psychicznie chorych	9
dla dorosłych niepełnosprawnych fizycznie	0
dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	5
Ogółem:	29

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

W 2022 roku Ośrodek Pomocy Społecznej skierował 1 wniosek dotyczący wydawania postanowienia o potrzebie umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej bez jej zgody. Postanowieniem Sądu osoba ta została umieszczona w placówce w 2023 r.

- j) **bezdomność (w tym zapewnienie schronienia)** – jedną z przyczyn korzystania z pomocy społecznej jest bezdomność. Obok udzielania świadczeń, pomoc kierowana do osób bezdomnych obejmuje między innymi zabezpieczenie schronienia w placówkach przeznaczonych dla osób bezdomnych oraz współpracę z innymi podmiotami oraz inicjowanie akcji pomocowych adresowanych do osób bezdomnych.

Zadaniem własnym gminy jest zapewnienia schronienia. Ośrodek współpracował ze schroniskami dla osób bezdomnych prowadzonymi przez Stowarzyszenie Dobroczyne w Gdyni, które prowadzi schroniska w Wielu, Gdyni oraz Dobrucie (podmiot wyłoniony w ramach zapytania ofertowego). W celu zapewnienia osobom bezdomnym pomocy całodobowej, szczególnie w okresie zimowym, Ośrodek ściśle współpracował z Komendą Powiatową Policji w Tucholi na podstawie zawieranego corocznie porozumienia. W celu zabezpieczenia dojazdu osobie bezdomnej do schroniska po godzinach pracy Ośrodka, zostało zawarte porozumienie o współpracy z przewoźnikiem, któremu w takich przypadkach (na podstawie powyższego porozumienia) zlecenie na przewóz wydaje patrol policyjny. Za zrealizowaną usługę jest obciążany finansowo Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi (2022 r. zrealizowano 3 przewozy Jeżeli osoba bezdomna, korzystająca z usługi przewoźnika, ma ostatnie stałe zameldowanie na terenie innej gminy, Ośrodek dochodzi zwrotu środków finansowych (1 zwrot).

Ogółem z pomocy w formie pobytu w schronisku dla osób bezdomnych w ciągu całego roku korzystało 11 osób bezdomnych, koszt dla gminy za ich pobyt wyniósł 50 170,00 zł. Osoby bezdomne posiadające dochód zobowiązane są do ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku: jeśli dochód jest niższy niż kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej (776,00 zł) odpłatność ta wynosi nie więcej niż 30% dochodu, w przypadku kiedy dochód ten jest wyższy niż 776,00 zł zastosowanie mają zasady ponoszenia odpłatności wprowadzone Uchwałą nr XV/103/19 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 22 listopada 2019r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia (Dz. U. Woj. Kuj.-Pom. z 2019r., poz. 6314) i wynoszą od 50% do 100% kosztów pobytu w schronisku. W 2022 r. odpłatność za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych ponosiło 8 osób, a łączna kwota tej odpłatności wyniosła 25 523,89 zł.

Tabela nr 19

Zestawienie danych dotyczących pobytu osób bezdomnych w schroniskach w latach 2021 - 2022

Rok	Osoby przebywające w ośrodku wsparcia	Koszt pobytu ogółem	w tym koszty pobytu osób pokrywane przez osoby przebywające w schronisku
2021	12	82 773,00 zł	16 631,15 zł
2022	11	75 189,90 zł	25 523,89 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Z doświadczeń pracowników OPS oraz z diagnozy środowiska wynika, że bezdomność występująca w naszej gminie to w głównej mierze tzw. bezdomność z wyboru, która jest przejawem patologii indywidualnej przez odrzucenie powszechnie respektowanych wzorów obyczajowych, co zbiega się z zaburzeniami psychicznymi, zdrowotnymi, w tym związanymi z uzależnieniami oraz brakiem oparcia i pomocy ze strony rodziny.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w tut. Ośrodku zawierają z osobami bezdomnymi kontrakty socjalne, które w zapisach uwzględniają sytuację osoby bezdomnej oraz zapewniają wsparcie osobie, która je podpisała. Działania spisane w kontraktach socjalnych mają na celu poprawę sytuacji zdrowotnej osoby bezdomnej, często uzyskanie stopnia niepełnosprawności, pomoc mieszkaniową, pomoc socjalną i finansową.

Z problemem bezdomności w roku 2022 r. borykało się 21 osób pochodzących z terenu gminy Tuchola i z tego powodu korzystało z pomocy społecznej w innej formie niż schronienie (np. zasiłki celowe, zasiłki okresowe i inne).

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

- k) **sprawienie pogrzebu** – to zadanie gminy obejmujące pochówek osób samotnych, nieubezpieczonych, zmarłych na terenie Gminy Tuchola. Sprawienie pogrzebu powinno się odbyć zgodnie z wyznaniem zmarłego, a jeśli tożsamość zmarłego nie jest znana, w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie Gminy, w obrządku rzymsko-katolickim.

Podstawę prawną sprawienia pogrzebu reguluje ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, ustawa z dnia 31 stycznia 1959r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych oraz Uchwała nr XXXIII/232/17 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie ustalenia pogrzebu przez Gminę Tuchola. Postępowanie nie podlega opłatom. W przypadku pokrycia kosztów pogrzebu przez gminę poniesione wydatki podlegają zwrotowi z masy spadkowej.

W 2022 r. nie sprawiono pogrzebu dla osoby zmarłej na terenie gminy Tuchola.

2.3. Funkcja i zadania pracowników Działu Pomocy Środowiskowej

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Tucholi funkcjonuje Dział Pomocy Środowiskowej składający się z trzech Zespołów oraz jednego stanowiska:

- ✓ Stanowiska do spraw pierwszego kontaktu (1 osoba);
- ✓ Zespołu do spraw świadczeń przyznawanych decyzją składającego się z koordynatora i 4 pracowników socjalnych;
- ✓ Zespołu do spraw pracy socjalnej i usług społecznych składającego się z koordynatora, 4 pracowników socjalnych, 1 psychologa, 3 asystentów rodziny oraz 6 opiekunek środowiskowych;
- ✓ Zespołu do spraw realizacji świadczeń, analiz i sprawozdawczości składającego się z kierownika oraz 3 pracowników administracji, z czego 1 z nich jest w ½ etatu pracownikiem socjalnym,

Zarówno wyżej wskazane stanowisko jak i każdy z Zespołów ma przypisane zadania do realizacji i tak głównym zadaniem:

- a) pracownika pierwszego kontaktu jest udzielanie informacji w sprawach pomocy społecznej, przyjmowanie osób zgłaszających się po raz pierwszy do OPS, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, prowadzenie pracy socjalnej;
- b) pracowników Zespołu do spraw świadczeń przyznawanych decyzją jest przyznawanie świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, prowadzenie pracy socjalnej;
- c) pracowników Zespołu do spraw świadczeń przyznawanych decyzją jest przyznawanie świadczeń niepieniężnych i prowadzenie pogłębionej pracy socjalnej (takiej, która charakteryzować może długotrwałość, podejście interdyscyplinarne, konieczność udzielenia poradnictwa specjalistycznego). W Zespole tym jest również organizowana

pomoc w formie asystentury rodziny oraz świadczenia usług opiekuńczych w środowisku;

- d) pracowników Zespołu do spraw realizacji świadczeń, analiz i sprawozdawczości jest przygotowywanie decyzji administracyjnych, monitorowanie i rozliczanie wykorzystania świadczeń, zbieranie wszelakich danych i ich analiza, dokonywanie sprawozdań. W Zespole tym realizuje się również zadania z zakresu prowadzenia spraw związanych z pobytem osób w domu pomocy społecznej (w tym praca socjalna) oraz z techniczną organizacją usług opiekuńczych (rozliczanie, tworzenie harmonogramów pracy opiekunek itp.).

Wynikiem pracy pracowników tego Działu jest wielość podejmowanych działań na rzecz mieszkańców gminy. Poniższa tabela obrazuje policzalny wycinek ich pracy, natomiast niżej jest prezentowana kwestia związana z działaniami w zakresie pracy socjalnej – pracy, którą można „ubrać” w liczby, lecz z uwagi na złożoność problemów, czas jej trwania, konieczność zaangażowania innych specjalistów nie oddadzą one zaangażowania, wiedzy i doświadczenia w jej świadczenie przez specjalistów Działu.

Tabela nr 20

Wybrane wskaźniki obrazujące pracę pracowników w 2022 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1	Liczba wniosków o przyznanie pomocy (finansowej, usługowej, rzeczowej)	1 557
2	Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych	1 197
3	Liczba przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych	108
5	Liczba przeprowadzonych postępowań i wywiadów na potrzeby Działu Świadczeń Rodzinnych tut. OPS i innych (dot. specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia wychowawczego 500+, świadczenia pielęgnacyjnego)	68
6	Opiniowanie na potrzeby instytucji zewnętrznych realizujących zadanie z pomocy społecznej w tym przeprowadzenie wywiadów oraz sporządzanie analiz i opinii	117
7	Współdziałanie z innymi instytucjami (informowanie, udzielanie odpowiedzi itp.) (liczba pism)	527
8	Liczba wydanych skierowań w ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020.	318, dla 770 osób
9	Liczba przygotowanych list wypłat świadczeń opisanych w podrozdziale 2.2 sprawozdania	286
10	Liczba przygotowanych dokumentów rozliczeniowych świadczeń opisanych w podrozdziale 2.2 sprawozdania	474
11	Liczba sprawozdań z zakresu pomocy społecznej (miesięcznych, kwartalnych, półrocznych, rocznych, jednorazowych) przekazanych za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej do Ministerstwa	149

Zródło: analiza własna oraz na podstawie danych z programu STD POMOST

Wspólnym mianownikiem Zespołów i stanowiska w Dziale Pomocy Środowiskowej jest prowadzenie pracy socjalnej. Poprzedzona ona jest szczegółowym rozeznaniem sytuacji osoby i rodziny zwracającej się o pomoc lub wymagającej pomocy, najczęściej na podstawie wywiadu

środowiskowego. Głównie stosowaną metodą pracy była metoda indywidualnego przypadku. Celem prowadzonej pracy socjalnej jest zmiana albo utrzymanie (zapobieganie pogorszeniu się) sytuacji danej osoby lub jej funkcjonowania. Prowadzenie pracy socjalnej ma na celu również poprawę warunków środowiskowych: fizycznych (np. warunki mieszkaniowe) lub społecznych. **W 2022 r. realizacja pracy socjalnej miała miejsce 2 124 razy.**

Każdy z Zespołów, w tym również stanowisko pierwszego kontaktu, w swojej pracy świadczył pracę socjalną o innym charakterze:

- ✓ na stanowisku pierwszego kontaktu praca socjalna ma charakter najczęściej jednorazowy i opiera się głównie na udzielaniu informacji i wyjaśnień, wskazywaniu kandydatów na opiekuna prawnego dla osoby ubezwłasnowolnionej;
- ✓ w Zespole do spraw świadczeń przyznawanych decyzją praca socjalna prowadzona jest w związku z ubieganiem się przez osoby/rodziny o świadczenia z pomocy społecznej. Okres świadczenia pracy socjalnej można określić jako krótki. Z uwagi na to, że niektóre świadczenia są przyznawane nawet na czas nieokreślony (np. zasiłek stały) jej realizacja przybiera formę pracy ciągłej.

Najczęstsze formy pracy socjalnej świadczone przez pracowników socjalnych tego Zespołu to:

- a. informowanie o przysługujących świadczeniach z pomocy społecznej, o możliwości ubiegania się o inne świadczenia: np. dodatek mieszkaniowy, świadczenia rodzinne, świadczenia w związku z niepełnosprawnością (ustalenie stopnia niepełnosprawności, uzyskanie świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, tzw. 500+), związane z alimentacją na rzecz dzieci (fundusz alimentacyjny, ich egzekucja), ustalenie prawa do emerytury, renty z ZUS i KRUS;
- b. działania na rzecz osoby/rodziny w postaci: współpracy z rodziną klienta, zamawiania wizyt lekarskich, wzywania pogotowia w sytuacji zagrożenia życia, pomocy w zakupie niezbędnych leków, odzieży, ubrania, pomocy w wypełnianiu druków i wniosków do innych instytucji, wyrobieniu dokumentów (np. dowodu osobistego), przekazywanie paczek żywnościowych, wydawanie skierowań do POPŻ;
- c. przedstawianie oferty Ośrodka i warunków z niej korzystania (np. pomoc w formie asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, opaski bezpieczeństwa wraz z całodobową teleopieką na odległość, pomocy psychologicznej, w tym umawianie wizyt, możliwości skorzystania z asystentury rodziny);
- d. motywowanie: do podjęcia pracy (w tym podpisywanie kontraktów socjalnych), do podjęcia terapii leczenia z choroby alkoholowej (w tym kierowanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych), motywowanie osób bezdomnych do skorzystania z oferty schroniska dla osób bezdomnych;
- e. współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze pomocy społecznej na rzecz osoby/rodziny: np. innymi Ośrodkami Pomocy Społecznej na terenie całego kraju, z placówkami oświatowymi, Środowiskowym Domem Samopomocy w Tucholi, Powiatowym Urzędem Pracy w Tucholi, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Tucholi, Spółdzielnią Socjalną „Progres”;

Rozeznanie sytuacji rodzinnej osób korzystających z pomocy społecznej niejednokrotnie powoduje przekazywanie informacji o konieczności objęcia osoby/rodziny pogłębioną pracą socjalną, którą w Ośrodku zajmuje się Zespół ds. pracy socjalnej i usług społecznych.

- ✓ w Zespole do spraw pracy socjalnej i usług społecznych działania Zespołu w większości inicjowane są poprzez zgłoszenia zewnętrzne (od osób zainteresowanych, instytucji oraz zgłoszenia anonimowe), a także te, o których wspomniano wyżej tj. przez Zespół do spraw świadczeń przyznawanych decyzją.

W ramach prowadzonej pracy socjalnej pracownicy socjalni Zespołu wykonują następujące zadania:

a. w zakresie bezdomności:

- monitorują sytuację osób bezdomnych poprzez wizyty wspólnie z dzielnicowymi Komendy Powiatowej w Tucholi w miejscach gromadzenia się bezdomnych,
- motywują osoby bezdomne do podjęcia działań w kierunku wyjścia z bezdomności i zmiany trybu życia,
- informują o możliwościach uzyskania wsparcia zgodnie z ustawą o pomocy społecznej,
- kierują osoby bezdomne do schroniska,
- w okresie zimowym dostarczają ciepłe napoje i niezbędną ciepłą odzież,
- współpracują z KPP w Tucholi w zakresie udzielania pomocy osobom bezdomnym,
- współpracują z pracownikami schroniska i innych ośrodków pomocy społecznej w zakresie potrzeb podopiecznych;

b. w zakresie pracy asystenta rodziny i pracy z rodzinami:

- monitorują sytuację rodzin w kwestii pełnienia właściwych funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- współpracują z kuratorami sądowymi i społecznymi na rzecz rodzin,
- sporządzają pisma do sądu rodzinnego lub innych instytucji działających w obszarze pomocy rodzinie,
- kierują osoby do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tucholi,
- prowadzą procedurę „Niebieskie Karty”,
- weryfikują zgłoszenia dotyczące nieprawidłowości w rodzinach (zgłoszenia anonimowe i instytucjonalne),
- współpracują z Chojnickim Bankiem Żywności oraz lokalnymi podmiotami w zakresie dostarczania produktów żywnościowych,
- udzielają pomocy informacyjnej na temat możliwości skorzystania z dostępnych form wsparcia na terenie gminy Tuchola,
- kierują do specjalistów z zakresu prawa rodzinnego i wsparcia psychologicznego,
- uczestniczą w ocenach okresowych sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- sporządzają też opinie dla innych instytucji na temat funkcjonowania rodzin, w tym biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- kierują do udziału dzieci w koloniach letnich,
- kierują dzieci do udziału w świetlicy socjoterapeutycznej i zorganizowanych wyjazdów plenerowych organizowanych przez organizacje pozarządowe,
- wskazują rodziny z dziećmi, które otrzymują świąteczny posiłek wigilijny od lokalnych przedsiębiorców;

c. w zakresie pracy z osobami niepełnosprawnymi i starszymi:

- monitorują realizację usług opiekuńczych oraz asystencji osobistej poprzez wizyty w środowiskach oraz kontakt telefoniczny,
- prowadzą dokumentację związaną z programem Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej,

- kwalifikowali seniorów do pomocy formie opasek bezpieczeństwa i całodobowej opieki na odległość,
 - współpracują z Chojnickim Bankiem Żywności i lokalnymi podmiotami w zakresie dystrybucji produktów żywnościowych,
 - wskazują (po wcześniejszym rozeznaniu sytuacji) rodziny i osoby do udzielenia pomocy w formie paczek świątecznych lub akcji Szlachetna Paczka,
 - współpracują z placówkami medycznymi w zakresie udzielania pomocy osobom potrzebującym,
 - weryfikują sytuację osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych po zgłoszeniach zewnętrznych (anonimowych i instytucjonalnych),
 - współpracują i nawiązują relacje z rodzinami zamieszkałymi poza Tucholą w zakresie zaopiekowania osób zależnych,
 - rozpowszechniają informacje na temat dostępnych na terenie gminy możliwości skorzystania z pomocy (np. prawnej, opiekuńczej, psychologicznej, materialnej, itp.),
 - pomagają w wypełnianiu dokumentów niezbędnych do uzyskania świadczeń, orzeczeń, itp.,
 - przekazywali opaski bezpieczeństwa dla osób samotnych,
 - uczestniczą w przeglądzie twórczości osób niepełnosprawnych.
- ✓ w Zespole do spraw realizacji świadczeń, analiz i sprawozdawczości praca socjalna była prowadzona na rzecz mieszkańców dps, osób wnioskujących o pobyt w dps (kompletowanie dokumentów, informowanie o możliwości poprawy swojej sytuacji zdrowotnej, finansowej).

W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni Ośrodka realizują również zadania polegające na występowaniu do sądów z wnioskiem o wgląd w sytuację rodzinno - wychowawczą i o zajęcie stanowiska wobec opieki nad małoletnim dzieckiem. W 2022 roku wystąpiono 8 razy do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny oraz małoletnich dzieci.

Pracownicy socjalni w 2022 roku wystąpili do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z 5 wnioskami o podjęcie stosowanych działań wobec osób nadużywających alkoholu.

Pracownicy Działu realizując zadania z zakresu pomocy społecznej w celu udzielenia efektywnego wsparcia w 2022 roku:

- wzorem lat ubiegłych wytypowali grupę dzieci, z rodzin objętych wsparciem by skorzystali z letniego wypoczynku. Pomocą objęto 11 dzieci,
- zorganizowali „Paczkę świąteczną” dla 148 osób starszych, samotnych, chorych i niepełnosprawnych. Paczka składała się z konserwy rybnej, pasztetu, mielonki wieprzowej, barszczu instant, dania obiadowego, dżemu, kawy, herbaty, pierników, czekolady, ptasiego mleczka, soku pomarańczowego. W grudniu 2022 r. pracownicy Ośrodka dostarczali te paczki do miejsc zamieszkania wytypowanych osób,
- typowali rodziny do objęcia pomocą terapeutyczną przez organizacje pozarządowe. W 2022 r. wskazano 16 dzieci z rodzin objętych asystenturą rodziny do udziału w zajęciach. Zajęcia prowadziła Spółdzielnia Socjalna „Progres” w Tucholi,
- kwalifikowali rodziny do Szlachetnej Paczki. Wskazano 8 rodzin,
- typowali rodziny do objęcia pomocą w formie „posiłku wigilijnego” przekazanego przez lokalnego przedsiębiorcę . Wskazano 5 rodzin.

W ramach działań poradnictwa specjalistycznego udzielono 314 porad psychologicznych. Poradnictwo specjalistyczne prowadzone było dla rodzin/osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi oraz dla młodzieży. Obejmowało ono diagnozowanie problemów osób/rodzin, ich zasobów i barier oraz udzielanie specjalistycznego wsparcia. Z tej formy pomocy w minionym roku skorzystało 68 rodzin (tj. 169 osób w tych rodzinach).

Tabela nr 21

Zestawienie danych dotyczących udzielonego poradnictwa specjalistycznego – pomocy psychologicznej

Rok	Liczba rodzin objętych pomocą	Liczba osób w rodzinach	liczba udzielonych porad
2021	51	120	260
2022	68	169	314

Zródło: opracowanie własne Ośrodka

3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Podstawa prawna realizacji w/wym zadań to: ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.),

a) Asystentura rodziny

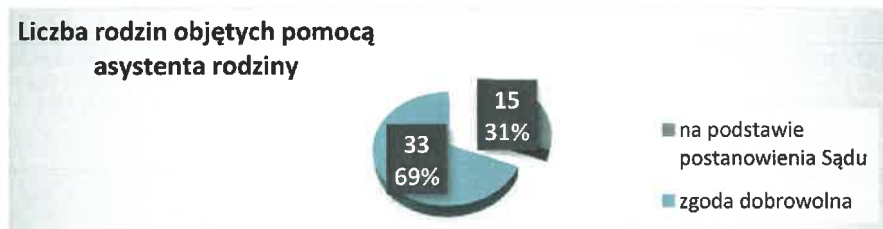
Asystent w czasie wspólnych działań z członkami rodziny pomaga w codziennej organizacji dnia, pokazuje jak sprawnie wykonywać obowiązki domowe, opiekować się i wychowywać dzieci. Doradza jak zarządzać budżetem domowym. Informuje jak działają urzędy, szczególnie placówki wsparcia rodziny i dziecka, a także wyjaśnia jak wypełniać dokumentację oraz realizować sprawy urzędowe. Wspiera w kontaktach z pracownikami szkoły, przedszkola, sądu, poradni, przychodni, policji i innych instytucji. Motywuje do podnoszenia kwalifikacji zawodowych i znalezienia pracy.

Asystent rodziny pracuje z rodziną w oparciu o plan pracy z rodziną. Współpraca z rodziną jest długofalowa, i pomimo braku wyznaczonego terminu jej prowadzenia, w zależności od potrzeb rodziny, średnio trwa przez 2 lata. Asystent rodziny pracuje jednocześnie z nie więcej niż 15 rodzinami. Asystenci rodziny pracują z rodzinami, w których dominują: niezaradność (dziedziczone ubóstwo społeczne, brak wykształcenia, wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych), bezrobocie, wielodzietność, zaburzenia psychiczne, samotne rodzicielstwo. W porównaniu do lat poprzednich, można zauważyć zmianę w zakresie przyczyn, jakie doprowadzają do kryzysu w rodzinie. Z obserwacji asystentów rodziny wynika, że mniej jest rodzin z problemem alkoholowym, a więcej jest samotnych matek, które często wchodzą w nowe związki i rodzą kolejne dzieci, potem okazuje się, że ojcowie tych dzieci nie angażują się w ich wychowanie i zarówno matka, jak i ojciec nie potrafią stworzyć trwałego związku.

W 2022 r. asystenturą rodziny było objętych łącznie 48 rodzin. Współpraca ta miała charakter dobrowolny (za zgodą) albo została nawiązana na podstawie postanowienia Sądu – poniższy wykres obrazuje rodzaj nawiązania współpracy w formie asystenta rodziny.

Wykres nr 5

Liczba rodzin objętych asystenturą rodzinną

Źródło: analiza własna

W rodzinach objętych pomocą w formie asystentury rodzinnej było 98 dzieci. W 2022 r. zakończono pracę z 16 rodzinami – powodem zakończenia prowadzenia asystentury w 4 przypadkach było osiągnięcie celów, w 10 przypadkach zaprzestanie współpracy przez rodziny oraz w 2 przypadkach ze względu na brak efektów.

b) Piecza zastępcza

Zgodnie z art. 191 ust. 8 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi zobowiązany jest do ponoszenia części wydatków ze względu na umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej albo w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W 2022 roku do Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi wpłynęło 10 nowych informacji o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.

Łączna liczba dzieci, pochodzących z terenu gminy Tuchola, przebywających w pieczy zastępczej z uwzględnieniem okresu pobytu przedstawiała się następująco:

- ✓ w pierwszym roku pobytu – 10 dzieci;
- ✓ w drugim roku pobytu – 10 dzieci;
- ✓ od trzeciego roku pobytu i dalej – 39 dzieci.

W 2022 r. wsparciem tym zostało objętych 59 dzieci (w 2021 r. - 58; w 2020 r. 45). Na dzień 31.12.2022 r. wydano kwotę 514.999,41 zł – w 2021 r. 374.703,38 zł, natomiast w 2020 r. 330.865,58 zł. W 2022 r. gmina Tuchola ponosiła wydatki, o których mowa wyżej w stosunku:10% wobec 10 dzieci, 30% wobec 10 dzieci, 50% wobec 39 dzieci.

4. Uprawnienie do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej, finansowanych z budżetu państwa

Podstawa prawna realizacji w/wym zadania: ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 z późn. zm.),

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi w 2022 r. wydawał decyzje na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz upoważnienia Dyrektora Ośrodka, wydanego przez Burmistrza Tucholi nr OR.0052.16.2022.JG z dnia 31 stycznia 2022 r. w zakresie załatwiania spraw i wydawania w imieniu Burmistrza Tucholi decyzji dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Z potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ww. ustawy na okres 90 dni mogą korzystać:

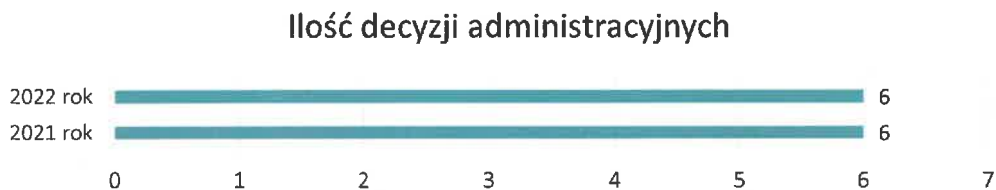
- osoby nieubezpieczone,
- osoby posiadające obywatelstwo polskie,

- osoby posiadające miejsce zamieszkania na terytorium RP,
- osoby, które spełniają kryterium dochodowe obowiązujące w pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono dysproporcji pomiędzy dochodem a rzeczywistą sytuacją majątkową.

W 2022 r. w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej wydano 9 decyzji administracyjnych, w tym: (potwierdzających prawo do ubezpieczenia – 6, zmieniających decyzję potwierdzającą prawo – 0, wygaszających decyzję potwierdzającą prawo do ubezpieczenia – 1, w sprawie umorzenia postępowania – 2).

Wykres nr 6

Ilość osób objętych pomocą w formie „zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego” w latach 2021 – 2022

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka.

Wydanie przedmiotowej decyzji poprzedza postępowanie analogiczne jak w przypadku przyznawania świadczeń z pomocy społecznej, a więc niezbędne jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego. W wyniku tego wywiadu ustala się, czy dana osoba spełnia wymogi ustawowe i czy możliwe jest potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Pomoc ta przysługuje tylko osobom, które nie przekraczają kryterium dochodowego (albo 766,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej, albo 600,00 zł dla osoby w rodzinie).

5. Wsparcie rodzin w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- Podstawa prawna realizacji w/wym zadań to:
 - ✓ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2021r. poz. 1249 z późn. zm.),
 - ✓ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209 poz. 1245 z późn. zm.).

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego, powołanego Zarządzeniem Burmistrza Tucholi wchodzi 13 przedstawicieli:

- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej na poziomie gminnym (Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi) i powiatowym (Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi);
- Komendy Powiatowej Policji w Tucholi;
- Prokuratury Rejonowej w Tucholi;
- Szpitala Tucholskiego w Tucholi;
- Szkoły Podstawowej nr 3 w Tucholi;
- Szkoły Podstawowej nr 1 w Tucholi;
- Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi;
- Miejskiego Centrum Lekarskiego w Tucholi;
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tucholi;
- Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Tucholi.

W 2022 r. wpłynęło do Zespołu 38 formularzy „Niebieskie Karty”, z czego:

- ✓ 9 formularzy Niebieska Karta A zostało sporządzonych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej,
- ✓ 28 formularzy Niebieska Karta A wypełnili pracownicy policji,
- ✓ 1 formularz Niebieska karta A sporządzili pracownicy oświaty.

Ponadto prowadzonych było także 7 procedur z poprzedniego roku.

W 2022 r. odbyło się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. W roku sprawozdawczym odbyło się 100 spotkania grupy roboczej.

Z osobami wobec których istniało podejrzenie, że są osobami doznającymi przemocy sporządzono 40 formularzy Niebieskiej Karty C, które zawierają analizę sytuacji rodzinne, a także indywidualny plan pomocy osobie. Z osobami podejrzanymi o stosowanie przemoc w rodzinie sporządzono 32 formularzy Niebieska Karta D.

W wyniku działań podejmowanych przez Zespół skierowano 5 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie działań wobec osób nadużywających alkoholu.

W roku sprawozdawczym Zespół Interdyscyplinarny złożył 3 zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (art. 207 kk) do Prokuratury Rejonowej w Tucholi oraz 8 wniosków do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dzieci w rodzinie w związku z przemocą domową.

Po wnikliwej analizie zebranej dokumentacji członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego przychyliłi się do propozycji grup roboczych o zakończeniu procedury Niebieskie Karty w 34 przypadkach (dotyczy procedur również z 2020 r. i 2021 r.).

Zakończenie prowadzenia procedury nastąpiło, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 1–2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r Nr 209, poz. 1245) w:

- 26 przypadkach z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy;
- 8 przypadkach z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

W ramach realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w gminie Tuchola członkowie zespołu i grup roboczych mieli okazję uczestniczyć w szkoleniach:

- ✓ 11 marca 2022 r. - „Najnowsze zmiany w 2022 r. – ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”,
- ✓ 20 – 21 października 2022 r. – VIII Powiatowa Konferencja „Widzimy, reagujemy, przeciwdziałamy”,
- ✓ 30 listopada 2022 r. – konferencja „Stop przemocy”.

6. Pomoc materialna o charakterze socjalnym (stypendia i zasiłki szkolne)

Stypendium szkolne o charakterze socjalnym jest przyznawane na podstawie:

- ✓ ustawy z dnia 7 września 1991 roku. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 z późn. zm.),
- ✓ regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Tuchola (uchwała nr LI/471/10 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 29 października 2010 r.).

Stypendia szkolne

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej wynikającej z niskich dochodów rodziny, w szczególności gdy w rodzinie występuje bezrobocie,

niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Stypendium szkolne może być udzielane uczniom w formie:

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą,
- pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników,
- w formie całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania.

Łączna kwota wydatkowana na stypendia szkolne o charakterze socjalnym w 2022 r., wyniosła **171 139,37 zł**, z tego środki z budżetu państwa **136 911,50 zł**, natomiast środki własne Gminy to kwota **34 227,87 zł** (20% całości zadania).

Wykres nr 7

Liczba uczniów uprawnionych do pobierania stypendium szkolnego w latach 2021 – 2022

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Analizując poniższe dane możemy zauważyć, że liczba świadczeniobiorców uprawnionych do pobierania stypendium szkolnego w 2022 roku zmalała w stosunku do roku 2021 o 27 uczniów.

Tabela nr 22

Stypendia szkolne w roku 2022

Wyszczególnienie	Rok szkolny 2021/2022 (pomoc od stycznia do czerwca 2022r.)	Rok szkolny 2022/2023 (pomoc od września do grudnia 2022r.)
Liczba przyznanych stypendiów	81	85
z tego:		
szkoły podstawowe (bez specjalnych)	61	62
szkoły ponadpodstawowe (bez specjalnych)	20	23
szkoły specjalne oraz ośrodki, o których mowa w art. 2 ust. 7 ustawy prawo oświatowe	-	-
kolegia pracowników służb społecznych	-	-

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

W okresie od stycznia do czerwca 2022 r. (rok szkolny 2021/2022) oraz w okresie od września do grudnia 2022 r. (rok szkolny 2022/2023) kwota stypendium miała maksymalną wartość, tj.

248,00 zł miesięcznie (200% zasiłku rodzinnego dla dziecka powyżej 5 roku życia i do 18 roku życia), nie więcej niż 10 miesięcy w danym roku.

Warunkiem uzyskania stypendium szkolnego o charakterze socjalnym w 2022 r. było udokumentowanie i przedstawienie, za pomocą m.in. faktur, rachunków, kosztów poniesionych na cele edukacyjne. Świadczenie było wypłacane do wysokości poniesionych kosztów.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi, biorąc pod uwagę trudną sytuację finansową rodzin zakładał wykorzystanie przyznanego świadczenia poprzez realizację faktur, na podstawie dokonanego przelewu do wybranego przez świadczeniobiorcę sklepu. W 2022 roku z tej opcji nie skorzystała żadna rodzina.

W 2022 r. pomocy w formie stypendium szkolnego o charakterze socjalnym nie odmówiono żadnej rodzinie, która o to świadczenie wnioskuje.

Zasiłek szkolny

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego tj. zdarzenia nagłego, nieprzewidywalnego, niezależnego od wnioskodawcy, które wywoła przynajmniej przejściową trudną sytuację materialną rodziny ucznia. O zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia losowego uzasadniającego przyznanie świadczenia. Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego.

W 2022r. wypłacono dla jednej rodziny jednorazową pomoc w formie zasiłku szkolnego, przyznawaną z powodu zdarzenia losowego (śmierć rodzica) w maksymalnej kwocie 620,00 zł.

7. Dodatki mieszkaniowe

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi realizuje zadania nałożone ustawą o dodatkach mieszkaniowych. Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu umożliwienie osobom o niskich dochodach pokrycie części kosztów utrzymania mieszkania. Taka forma pomocy dla osób, które przy wykorzystaniu własnych możliwości finansowych nie są w stanie pokryć obciążających ich kosztów związanych z zajmowaniem lokalu mieszkalnego, została wprowadzona Ustawą z dnia 2 lipca 1994 roku o najmie lokali i dodatkach mieszkaniowych.

Obecnie zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania dodatków mieszkaniowych regulują:

- ✓ ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2021 ze zm.);
- ✓ rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26 kwietnia 2013 roku w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego, wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu (Dz. U. z 2013 r. poz. 589),
- ✓ uchwała Rady Miejskiej w Tucholi nr XXXV/257/21 z dnia 18 czerwca 2021 r. w sprawie obniżenia wysokości wskaźników procentowych mających wpływ na wysokość dodatku mieszkaniowego,

Wymogi formalne dla osób ubiegających się o prawo do dodatku mieszkaniowego to:

I. dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- a) najemcom albo podnajemcom lokali mieszkalnych, **zamieszkujących w tych lokalach;**
- b) osobom mieszkającym w lokalach mieszkaniowych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego;
- c) osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych;
- d) innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem;
- e) osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje w związku z zamieszkiwaniem w jednym lokalu mieszkalnym albo w związku z zajmowaniem jednego lokalu mieszkalnego.

Dodatek mieszkaniowy nie przysługuje osobom przebywającym w:

- domu pomocy społecznej,
- młodzieżowym schronisku wychowawczym,
- schronisku dla nieletnich,
- zakładzie poprawczym,
- zakładzie karnym, w szkole, w tym szkole wojskowej

– jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatne pełne całodobowe utrzymanie. Osób tych nie wlicza się do składu gospodarstwa domowego przedstawianego we wniosku o dodatek mieszkaniowy.

II. warunki przyznania pomocy w formie dodatku mieszkaniowego:

- a) dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, których średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie przekroczył w gospodarstwie:
 1. jednoosobowym – 40%,
 2. wieloosobowym – 30%
- przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu składania wniosku.

W 2022 r. kwota bazowa średniego miesięcznego dochodu wynosiła:

- ✓ do 08 lutego 2022 r. – 5.167,47 zł, z tego 30% to kwota 1.550,24 zł, a 40% to 2.066,99 zł;
 - ✓ od 09 lutego 2022 r. – 5.662,53 zł, z tego 30% to kwota 1.698,76 zł, a 40% to 2.265,01 zł;
- b) dochód, za który uważa się:

1. przychody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych, pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne;
2. dochód z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne,
3. inne dochody (wskazane w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych), m.in.:
 - alimenty na rzecz dzieci,
 - dochody uzyskane z gospodarstwa rolnego,
 - dochody uzyskiwane za granicą Rzeczypospolitej Polskiej, pomniejszone odpowiednio o zapłacone za granicą Rzeczypospolitej Polskiej: podatek

dochodowy oraz składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne,

– zaliczkę alimentacyjną określoną w przepisach o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej,

– świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów,

– pomoc materialną o charakterze socjalnym określoną w art. 90c ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz świadczenia, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1–3 i 5 oraz art. 212 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tzw. stypendia),

– kwoty otrzymane na podstawie art. 27f ust. 8–10 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (zwrot podatku dochodowego),

- świadczenie rodzicielskie,

– zasiłek macierzyński, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,

– stypendia dla bezrobotnych finansowane ze środków Unii Europejskiej,

– przychody wolne od podatku, pomniejszone o składki na ubezpieczenia społeczne oraz składki na ubezpieczenia zdrowotne;

Nie uwzględnia się dochodu osób, które przebywają w domu pomocy społecznej, młodzieżowym schronisku wychowawczym, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, zakładzie karnym, w szkole, w tym szkole wojskowej, osób, które wyprowadziły się z lokalu mieszkalnego albo zmarły przed dniem złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego.

c) powierzchnia zajmowanego lokalu - przy ustalaniu powierzchni użytkowej lokalu bierze się pod uwagę wszystkie pomieszczenia takie jak: pokoje, kuchnie, spiżarnie, przedpokoje, alkowy, hole, korytarze, łazienki i inne pomieszczenia służące mieszkalnemu i gospodarczym potrzebom. Dodatek mieszkaniowy przysługuje, także w sytuacji gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego przekracza jego normatywną powierzchnię, ale nie więcej niż o: 30 % albo 50 %.

Oznacza to, że odpowiednio do liczby osób w rodzinie powierzchnia lokalu nie może być większa niż dla:

 - 35m² - 45,50 m²

 - 40 m² - 52,00 m²

 - 45 m² - 58,50 m²

 - 55 m² - 71,50 m²

 - 65 m² - 84,50 m²

 - 70 m² - 91,00 m²

- jeśli w lokalu mieszka więcej niż 6 osób, dla każdej następnej osoby zwiększa się powierzchnię normatywną o 5 m²,

- jeśli w lokalu mieszka osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku, lub jej niepełnosprawność wymaga zamieszkania w odrębnym pokoju, wielkość powierzchni normatywnej zwiększa się o 15m² niezależnie od liczby członków gospodarstwa domowego.

Dodatek nie zostanie przyznany, jeśli na osobę lub rodzinę przypada więcej m² powierzchni lokalu niż wskazano wyżej.

III. wysokość dodatku mieszkaniowego uzależniona jest:

1/ od wysokości wydatków ponoszonych na utrzymanie mieszkania przypadających na normatywną powierzchnię użytkową zajmowanego lokalu za miesiąc poprzedzający datę złożenia wniosku.

Wydatkami, o których mowa powyżej są:

- czynsz,
- opłaty związane z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości w częściach przypadających na lokale mieszkalne w spółdzielni mieszkaniowej,
- zaliczki na koszty zarządu nieruchomością wspólną,
- odszkodowanie za zajmowanie lokalu bez tytułu prawnego,
- inne niż wymienione w w/w pkt opłaty za używanie lokalu mieszkalnego,
- opłaty za energię ciepłą, wodę, ścieki, odpady i nieczystości ciekłe,
- wydatek stanowiący podstawę obliczania ryczałtu na zakup opału.

Nie stanowią wydatków, wydatki poniesione z tytułu:

- ubezpieczeń,
- podatku od nieruchomości, opłat za wieczyste użytkowanie gruntów,
- rocznych opłat przekształceniowych (przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów),
- opłat za gaz przewodowy dostarczony do lokalu mieszkalnego (domu jednorodzinnego) na cele bytowe,
- energię elektryczną,
- usług kominiarskich,
- usług bankowych.

2/ od dochodów i liczby osób w gospodarstwie domowym (przez gospodarstwo domowe rozumie się gospodarstwo prowadzone przez osobę ubiegającą się o przyznanie dodatku mieszkaniowego, samodzielnie zajmującą lokal mieszkalny albo gospodarstwo prowadzone przez tę osobę wspólnie z małżonkiem i innymi osobami stale z nią zamieszkującymi i gospodarującymi, które swoje prawa do zamieszkiwania w lokalu wywodzą z prawa tej osoby. Do gospodarstwa domowego nie należy zaliczać osób, które nie zamieszkują w lokalu w miesiącu, w którym składany jest wniosek. Należy dodać, że nie ma znaczenia fakt zameldowania, lecz faktyczne zamieszkiwanie lokalu).

Dodatek mieszkaniowy przyznaje Burmistrz na wniosek osoby uprawnionej, w drodze decyzji administracyjnej na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca, następującego po dniu złożenia wniosku.

Przyznany dodatek mieszkaniowy wypłacany jest zarządcy domu lub osobie uprawnionej do pobierania należności za zajmowany lokal mieszkalny do 10 dnia każdego miesiąca. Wyjątkiem jest ryczałt za brak instalacji centralnego ogrzewania, ciepłej wody i gazu przewodowego, który może zostać wypłacony bezpośrednio do rąk wnioskodawcy.

Wysokość dodatku mieszkaniowego, łącznie z ryczałtem na zakup opału, nie może przekraczać, 50% wydatków przypadających na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu mieszkalnego lub 50% faktycznych wydatków ponoszonych za lokal mieszkalny, jeżeli powierzchnia tego lokalu jest mniejsza lub równa normatywnej powierzchni. Uregulowanie takie wprowadzono Uchwałą Rady Miejskiej w Tucholi nr XXXV/257/21 z dnia 18 czerwca 2021 r. w sprawie obniżenia wysokości wskaźników procentowych mających wpływ na wysokość dodatku mieszkaniowego.

Ustawa o dodatkach mieszkaniowych reguluje także problematykę odmowy przyznania dodatku mieszkaniowego. Ma to miejsce w sytuacji, gdy w wyniku przeprowadzonego wywiadu środowiskowego wyjdą na jaw rażące dysproporcje między niskimi dochodami wykazanymi w złożonej do wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego deklaracji, a faktycznym stanem majątkowym wnioskodawcy lub wtedy kiedy faktyczna liczba osób wspólnie zamieszkujących i gospodarujących z wnioskodawcą jest mniejsza niż wskazana w deklaracji albo wtedy kiedy

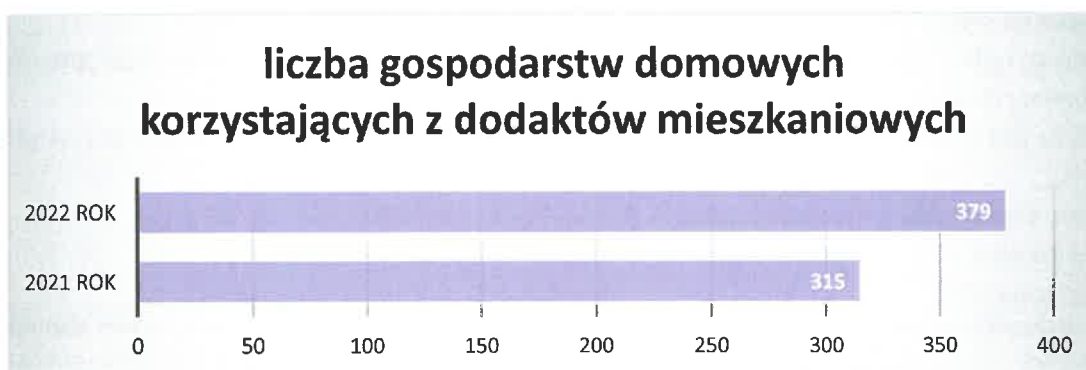
wnioskodawca nie wyrazi zgody na przeprowadzenie wywiadu. Dodatku mieszkaniowego nie przyznaje się, jeżeli jego kwota byłaby niższa niż 0,5% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej obowiązującego w dniu wydania decyzji (do 08 lutego 2022 r. – 25,84 zł, od 09 lutego 2022 r. – 28,31 zł).

Analiza wypłaconych świadczeń w postaci dodatku mieszkaniowego w 2022r.

W 2022 r. przyjęto 631 wniosków o dodatek mieszkaniowy, tj. więcej o 123 niż w 2021 r. Łączna liczba wydanych decyzji w 2022 r. wyniosła 648 w tym: (przyznających – 607; odmownych - 20; innych - 21 (dotyczy m.in.: wstrzymania, wznowienia, uchylecia lub umorzenia decyzji). W 2022 roku z pomocy w formie dodatku mieszkaniowego skorzystało 379 gospodarstw domowych.

Wykres nr 8

Liczba gospodarstw domowych korzystających dodatku mieszkaniowego w latach 2021 – 2022

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Tabela nr 23

Liczba i kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2021-2022

Rok	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Liczba wypłaconych dodatków
2021	729 979,37 zł	2 715
2022	905 229,77 zł	3 378

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Ośrodek w 2022 roku na pomoc w formie dofinansowania w ramach dodatków mieszkaniowych wydał łącznie 905 229,77 zł. W stosunku do 2021 r. nastąpił wzrost wypłaconych świadczeń o kwotę 175 250,40 zł. Sytuacji takiej należy upatrywać m.in. w większej liczbie osób ubiegających się o to świadczenie, w zwiększonych kosztach ponoszenia utrzymania mieszkania (czynsz, media, energia cieplna), które w znaczący sposób wpływają na wysokość dodatku mieszkaniowego oraz w zmianie sposobu obliczania dochodu rodziny ubiegającej się o świadczenie (np. nie jest wliczony dochód z prac dorywczych, pomoc rodziny). Zasadniczy jednak powód zwiększenia wydatków na ten cel związany jest ze wzrostem beneficjentów świadczenia (o 64 więcej w stosunku do roku ubiegłego).

Tabela nr 24

Dodatki mieszkaniowe z podziałem na użytkowników mieszkań w 2022 roku

Wyszczególnienie (użytkownicy mieszkań)		Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych
Ogółem		3378	905 229,77 zł
z tego w zasobie	<i>gminnym</i>	1036	253 784,34 zł
	<i>spółdzielczym</i>	1104	322 914,72 zł
	<i>wspólnot mieszkaniowych</i>	376	92 487,15 zł
	<i>prywatnym</i>	856	235 327,04 zł
	<i>innym</i>	6	716,52 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W 2022 roku przeprowadzono wywiadów środowiskowych w liczbie: 57.

W ramach dodatków mieszkaniowych w 2022 r. realizowane były takie zadanie jak „dodatek mieszkaniowy z mocą wsteczną”: aby uzyskać prawo do tego świadczenia należało:

- złożyć wniosek o dodatek mieszkaniowy z mocą wsteczną wyłącznie nie później niż po upływie 30 dni od dnia zakończenia obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ogłoszonych z powodu COVID-19 (przez cały 2022 r.);
- wskazać okres poprzedzający dzień złożenia tego wniosku jako okres objęty tym wnioskiem;
- wskazać okres poprzedzający dzień złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego jako okresu objętego tym wnioskiem poprzez złożenie klauzuli o jej podpisanie.

W 2022r. z tej formy pomocy skorzystało 45 rodzin.

Powyższe świadczenie można było uzyskać w związku z okres stanu epidemii lub zagrożenia epidemiologicznego, ogłoszonych z powodu COVID 19 na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

8. Dodatki energetyczne

Przepisy prawne regulujące prawo do dodatku energetycznego to:

- ✓ ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo Energetyczne (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 716 z późn. zm.),
- ✓ Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 16 kwietnia 2021 roku w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującej od dnia 1 maja 2021 r. do dnia 30 kwietnia 2022 r. (M. P. z 2021 r., poz. 393).

Z uwagi na możliwość ubiegania się o dodatek osłonowy przez gospodarstwa domowe możliwość składania wniosków na ten cel w 2022 r. została wstrzymana. W 2022 r. miała tylko miejsce wypłata świadczeń na podstawie wniosków złożonych do 31 grudnia 2021 r.

Dodatek energetyczny jest świadczeniem wprowadzonym w od 1 stycznia 2014 r. i przysługuje odbiorcom wrażliwym energii elektrycznej, jest on w całości realizowany z budżetu państwa. Odbiorca wrażliwy energii elektrycznej to osoba, która spełnia łącznie 3 kryteria:

- posiada pozytywną decyzję administracyjną przyznającą dodatek mieszkaniowy,
- jest stroną umowy sprzedaży energii elektrycznej lub umowy kompleksowej,

- zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Aby otrzymać dodatek energetyczny, należy wystąpić do Burmistrza Tucholi z wnioskiem o przyznanie owego dodatku, załączyć kopię umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym lub kopię umowy kompleksowej oraz dokument potwierdzający przyznanie dodatku mieszkaniowego.

Gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa na finansowanie wypłat dodatku energetycznego na wniosek skierowany do Wojewody na każdy kwartał roku. Gmina przedstawia Wojewodzie kwartalne sprawozdania z realizacji wykonanego zadania. Przy ustalaniu wysokości zapotrzebowania dotacji celowej na realizację wypłat dodatku energetycznego, uwzględniane są koszty wypłacania dodatku wrażliwym odbiorcom energii elektrycznej, w wysokości 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconej przez Gminę.

Dodatek energetyczny przyznaje Burmistrz na wniosek osoby uprawnionej, w drodze decyzji administracyjnej. Dodatek energetyczny przyznawany jest na okres czasu, za jaki następuje wypłata dodatku mieszkaniowego.

Dodatek energetyczny wynosi rocznie nie więcej niż 30% iloczynu limitu zużycia elektrycznej oraz średniej ceny energii elektrycznej dla odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym.

Stawka dodatku energetycznego ulega zmianie na podstawie Obwieszczenia Ministra Klimatu i Środowiska, które ogłaszane jest każdego roku do końca kwietnia danego roku i w związku z tym od maja 2022 r. wynosiło:

- ✓ dla gospodarstw prowadzonych przez osobę samotną – 13,38 zł miesięcznie,
- ✓ dla gospodarstw składających się z 2 do 4 osób – 18,58 zł miesięcznie,
- ✓ dla gospodarstw składających się z co najmniej 5 osób – 22,30 zł miesięcznie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2022 roku wypłacił 81 dodatków energetycznych na kwotę 1280,55 zł dla 26 gospodarstw domowych.

Tabela nr 25

Liczba wypłaconych dodatków energetycznych w latach 2021-2022

Wyszczególnienie	Liczba wypłaconych dodatków energetycznych		Wydatkowane środki dotacji	
	2021 rok	2022 rok	2021 rok	2022 rok
Odbiorcy wrażliwi wg limitu rocznego zużycia energii elektrycznej: 900 kWh (1 osobowe gosp. dom.)	42	21	490,53 zł	259,05 zł
Odbiorcy wrażliwi wg limitu rocznego zużycia energii elektrycznej: 1250 kWh (2-4 osobowe gosp. dom.)	191	59	3 121,28 zł	1 001,35 zł
Odbiorcy wrażliwi wg limitu rocznego zużycia energii elektrycznej: 1500kWh (5 i więcej osób w gosp. dom.)	20	1	389,56 zł	20,15 zł
Razem	253	81	4 001,37 zł	1 280,55 zł
Koszt wypłaty dodatku (nie więcej niż 2,0% kwoty)	x	x	80,03 zł	25,61 zł
Ogółem	x	x	4 081,40 zł	1 306,16 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Pomimo tego, że w 2022 roku zaprzestano przyjmowania wniosków na realizację tego świadczenia, to z uwagi na niskie miesięczne kwoty świadczenia i tak nie cieszył się on dużym zainteresowaniem w latach ubiegłych w stosunku do osób posiadających prawo do dodatku mieszkaniowego.

9. Karta Dużej Rodziny

Podstawę prawną realizacji tego zadania stanowi ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1744 z późn. zm.).

W 2022 r. zgłosiło się 228 nowych rodzin o przyznanie Karty Dużej Rodziny. W okresie sprawozdawczym wydano łącznie 495 kart:

- a) 391 kart dla członków rodzin wielodzietnych;
- b) 89 kart rodzicom, którzy nie mają już na utrzymaniu trójki dzieci;
- c) 2 karty dla nowych członków rodziny;
- d) 9 kart dla członka rodziny wielodzietnej, który był już jej posiadaczem (przyznana do 18 r. ż. lub do ukończenia szkoły średniej);
- e) 4 karty będące duplikatem poprzedniej karty.

Kwota (zmiana od 01.03.2022 r.) za wydanie Karty dla rodziny wynosiła 18,00 zł (było: 17,00 zł), natomiast przyznanie Karty dla nowego członka rodziny posiadającej już Kartę wynosiło 5,00 zł (było: 4,00 zł), koszt wydania duplikatu Karty lub przyznanie Karty elektronicznej jako drugiej karty wynosił 3,00 zł (było: 1,49 zł), Na realizację zadania Ośrodek wykorzystał kwotę 2 210,00 zł, co stanowiło 100 % dotacji.

Tabela nr 26

Zestawienie wydanych kart Dużych Rodziny w okresie 2021 – 2022

Wyszczególnienie	2021 rok			2022 rok		
	Ilość kart		Ilość rodzin	Ilość kart		Ilość rodzin
	Karta tradycyjna	Karta elektroniczna		Karta tradycyjna	Karta elektroniczna	
KDR	164	180	62	490	495	228

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

10. Świadczenia rodzinne

Przepisy prawne normujące przyznawanie świadczeń z zakresu pomocy społecznej to:

- ✓ ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 390),
- ✓ ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297),
- ✓ ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2022 r. poz. 1577 z późn. zm.),
- ✓ ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1329)

- ✓ rozporządzenie Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017r., poz. 1466),
- ✓ rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokość świadczeń rodzinnych oraz wysokość zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2021 r., poz. 1481),
- ✓ rozporządzenie Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 września 2017 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1811),
- ✓ ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2021r., poz. 1973 ze zm.),

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi realizuje zadania w zakresie: świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych, zasiłków dla opiekunów, jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu - Program "Za życiem", jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- ✓ zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- ✓ świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy,
- ✓ jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- ✓ świadczenie rodzicielskie,
- ✓ jednorazowe świadczenie „Za życiem”.

Kryterium uprawniające do zasiłku rodzinnego wynosi 674,00 zł na osobę w rodzinie, natomiast w przypadku, gdy w rodzinie jest dziecko niepełnosprawne, kryterium wynosi 764,00 zł.

Kryterium uprawniające do specjalnego zasiłku opiekuńczego wynosi 764,00 zł na osobę w rodzinie.

Kryterium uprawniające do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (becikowe) wynosi 1.922,00 zł na osobę w rodzinie.

Dodatkowo ustawodawca wprowadził możliwość wypłaty świadczeń w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego pomniejszonego o kwotę przekroczenia tzw. mechanizm zł/zł.

Realizacja świadczeń rodzinnych w okresie od 1 stycznia 2022 do 31 grudnia 2022 roku przedstawiała się następująco:

Tabela nr 27

Zestawienie danych dotyczących realizacji zadań z zakresu świadczeń rodzinnych w 2022 roku

	Liczba osób uprawnionych 2022/2021	Wyplacona kwota 2022/2021	Wysokość świadczenia (w zł.)
Wyszczególnienie	538 591	1 851 754,00 zł 2 134 022,00 zł	x

z tego:

Zasiłek rodzinny, w tym mechanizm zł/zł	538 591	1 203 399,00 zł 1 406 436,00 zł	Od 1 stycznia do 31 grudnia 2021r. wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie: • 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia, • 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia, • 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (kryterium: 1.922,00 zł)	105 114	111 000,00 zł 116 000,00 zł	1 000,00 zł jednorazowo na 1 dziecko
Urodzenie dziecka w tym mechanizm zł/zł	35 42	36 086,04 zł 41 079,00 zł	1 000,00 zł jednorazowo na 1 dziecko
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, w tym mechanizm zł/zł	24 27	79 721,32 zł 87 279,00 zł	400,00 zł
Samotnego wychowywania dziecka w tym mechanizm zł/zł	38 44	112 006,00 zł 98 514,76 zł	193,00 zł na dziecko, plus 80,00 zł dla dziecka z orzeczoną niepełnosprawnością lub znacznym stopniem niepełnosprawności, nie więcej niż 386,00 zł na wszystkie dzieci
Wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej w tym mechanizm zł/zł	146 158	213 843,96 zł 236 602,00 zł	95,00 zł na trzecie i następne dzieci
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego w tym mechanizm zł/zł	84 98	103 273,32 zł 121 189,00 zł	• 90,00 zł dla dziecka do 5 roku życia, • 110,00 zł dla dziecka powyżej 5 roku życia
Rozpoczęcie roku szkolnego, w tym mechanizm zł/zł	600 680	62 707,00 zł 69 020,00 zł	100,00 zł
Podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w tym mechanizm zł/zł	77 94	60 411,00 zł 53 570,91 zł	• 113,00 zł z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania • 69,00 zł w przypadku zamieszkiwania w miejscowości, w której znajduje się szkoła

Zródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela nr 28
Świadczenia opiekuńcze w 2022 roku

	Liczba osób uprawnionych 2022/2021	Wyplacona kwota 2022/2021	Wysokość świadczenia (w zł.)
Zasiłek pielęgnacyjny	726 721	1 799 242,00 zł 1 779 170,00 zł	215,84 zł
Świadczenie pielęgnacyjne	227 197	5 062 784,00 zł 4 238 715,00 zł	2 119,00 zł 1 971,00 zł
Specjalny zasiłek opiekuńczy (kryterium: 764,00 zł)	6 6	35 340,00 zł 41 931,00 zł	620,00 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela nr 29
Zasiłki dla opiekunów osób niepełnosprawnych w 2022 roku

	Liczba osób uprawnionych 2022/2021	Wyplacona kwota 2022/2021	Wysokość świadczenia (w zł.)
Zasiłek dla opiekuna	5 11	37 200,00 zł 47 120,00 zł	620,00zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela nr 30
Świadczenia rodzicielskie w 2022 roku

	Liczba osób uprawnionych 2022/2021	Wyplacona kwota 2022/2021	Wysokość świadczenia (w zł.)
Świadczenie rodzicielskie	86 97	511 368,00 zł 615 693,00 zł	1 000,00 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Od 1 kwietnia 2016 roku do 31 maja 2022 r. Ośrodek Pomocy Społecznej realizował kompleksowo ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w zakresie przyznawania świadczenia wychowawczego (500+). Od 01 czerwca 2022 r. zadanie to realizowane jest przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Świadczenie wychowawcze przysługuje niezależnie od dochodu na dzieci w wieku do ukończenia 18 lat życia. Tutejszy Ośrodek realizując prawo do świadczenia wychowawczego przyznanego przez Wojewodę Kujawsko - Pomorskiego wypłacał również świadczenia wychowawcze w wysokości dodatków dyferencyjnych – realizacja tego zadania nadal jest kontynuowana.

Realizacja świadczeń wychowawczych w okresie od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku, przy czym od 01 czerwca 2022 r. tylko w postaci świadczeń wychowawczych w pełnej kwocie lub w postaci dodatków dyferencyjnych przedstawiała się następująco:

Tabela nr 31
Świadczenia wychowawcze w 2022 roku

	Liczba osób uprawnionych 2022/2021	Wyplacona kwota 2022/2021	Wysokość świadczenia (w zł.)
Świadczenie wychowawcze	2182 2428	8 921 682,00 zł* 21 382 455,00 zł	500,00 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

*od 01 czerwca 2022 r. zadanie realizuje ZUS poza świadczeniami w sprawie koordynacji systemów zabezpieczeń społecznych

Od 1 stycznia 2017r., z tytułu urodzenia dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł, przyznane na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem". Świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody. W 2022 r. wypłacono 5 takich świadczeń.

Tabela nr 32

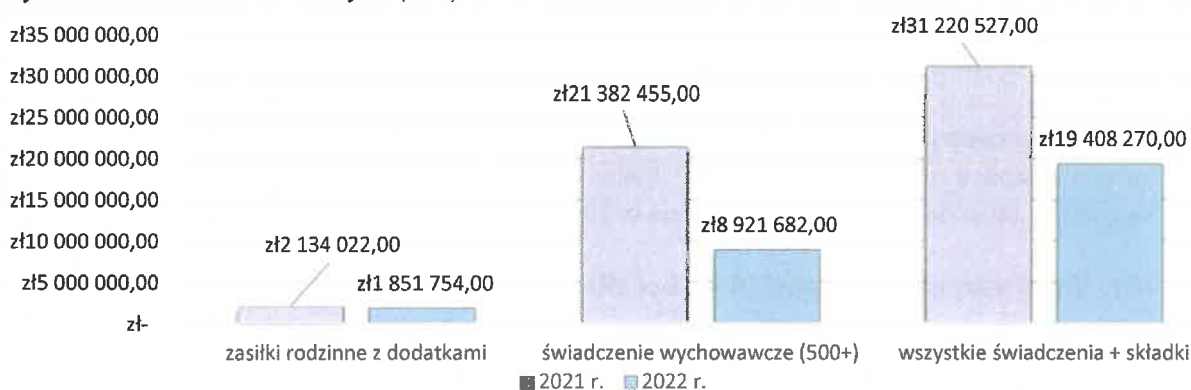
Jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000,00 zł – „Za życiem” w 2022 roku

	Liczba osób uprawnionych	Wypłacona kwota (w zł.)	Wysokość świadczenia (w zł.)
Za życiem	4 (5 dzieci) 2	20 000,00 zł 8 000,00 zł	4 000,00 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres nr 9

Wysokości świadczeń rodzinnych (w zł) w latach 2021-2022

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Z powyższego diagramu wynika, że ilość zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ma tendencję malejącą, wypłata świadczenia wychowawczego jest na tym samym poziomie, biorąc pod uwagę proporcjonalność realizowania zadania w 2022 r. w stosunku do roku poprzedniego.

W 2022 r. rozpatrzono 996 wniosków w sprawie świadczeń rodzinnych, w tym 74 które wpłynęły elektronicznie. W 2022 r. nie przyjmowano już wniosków na wypłatę świadczenia wychowawczego (500+), realizacja zadania miała miejsce na podstawie wniosków które wpłynęły w 2021 r. – było ich 2739.

Ponadto wydano 114 zaświadczenia, w tym 23 zaświadczenia o wysokości dochodu rodziny na potrzeby programu „Czyste powietrze”. Wysłano 853 pism w ramach współdziałania oraz 124 pism w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (zagraniczne świadczenia rodzinne) do Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy Delegatura w Toruniu.

11. Fundusz alimentacyjny

Podstawy prawnej dotyczącej realizacji powyższego zadania należy upatrywać w ustawie z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 581 z późn. zm.),

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie, nie przekracza kwoty 900,00 zł. Świadczenia przysługują

w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500,00 zł. Dodatkowo ustawodawca wprowadził możliwość wypłaty świadczeń w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego pomniejszonego o kwotę przekroczenia tzw. mechanizm zł/zł.

Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku przedstawia się następująco:

Tabela nr 33

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie Tuchola w latach 2021-2022

Wyszczególnienie	2021 r.	2022 r.
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie z funduszu alimentacyjnego	198	222
liczba wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego	2421	2206
kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego	962 847,19 zł	884 935,95 zł
liczba rodzin objętych wypłatą świadczeń z funduszu alimentacyjnego	134	132

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Z powyższej tabeli wynika, że w 2022 r. wzrosła liczba osób uprawnionych do świadczenia w porównaniu z rokiem ubiegłym (+24). Pomimo tego kwota wypłaconych świadczeń, jak i liczba wypłaconych świadczeń była mniejsza niż w 2021 r.

12. Prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi realizuje zadania w zakresie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. zostały podjęte następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

Tabela nr 34

Działania wobec dłużników alimentacyjnych

Wyszczególnienie	2021 rok	2022 rok
Zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z art. 209kk	161	108
Wnioski o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego	173	185
Wnioski o ściganie z art. 209kk	9	7
Liczba dłużników alimentacyjnych	295	298
<i>w tym liczba dłużników aktywnych (wierzyciele pobierali świadczenie z FA)</i>	125	147
Wnioski o podjęcie działań złożone do innych organów	72	72
Wnioski o podjęcie działań otrzymane z innych organów	67	58

Wezwania na wywiad alimentacyjny	126	62
Przeprowadzone wywiady alimentacyjne	38	39
Zobowiązania do zarejestrowania się w PUP	4	6
Informacja do starosty o potrzebie aktywizacji zawodowej	9	5
Decyzje dot. uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	10	12
<i>w tym umorzenia postępowania</i>	2	4
Wnioski do starosty o zatrzymanie prawa jazdy	1	6
Decyzje dot. umorzenia, odroczenia lub rozłożenia na raty należności dłużników	2	1
Liczba wygaszonych należności z powodu śmierci dłużnika	4	4
Kwota wygaszonych należności z powodu śmierci dłużnika	86 413,84 zł	86 628,12 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W stosunku do części dłużników trwa postępowanie mające na celu ustalenie organu właściwego dłużnika lub stwierdzono, iż nie istnieje organ właściwy do przeprowadzenia postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego, ponieważ przebywa on w areszcie śledczym, zakładzie karnym lub poza granicami RP.

W celu zwiększenia skuteczności egzekucji Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi współpracuje m.in. z Biurami Informacji Gospodarczej. Dłużnicy, których zaległość przekracza 6 miesięcy wpisywani byli do Krajowego Rejestru Długów.

Tabela nr 35

Środki zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tyt. wypłaconych świadczeń z FA w gminie Tuchola w latach 2021 - 2022

	2021 rok	2022 rok
Wysokość zwrotu	480 177,58 zł	542 983,30 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Z powyższego zestawienia wynika, że w 2022 r. wysokość środków zwróconych przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego była wyższa w stosunku do roku ubiegłego o 62 805,72 zł.

13. NOWE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W TUCHOLI W 2022 r.

Wspomniane na wstępie nowe zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi w 2022 roku spowodowały zmianę w funkcjonowaniu jednostki poprzez:

- ✓ po pierwsze zwiększenie liczby pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w związku z zmianą formy realizacji usług opiekuńczych;
- ✓ po drugie wykonywanie dodatkowych zadań związanych z wprowadzeniem nowych świadczeń związanych z pomocą dla mieszkańców gminy: takich jak dodatek osłonowy (od stycznia 2022 r.), dodatek węglowy (od sierpnia 2022 r.), dodatek dla gospodarstw domowych (od września 2022 r.), dodatek elektryczny (od grudnia 2022 r. – tylko przyjmowanie wniosków, realizacja w 2023 r.);
- ✓ po trzecie pomocą dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego kraju,
- ✓ po czwarte zmianę w strukturze Ośrodka – od czerwca 2022 r. w jednostce zaczął funkcjonować Dzienny Dom „Senior+”;
- ✓ po piąte realizowanie programu osłonowego na rzecz mieszkańców gminy (seniorów powyżej 65 roku życia) w formie opasek bezpieczeństwa wraz z usługą całonocnej teleopieki na odległość w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022.

Poniżej prezentujemy dane dotyczące realizacji powyższego, przy czym informacja dotycząca realizacji usług opiekuńczych została zawarta w dziale dotyczącym pomocy społecznej (str. 17), a informacja o dodatku elektrycznym z uwagi na termin jego realizacji zostanie przedstawiona w 2023 r.:

a) dodatek osłonowy

Dodatek osłonowy stanowił kluczowy element rządowej tarczy antyinflacyjnej, którego celem miało być zniwelowanie rosnących cen energii, gazu i żywności. Prawo do tego dodatku uzależnione było od przeciętnego miesięcznego dochodu rodziny, który był obliczany na zasadach wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych i nie mógł przekraczać:

- ✓ 2 100,00 zł w przypadku 1-osobowego gospodarstwa domowego,
- ✓ 1 500,00 zł na osobę w rodzinie w gospodarstwie wieloosobowym.

Termin wypłaty dodatku osłonowego był uzależniony od daty złożenia wniosku i tak: jeśli wniosek złożono do 31 stycznia 2022 r. świadczenie było wypłacane w 2 równych ratach (pierwsza do 31.03.2022 r., druga do 02.12.2022 r.), a w przypadku złożenia wniosku w terminie od 01 lutego 2022 r. do 31 października 2022 r. jednorazowo w terminie do 02.12.2022 r.

Wysokość dodatku wynosiła:

- dla 1-osobowego gospodarstwa domowego 400,00 zł lub 500,00 zł*,
- dla 2-3 osobowego gospodarstwa domowego 600,00 zł lub 750,00 zł*,
- dla 4-5 osobowego gospodarstwa domowego 850,00 zł lub 1 062,50 zł*,
- dla 6-osobowego i więcej gospodarstwa domowego 1150,00 zł lub 1437,50 zł*.

**podwyższenie kwoty dofinansowania było uzależnione od źródła ogrzewania – wyższa kwota dodatku przysługiwała w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglopochodnymi, wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków.*

W przypadku dodatku osłonowego obowiązywała zasada złotówka za złotówkę. Oznacza to, że dodatek ten był przyznawany nawet po przekroczeniu kryterium dochodowego, a kwota dodatku

była pomniejszana o kwotę tego przekroczenia. W przypadku, gdy wysokość dodatku osłonowego była niższa niż 20,00 zł (przy obliczaniu jego na zasadzie złotówka za złotówkę) wówczas dodatek ten nie przysługiwał.

W 2022 r. przyjęto do realizacji 2 912 wniosków, spośród których wydano 2 709 informacji przyznających dodatek osłonowy na kwotę 1.711 263,01 zł.

Tabela nr 36

Świadczenia w formie dodatku osłonowego zrealizowane w 2022 r.

Ogólna liczba złożonych wniosków	Liczba wydanych informacji	Wyplacona kwota*	Wysokość świadczenia
2 912	2 709	1 711 263,01 zł	xxx

z tego:

dla gospodarstw 1-osobowych	597 gospodarstw bez wskazanego źródła ogrzewania, z tego 558 pozytywnie 268 gospodarstw z wskazanym źródłem ogrzewania, z tego 241 pozytywnie	217 248,65 zł 117 013,26 zł	400,00 zł lub 500,00 zł
dla gospodarstw 2-3 osobowych	825 gospodarstw bez wskazanego źródła ogrzewania, z tego 753 pozytywnie 432 gospodarstw z wskazanym źródłem ogrzewania, z tego 383 pozytywnie	370 351,07 zł 208 270,87 zł	600,00 zł lub 750,00 zł
dla gospodarstw 4-5 osobowych	464 gospodarstw bez wskazanego źródła ogrzewania, z tego 452 pozytywnie 214 gospodarstw z wskazanym źródłem ogrzewania, z tego 211 pozytywnie	370 351,07 zł 208 270,87 zł	850,00 zł lub 1 062,50 zł
dla gospodarstw 6-osobowych i większych	67 gospodarstw bez wskazanego źródła ogrzewania, z tego 67 pozytywnie 45 gospodarstw z wskazanym źródłem ogrzewania, z tego 44 pozytywnie	74 737,79 zł 60 395,21 zł	1 150,00 zł lub 1 437,50 zł

*obowiązywała zasada złotówka za złotówkę

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

b) dodatek węglowy

Dodatek węglowy był świadczeniem, które przysługiwało osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania tego gospodarstwa był: kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa, piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego. Warunkiem uzyskania dodatku węglowego było posiadanie wpisu lub zgłoszenie źródła ogrzewania do centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB) do dnia 11 sierpnia 2022r., albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania wpisanych lub zgłoszonych po raz pierwszy.

Dodatek węglowy wynosił 3 000,00 złotych i był przyznawany jednorazowo. Przyznanie dodatku węglowego nie wymagało wydania decyzji administracyjnej, w tym przypadku przesyłana była do wnioskodawcy informacja o jego przyznaniu na adres poczty elektronicznej (podany we wniosku). W przypadku nie wskazania adresu poczty elektronicznej informację taką odbierało się osobiście (nieodebranie informacji nie wstrzymywało wypłaty świadczenia). W przypadku odmowy przyznania dodatku węglowego, uchylecia prawa do jego otrzymania albo w sprawie nienależnie pobranego świadczenia wydawane były decyzje administracyjne.

W 2022 r. przyjęto do realizacji 3 033 wniosków o wypłatę dodatku węglowego. W związku z tym, że termin rozpatrywania wniosków został przedłużony do 31 stycznia 2023 r. (z uwagi na zmiany przepisów prawa w zakresie możliwości przyznania dodatków dla więcej niż jednego gospodarstwa domowego zamieszkującego pod danym adresem, ilość rodzin ubiegających się o świadczenie, a także ostateczny termin składania wniosków – do 30 listopada 2022 r.) poniższe zestawienie obejmuje cały okres związany z wypłatą tego świadczenia. Spośród wszystkich wniosków wydano 2 327 informacji przyznających dodatek węglowy na kwotę 6 981 000,00 zł.

Tabela nr 37
Świadczenia w formie dodatku węglowego

Ogólna liczba złożonych wniosków	Liczba wydanych informacji/decyzji	Wyplacona kwota*	Wysokość świadczenia
3 033	3 033	6 981 000,00 zł	3 000,00 zł
z tego:			
POZYTYWNE ogółem	2 327	6 981 000,00 zł	3 000,00 zł
w tym 2022 r.	2 223	6 669 000,00 zł	3 000,00 zł
w tym 2023 r.	104	312 000,00 zł	3 000,00 zł
z tego:			
NEGATYWNE ogółem	706	xxx	xxx
w tym 2022 r.	643	xxx	xxx
w tym 2023 r.	63	xxx	xxx

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Negatywne przesłanki powodujące pozostawienie wniosku bez rozpoznania lub wydania decyzji odmownej to: niezamieszkiwanie pod wskazanym adresem, zamieszkiwanie pod jednym adresem więcej niż jednego gospodarstwa domowego i pomimo weryfikacji w/wym faktów w postaci wywiadu środowiskowego nie spełnienie ustawowych przesłanek, brak wpisanego źródła ogrzewania w deklaracji dotyczącej centralnej emisyjności ewidencji budynków lub wpisanie jej później niż we wskazanym w przepisach prawa terminie.

c) dodatek dla gospodarstw domowych

Dodatek dla gospodarstw domowych przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania tego gospodarstwa był:

- ✓ kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa, piec kaflowy na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy;
- ✓ kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG (nie dotyczyło gazu z gazociągu);
- ✓ kocioł olejowy,

Warunkiem uzyskania dodatku dla gospodarstw domowych, podobnie jak dodatku węglowego było posiadanie wpisu lub zgłoszenie źródła ogrzewania do centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB) do dnia 11 sierpnia 2022r., albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Wysokość dodatku dla gospodarstw domowych uzależniona była od rodzaju głównego źródła ciepła oraz paliwa jakim było ono zasilane:

- 3 000,00 zł przysługiwało w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy zasilany peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego,
- 1 000,00 zł przysługiwało w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy zasilane drewnem kawałkowym,
- 500,00 zł przysługiwało w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG,
- 2 000,00 zł – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł olejowy.

Przyznanie dodatku dla gospodarstw domowych nie wymagało wydania decyzji administracyjnej, w tym przypadku przesyłana była do wnioskodawcy informacja o jego przyznaniu na adres poczty elektronicznej (podany we wniosku). W przypadku nie wskazania adresu poczty elektronicznej informacja taką odbierało się osobiście (nieodebranie informacji nie wstrzymywało wypłaty świadczenia).

W przypadku odmowy przyznania dodatku, uchylecia prawa do jego otrzymania albo w sprawie nienależnie pobranego świadczenia wydawane były decyzje administracyjne.

W 2022 r. przyjęto do realizacji 1 030 wniosków o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych. W związku z tym, że termin rozpatrywania wniosków został przedłużony do 31 stycznia 2023 r. (z uwagi na zmiany przepisów prawa w zakresie możliwości przyznania dodatków dla więcej niż jednego gospodarstwa domowego zamieszkującego pod danym adresem, ilość rodzin ubiegających się o świadczenie, a także ostateczny termin składania wniosków – do 30 listopada 2022 r.) poniższe zestawienie obejmuje cały okres związany z wypłatą tego świadczenia. Spośród wszystkich wniosków wydano 940 informacji przyznających dodatek dla gospodarstw domowych na 1 669 500,00 zł.

Poniżej prezentujemy wypłatę świadczeń w postaci dodatku gospodarstw domowych z podziałem na główne źródło ciepła i paliwo w nim stosowane w gospodarstwach domowych.

Tabela nr 38

Świadczenia w formie dodatku dla gospodarstw domowych, w których głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy zasilany peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego

Ogólna liczba złożonych wniosków	Liczba wydanych informacji/decyzji	Wyplacona kwota*	Wysokość świadczenia
376	376	1 071 000,00 zł	3 000,00 zł

z tego:

POZYTYWNE ogółem	357	1 071 000,00 zł	3 000,00 zł
w tym 2022 r.	354	1 062 000,00 zł	3 000,00 zł
w tym 2023 r.	3	9 000,00 zł	3 000,00 zł

NEGATYWNE ogółem	19	xxx	xxx
w tym 2022 r.	9	xxx	xxx
w tym 2023 r.	10	xxx	xxx

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela nr 39

Świadczenia w formie dodatku dla gospodarstw domowych, w których głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy zasilane drewnem kawałkowym

Ogólna liczba złożonych wniosków	Liczba wydanych informacji/decyzji	Wyplacona kwota*	Wysokość świadczenia
605	605	548 000,00 zł	1 000,00 zł

z tego:

POZYTYWNE ogółem	548	548 000,00 zł	1 000,00 zł
w tym 2022 r.	543	543 000,00 zł	1 000,00 zł
w tym 2023 r.	5	5 000,00 zł	1 000,00 zł

NEGATYWNE ogółem	57	xxx	xxx
w tym 2022 r.	28	xxx	xxx
w tym 2023 r.	29	xxx	xxx

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela nr 40

Świadczenia w formie dodatku dla gospodarstw domowych, w których głównym źródłem ciepła był kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG

Ogólna liczba złożonych wniosków	Liczba wydanych informacji/decyzji	Wyplacona kwota*	Wysokość świadczenia
25	25	6 500,00 zł	500,00 zł

z tego:

POZYTYWNE ogółem	13	6 500,00 zł	500,00 zł
w tym 2022 r.	13	6 500,000 zł	500,00 zł
w tym 2023 r.	0	0,00 zł	500,00 zł

NEGATYWNE ogółem	12	xxx	xxx
w tym 2022 r.	12	xxx	xxx
w tym 2023 r.	0	xxx	xxx

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela nr 41

Świadczenia w formie dodatku dla gospodarstw domowych, w których głównym źródłem ciepła był kocioł olejowy

Ogólna liczba złożonych wniosków	Liczba wydanych informacji/decyzji	Wyplacona kwota*	Wysokość świadczenia
24	24	44 000,00 zł	2 000,00 zł

z tego:

POZYTYWNE ogółem	22	44 000,00 zł	2 000,00 zł
w tym 2022 r.	21	42 000,000 zł	2 000,00 zł
w tym 2023 r.	1	2 000,00 zł	2 000,00 zł

NEGATYWNE ogółem	2	xxx	xxx
w tym 2022 r.	2	xxx	xxx
w tym 2023 r.	0	xxx	xxx

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Negatywne przesłanki powodujące pozostawienie wniosku bez rozpoznania lub wydania decyzji odmownej były takie same jak w przypadku realizacji świadczeń w formie dodatków węglowych.

d) pomoc dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym w tym państwie

Od 24 lutego 2022 r. w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi, najpierw z inicjatywy Burmistrza Tucholi, a następnie na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa udzielał pomocy obywatelom tego kraju.

W pierwszym okresie tego trudnego czasu przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Tucholi został utworzony punkt zbiórki rzeczy dla mieszkańców Ukrainy. Rzeczy te miały zostać przekazane osobom, przebywającym na Ukrainie, jednakże w późniejszym czasie decyzją Wojewody Kujawsko – Pomorskiego produkty te mogły zostać przekazane osobom, które uciekły przed wojną i zatrzymały się na terenie danej gminy. W gminie Tuchola większa część zebranych rzeczy została przekazana na rzecz osób przebywających na jej terenie, jedynie środki opatrunkowe, konserwy, produkty długoterminowe zostały przekazane dla osób walczących na Ukrainie. Punkt w początkowej fazie był otwarty we wszystkie dni tygodnia w godzinach od 8⁰⁰ do 18⁰⁰, pracę w nim świadczyli przede wszystkim pracownicy Ośrodka, później dołączyło kilkoro wolontariuszy.

Wśród przekazywanych rzeczy można wyróżnić trzy grupy produktów:

- ✓ żywnościowe,
- ✓ higieniczne,
- ✓ odzież i obuwie.

Z praktycznego punktu widzenia można przyjąć, że prawie każda osoba która przybyła tu z Ukrainy zgłosiła się o pomoc do punktu, którą otrzymała.

W tym miejscu podkreślić należy wielkie zaangażowanie wszystkich mieszkańców gminy, którzy dołożyli swoją „cegiełkę” przynosząc różnego rodzaju rzeczy. Do punktu trafiały też rzeczy zebrane np. w placówkach oświatowych. Każdorazowo kiedy wymagała tego sytuacja mieszkańcy gminy odpowiadali też na apel dotyczący przekazania konkretnych rzeczy: np. wózka dziecięcego, ubrań w konkretnym rozmiarze, mebli, sprzętu AGD.

Ustawowe zapisy wprowadziły szereg świadczeń dla obywateli Ukrainy, zarówno takich które umożliwiły im pobyt na terenie naszego kraju, jak i tych które były dedykowane tylko im, w tym również świadczeń, które też otrzymują obywatele Polski.

Wśród świadczeń dla obywateli Ukrainy można wyróżnić:

→ **Świadczenie pieniężne przysługujące z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy (świadczenie otrzymywała osoba fizyczna, która udzielała w/wym pomoc):**

- liczba złożonych wniosków: 183,
- liczba wnioskodawców (osoby fizyczne): 58,
- liczba osób, których wnioski dotyczyły: 243,
- kwota wydatkowana na zadanie: 742 160,00 zł;

→ **Jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczone na utrzymanie, w szczególności na wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe (pomoc otrzymywał obywatel Ukrainy):**

- liczba złożonych wniosków: 417,
- liczba osób, których wnioski dotyczyły: 582,
- kwota wydatkowana na zadanie: 174 600,00 zł;

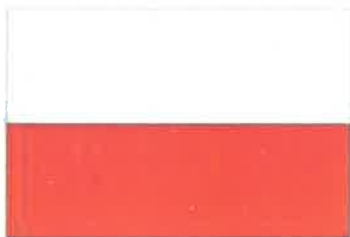
- **Zadania z zakresu pomocy społecznej na rzecz obywateli z Ukrainy (pomoc otrzymywał obywatel Ukrainy):**
- **zasiłki okresowe:** 1 rodzina, 2 świadczenia, wydatkowana kwota: 2.261,50 zł,
 - **zasiłki stałe:** 2 osoby, 5 świadczeń, wydatkowana kwota: 1 587,02 zł,
 - **składka na ubezpieczenie zdrowotne od w/wym świadczeń:** 2 osoby, 5 świadczeń, wydatkowana kwota: 142,83 zł;
 - **posiłki:**
 - a) szkoła podstawowa:
 - pomoc doraźna 1.366 posiłków, liczba osób objętych pomocą: 66, kwota wydatkowana: 4 563,00 zł;
 - pomoc w formie posiłków (kryterium: dochód): 1070 posiłków, liczba osób objętych pomocą 37, kwota wydatkowana: 4 228,40 zł
 - b) przedszkole:
 - pomoc doraźna 865 posiłków, liczba osób objętych pomocą: 44, kwota wydatkowana: 3 210,00 zł;
 - pomoc w formie posiłków (kryterium: dochód): 569 posiłków, liczba osób objętych pomocą 25, kwota wydatkowana: 2 704,50 zł,
 - pomoc w formie całodziennego wyżywienia (kryterium: dochód): po 645 posiłków, śniadań i podwieczorków, liczba osób objętych pomocą 23, kwota wydatkowana: 2 791,20 zł;
- **Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych na rzecz obywateli z Ukrainy (pomoc otrzymywał obywatel Ukrainy):**
- ilość złożonych wniosków – 71,
 - wydatki na zasiłki rodzinne - 50 107 zł (438 zasiłków),
 - wydatki na dodatki do zasiłków rodzinnych - 6 873 zł (60 dodatków),
 - wydatki na świadczenia rodzicielskie - 7 032,30 zł (8 świadczeń),
 - ilość rodzin, które pobrały świadczenia rodzinne – 42;
- **Stypendia szkolne (pomoc otrzymywał obywatel Ukrainy):**
- kwota wydatkowana: 5 208,00 zł,
 - liczba uczniów objętych pomocą: 10,
 - liczba rodzin: 7.
- **Pomoc usługowa:**
- asystentura rodziny: 1 rodzina,
 - opiekun tymczasowy: 8 rodzin (monitorowanie, współpraca z rodzinami).
- Ponadto w 2022 r. obywatele Ukrainy byli objęci również pomocą przekazywana przez Bank Żywności w Chojnicach. Pomoc ta została przekazana 66 rodzinom, w których przebywało 81 osób.
- Rodzaje pomocy:
- ✓ asortyment spożywczy (produkty krótkoterminowe): napoje, kawa, kawa zbożowa, olej, mąka, kasza manna, kasza jęczmienna, makaron, ryż, cukier, herbata, słodczyce, ciastka, konserwy mięsne, dania gotowe, przyprawy, zupy w proszku, kaszki dla dzieci, mleko UHT, mleko w proszku, płatki do mleka, mleczko kokosowe, soczewica konserwowa, mrożone owoce.
wartość artykułów: 46 725,30 zł. tonaż: 3 133,24 kg.
 - ✓ środki higieniczne: szampony, chusteczki nawilżające, podpaski, żel do mycia, pampersy, mydło, papier toaletowy, ręczniki papierowe, krem do rąk, kapsułki do prania, pasty i szczoteczki do mycia zębów:
wartość artykułów: 1 845,37 zł. tonaż: 59,34 kg.

e) działalność Domu Dziennego „Senior+”

Podstawę funkcjonowania Dziennego Domu „Senior+”, od czerwca 2022 r., stanowił statut Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi przyjęty Uchwałą nr XLVI/331/22 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 27 maja 2022 r. w sprawie nadania statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi, który znalazł się w strukturze jednostki jako ośrodek wsparcia.

1. Działania merytoryczne podejmowane w ramach funkcjonowania Domu:
 - a) spotkania z psychologiem o tematyce dostosowanej do zainteresowań oraz upodobań uczestników – warsztaty prowadzone przez psychologa Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi (5 spotkań grupowych, indywidualne wg potrzeb);
 - b) zajęcia warsztatowe (kulinarne) – wspólne przygotowywanie dań np. naleśników, sałatek, zup itp. (możliwość realizacji warsztatów w każdy piątek);
 - c) zajęcia manualne: przygotowywanie ozdób dla Domu, wycinanie, origami, witraże, strojenie choinki, kolorowanie (zajęcia wg potrzeb uczestników);
 - d) zajęcia poza siedzibą DDP:
 - ✓ wyjście do Tucholskiego Domu Kultury na wystawę ceramiki (08.06.2022 r.),
 - ✓ wyjście do Muzeum Borów Tucholskich (06.07.2022 r.),
 - ✓ uczestnictwo w imprezie otwarcia Dni Borów Tucholskich (15.07.2022 r.),
 - ✓ wyjście do Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tucholi (20.07.2022 r.),
 - ✓ wyjście do Tucholskiego Domu Kultury na wystawę pleneru malarskiego (14.09.2022 r.);
 - e) prowadzone zajęcia usprawniające pamięć: np. gra w „państwa-miasta”, w kalambury, gra w „kim jestem”, quizowanie, rozwiązywanie łamigłówek i krzyżówek gra w „pytaki” (zajęcia cykliczne wg potrzeb uczestników);
 - f) zajęcia edukacyjne: np. zajęcia o wolontariacie, zajęcia o tolerancji, zajęcia o chorych dzieciach, zajęcia o depresji;
 - g) spotkania:
 - ✓ spotkanie w wolontariuszami ze Szkoły Podstawowej numer 1 w Tucholi z okazji dnia uśmiechu i życzliwości,
 - ✓ spotkanie w sprawie „opasek bezpieczeństwa”;
 - h) zajęcia ruchowe:
 - ✓ dobrowolne korzystanie przez uczestników Domu z fotela masującego znajdującego się w sali do rehabilitacji,
 - ✓ spacer;
 - i) zaangażowanie się w akcje hufca ZHP Tuchola „odkręcamy SMA Zosi” (zbieranie zakrętek oraz baterii).
2. frekwencja (najwyższa) uczestników w 2022 r. – możliwość pobytu do 15 uczestników:
 - ✓ czerwiec 2022r.: *dnia 21.06.2022 r. 10 osób obecnych na 14 uczestników,*
 - ✓ lipiec 2022 r.: *dnia 04.07.2022 r., 18.07.2022 r., 20.07.2022 r., 28.07.2022 r., 29.07.2022 r. 11 osób obecnych na 15 uczestników,*
 - ✓ sierpień 2022 r.: *dnia 17.08.2022 r. 12 osób obecnych na 15 uczestników,*
 - ✓ wrzesień 2022 r.: *dnia 16.09.2022r. 8 osób obecnych na 15 uczestników,*
 - ✓ październik 2022 r.: *dnia 17.10.2022 r., 18.10.2022 r. 12 osób obecnych na 15 uczestników,*
 - ✓ listopad 2022 r.: *dnia 21.11.2022 r., 22.11.2022 r. 12 osób obecnych na 15 uczestników,*
 - ✓ grudzień 2022 r.: *dnia 08.12.2022 r. 8 osób obecnych na 15 uczestników.*

f) realizacja programu osłonowego w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi przystąpił do ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022 dofinansowanego ze środków Państwowego Funduszu Celowego: Fundusz Przeciwdziałania COVID-19, mającego na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”.

W ramach Programu, którego realizacja trwała do 31 grudnia 2022 r.:

- ✓ zakupiono 61 opasek bezpieczeństwa wyposażonych w następujące funkcje: przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS, detektor upadku, czujnik zdjęcia opaski, lokalizator GPS, funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami, funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja).
- ✓ zakupiono 405 abonamentów usług obsługi systemu polegającego na całodobowej opiece na odległość nad seniorami przez centrum monitoringu
- ✓ 66 seniorów w wieku 65 lat i więcej zostało objętych w/wym Programem;
- ✓ 5 pracowników Ośrodka było zaangażowanych w realizację Programu.

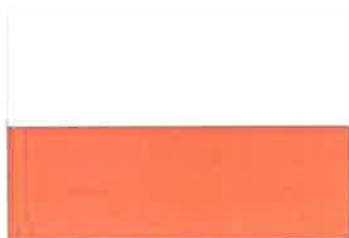
Zadanie realizowane było w 100% z dotacji w kwocie 72.500,00 zł, z czego na zakup opasek bezpieczeństwa i zapewnienie opieki „na odległość” przeznaczono 58.120 zł, natomiast kwota 14.870,00 zł została przeznaczona na obsługę zadania.

Realizację Programu poprzedził przyjęty Uchwałą nr XLIII/316/22 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 25 marca 2022 r. program osłonowy Gminy Tuchola „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022.

*Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej
„Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU CELOWEGO
FUNDUSZ PRZECIWDZIAŁANIA COVID-19
DOFINANSOWANIE: 72.500,00 zł
CAŁKOWITA WARTOŚĆ: 72.500,00 zł*

14. Inne zadania realizowane przez Ośrodek

Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022

W 2022 r. Ośrodek po raz kolejny realizował Program finansowany przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022 w ramach Państwowego Funduszu Celowego Fundusz Solidarnościowy. Usługi asystenta wpisywały się w główny cel funkcjonowania Funduszu Solidarnościowego, którego idea jest m.in. wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych.

Usługami w 2022 r. objęto ogółem 78 osób (w 2021 r.: 36) niepełnosprawnych, z tego:

- ✓ 4 dzieci w wieku do 16 r.ż. (w 2021 r.: 3),
- ✓ 60 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem równoważnym (w 2021 r.: 23),
- ✓ 14 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem równoważnym (w 2021 r.: 10).

Ogólna liczba zrealizowanych godzin usług wyniosła 20 276 (w 2021 r.: 6.458), z tego:

- ✓ dla dzieci w wieku do 16 r.ż. – 574 godziny, (w 2021 r.: 322),
- ✓ dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem równoważnym – 16 387 godzin (w 2021 r.: 4 256),
- ✓ dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem równoważnym – 3 315 godzin, (w 2021 r.: 1 880).

Do realizacji usług zaangażowano 33 asystentów (w 2021 r.: 8), którzy byli zatrudnieni na podstawie umowy cywilno – prawnej (umowa zlecenie). Pomoc asystenta dla odbiorców był bezpłatny.

Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 823 007,00 zł (w 2021 r.: 244 784,37 zł), z tego:

- ✓ łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację zadania wyniosła 652 608,42 zł, z czego:
 - koszt godzin usług asystenckich – 634 002,75 zł,
 - koszt zakupu środków ochrony osobistej dla asystentów – 2 378,83 zł,
 - koszt dojazdu własnym/innymi środkami transportu – 0,00 zł,
 - koszt ubezpieczeń NNW asystentów – 3 563,00 zł,
 - koszt obsługi Programu – 12 663,84 zł.
- ✓ wkład własny wyniósł: 2 060 zł (zakup artykuły w prasie, materiałów biurowych)

programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej

„ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ” – edycja 2022

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU CELOWEGO

FUNDUSZ SOLIDARNOŚCIOWY

DOFINANSOWANIE: 820 947,00 zł (środki własne: 2 060,00 zł)

CAŁKOWITA WARTOŚĆ: 823 007,00 zł

Pomoc żywnościowa

W 2022 r. Ośrodek realizował dla mieszkańców gminy Tuchola pomoc żywnościową w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa FEAD oraz w formie nieodpłatnie przekazywanych artykułów spożywczych, które Ośrodek otrzymał ze Stowarzyszenia Bank Żywności w Chojnicach.

Tabela nr 42

Wykaz produktów krótkoterminowych otrzymanych ze Stowarzyszenia Bank Żywności w Chojnicach w roku 2022 (w kilogramach):

Nazwa towaru	wartość w zł	tonaż w kg
jogurt	1 317,60 zł	295,20 kg
mleko w proszku	5 406,00 zł	115,20 kg
zupy chińskie	3 350,40 zł	57,60 kg
prażynki	590,40 zł	9,60 kg
śledzie w oleju	1 722,22 zł	129,10 kg
napoje	5 279,12 zł	2 874,00 kg
słodycze	6 974,40 zł	68,71 kg
ciastka	10 491,96 zł	191,70 kg
sałata świeża	254,99 zł	16,99 kg
RAZEM:	35 387,09 zł	3 758,10 kg

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Ponadto w 2022 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi pozyskał:

- ✓ 4 380 kg jabłek o łącznej wartości 5 943,00 zł (Bank Żywności w Chojnicach),
- ✓ 151,70 kg artykułów spożywczych w ramach zbiorki świątecznej w różnych sklepach o wartości 2 612,89 zł, przygotowano 30 paczek (Bank Żywności w Chojnicach),
- ✓ 3 056,86 kg artykułów spożywczych o łącznej wartości 17 884,64 zł (Netto Tuchola),
- ✓ 1 390,50 kg artykułów spożywczych o łącznej wartości 25 709,21 zł (Biedronka Tuchola),
- ✓ 37,63 kg artykułów spożywczych o łącznej wartości 802,00 zł (POLO MARKET Tuchola – współpraca od października 2022 r.),
- ✓ 3 178,21 kg artykułów spożywczych o łącznej wartości 30 265,24 zł (MAKRO Bydgoszcz).

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi w 2022 r. w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa Podprogram 2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym przy współpracy z Bankiem Żywności w Chojnicach objął pomocą 770 osób, z tego:

- ✓ 383 kobiet i 387 mężczyzn;
- ✓ 258 dzieci do 15 roku życia;
- ✓ 53 osoby powyżej 65 roku życia;
- ✓ 4 osoby bezdomne;
- ✓ 190 osób niepełnosprawnych

przekazując na ich rzecz 17 824,48 kg artykułów żywnościowych o wartości 98 999,19 zł w formie 4 953 paczek żywnościowych.

Przy kwalifikacji osób do udziału w programie obowiązywało kryterium dochodowe: 1 707,20 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 1 320,00 zł dla osoby w rodzinie.

Tabela nr 43

Wykaz produktów otrzymanych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa Podprogram 2020 dla jednej osoby objętej Programem w 2022 r.

Nazwa towaru	ilość (w szt.)	w tym dla jednej osoby (w szt.)
groszek z marchewką (400 g)	6 731	8
koncentrat pomidorowy (116 g)	5 880	7
powidła śliwkowe (300 g)	4 215	5
makaron jajeczny (300 g)	7 570	9
mleko (1 l/kg)	4 210	5
szynka drobiowa (300 g)	4 856	6
szynka wieprzowa (300 g)	3 551	4
filet z makreli w oleju (117 g)	4 204	5
cukier (1 kg)	860	1
olej (1 l/kg)	835	1

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Całkowity tonaż przekazanych artykułów spożywczych wyniósł 17 824,48 kg, a obowiązkowy tonaż produktów żywnościowych na 1 osobę wyniósł 21,17 kg, przy czym rodziny w których występowała niepełnosprawność lub ubóstwo otrzymywały dodatkowo 1 rozdanie żywności.

Koszty transportu, który był zlecany podmiotom zewnętrznym, dotyczący przewozu artykułów spożywczych w 2022 r. wyniosły: 3 053,88 zł, w tym koszt pracy wózka widłowego niezbędnego do rozładunku wyniósł 322,88 zł. W celu realizacji w/wym zadania dysponowano również samochodem służbowym Ośrodka oraz samochodem użyczonym przez Urząd Miejski w Tucholi.

W 2022 r. całkowita wartość pomocy żywnościowej przekazanej mieszkańcom gminy Tuchola wynosiła 266 800,93 zł i obejmowała 36 970,08 kg towaru.

14. Podsumowanie, bilans potrzeb

W Gminie Tuchola wg stanu na dzień 31.12.2022 r. (dane Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Tucholi) zamieszkiwało 18 827 osób. Dane przedstawione niżej, dotyczące rodzin korzystających z różnych form pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi świadczą o tym, że z zakresu szeroko rozumianej pomocy finansowej najwięcej rodzin skorzystało z świadczenia wychowawczego (500+) – 2 182 rodziny, z świadczeń rodzinnych – 1 354 rodziny, natomiast pomocą społeczną objęto 561 rodzin.

Świadczenia w formie dodatków dedykowane gospodarstwom domowym zdominowały liczbę osób o nie ubiegających się i tak: dodatek osłonowy otrzymało 2 709 rodzin, dodatki związane z źródłami ciepła (węglowy i dla gospodarstw domowych) łącznie otrzymało 3 163 rodzin.

Tabela nr 44

Liczba rodzin korzystających z pomocy OPS w latach 2021-2022 na podstawie:

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020 rok	2021 rok	2022 rok
ustawy o pomocy społecznej	546 rodzin	652 rodzin	561 rodzin
ustawy o świadczeniach rodzinnych	1 508 rodzin	1 358 rodzin	1 354 rodzin
ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (500+)	2 298 rodzin	2 428 rodzin	2 182 rodzin
ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	134 rodzin	136 rodzin	132 rodziny
ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	5 rodzin	2 rodzin	4 rodziny
ustawy o wypłacie zasiłków dla opiekunów	19 rodzin	11 rodzin	5 rodzin
ustawy o dodatkach mieszkaniowych	289 rodzin	315 rodzin	379 rodzin
ustawy o dodatkach energetycznych	40 rodzin	29 rodzin	26 rodzin
ustawy o systemie oświaty (pomoc materialna dla uczniów)	96 rodzin	70 rodzin	56 rodzin
ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (asystentura rodziny)	44 rodzin	57 rodzin	48 rodzin
ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	60 rodzin	42 rodzin	45 rodzin
ustawy o Karcie Dużej Rodziny	94 rodzin	62 rodzin	228 rodzin
Realizacji programu Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycji 2021	16 rodzin	36 rodzin	78 rodzin
Realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa Podprogram 2020	429 rodzin	442 rodzin	318 rodzin
ustawy o dodatku osłonowym	x	x	2 709 rodzin
ustawy o dodatku węglowym	x	x	2 223 rodzin
ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku pracy (dodatek dla gospodarstw domowych)	x	x	940 rodzin
ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	x	x	417 rodzin

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Zamieszczone powyżej zestawienie porównawcze, pokazuje liczbę osób i rodzin korzystających ze świadczeń przysługujących na podstawie realizowanych ustaw i uchwał, na przestrzeni ostatnich trzech lat. Jak wynika z niego, zmniejszyła się liczba osób objętych wsparciem społecznym. Jest to przede wszystkim efekt programu 500+. Jednocześnie, pomimo, iż kondycja finansowa rodzin z dziećmi uległa znaczącej poprawie z uwagi na świadczenia 500+, w dalszym ciągu są rodziny niewydolne wychowawczo wymagające stałej współpracy z pracownikami socjalnymi i asystentami rodzin. Praca socjalna w dużym zakresie ukierunkowana jest na ciągłe podnoszenie umiejętności rodzicielskich.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi w ubiegłym roku kontynuował rozwój, szerokich już działań w zakresie wspierania osób i rodzin doświadczających przemocy w rodzinie.

Działaniami Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie objętych było 45 rodzin. Wszystkie te rodziny zostały objęte procedurą „Niebieskiej Karty”. Asystenci rodzin objęli długofalowym wsparciem 48 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji rodzicielskich.

W ubiegłym roku odnotowaliśmy wzrastającą liczbę osób starszych, chorych oraz niepełnosprawnych oczekujących wsparcia ze strony Ośrodka. Z pomocy w postaci usług opiekuńczych w tym specjalistycznych skorzystało 25 osób. Zwiększyła się liczba osób ubiegających się o umieszczenie w domach pomocy społecznej (w 2022 r. wpłynęło 10 wniosków o umieszczenie w dps). O 42 osoby wzrosła również liczba osób objętych pomocą w postaci asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

Rosnąca liczba osób starszych wymusza podjęcie nowych działań ukierunkowanych na tę właśnie grupę wiekową.

Świadczenia z zakresu zadań gminy w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej.

Dokonując analizy danych w kwestii dotyczącej realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej przez dodatki mieszkaniowe do świadczeń rodzinnych i funduszu administracyjnego należy zwrócić uwagę na wskaźniki dotyczące wydatkowania środków na te cele oraz działań administracyjnych prowadzących do ich wykonania. Dlatego też poniżej przedstawiamy zestawienia najważniejszych danych.

Wydatki na wypłatę świadczeń realizowanych w ramach zadań realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w 2022 roku wynosiły ogółem 38.920.539,16 zł. Wydatki zostały poniesione na:

Tabela nr 45

Zestawienie świadczeń dla podopiecznych OPS - środki samorządowe (pomoc społeczna i dodatki mieszkaniowe)

Nazwa zadania	Wyszczególnienie wydatków	plan na 2022 r.	wykonanie* 2022 r.	Wsk. %
Domy Pomocy Społecznej	opłaty za pobyt w Domach Pomocy Społecznej	1 190 360,00 zł	1 031 309,23 zł	86,64
Usługi opiekuńcze	Realizacji usług opiekuńczych	453 017,00 zł	442 356,71 zł	97,65
Rodziny zastępcze	opłaty za dzieci z terenu Gminy Tuchola umieszczone w rodzinach zastępczych	516 177,00 zł	514 999,41 zł	99,77
Zasiłki i pomoc w naturze	świadczenia dla podopiecznych Ośrodka w formie zasiłków celowych	133 154,00 zł	83 683,45 zł	62,85
Dodatki mieszkaniowe	wypłata dodatków mieszkaniowych	989 858,55 zł	906 510,32 zł	91,58
Dożywianie	dożywianie dzieci i młodzieży oraz dorosłych w ramach programu rządowego "Posiłek w domu i szkole" (20 % wkładu Gminy do realizacji zadania)	82 234,00 zł	49 250,45 zł	59,89
Pozostała działalność	opłaty za pobyt w schronisku dla bezdomnych	121 890,00 zł	50 170,01 zł	41,16
Pomoc materialna dla uczniów	wypłata zasiłków i stypendiów szkolnych (20% wkładu Gminy do realizacji zadania)	51 583,00 zł	34 227,87 zł	66,35
RAZEM:		3 538 273,55 zł	3 112 507,45 zł	87,97

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

*wykonanie księgowo

Tabela nr 46

Zestawienie świadczeń dla podopiecznych OPS w 2022 roku - środki rządowe oraz dofinansowanie do zadań własnych gminy.

Nazwa zadania	Wyszczególnienie wydatków	plan na 2022 r.	wykonanie* 2022 r.	Wsk. %
Świadczenia wychowawcze	świadczenia wychowawcze (500+)	8 921 705,00 zł	8 921 682,60 zł	100,00
Świadczenia rodzinne i Fundusz alimentacyjny	świadczenia rodzinne	8 836 308,00 zł	8 822 320,58 zł	99,95
	zasiłek dla opiekunów	37 200,00 zł	37 200,00 zł	100,00
	świadczenia „Za życiem”	20 000,00 zł	20 000,00 zł	100,00
	świadczenia rodzicielskie	512 000,00 zł	511 368,00 zł	99,88
	fundusz alimentacyjny	884 107,00 zł	884 073,99 zł	100,00
	składki na ubezpieczenie społeczne od świadczeń rodzinnych	832 800,00 zł	824 532,32 zł	99,01
	Razem	20 054 120,00 zł	20 021 177,49 zł	99,84
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych i świadczeń pielęgnacyjnych	230 191,00 zł	227 506,17 zł	98,83
Zasiłki okresowe	świadczenia dla podopiecznych	104 255,00 zł	100 203,98 zł	96,11
Dodatek energetyczny	świadczenia dla podopiecznych MOPS	1 280,55 zł	1 280,55 zł	100,00
Zasiłki stałe	wypłata zasiłków stałych	600 697,00 zł	587 723,56 zł	97,84
Ośrodki Pomocy Społecznej	wynagrodzenie opiekuna prawnego	35 581,70 zł	35 581,11 zł	100,00
Dożywianie	dożywianie dzieci i młodzieży oraz dorosłych w ramach programu rządowego "Posiłek w	201 024,00 zł	197 001,89 zł	98,00
Pomoc materialna dla uczniów	wypłata zasiłków i stypendiów szkolnych	200 000,00 zł	136 911,50 zł	68,46
Pomoc obywatelom Ukrainy	świadczenie na wyżywienie i zakwaterowanie	738 480,00 zł	737 720,00 zł	99,90
	zasiłek stały	4 083,00 zł	1 729,84 zł	42,37
	dodatek jednorazowy dla obywateli Ukrainy	174 600,00 zł	174 600,00 zł	100,00

	stypendia szkolne	11 111,12 zł	5 208,00 zł	48,87
	świadczenia rodzinne	64 828,00 zł	63 764,30 zł	98,36
Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	zasiłek celowy	6 000,00 zł	6 000,00 zł	100,00
Dodatek osłonowy	wypłata świadczeń w postaci dodatku	1 747 340,00 zł	1 710 792,67 zł	97,91
Dodatek węglowy	wypłata świadczeń w postaci dodatku	7 560 000,00 zł	6 672 000,00 zł	88,25
Dodatek dla gospodarstw domowych	wypłata świadczeń w postaci dodatku	2 250 000,00 zł	1 653 500,00 zł	73,49
RAZEM:		13 929 471,37 zł	12 311 523,57 zł	88,38

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

**wykonanie księgowo*

W 2022 r. Ośrodek Pomocy Społecznej zrealizował wszystkie zamierzone cele finansowe, dbając o to aby wydatki publiczne były ponoszone na cele i wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki. Wydatków dokonywano w sposób celowy i oszczędny zachowując optymalny dobór metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, terminowość realizacji zadań i uzyskanie najlepszych efektów z danych nakładów.

Dla wszystkich osób i rodzin objętych wsparciem w 2022 roku przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi wydał łącznie 10 903 decyzji administracyjnych i informacji w sprawie świadczeń, w związku ze złożonymi wnioskami o przyznanie różnego rodzaju świadczeń.

Ośrodek skutecznie wykorzystuje narzędzia informatyczne (w tym także rozwiązania jak E-PUAP i EMPATIA), dzięki którym mieszkańcy mogą wnioskować o przyznanie świadczeń w formie elektronicznej. Rozwiązania takie w znacznym stopniu ułatwiają mieszkańcom naszej gminy wnioskowanie o świadczenia.

Spośród wszystkich wydanych decyzji administracyjnych 525 było odmownych. Od wydanych decyzji wniesiono 127 odwołań, największa ich część dotyczyła niuregulowanego prawa w zakresie przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego oraz wypłaty dodatku węglowego (zmiany przepisów prawa powodujące nabywanie uprawnień do otrzymania świadczenia po wydaniu już decyzji odmownej ale nie prawomocnej)

Tabela nr 47

Decyzje administracyjne i inne dokumenty potwierdzające prawo nabycia świadczeń w 2022 r.

Wyszczególnienie	Liczba wydanych decyzji /informacji OGÓLEM	Liczba decyzji odmownych	Liczba złożonych odwołań	Rozstrzygnięcia organu II Instancji					
				Decyzje utrzymane w mocy	Przekazane do ponownego rozpatrzenia	Nie zostały jeszcze rozstrzygnięte	Odwolanie złożone po terminie	Uchylone	Niedopuszczalność wniesienia odwołania
Pomoc społeczna	1599	34	5	2	0	0	0	2	1
Świadczenia rodzinne	1 496	108	66	22	3	4	0	37	0
Fundusz alimentacyjny	209	4	0	0	0	0	0	0	0
Dodatki mieszkaniowe	648	20	0	0	0	0	0	0	0
Dodatki energetyczne	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Stypendia i zasilki szkolne	166	0	0	0	0	0	0	0	0
Informacja o prawie do świadczenia wychowawczego (500+)	11	0	0	0	0	0	0	0	0
Dodatek osłonowy	2 900	103	0	0	0	0	0	0	0
Dodatek węglowy	2 874	237	53	23	0	0	0	30	0
Dodatek dla gospodarstw domowych	999	19	3	1	0	0	0	2	0
RAZEM	10 903	525	127	48	3	4	0	71	1

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2022

W celu rozwijania funkcjonującego systemu pomocy społecznej oraz w oparciu o zdiagnozowane problemy klientów pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi uważa za potrzebne w szczególności:

- ✓ konieczność zabezpieczenia środków na zadania realizowane przez Ośrodek oraz funkcjonowanie Ośrodka;
- ✓ realizację celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Tuchola na lata 2020 - 2024, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy dla osób starszych i niepełnosprawnych;
- ✓ prowadzenie działań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w ramach realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Tuchola na lata 2022-2025 w szczególności poprzez:

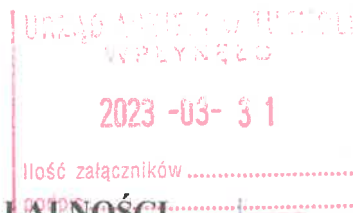
- wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze przez asystentów rodziny oraz poprzez pogłębioną pracę socjalną z rodzinami, w których występują problemy opiekuńczo – wychowawcze,
- poradnictwo specjalistyczne;
- ✓ kontynuacja realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Tuchola na lata 2023-2027, w szczególności poprzez:
 - pracę Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - umożliwienie dostępu do indywidualnego i grupowego poradnictwa specjalistycznego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
- ✓ kontynuowanie pomocy skierowanej w szczególności do osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych w ramach realizacji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;
- ✓ zintensyfikowanie działań wspierających osoby starsze i niepełnosprawne poprzez objęcie ich wsparciem w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz poszerzenie oferty środowiskowego systemu wsparcia poprzez świadczenie usług dla osób starszych i niepełnosprawnych w ramach działalności domu dziennego pobytu;
- ✓ rozwijanie pracy socjalnej z poszczególnymi grupami osób wymagającymi wsparcia oraz podejmowanie nowych działań mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji;
- ✓ rozwijanie współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami i partnerami społecznymi, m.in. Stowarzyszenie Bank Żywności w Chojnicach;
- ✓ doskonalenie współpracy pomiędzy podmiotami realizującymi zadania związane z pomocą społeczną (asystentura rodziny, przemoc w rodzinie, problemy osób starszych, niepełnosprawnych);
- ✓ konieczne jest również wygospodarowanie środków finansowych na poprawę warunków wynagrodzeń kadry tut. Ośrodka. Uważamy, że poziom wynagrodzenia kadry Ośrodka jest niewspółmierny do realizowanych zadań i podnoszonej za nie odpowiedzialności. Realizowane przez Ośrodek zadania są trudne, wymagające specjalistycznej, interdyscyplinarnej wiedzy i kwalifikacji, ciągłego dokształcania się, a klienci często roszczeniowi i agresywni, co powoduje, że praca w pomocy społecznej jest pracą niebezpieczną i obciążeniową. Należy wskazać również, że obserwuje się spadek zainteresowania pracą w pomocy społecznej spowodowany trudną i specyficzną pracą;
- ✓ szkolenie pracowników i podnoszenie kwalifikacji zatrudnionej kadry;
- ✓ pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację różnorodnych działań mających na celu wsparcie osób i rodzin oraz rozwój nowych form wsparcia związanych z szeroko rozumianą opieką środowiskową (wprowadzenie nowych form usług) na rzecz mieszkańców gminy.

15. Spis tabel i wykresów

SPIS WYKRESÓW		
nr	nazwa	nr strony
1	Zatrudnienie pracowników w etatach w 2022 roku	6
2	Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej względem powodu trudnej sytuacji życiowej	10
3	Rzeczywista liczba osób objętych programem „Posiłek w szkole i w domu” w formie posiłku w latach 2021-2022	16
4	Liczba rodzin/osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezdomności w latach 2021-2022	22
5	Liczba rodzin objętych asystenturą rodzinną	28
6	Ilość osób objętych pomocą w formie „zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego” w latach 2021-2022	29
7	Liczba uczniów uprawnionych do pobierania stypendium szkolnego w latach 2021-2022	31
8	Liczba gospodarstw domowych korzystających dodatku mieszkaniowego w latach 2021 – 2022	36
9	Wysokości świadczeń rodzinnych (w zł) w latach 2021-2022	43

SPIS TABEL		
nr	nazwa	nr strony
1	Rzeczywista liczba osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2020 – 2022	7
2	Typy gospodarstw domowych objętych pomocą w 2022 roku	8
3	Ilość osób i rodzin objętych pomocą w ramach ustawy o pomocy społecznej w latach 2021-2022	9
4	Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy na podstawie ustawy o pomocy społecznej w latach 2021-2022	9
5	Zestawienie świadczenia udzielanych w ramach ustawy o pomocy społecznej w 2021-2022	11
6	Zasiłek stały oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne w 2022 roku	12
7	Realizacja zasiłków okresowych w latach 2021-2022	13
8	Powody przyznania zasiłków okresowych w 2022 roku	13
9	Realizacja zasiłków celowych w latach 2021-2022	14
10	Realizacja specjalnych zasiłków celowych w latach 2021-2022	14
11	Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2021-2022	15
12	Świadczenie pieniężne w formie zasiłku celowego w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2021-2022	16
13	Pomoc w formie świadczenia rzeczowego w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2021-2022	17
14	Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd w latach 2021-2022	17
15	Realizacja zadania w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania w latach 2021-2022	18
16	Realizacja zadania w formie specjalistycznych usług w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (w tym dla dzieci) w latach 2021-2022	19
17	Zestawienie wydatków poniesionych za pobyt w domach pomocy społecznej w latach 2021-2022	20
18	Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej w 2022 roku (wg typów)	20

19	Zestawienie danych dotyczących pobytu osób bezdomnych w schroniskach w latach 2021-2022	21
20	Wybrane wskaźniki obrazujące pracę pracowników w 2022 roku	23
21	Zestawienie danych dotyczących udzielonego poradnictwa specjalistycznego – pomocy psychologicznej	27
22	Stypendia szkolne w roku 2022	31
23	Liczba i kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2021-2022	36
24	Dodatki mieszkaniowe z podziałem na użytkowników mieszkań w 2022 roku	37
25	Liczba wypłaconych dodatków energetycznych w latach 2021-2022	38
26	Zestawienie wydanych Kart Dużej Rodziny w okresie 2021-2022	39
27	Zestawienie danych dotyczących realizacji zadań z zakresu świadczeń rodzinnych w 2022 roku	41
28	Świadczenia opiekuńcze w 2022 roku	42
29	Zasiłki dla opiekunów osób niepełnosprawnych	42
30	Świadczenia rodzicielskie w 2022 roku	42
31	Świadczenia wychowawcze w 2022 roku	42
32	Jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000,00 zł – „Za życiem” w 2022 roku	43
33	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie Tuchola w latach 2021-2022	44
34	Działania wobec dłużników alimentacyjnych	45
35	Środki zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tyt. wypłaconych świadczeń z FA w gminie Tuchola w latach 2021-2022	46
36	Świadczenia w formie dodatku osłonowego zrealizowane w 2022 r.	47
37	Świadczenia w formie dodatku węglowego	48
38	Świadczenia w formie dodatku dla gospodarstw domowych, w których głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy zasilane drewnem kawałkowym	50
39	Świadczenia w formie dodatku dla gospodarstw domowych, w których głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy zasilane drewnem kawałkowym	50
40	Świadczenia w formie dodatku dla gospodarstw domowych, w których głównym źródłem ciepła był kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG	51
41	Świadczenia w formie dodatku dla gospodarstw domowych, w których głównym źródłem ciepła był kocioł olejowy	51
42	Wykaz produktów krótkoterminowych otrzymanych ze Stowarzyszenia Bank Żywności w Chojnicach w roku 2022 (w kilogramach):	57
43	Wykaz produktów otrzymanych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa Podprogram 2020	58
44	Liczba rodzin korzystających z pomocy OPS w latach 2020-2022	59
45	Zestawienie świadczeń dla podopiecznych OPS - środki samorządowe (pomoc społeczna i dodatki mieszkaniowe)	60
46	Zestawienie świadczeń dla podopiecznych OPS w 2021 roku - środki rządowe oraz dofinansowanie do zadań własnych gminy.	61
47	Decyzje administracyjne i inne dokumenty potwierdzające prawo nabycia świadczeń w latach 2020 – 2021	63

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY

w Tucholi

W ROKU BUDŻETOWYM 2022

I. CHARAKTERYSTYKA JEDNOSTKI

1. Ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi:

Nazwa: Środowiskowy Dom Samopomocy w Tucholi
Adres: ul. Garbary 1, 89-500 Tuchola
tel. 52 3342855
fax: 52 3342855
e-mail: kierownikdsds@tuchola.pl
kierownik jednostki: Justyna Geisel
od kiedy funkcjonuje ośrodek wsparcia (podać datę) 16.11.2001

2. Organ prowadzący:

Nazwa: Urząd Miejski w Tucholi
Adres: pl. Zamkowy 1, 89-500 Tuchola
Tel: 52 5642500
Fax: 52 3342138
e-mail: info@tuchola.pl

3. Przyporządkowanie organizacyjne:

- a. **jednostka samodzielna**
- b. funkcjonuje w strukturze:
 - ops
 - pcpr
 - dps
 - inne

4. Typ Domu:

typ A – dla osób przewlekle psychicznie chorych,

typ B – dla osób niepełnosprawnych intelektualnie,

typ C – dla osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych (podkreślić właściwe).

II. FORMY I EFEKTY PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI, zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586 ze zm.)

Lp	Formy zajęć	Efekty prowadzonej działalności
1.	Terapia zajęciowa	

<p>- Świetlica</p>	<p>w której na zajęciach wzbogacana jest wiedza ogólna(o świecie, o wybitnych ludziach, o przyrodzie), wdrażane są prawidłowe zachowania w miejscach publicznych (kino, teatr, restauracja), poznawanie lokalnych punktów usługowych, instytucji użyteczności publicznej, środków transportu. Zadaniem pracowni jest przygotować uczestnika do czynnego uczestnictwa w życiu społecznym, wprowadzanie strategii rozwiązywania konfliktów, nauka zachowań asertywnych, nauka radzenia sobie z emocjami i ich okazywania z zachowaniem norm społecznych. W pracowni wykorzystywana jest psychodrama, biblioterapia, muzykoterapia, usprawnianie percepcji wzrokowej, słuchowej, funkcji manualnych.</p>
<p>-Pracownia krawiecko- hafciarska</p>	<p>zadaniem pracowni jest zapoznanie uczestników i zastosowanie przez nich różnych technik rękodzieła z wykorzystaniem różnorodnych materiałów. Ponadto kształcona jest umiejętność dokonywania drobnych napraw odzieży, przyszywania guzików, wyszywania, przygotowywania kart świątecznych. Zajęcia rękodzielnicze realizują działania, które mają wzbudzić poczucie estetyki i wrażliwości. Rozwijają zainteresowania, umiejętności manualne, uczą starannego i estetycznego wykonania czynności, poprawiają koordynację wzrokowo-ruchową, ćwiczą koncentrację uwagi na danej czynności, pozwalają na odreagowanie negatywnych emocji.</p>
<p>-Pracownia ceramiczno- ekologiczna</p>	<p>uczy porządku, obsługi urządzeń ogrodniczych, wykonywania drobnych napraw, wykorzystania surowców wtórnych oraz wyrobu drobnych przedmiotów użytkowych z gliny. Zajęcia prowadzone w</p>

	<p>-Pracownia kulinarna</p> <p>-Pracownia rehabilitacyjna</p> <p>-Pracownia plastyczna</p>	<p>tej pracowni mają na celu kształtowanie i utrwalanie podstawowych umiejętności z zakresu uprawy owoców, warzyw kwiatów, kształtowanie umiejętności naprawy drobnych usterek i uczenie pracy w zespole z podziałem na zakres wykonywanych czynności.</p> <p>w ramach tej pracowni proponuje się zajęcia z zakresu rozpoznawania poszczególnych produktów, przygotowywania posiłków, poznawania podstawowych zasad żywienia, działania urządzeń gospodarstwa domowego, utrzymywania porządku, higieny osobistej. Ponadto przy pomocy terapeuty u uczestników kształtowane jest racjonalne planowanie wydatków, wybór korzystniejszych metod oszczędzania. W ramach pracowni przygotowywany jest jeden gorący posiłek, z którego korzystają wszyscy uczestnicy Domu.</p> <p>w pracowni prowadzona jest wszechstronna stymulacja poprawiająca sprawność psychofizyczną, uaktywnia kontakty z innymi ludźmi, pomaga w akceptacji wzajemnych niepełnosprawności. Możliwe jest w ramach relaksu wprowadzanie gier zespołowych i zajęć z muzykoterapii, które uprzyjemniają czas i wpływają na aktywność uczestnika i kinezyterapię.</p> <p>jest miejscem, w którym uczestnicy nie tylko zapoznają się z różnymi technikami plastycznymi i malarskimi, ale również różnorodnymi technikami graficznymi. Zajęcia w tej pracowni mają na celu kształcenie poczucia przydatności wykonywanych prac, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień plastycznych, pobudzanie rozwoju motoryki i estetyki. Rozwijają zainteresowania, umiejętności manualne, uczą starannego i estetycznego</p>
--	---	---

	<p>wykonania czynności, poprawiają koordynację wzrokowo-ruchową, pozwalają na odreagowanie negatywnych emocji.</p> <p>rehabilitacja zawodowa w tej pracowni to głównie przebieg prostych czynności związanych z wykonywaniem prac w drewnie, z nabyciem umiejętności samokontroli tempa pracy, posługiwaniem się ręcznymi narzędziami do obróbki drewna i materiałów drewnopochodnych. Praca ta ma na celu osiągnięcie maksymalnej samodzielności i zaradności wynikającej z życia codziennego. Pracownia wyposażona jest w warsztat do obróbki drewna. Celem zajęć jest rozwijanie zdolności manualnych uczestników, nauka obróbki drewna. Wykonują tam drobne prace naprawcze i remontowe</p> <p>uczestnicy mają do dyspozycji sprzęt komputerowy, poznają pracę z komputerem od podstaw. Zajmują się pisaniem prostych tekstów. Wykonują zaproszenia, kartki świąteczne, robią zdjęcia aparatem cyfrowym i zajmują się ich obrabianiem komputerowym. Wykorzystują komputer do zabawy ale także do nauki. Mają dostęp do Internetu, który jest źródłem nowych ciekawych wiadomości.</p>
2.	<p>Treningi</p> <p>-Trening umiejętności samoobsługi, zaradności życiowej i funkcjonowania w codziennym życiu,</p> <p>który ma na celu podtrzymywanie i rozwijanie u osób niepełnosprawnych umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, przywracanie utraconych umiejętności. W ramach tego treningu uczestnicy pracują nad różnorodnymi zdolnościami związanymi z</p>

	<p>-Trening umiejętności społecznych i interpersonalnych</p>	<p>samoobsługą.</p> <p>W ramach tego treningu nabywane są takie umiejętności jak: utrwalanie i rozbudzanie potrzeby samodzielnego prania i przygotowywania posiłków, mobilizowanie do dbania o estetyczny wygląd, utrzymywanie higieny osobistej i utrwalanie związanych z tą umiejętnością czynności, umiejętność obsługi podstawowych urządzeń domowych. Uczestnicy poprzez zabawę i w praktyce uczą się gospodarowania finansami.</p> <p>który dotyczy wszystkich możliwych celowych działań związanych z funkcjonowaniem w społeczeństwie, z drugą osobą. Uczestnicy przy odpowiednim wsparciu kadry mobilizują się do nawiązania i utrzymania kontaktów społecznych, naukę rozmowy. Nabywają i utrwalają umiejętności realizowania ważnych życiowo spraw (dokonywanie opłat, pisanie pism urzędowych itp.). Utrwalają pewne zachowania potrzebne do pracy zawodowej, kształtują samorządność przez udział w zebraniach społeczności Domu, utrwalają zasady prawidłowych zachowań w miejscach publicznych. Uczestnicy kształtują umiejętności współpracy i komunikowania się w grupie na zasadach otwartości, partnerstwa i wzajemności. Ponadto kształtują też zachowania asertywne oraz umiejętność radzenia sobie ze stresem. W ramach treningu i poradnictwa psychologicznego prowadzona jest psychoterapia indywidualna w zależności od potrzeb uczestnika, dążąca do rozwiązania problemów i kształtowania kreatywności, wytrwałości, motywacji, asertywności co wpływa na poprawę funkcjonowania</p>
--	---	--

	<p>-Trening umiejętności spędzania wolnego czasu</p>	<p>społecznego uczestnika.</p> <p>polegający na wskazaniu atrakcyjnych form rozrywki i rekreacji, rozwijaniu zainteresowań wybranymi audycjami radiowymi, telewizyjnymi i filmami. Rozwijanie umiejętności korzystania z takich form spędzania wolnego czasu jak: turystyka, działalność rekreacyjna, udział w imprezach kulturalnych, towarzyskich. Czytanie czasopism, książek a przez to kreowanie postawy aktywnego czytelnika. Motywowanie do wychodzenia na zewnątrz, informowanie o odbywających się imprezach kulturalno- rozrywkowych co stanowi element treningu społecznego. Motywujemy uczestników do aktywności ruchowej przez gry, spacer, organizowanie wycieczek po bliskiej okolicy.</p>
	<p>-Trening budżetowy</p>	<p>Ma za zadanie zapoznać uczestników z umiejętnym gospodarowaniem domowym budżetem. Zajęcia realizowane w ramach treningu obejmują naukę dokonywania prostych zakupów, planowanie wydatków, odtwarzanie i kształtowanie umiejętności planowania opłat oraz oszczędzanie finansów na zaplanowane zakupy. Podczas treningu uczestnicy zapoznają się z aktualnymi cenami towarów.</p>
	<p>-Trening farmakologiczny</p>	<p>Angażowanie uczestników do samodzielności i systematyczności, własnego udziału w leczeniu poprzez edukowanie pod kątem profilaktyki zdrowotnej. Uczestnik otrzymuje informacje o działaniu przepisanych przez lekarza leków i poznaje zasady ich przyjmowania.</p>

	<p>- gry i zabawy</p> <p>-spacery- nordic walking</p> <p>- wycieczki rowerowe</p>	<p>Korzystnie wpływa na układ krążenia.</p> <p>Pełnią rolę bodźca fizycznego oddziałującego na fizyczną stronę osobowości człowieka. Równocześnie dają możliwość oddziaływania na psychikę, sprzyjają nerwowemu odprężeniu i czynnemu wypoczynkowi.</p> <p>Forma odpoczynku na powietrzu, korzystnie wpływa na organizm, zaspakają potrzebę ruchu, poszerza doświadczenia i spostrzeżenia w zetknięciu z innym otoczeniem.</p> <p>Efekty zdrowotne- pobudzenie mięśni do pracy, spalanie kalorii, zwiększanie się pojemności płuc, dotlenienie krwi. Poprawia ogólną wydolność organizmu, wzrasta wytrzymałość i siła mięśni. Uwalnia się hormon szczęścia endorfina, lepiej znosimy sytuacje stresowe.</p>
4.	<p>Poradnictwo psychologiczne</p> <p>- indywidualne konsultacje z psychologiem,</p> <p>- spotkania grupowe z psychologiem</p>	<p>Ich celem jest bieżące rozwiązywanie zaistniałych problemów i konfliktów, jak również realizacja indywidualnych planów terapeutycznych na podstawie przeprowadzonych diagnoz psychologicznych.</p> <p>Zwiększenie poczucia własnej wartości, nabycie umiejętności służących samodzielnemu życiu w otwartym środowisku, przełamywanie barier we wzajemnych kontaktach osób z zaburzeniami psychicznymi z innymi osobami z otoczenia, zmniejszenie poczucia izolacji społecznej, kształtowanie i utrzymanie właściwych więzi społecznych, budowanie poczucia bezpieczeństwa, empatii, zachęty i otwartości, rozwijanie i kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie i różnicowania emocji, kształtowanie umiejętności komunikacyjnych i aktywnego słuchania, rozwijanie umiejętności</p>

	- zajęcia psychoedukacyjne	asertywnych. Prowadzone przez psychologa i terapeutów zajęciowych w formie treningów oraz warsztatów metodą oddziaływania psychologicznego służącą kształtowaniu określonych umiejętności psychologicznych i rozwojowi osobistemu.
5.	Aktywizacja zawodowa - teoretyczny trening aktywizacji zawodowej	Trening ten ma na celu poszerzenie umiejętności z zakresu kompetencji zawodowo-społecznych. Program teoretycznego treningu ma za zadanie przygotować uczestników do staży zawodowych na otwartym rynku pracy. Uczestnicy w ramach treningu rozwiną umiejętności z zakresu pozytywnego budowania obrazu własnej osoby, autoprezentacji i sporządzenia odpowiednich dokumentów.
6.	Inne formy terapeutyczne dostosowane do potrzeb podopiecznych	Imprezy integracyjne, wycieczki, pikniki, prezentacje prac artystycznych na kiermaszach i wystawach. Uczestnicy prezentują się podczas różnego rodzaju festiwali, przeglądów, kabaretów itp.

III. ZASOBY DOMU PRZEZNACZONE NA JEGO FUNKCJONOWANIE

1. Środki finansowe z budżetu wojewody

a) działalność bieżąca: 1 160 881,00 zł. dotacja na bieżącą działalność w rozdziale 85203

b) wydatki inwestycyjne: 0,00

c) rezerwa celowa 0,00

2. Inne środki finansowe, poza budżetem wojewody, pozyskane na działalność:

bieżącą 0,00

inwestycyjną 0,00

Źródłem prawa w tym zakresie jest rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 513, z późn. zm.).

Starostwo powiatowe, urząd miasta, urząd gminy są zobowiązane do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej, dotyczącej otrzymanych środków finansowych z budżetu Wojewody Kujawsko-Pomorskiego.

3. Pracownicy :

a) pracownicy etatowi

Lp.	Stanowisko	Wymiar etatu	Umowa na czas określony/nieokreślony
1.	Kierownik Justyna Geisel	1 etat	nieokreślony
2.	Terapeuta zajęciowy Joanna Dolot	1 etat	nieokreślony
3.	Terapeuta zajęciowy Dorota Gazińska	1 etat	nieokreślony
4.	Terapeuta zajęciowy Katarzyna Piechowska	1 etat	nieokreślony
5.	Instruktor do spraw kulturalno- oświatowych Wiesława Pawlak	1 etat	nieokreślony
6.	Asystent osoby niepełnosprawnej Radosław Gałkowski	1 etat	określony
7.	Opiekun Henryk Lesikowski	1 etat	nieokreślony
8.	Pielęgniarka Wioletta Pędowska	1 etat	nieokreślony
9.	Terapeuta zajęciowy Anna Urban Chabowska	1 etat	nieokreślony
10.	Główna księgowa Kamila Szczukowska	1 etat	nieokreślony
11.	Psycholog Iwona Muzioł- Pollok	0,5 etatu	nieokreślony

IV. LICZBA UCZESTNIKÓW, KTÓRZY OPUŚCILI DOM WRAZ Z PODANIEM PRZYCZYN ODEJŚCIA

Przyczyna odejścia uczestnika z domu	Liczba uczestników, którzy opuścili dom
zgon	1
Razem	1

V. ŚREDNIA LICZBA UCZESTNIKÓW ZAJĘĆ

2. Średnia dzienna liczba uczestników obecna na poszczególnych zajęciach w ciągu roku:

Lp.	Rodzaj zajęć	Średnia liczba uczestników w ciągu roku.
1.	Pracownia stolarska	6,85
2.	Pracownia ceramiczno- ekologiczna	6,5
3.	Pracownia komputerowa	4,69
4.	Pracownia krawiecko- hafciarska	7,44
5.	Pracownia plastyczna	8,3
6.	Świetlica	10,02
7.	Pracownia rehabilitacyjna	10,9
8.	Pracownia kulinarna	4,59

VI. WSPÓŁPRACA Z PODMIOTAMI OKREŚLONYMI W § 21 ROZPORZĄDZENIA I JEJ EFEKTY

Lp.	Podmiot z którym SDS współpracuje	Efekty prowadzonej współpracy
1.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Rekrutacja uczestników, wydawanie decyzji administracyjnych i miejsc w ŚDS. Pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji. Umożliwia stały kontakt z pracownikami socjalnymi, ustala ich potrzeby i sytuację życiową.
2.	Muzeum Borów Tucholskich	Udział w wystawach, plenerach i kiermaszach.
3.	Tucholski Ośrodek Kultury	Udział w wystawach, imprezach integracyjnych. Umożliwienie korzystania z sali widowiskowej i nagłośnienia w czasie organizowanych imprez.

4.	Dom Pomocy Społecznej	Integracja osób niepełnosprawnych.
5.	Środowiskowe Domy Samopomocy	Zacieśnianie więzi i szeroko rozumiana integracja oraz wymiana doświadczeń.
6.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	Integracja osób niepełnosprawnych.
7.	Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski	Integracja osób niepełnosprawnych.
8.	Poradnia Ogólna	Troska o zdrowie uczestników.
9.	Poradnia Zdrowia Psychicznego	Troska o zdrowie uczestników- nadzorowanie kondycji psychicznej.
10.	Powiatowe Centrum Pomocy Społecznej	Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, udział w imprezach dla osób niepełnosprawnych, pozyskiwanie dotacji z PFRON. Udziela informacji na temat dofinansowania turnusów rehabilitacyjnych.
11.	Dom Dziecka	Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem.
12.	Specjalistyczny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy	Integracja osób niepełnosprawnych.
13.	Zespół Szkół Leśnych	Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem.
14.	Parafia p.w. Bożego Ciała w Tucholi	Wsparcie duchowe i organizacja modlitwy- wizyta duszpasterska.
15.	Rodzina i opiekunowie	Wspieranie rodzin i bliskich w codziennych trudnościach związanych z niepełnosprawnością. Informowanie o zachowaniach i uczestnictwie w prowadzonych zajęciach. Ścisła współpraca w zakresie frekwencji organizowanie zajęć dodatkowych.
16.	Ośrodek Sportu i Rekreacji	Umożliwia nam korzystanie z kręgielni sportowej.
17.	Osoby prywatne	Ofiarowanie darowizn w postaci odzieży i obuwia dla uczestników.
18.	Powiatowy Urząd Pracy	Z uwagi na brak zainteresowania i predyspozycji podopiecznych nie podjęto współpracy.

VII. OCENA REALIZACJI ZADAŃ ORAZ EWENTUALNE WNIOSKI

Środowiskowy Dom Samopomocy w 2022 roku realizował swoje zadania zgodnie z ustawą o ochronie zdrowia psychicznego i ustawie o pomocy społecznej. Zaplanowane zajęcia oraz praca z uczestnikiem zostały zrealizowane w dostatecznym stopniu. Realizacja założonych

zadań dobrze wpłynęła na naszych uczestników. Dzięki udziałowi w zaplanowanych działaniach większość z nich nabyła nowe umiejętności, które przyczyniły się do poprawy jakości życia i zaradności osobistej. Możliwość wyjścia z domu, poznania nowych ludzi, zobaczenia nowych miejsc jest dla osób niepełnosprawnych bardzo ważna. Uczestnictwo w zajęciach ŚDS sprawiło, że stali się bardziej otwarci, samodzielni, lepiej radzą sobie w codziennym życiu. Widząc choćby niewielkie, pozytywne zmiany w funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych umacniamy się w przekonaniu, że nasza działalność jest bardzo potrzebna dla tej grupy osób oraz, że ma duży wpływ na wzmocnienie pozycji osoby zaburzonej psychicznie i niepełnosprawnej intelektualnie w rodzinie i społeczeństwie.

Realizacja rocznego planu pracy Środowiskowego Domu Samopomocy w Tucholi na 2022 dla osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz chorych psychicznie

STYCZEŃ:

- Zabawy przy muzyce na terenie domu
- Wizyta duszpasterska- kolęda
- Maraton filmowy
- Spotkanie urodzinowe
- Cykliczne wyjścia na kręgielnię (1x w tygodniu)
- Karaoke
- Zajęcia koordynacyjno- ruchowe przy PSP3
- Przegląd Kolęd i Pastorałek w Czersku
- Pożegnanie odchodzącej na emeryturę Pani Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej

LUTY:

- Rozgrywki tenisa stołowego na terenie domu
- Cykliczne wyjścia na kręgielnię (1x w tygodniu)
- Zabawa Walentynkowa z DJ Tomkiem
- Maraton filmowy
- Spotkanie urodzinowe
- Wewnętrzne rozgrywki w bilarda na terenie domu
- Karaoke
- Tłusty czwartek
- Zajęcia koordynacyjno- ruchowe przy PSP3
- Zabawa karnawałowa w ŚDS w Tucholi
- Obchody Dnia Pizzy
- Obchody Światowego Dnia Kota połączone z odwiedzinami Przytuliska w Bysławiu

MARZEC:

- Spotkanie z okazji Dnia Kobiet połączone z występem kabaretowym

- Powitanie wiosny
- Maraton filmowy
- Spotkanie urodzinowe
- Cykliczne wyjścia na kręgielnię (1x w tygodniu)
- Karaoke
- Udział w konkursie karnawałowym organizowanym przez ŚDS w Świeciu
- Zajęcia koordynacyjno- ruchowe przy PSP3
- Obchody Światowego Dnia Osób z Zespołem Downa
- Uczestnictwo we mszy Św.- Środa Popielcowa
- Dyskoteka ostatekowa na terenie Domu
- Obchody Dni Mężczyzny

KWIECIEŃ:

- Prima Aprilis
- Maraton filmowy
- Spotkanie urodzinowe
- Śniadanie Wielkanocne w ŚDS
- Wystawa prac „MY też potrafimy” w Toruniu
- Konkurs na najładniejszą palmę wielkanocną
- Karaoke
- Zajęcia teatralne
- Cykliczne wyjścia na kręgielnię (1x w tygodniu)
- Zajęcia koordynacyjno- ruchowe przy PSP3
- Wewnętrzne rozgrywki w tenisa stołowego na terenie domu
- Dyskoteka na terenie domu
- Cykliczne wyjazdy na basen do Fojutowa 2 x w miesiącu
- Obchody Dnia Autyzmu
- Cykliczne wyjścia do Tucholskiego Ośrodka Kultury na seanse filmowe
- Wycieczka rowerowa do Świtu

MAJ:

- Obchody Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną oraz Europejski Dzień Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych
- Maraton filmowy
- Spotkanie urodzinowe
- Karaoke
- Zajęcia koordynacyjno- ruchowe przy PSP3
- Zajęcia teatralne na terenie placówki
- Obchody międzynarodowego dnia pielęgniarek
- Cykliczne spacerzy z kijkami Nordic walking
- Wycieczki rowerowe
- Wyjście na lody
- Udział w konkursie fotograficznym „Miłość i troska dla mokrego noska” organizowanym przez ŚDS w Nowej Wsi Wielkiej
- Pożegnanie terapeuty zajęciowego odchodzącego na emeryturę
- Wizyta Panów Policjantów z KPP w Tucholi
- Obchody Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną w Barcinie

- Udział w zabawie „Gram w zielone” dzięki zaproszeniu ŚDS Nowe
- Wyjście do Tucholskiego Parku Krajobrazowego na Heppening z okazji Dnia Niezapominajki oraz Dnia Pszczół
- Toruńska Olimpiada Osób Niepełnosprawnych 2022
- Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych w Powiatowym Centrum Wsparcia w Tucholi
- Cykliczne wyjazdy na zajęcia z hipoterapii do Koślinki
- Wizyta Teatru z Krakowa

CZERWIEC:

- Maraton filmowy
- Wyjazd na basen do Fojutowa
- Spotkanie urodzinowe
- Karaoke
- Piesze wycieczki z kijkami Nordic walking
- Wycieczki rowerowe
- Zajęcia koordynacyjno- ruchowe przy PSP3
- Plenery fotograficzne
- Zajęcia ceramiczne
- Zajęcia teatralne na terenie placówki
- Wyjście do Muzeum Borów Tucholskich na wystawę czasową
- Wycieczka do Inowrocławia
- Cykliczne wyjazdy na zajęcia z hipoterapii do Koślinki
- IX Przegląd Kabaretowy Humoriada 2022 organizowana przez ŚDS Tuchola
- Wyjście na wystawę czasową do Tucholskiego Ośrodka Kultury
- Obchody Dnia Rodzica w ŚDS
- Festiwal Piosenki Turystycznej w Więcborku
- XX Olimpiada Sportowa Środowiskowych Domów Samopomocy Województwa Kujawsko Pomorskiego w Nowej Wsi Wielkiej

LIPIEC:

- Wyjście do lasu
- Spotkanie urodzinowe
- Maraton filmowy
- Wycieczki rowerowe do Świtu
- Zajęcia teatralne
- Karaoke
- Cykliczne wyjścia na kręgielnię (1x w tygodniu)
- Zajęcia koordynacyjno- ruchowe przy PSP3
- Plenery fotograficzne
- Zajęcia teatralne na terenie placówki
- Wyjazdy nad pobliskie jeziora
- Wyjście na lody do Cafe Zakryś
- Piesze wycieczki z kijkami Nordic walking
- Udział w Historycznym Pochodzie Borowiaków
- Kiermasz z okazji Dnia Folkloru

- Wyjazd do zaprzyjaźnionego ŚDS Szymonówka do Nieszawy
- Ćwiczenia praktyczne z zakresu sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji w budynku ŚDS Tuchola
- Cykliczne wyjazdy na zajęcia z hipoterapii do Koślinki
- Wyjście do Muzeum Borów Tucholskich na wystawę Babskie żywioty

SIERPIEŃ:

- Zajęcia teatralne
- Wyjście nad jezioro
- Maraton filmowy
- Spotkanie urodzinowe
- Karaoke
- Zajęcia koordynacyjno- ruchowe przy PSP3
- Grzybobranie
- Zajęcia teatralne na terenie placówki
- Zabawy przy muzyce na terenie domu
- Wycieczki rowerowe do Świtu
- Piesze wycieczki z kijkami Nordic walking
- Wyjście do lokalnej restauracji na lemoniadę i ciasto
- Cykliczne wyjazdy na zajęcia z hipoterapii do Koślinki
- Udział w konkursie „Twoja Twarz Brzmi Znajomo” w Żninie

WRZESIEŃ:

- Maraton filmowy
- Spotkanie urodzinowe
- Karaoke
- Zajęcia koordynacyjno- ruchowe przy X-box PSP3
- Grzybobranie
- Wyjazd na basen do Fojutowa
- Obchody dnia chłopaka w ŚDS
- Zajęcia teatralne na terenie placówki
- Plener fotograficzny
- Wycieczki rowerowe do Świtu
- Udział w XVI wędkarskich zawodach spławikowych w Barcinie
- Piesze wycieczki z kijkami Nordic walking

PAŹDZIERNIK:

- Spotkanie urodzinowe
- Karaoke
- Dyskoteka na terenie domu
- Zajęcia koordynacyjno- ruchowe przy PSP3
- Zajęcia teatralne na terenie placówki
- Przegląd muzyki DISCO w Wonorzu
- Maratony filmowe

- Zajęcia muzyczne z Panem Tomkiem Kotowskim
- Zajęcia ceramiczne
- Cykliczne zajęcia z hipoterapii w Koślince
- Obchody Święta muzyki w Czersku
- Obchody Dnia Terapeuty Zajęciowego
- Wyjazd do kina do Bydgoszczy na film pt. „Gdzie diabeł nie może tam baby pośle”

LISTOPAD:

- Spotkanie urodzinowe
- Karaoke
- Zabawa Andrzejkowa w Tucholskim Ośrodku Kultury wraz z zaprzyjaźnionymi placówkami
- Zajęcia koordynacyjno- ruchowe przy PSP3
- Zajęcia teatralne na terenie placówki
- Maratony filmowe
- Zajęcia muzyczne z Panem Tomkiem Kotowskim
- Zajęcia ceramiczne
- Cykliczne zajęcia z hipoterapii w Koślince
- Obchody Dnia Zadusznych
- Obchody dnia pracownika socjalnego
- Wycieczka do Gdańska
- Zabawy taneczne na terenie domu

GRUDZIEŃ:

- Spotkanie urodzinowe
- Karaoke
- Zajęcia koordynacyjno- ruchowe przy PSP3
- Zajęcia teatralne na terenie placówki
- Maratony filmowe
- Obchody Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych organizowanego przez Powiatowe Centrum Wsparcia
- Zajęcia muzyczne z Panem Tomkiem Kotowskim
- Zajęcia ceramiczne
- Udział w konkursie „Mikołajki na Kanwie” ŚDS Nowe
- Udział w konkursie na bombkę bożonarodzeniową- ŚDS Ciele
- Kiermasz rękodzieła „My też potrafimy” w Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu
- Wizyta gości z ŚDS w Serocku koło Warszawy
- Wystawa prac ŚDS w Książnicy Tucholskiej
- Wystawa prac na jarmarku świątecznym w Plaskoszu
- Wigilia połączona z jasełkami
- Warsztaty piernikowe w Bistro La Crêpe

VIII. INFORMACJE O PLANOWANYCH ZMIANACH W ZAKRESIE FUNKCJONOWANIA DOMU

W kolejnym roku planujemy remont wewnętrzny budynku Środowiskowego Domu

Samopomocy w Tucholi dotyczący malowania i tapetowania pracowni komputerowej, holu, sali rehabilitacyjnej, toalet oraz wymiana dwóch par drzwi.

Deklaruję spełnienie przez ŚDS standardów zawartych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz.U. 2020 poz.249 z późn. zm.)

Podpisy osób:

Dyrektor/Kierownik ŚDS

KIEROWNIK
Środowiskowego Domu Samopomocy
w Tucholi

mgr Justyna Geisel

Główny Księgowy

GŁÓWNA KSIĘGOWA

Kamila Szczukowska

Dyrektor/Kierownik OPS/PCPR/DPS *

*w zależności od struktury organizacyjnej jednostki